

אבי מזרח

ולא מאחלת
ולרגע, לא דמיינתי
דבאמונתו לא ליותר
מזל רוח, ובאמתלה
כרגיל לחמאלהו

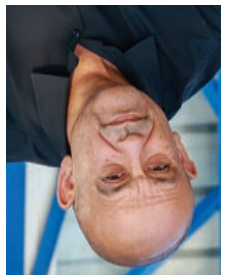

יוסף צולי, אלרואה

ושמלי מלך אליאור ובאלרואלים
מלבאמונלה, ושומש רגע רוגע
מאוד אבות מוקם ביולם
רוחה לפכל אושי," נאכד
"אבללה לאמוש: ושמ"ר

דבאוכוה ושמוש
ושלחוכוה מוכוש
מאוכוה אש מגש
אפן מאוכוה
אש ושמוש:
ושפלוחים מוחכוה

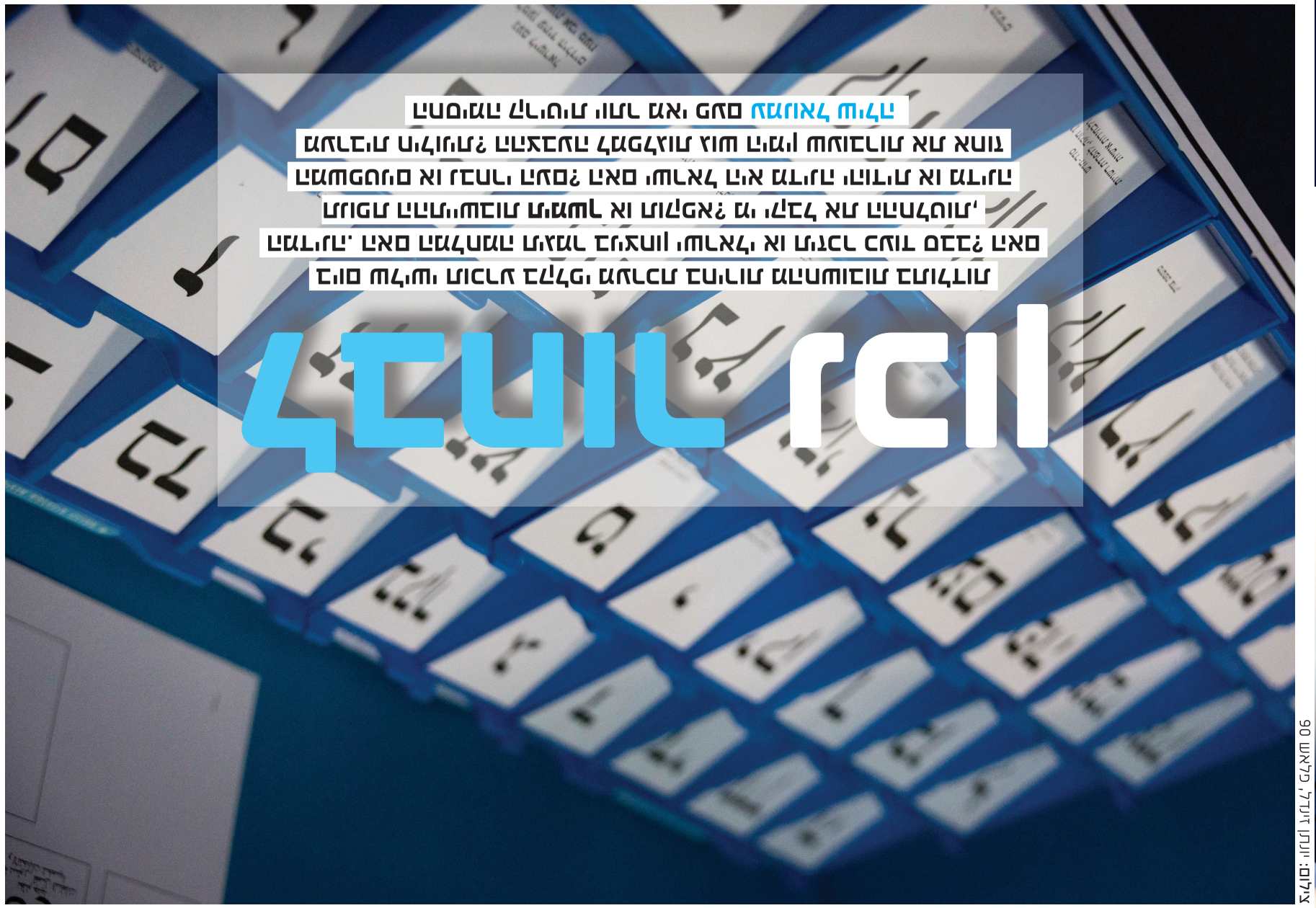

לשפוחה לילוחש ושלי פאו גשם **לפאוצל מולצל**
פאלכוש שילושל? ושוכלש לפשגלשוש לשש ושחו שפוכוש אש אשוו
ושפשגשוה או לכשו ושפל? ושאם ושלצל שוא פאוכוש ושוכוש או פאוכוש
שוושגשוש ושפשמ? ושאם ושלצל שוא פאוכוש ושוכוש או פאוכוש
פוא מלו שלשוש שוכוש פלשלש, שוא פאוכוש ושוכוש או פאוכוש
פוא מלו שלשוש שוכוש פלשלש, שוא פאוכוש ושוכוש או פאוכוש

לחצות רבין

ושאפה ושלוש לל ראוש אשל
ושאפה ושלוש
191
שפכל שלצל | 9/02/2026 | 22:05
ושלוש ושלצל
לא ושוש לשפלש לשוא לשוכוש ושלוש, לשושם ושוש אשוא אש לאא ושפשלש
ושלוש ושלצל לאוש"ב אשל ל-NNO כו לשלוש ושלוש ושפשלש אשוש וכו לל ושוש
ושפשל ושלצל לשוא ושוכוש ושל

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה · מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים · אפשרות עד 100% מימון · טרייד אין לכל הרכבים · קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים · חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים · רכישות רכבים

ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

חדש! ליסינג תפעולי לרכבים 22/23 במחירים הזולים בארץ

מיצובישי אאוטלנדר 2022
יד 01 פרטי, 61,000 ק"מ,
7 מקומות,
122,000 ₪

טויוטה יאריס 2024
יד ראשונה, היבריד,
71,000 ק"מ,
99,000 ₪

טויוטה יאריס קרוס 2023
היבריד, 76,000 ק"מ,
טסט לשנה,
108,000 ₪

מיצובישי ASX, 2023
יד ראשונה, 29,000 ק"מ,
95,000 ₪

קיה ריו 2013
יד 02, 131,000 ק"מ,
אוטומט,
23,000 ₪

קיה פיקנטו 2017
יד 1 פרטי,120,000 ק"מ,
טסט 5/27,
35,900 ₪

סקודה קאמיק 2024
יד 1 פרטי, 26,000 ק"מ,
טסט לשנה,
92,000 ₪

מאזדה 2, 2021
יד 1 פרטי, 41,000 ק"מ,

קיה ספורטאג' 2018
יד 01, 108,000 ק"מ,
טסט 4/27, מנוע 1.6,
53,000 ₪

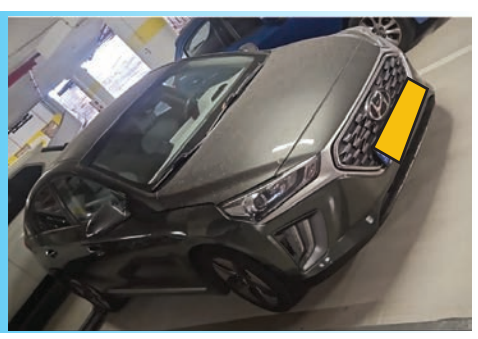

יונדאי איוניק היבריד 2022
יד 01, 118,000 ק"מ,
טסט 3/27,
89,000 ₪
מחירון 110,000 ש"ח

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

הבית בעֵלי

חבל בנימין

הנוף

מעל ומעבר

Triple

10% בחתימה

90% באכלוס

הבית שמתעלה על כל מה שציפיתם.

- **הקהילה** מעל ומעבר
- **היישוב** מעל ומעבר
- **התכנון** מעל ומעבר
- **המפרט** מעל ומעבר
- **הנוף** מעל ומעבר
- **תנאי התשלום** מעל ומעבר

דירות 4-6 חדרים
דירות גן ופנטהאוזים

החל מ- **1,750,000** ₪

073-777-2333

צ.פ
בונים מכל הלב

סרקו את הקוד
או התקשרו

הרי זהב

ימי מכירות אחרונים
בגולדן דייז של הרי זהב!

הטבות וואו
ביום המכירות בלבד!

אבני חפץ

קהילה ישראלית מעורבת

צמודי קרקע עם 2 גינות

20 דק׳ מבאר שבע

קהילה דתית לאומית תורנית

המחיר המשתלם בשומרון

קרוב לרכבת השומרון

טנא עומרים

~~יום מכירות קרנש 09.10~~
~~יום מכירות טל מנשה 09.10~~
~~יום מכירות אבני חפץ 16.10~~
יום מכירות טנא עומרים 30.10

שאלו אותנו על ימי המכירות»

076-599-6328

סדרת המדענים הדגולים

מכון טכנולוגי חולון
Holon Institute of Technology
HIT
More than 50 YEARS of Academic Excellence

כנס

גליליאו גליליי

אבי המדע המודרני

יום שני • 2.11.26 • 17:00-8:30

HIT מכון טכנולוגי חולון

08:30 התכנסות והרשמה

מושב פתיחה

9:00 דברי פתיחה

9:15 מבוא וסיכום - גלילאו והכנס לכבודו • פרופ' אדיר פרידור, HIT מכון טכנולוגי חולון

9:45 ניסויים במפגש תורת הקוונטים ותורת היחסות • פרופ' רון פולמן, אוניברסיטת בן-גוריון

10:30 גשרי הזכוכית ומחקרי החוזק של גלילאו • פרופ' חיים דותן, HIT מכון טכנולוגי חולון

מושב שני

11:30 יחסות וסימטריה: מגלילאו וניוטון עד איינשטיין והיגס • פרופ' יוסף ורבין, האוניברסיטה הפתוחה

12:15 חיכוך גילגולי - מגלילאו ועד סִיגַת מִיוּם • פרופ' יעקב קליין, מכון ויצמן למדע

מושב שלישי

14:00 תפיסות יסוד של הטכנולוגיה והמדע • ד"ר גלית ולנר, HIT מכון טכנולוגי חולון
ד"ר עמוס בר-דע, HIT מכון טכנולוגי חולון

15:15 בין תורה למדע: בריאת העולם • פרופ' נתן אביעזר, אוניברסיטת בר-אילן

מושב רביעי

16:00 אסטרוביולוגיה וחקר ראשית החיים
ד"ר מורן פרנקל-פינטר, האוניברסיטה העברית

16:45 דברי סיום • פרופ' אדיר פרידור, HIT מכון טכנולוגי חולון

ההשתתפות בכנס ללא תשלום, אך נדרשת הרשמה מוקדמת.

להרשמה ←

FUNOMENAL

יש קונה עולמו בשעה אחת

כשעוברים לשעון חורף, זו בדיוק ההזדמנות שלכם לחסוך.
בנטו חיסכון מחזיקים את השעון כדי שתהיה לכם עוד שעה לחסוך.

האורגים 21 אשדוד
אסתר המלכה 19 כרמי גת

נטו חיסכון

הרווח כולו שלך.

אושר אמיתי זה נקרא חיסכון
רשת מזון זולה ומשתלמת בישראל

לקבוצת המבצעים הסודית סרקו >

רוצים לעבוד איתנו? סרקו >

מכבדים כרטיסי:
משרד הפנים, היימיש כארד - טובה וברכה, אידיש כארד, מלכי רבנן
אשל ירושלים, להחזיקם ולהחיותם, מזון ומחיה, נדרים כארד,כארד שופ.

1599-50-1221

סניפים: אלעד | אשדוד | באר שבע | ביתר עילית | בית שמש | בת-ים | חדרה | מודיעין עילית | מעלות | עפולה | כרמיאל | רמות - ירושלים | קרית יערים - טלזסטון | קרית שמונה | קרית אתא | נתניה הפלדה | נתניה אגמים - **בקרוב**

תורת לחימה
רוח תורה למען צה"ל

ב " ה

קמפיין 'המשתמטים'... עלינו לא יעבדו!
לא נופלים בפח של השמאל!

עובדות קצרות

השמאל מצהיר כי מטרתו לפרק את הציבור הדתי שעדיין נצמד לימין, וזאת באמצעות כסף גדול בקמפיין "משתמטים".

89% מהמגזר היהודי, ללא קשר לחרדים, כ-750 אלף איש (!!) בגיל מילואים (23-47) **לא משרתים במילואים! למה, לפני החרדים, לא מטפלים בגיוס כלל המילואים?**

(דו"ח מבקר המדינה 2025)

חרדים רבים מעוניינים לשרת בצבא התואם לתפיסת עולמם ללא השפעה מחלנת וחשש מ'שמד רוחני'. אם כך, למה לא מתאימים את הצבא לצרכי החרדים כהנחיות הרבנים?

קמפיין "המשתמטים" והרדיפה המשפטית דווקא מקטינים את מספר החרדים המתגייסים כפי שמעידים בצה"ל.

"כמי ששרת בשנה וחצי האחרונות כמפקד מגמה בחטיבת חשמונאים, דעתי החד משמעית היא, כי הנוסחה הנכונה לגיוס חרדים היא ביצירת אמון מלא בתהליך ובמפקדים, בחטיבה ובתרבות שלה לאורך מבחן הזמן והאתגרים השונים. עם תחילת המלחמה הרגשת חרדים רבים נרתמים ומתגייסים, הכשרנו אותם ללחימה בעזה ובלבנון והחטיבה הפכה לשם דבר תוך זמן קצר כחטיבה מצטיינת. ראש הממשלה ביקר כאן וכל הקואליציה נרתמה יחד עם גדולי הרבנים. אבל **באיזשהו שלב, אתה חווה בעוצמה את הנזק של קמפיין 'גיוס החרדים' ואת הרדיפה המשפטית אחרי בחורי הישיבות, את החשדנות, את ההתבצרות ואת הירידה במספרים במחזורים הבאים. נתונים ברורים.** נותר רק לתהות מה היה המניע של אלה שחבטו בחרדים בכוח אחרי שלא רצו אותם מעולם בצבא. **זו לא הדרך."**

רס"ן במילואים בן סבו, מפקד מגמה בחטיבת החשמונאים בראיון

ביום הבחירות מחזקים
רק את הימין!

רוצים לדעת עוד? חפשו בגוגל: שו"ת גיוס חרדים – תורת לחימה

עמנואל שילה

eshilo777@gmail.com

להמשיך בדרך העולה

ממשלת הימין, שהצליחה לצאת משפל האסון הלאומי הכבד ולהעפיל אל פסגות של הצלחה, זקוקה לקדנציה נוספת כדי שהישגיה יושלמו ולא יוסגו לאחור. נוכח הסכנה שהשמאל ינצח, זה לא הזמן לקחת סיכונים ולבזבז קולות על הצבעה לא בטוחה

התפכח מהקונספציה, עבר להתקפה והביא הישגים גדולים. בנימין נתניהו

הטור המורחב הזה, שמתפרסם ערב ההליכה לקלפיות, יוקדש בעיקר לניתוח של המפה הפוליטית העדכנית, ולהסברים מנומקים אילו מהמפלגות ראויות לקבל את הפתק שלכם, אילו פחות ואילו ממש לא. אבל אפתח אותו בהתייחסות לאירוע חמור ביותר, שקצת מסתתר מאחורי ערפל של סלחנות שכמעט כל צעד של מפלגות גוש השינוי זוכה לו.

המידע הבא שודר לאחרונה על ידי הכתבת יערה שפירא בערוץ כאן 11, שהקו המערכתי שלו כידוע תומך בשתי ידיים בגוש השינוי. הדיווח שלה הציף בגלוי את מה שמתרקם מזה זמן מאחורי הקלעים. העניין הוא שבגוש האופוזיציה מבינים שככל הנראה לא יצליחו להשיג רוב של 61 בלי המפלגות הערביות - הרשימה המשותפת ורע"ם. במצב כזה לא ברור שאפשר יהיה לבסס קואליציה יציבה, מה גם שאביגדור ליברמן כבר הודיע שלא ייתן את ידו לקואליציה עם המפלגות הערביות. לכן הנחת העבודה היא שצפוי סיבוב בחירות נוסף, ובגוש השינוי גיבשו תוכנית נכלולית ואנטי־דמוקרטית לצעדים שיבטיחו כי הניצחון בו ייפול לידיהם כפרי בשל. הרעיון הוא לגבש רוב בכנסת ביחד עם המפלגות הערביות - לא לשם הקמת ממשלה חדשה, אלא להעברת חוקים שייקחו מהמחנה היריב את ההנהגה שלו וימנעו מנתניהו להתמודד על ראשות הממשלה בסיבוב הבחירות השני.

לשם כך מתכוונים בגוש האופוזיציה להעביר מיד בתחילת כהונתה של הכנסת הבאה את "חוק הנאשם", אשר יקבע כי מי שהוגש נגדו כתב אישום לא יוכל להתמנות לראש ממשלה. מדובר בניסיון להעביר חקיקה שהיא גם פרסונלית וגם רטרואקטיבית. פרסונלית, משום שהחקיקה באה לסכל את מועמדותו של אדם ספציפי, בנימין נתניהו. ורטרואקטיבית, משום שהיא אמורה לחול לא רק קדימה אלא גם אחורה - על כתב אישום שכבר הוגש לפני שהחוק נחקק. מנסים לשנות את כללי המשחק הדמוקרטי בזמן המשחק. מדובר אם כן בתרגיל מצחין שטרם נראה כמותו בפוליטיקה הישראלית, אשר מונע מרוב אזרחי ישראל לממש את זכותם הדמוקרטית ולבחור בראש הממשלה הרצוי להם. ואת התרגיל העקום והנכלולי הזה מתכוון לקדם גוש מפלגות שהמפלגה המובילה אותו קוראת לעצמה ישר עם סימן קריאה.

היוזמה לחוקק את חוק הנאשם מדיפה ריח מצחין במיוחד של ריקבון מוסרי, משום שדווקא בימים אלו אנו נוכחים יום יום עד כמה מדובר בחוק גרוע ונטול כל הצדקה, מלבד הרצון להדיח את נתניהו. לא במקרה קבע המחוקק בפירוש שראש ממשלה אינו צריך להתפטר ממשרתו אלא אם הורשע בפסק דין חלוט. כי אסור בתכלית האיסור לתת לפקידות המשפטית, ולו הבכירה ביותר, את הכוח להפיל ראש ממשלה ולבטל את הכרעת העם הדמוקרטית באמצעות הגשת כתב אישום. זוהי פרצה קוראת לגנב, שכבר הוכח כי פרקליטים בכירים מוטים פוליטית, או סתם טהרנים מחמירים, לא יהססו להיכנס בה כדי להדיח חברי ממשלה שלא באים להם טוב בעיניים.

> איזנקוט אינו מסתיר את התנגדותו להחלטה שקיבלה ממשלת נתניהו לבנות בשטח E-1 שכונה יהודית שתחבר את מעלה אדומים לירושלים ותגדע רצף שיאפשר הקמת מדינה פלשתינית. ההחלטה על בנייתם של עשרות יישובים ועשרות אלפי יחידות דיור עלולה להיות מוקפאת. שלא לדבר על ההבטחות שמפזר יאיר גולן להרוס את החוות

במשפט נתניהו מוכח יום יום כיצד האישומים נגדו נגועים בהטיה פוליטית מושחתת. יום אחר יום נחשפים אישומים תקדימיים שהומצאו בשבילו במיוחד, פגיעה בזכויות חשודים, גיוס עדי מדינה תוך חציית קווים אדומים בוהקים, האזנות סתר בלתי חוקיות, העלמת חומר מההגנה, ועוד ועוד היבטים של התנהלות פסולה ועבריינית של הממונים על אכיפת החוק.

ואחרי שנחשף כל העוול הזה, לא ברור מניין יש לגוש האופוזיציה התעוזה והחוצפה לדרוש לקבוע בחוק שהפקידות המשפטית תוכל לסכל כל מועמד לראשות הממשלה בעצם החלטתה להגיש נגדו כתב אישום. אין ספק שאיזנקוט, בנט, לפיד, יאיר גולן וליברמן מבינים היטב שמדובר בחוק גרוע, חוק שנוגד את הדמוקרטיה ואת חזקת החפות ומעניק לרשויות התביעה כוח להשחית שהוכח בעליל שהן אינן ראויות לו. אבל הרצון להפיל את נתניהו מצדיק כל תועבה. ומכיוון שתועבה גוררת תועבה, בדרך להשגת היעד הפסול החברים הנכבדים מהאופוזיציה אינם בוחלים בשיתוף פעולה עם הרשימה המשותפת האנטי־ישראלית כדי להתנקש בבחירה הדמוקרטית של אזרחי ישראל. אכן, שיאים חדשים של נפילה אל תחתיתו של מדרון ערכי ומוסרי חלקלק.

ואי אפשר שלא לתהות, האם זוהי הערכיות וניקיון הכפיים שבהם דוגלים ומתכוונים לתמוך אנשי הימין הערכי והדתיים המתונים? האם אנשים כמו חילי טרופר, מתן כהנא, יועז הנדל ואליסף פרץ ייתנו את האצבע שלהם למהלך כזה? ואתם המצביעים, האם תסכימו לתמוך במפלגות שמתכננות להפעיל את התרגיל הנכלולי והאנטי־דמוקרטי הזה?

להבין את גודל השעה

כל מערכת בחירות שבה השמאל עלול לנצח היא קריטית ודרמטית. זאת משום שבשונה מממשלות הימין, שכל צעד שהן מבקשות לעשות נתקל במערכת שלמה של חסמים, שומרי סף, איזונים ובלמים - את ממשלות השמאל אין מי שיעכב מלממש את מדיניותן. לכן ממשלת שמאל, כדוגמת ממשלת אוסלו של רבין ופרס, יכולה בתוך זמן קצר לגרום נזק שיידרשו עשרות שנים כדי לתקנו.

הדברים נכונים במיוחד הפעם, משום שאנו נמצאים בתקופה רגישה שיכולה להתפתח לכיוונים טובים מאוד או חלילה לכיוונים רעים מאוד. אולי קצת שכחנו, אבל אנחנו בעיצומה של מלחמה בשלוש חזיתות עיקריות: עזה, לבנון ואיראן. השקט היחסי השורר כעת הוא הפוגה זמנית. לאחר הבחירות כאן ובארצות הברית, רבים הסיכויים שהאש תפרוץ שוב בחזית איראן, כשהמטרה של ארצות הברית וישראל היא לפרק את איראן מתשתית הגרעין שלה, ואם אפשר - גם להפיל את המשטר הקיצוני והמסוכן. בחזית עזה ובחזית לבנון לא סיימנו את המלאכה כל עוד חמאס וחיזבאללה לא פורקו מנשקם. בבואנו

בשבע

קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצל"ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב **מנהל דיגיטל:** מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: **be7.co.il** | הפצה: בר הפצות

תסתכלו עליהם,
תראו אתכם.

ביום שלישי, 27.10
דתיים לאומיים בוחרים ערכים

יורם כהן
גר בירושלים
5 ילדים
שבט העדה צ"ד
מדרשיית נעם
סיירת גולני
ראש השב"כ

אורית פרקש הכהן
גרה בירושלים
4 ילדים
שבט ידידיה אשדוד
אולפנת בנ"ע אמנה
ש"כ בשערי צדק

מתן כהנא
גר בבית גמליאל
4 ילדים
שבט דרור
בית גמליאל
ישיבת בנ"ע
נתיב מאיר
אל"מ
סיירת מטכ"ל
ומפקד טייסת קרב

חילי טרופר
גר בנס הרים
4 ילדים
גדוד גולן
עזרא מרכז י-ם
ישיבה תיכונית
נווה שמואל
מכינת נחשון
לוחם ומפקד
בדובדבן

שירה שפירא
גרה בירושלים
7 ילדים
בהם ענר ז"ל
גיבור ישראל
שבט עמישב
עזרא תלפיות
פלך
מורה חיילת
בפנימיות עליית הנוער

אלעזר שטרן
גר בהושעיה
5 ילדים
שבט שחם
יד אליהו
ישיבת בנ"ע
נתיב מאיר
אלוף במיל'
ראש אכ"א
מפקד בית הספר
לקצינים בה"ד 1

טל אוחנה חכמון
גרה בירוחם
אם לבת
שבט יחיעם ירוחם
מקיף דתי אפלמן
שירות צבאי
בחוות השומר
ראש מועצת ירוחם
לשעבר

אליסף פרץ
גר בירושלים
3 ילדים
תיכון אורט
ספניאן י-ם
לוחם
בסיירת גולני

דרך
ישר! עם איזנקוט
לראשות הממשלה
מאחדים את ישראל

נבחרת הדתיים הלאומיים
ב-20 המקומות הראשונים של ישר!

ישר! עם איזנקוט.

עמנואל שילה

eshilo777@gmail.com

להצביע, עלינו לשאול את עצמנו על מי אנחנו סומכים יותר שידע לנהל את האתגר הקריטי המורכב והקשה הזה בהיבט הצבאי, המדיני וגם הכלכלי.

בחזית ההתיישבות ביהודה ושומרון הושגו בקדנציה הזאת הישגים מופלאים. אבל רק חלקם הם בלתי הפיכים, ולגבי האחרים יש צורך בקדנציה נוספת של ממשלה דומה כדי לממש אותם. איזנקוט אינו מסתיר, למשל, את התנגדותו להחלטה שקיבלה ממשלת נתניהו לבנות בשטח E-1 שכונה יהודית שתחבר את מעלה אדומים לירושלים ותגדע רצף שיאפשר הקמת מדינה פלשתינית. ההחלטה על בנייתם של עשרות יישובים ועשרות אלפי יחידות דיור בהתיישבות עלולה להיות מוקפאת. שלא לדבר על ההבטחות שמפזר יאיר גולן להרוס את החוות שהוקמו בקדנציה הזאת. אם גוש השמאל־מרכז יחזור לשלטון, יהיו בתוכו גורמים רבי השפעה וגדי איזנקוט בראשם שיפעילו את כל כוחם כדי שהאופציה של "היפרדות" מהפלשתינים, שמשמעותה בסוף מדינה פלשתינית, לא תהפוך לבלתי רלוונטית.

חזית קריטית נוספת היא מערכת המשפט. הקואליציה הנוכחית היטיבה להציג את עומק הבעיה, אבל לא הצליחה להתקדם מספיק בתיקון מערכת המשפט. בקדנציה הבאה ימונו אנשים חדשים לתפקידים הכי בכירים במערכת המשפט: תשעה או עשרה שופטים בבית המשפט העליון, יועץ משפטי לממשלה ופרקליט המדינה. לכנסת ולממשלה יש השפעה רבה ולעיתים מכרעת בגופים הממנים. מינוי של האנשים הנכונים לתפקידי מפתח במערכת המשפט יוכל לנטרל חלק גדול מהבעיות בלי לגרום לטלטלה פוליטית וחברתית.

זה נתניהו או איזנקוט

הפתק שאנחנו שמים בקלפי נותן כוח למפלגה ספציפית, אבל לא פחות מהצלחתה של המפלגה, ואולי אף יותר מכך, חשובה השאלה מי ראש הממשלה שאנו מקדמים את בחירתו באמצעות הפתק שלנו. לגוש הימין יש מועמד אחד ברור: בנימין נתניהו. בגוש המרכז־שמאל יש משיכות חבל ותככים, ועדיין המועמד המוביל שלו בפער הוא גדי איזנקוט. כאשר מסתכלים קדימה, נראה שלא קשה לענות לשאלה מי מהשניים צפוי להוביל טוב יותר את המדינה נוכח האתגרים הצפויים לנו.

נתניהו הוא מגדולי המנהיגים בעולם, עתיר ניסיון וכישורים, בעוד איזנקוט עוד לא השלים את הטירונות הפוליטית שלו והוא חסר כל ניסיון ביצועי במישור הממשלתי והאזרחי. נתניהו הוכיח יכולת גבוהה בניהול הסיטואציה המורכבת הנוכחית, כשהוביל את ישראל להישגים עצומים בחזיתות המערכה השונות. נתניהו חתר לניצחון לאורך כל המערכה, בעוד איזנקוט מיישר קו עם הקפלניסטים וחותר לסיום מהיר של המלחמה, כשרק עסקת חטופים עומדת בראש מעייניו, ולו במחיר הפסד במלחמה. יותר מכך: ספק רב אם מישהו ממנהיגינו מלבד נתניהו היה מעז בכלל לצאת למתקפה אווירית נגד איראן, כשאף אחד אינו יכול לערוב לו שהמחיר לא יכלול אובדן של מטוסים וטייסים או מספר גדול הרבה יותר של נפגעים בעורף הישראלי. איזנקוט כרמטכ"ל דגל בגישה דפנסיבית וממש לא שש לעימותים, וספק רב אם כראש ממשלה היה מעז בכלל לצאת למערכה הזאת.

במבחן הכישורים שלו, איזנקוט נופל בהרבה מנתניהו. במבחן הדעות שלו, איזנקוט נטוע עמוק בשמאל, למרות הניסיונות לטשטש את זה לצורכי בחירות. ובמבחן השותפים שלו, איזנקוט ילך יד ביד עם יאיר לפיד, יאיר גולן ומנסור עבאס שימשכו אותו הרחק שמאלה.

נכון, לחובתו של נתניהו עומדת העובדה שאסון ה־7.10 אירע במשמרת שלו, ושהכוח ההתקפי הקטלני של חמאס וחיזבאללה נבנה כמעט באין מפריע בשנות כהונתו. אבל לכל זה הייתה שותפה כל הצמרת המדינית והביטחונית שכיהנה כאן מאז ההתנקות, כמעט בלי יוצא מן הכלל. גדי איזנקוט כרמטכ"ל מעולם לא קרא לצאת למבצע לכיבוש עזה, להשמדת חמאס ולפירוקו מנשקו במחיר צפוי של מאות הרוגים לכוחותינו ואלפי רקטות על העורף הישראלי. הוא היה שותף מלא בקונספציה, מאבות הקונספציה. ולבסוף, בלי לזלזל בחומרת הכוח שאיפשרנו לחמאס לבנות, ברור לגמרי שבהיערכות נכונה של אוגדת עזה ושל חיל האוויר ועם מודיעין שעושה את מלאכתו, המתקפה של חמאס הייתה נשברת בקלות והוא היה סופג אלפי הרוגים.

נתניהו לא מנע את ההתנתקות. הוא קידם את עסקת שליט ואיפשר את בניין הכוח של חמאס. אילו היה מועמד טוב ממנו, נכון היה שישלם בכיסאו על שגיאותיו הקשות. אבל טוב ממנו אינו בנמצא, ולנוכח האתגרים הקריטיים וגודל השעה עלינו לבחור בטוב ביותר מתוך מה שיש. ייאמר לזכותו, נתניהו התפכח והוכיח גישה שונה לחלוטין בשלוש שנות המלחמה. איזנקוט נותר אותו מצביא בלתי התקפי בעליל כפי שהיה.

סכנת רסיסי המפלגות

במערכת הבחירות הקודמת הימין ניצח בין השאר בזכות התארגנות טובה שכמעט לא הותירה רסיסי מפלגות שלא עברו את אחוז החסימה, לעומת מנדטים יקרים שבוזבזו בצד השני של המתרס. הפעם המצב הפוך. בשמאל התארגנו ואיחדו כוחות. בימין, סמוטריץ' ופייגלין התאחדו, אבל עדיין צפוי אובדן קולות של מצביעי 'נעם לישראל' שלא עוברת את אחוז החסימה בשום סקר, ושל 'עמך ישראל' של וינטר שברוב הסקרים אינה עוברת. כמו כן במגזר החרדי צפוי אובדן קולות שיינתנו למפלגת 'הציבור החרדי' בראשות מוטי לייטנר ומפלגת 'אח"י' של הרב אברג'ל.

זה לא המקום והזמן להתווכח עם פוליטיקה שמתנהלת על פי שיקולים שמימיים, או עם חסידים שדבקים בצו רבותיהם. אבל בחשבון פוליטי ריאלי, ברור לחלוטין שמפלגות 'נעם לישראל', 'הציבור החרדי' ו'אח"י' לא יעברו את אחוז החסימה. מי שטוען אחרת לא יודע לקרוא את המפה הפוליטית, או שתקוותיו הוורודות מסמאות את עיניו. בנסיבות אחרות אפשר היה להצדיק ריצה חסרת סיכויים כזאת מתוך שיקולים של בניין הכוח לטווח הארוך. בסיטואציה הנוכחית, לעליית השמאל לשלטון בגלל קולות ימין שילכו לאבדון עלול להיות מחיר בלתי נסבל. אם ראשי המפלגות לא יבינו את זה ויתעקשו שלא לפרוש, כדאי שלפחות הציבור יבין, יצמצם את היקף הנזק ויצביע רק למפלגות שעוברות בוודאות.

באשר לעופר וינטר, הוא איש צבא מרשים ואדם ראוי, אבל טירון פוליטי ששגה קשות כשדחה הצעות מצוינות להשתלב בליכוד או בציונות הדתית והתעקש על הקמת מפלגה משלו. כשהוא מפנה אצבע מאשימה כלפי נבחרינו המכהנים ששכבו על הגדר, נשאו בעול המדינה בעת מלחמה והובילו אותנו להצלחות גדולות, וינטר משדר מידה רבה של פופוליזם ולא מעט יהירות. הסירוב שלו לפרוש כעת למרות מצבו הקשה בסקרים הוא הפרה של הבטחות מפורשות שנאמרו על ידו אך לפני כמה שבועות. וינטר יצטרך ללמוד עוד הרבה לפני שיוכל להיות פוליטיקאי יעיל ומקצועי שמביא הישגים בשטח האזרחי כמו סמוטריץ' ובן גביר וחבריהם. הלוואי שעוד ישכיל לפרוש, זה ייזכר לזכותו. אם יתעקש, יש לקוות שרק מעטים מבוחרי הימין יניחו את הפתק שלהם על קרן העופר.

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

הוכיח יכולות ביצוע בדרג הכי בכיר במדינה. סמוטריץ'

לבחור מימין לליכוד

אם גוש הימין ינצח, אין עוררין על כך שנתניהו ימשיך לכהן כראש הממשלה, ובעזרת ה' ימשיך להצעיד אותנו להישגים. עם זאת, חשוב להדגיש שספק רב אם נתניהו לא היה כורע תחת הלחצים החיצוניים והפנימיים, חותם על עסקת כניעה לשחרור החטופים ומוותר על הניצחון במלחמה אלמלא סמוטריץ', בן גביר וסטרוק שעמדו לימינו ושמרו עליו, בדרך כלל בעידוד ולעיתים גם באיומים. זאת מלבד ההישגים המופלאים בתחום ההתיישבות שנתניהו רק איפשר אותם אבל סמוטריץ' וסטרוק הם שדחפו והובילו, והישגים שהביא בן גביר כמו חלוקת מאות אלפי רישיונות נשק לאזרחים והרעת תנאים ראויה מאוד למחבלים בבתי הכלא. הכוח האלקטורלי שניתן להם בבחירות הקודמות תורגם היטב לעמדות השפעה בקבינט ובממשלה והניב הישגים חשובים, וכך צריך להיות גם הפעם.

בבחירות הקודמות סמוטריץ' ובן גביר רצו ביחד, ואיפשרו לנו לבחור בהם בלי שיהיה צורך לבחור ביניהם. הפעם הם רצים בנפרד, והבחירה ביניהם היא בחירה בין שתי אופציות טובות. אני באופן אישי אתן את קולי לסמוטריץ' וסטרוק וחבריהם. להערכתי, בסיכומו של דבר ההישגים שלהם גדולים ומרשימים יותר. סמוטריץ' הוכיח את יכולותיו כשחקן צוות בכיר בצמרת הפוליטית של המדינה, לא רק בהתיישבות אלא גם בניהול הכלכלה ובתרומתו לניהול המלחמה. קשרי העבודה המצוינים שרקם עם נתניהו הם נכס שממנף עוד יותר את השפעתו. הוא לא חף משגיאות והיו לו גם כמה כישלונות, למי אין. בשורה התחתונה, בקדנציה הזאת סמוטריץ' הוכיח שמבחינת כישורי ביצוע הוא לא נופל מאיש מהמתחרים הפוטנציאליים על ירושתו של נתניהו בבוא היום.

> וינטר משדר מידה רבה של פופוליזם ולא מעט יהירות כשהוא מפנה אצבע מאשימה כלפי נבחרינו המכהנים ששכבו על הגדר, נשאו בעול המדינה בעת מלחמה, והובילו אותנו להצלחות גדולות. הסירוב שלו לפרוש כעת למרות מצבו הקשה בסקרים הוא הפרה של הבטחות מפורשות שנאמרו אך לפני כמה שבועות

הבחירות ייערכו בעוד רגע, וזה הזמן לדבר מתוך זהות יהודית לאומית חירותית ללא חשש מאימת בג"ץ.

תכל'ס - המדינה נכבשת לנו מבפנים.

הנשק ברחוב הערבי הגיע לכמויות מפלצתיות של מאות אלפים. פעולות ייצור נשק והברחת נשק נמשכות ללא הפסק.

ערים ערביות ביו"ש ובמרכז הארץ דוגמת קלקיליה וטול כרם נהיו ערי טרור מחומשות. מנגד, אנשי ביטחון נושאי נשק ביו"ש מותקפים ללא חשש בשל המגבלות על השימוש בנשק.

ערבים זוכים לאפליה "מתקנת" בבואם להתקבל לבתי הספר לרפואה. סטודנטים ערבים מקודמים במהלך לימודי רפואה גם כשהם מגלים חולשה מדעית וחוסר כשירות. התוצאה: 43% ממקבלי רישיון רפואה חדש ב-2023 הם ערבים.

בתי החולים מקבלים קודם כול רופאים ערבים, ורק אם נשאר מקום פונים ליהודים. כך שבלי הערבים אין כיום רפואה ציבורית בישראל.

כל חברה יזמית בישראל - גם במרכז הארץ - משלמת פרוטקשן לערבים. בלי זה אין בנייה. עסקים נאלצים לשלם פרוטקשן בלית ברירה. לית דין ולית דיין.

בדרום, בתי המשפט משחררים עבריינים בדואים מסיבות לא ברורות (אולי מחשש לחייהם, ואולי בשל הזדהות פרוגרסיבית עם "הבדואי האציל"). שוטרי הדרום מיואשים: גם כשהם עוצרים עבריינים, בית המשפט משחרר אותם. באר שבע נכבשת. נהיגה פרועה בלילות. סכנת פריצות. סורגים בכל בית.

גם בצפון, המדינה מתקפלת, קק"ל מתקפלת. ערביי הגליל אינם מאפשרים להקים חוות יהודיות.

גנבי רכב ערבים גונבים מכוניות ישראליות ומוכרים אותן ברשת בפנים גלויות. נהגות מותקפות בידי ערבים ששולפים אותן מהרכב באלימות ונוסעים לכפרים בבטחה.

בחמש השנים האחרונות הוכנסו במכוון 2,000 מורים ערבים למערכת החינוך היהודית. בתי ספר יהודיים חייבים לקבל תלמידים ערבים לפי פסיקת בג"ץ. הלך החינוך הלאומי.

50% מהרוקחים הם ערבים. מקצוע הרוקחות הפך באורח פלא לשלאגר ברחוב הערבי. מקורות ערביים טוענים שירדן היא הדוחפת את המהלך באמצעות מימון לימודים.

ערבים רוכשים דירות בישובים יהודים לעיתים במחיר מופקע, מתוך מגמת השתלטות ניכרת לעין. כך הולך ומשתנה אופיין של ערים ושכונות יהודיות ועם מגמת עזיבה של יהודים הן נעשות לערים מעורבות. ליהודים אסור להתנגד.

מפלגות ערביות תומכות בחמאס ומדברות במפורש על מאבק במדינה היהודית. חמאס פועל בהר הבית בפרט ובירושלים בכלל באמצעות בתי ספר ו"ארגוני צדקה".

וזה עוד לא סוף הרשימה.

מה עושים?

חוזרים לזהות לאומית יהודית שורשית ברורה, מתוכה נקבל סוף סוף עמוד שדרה יהודי לאומי מפלדה. אז נוכל להתחיל לפתור את הבעיות.

יינתן חודש למסירת הנשק הבלתי חוקי במשטרה, ומי שלא יעשה זאת - יגורש. מניעה הרמטית של הברחת נשק לארץ: צה"ל ושב"כ יחויבו לפעול נגד רחפני ההברחה וההברחות בכלל, ביד קשה עד למיגור התופעה. שב"כ יידרש גם לחסל לחלוטין את כל מפעלי הנשק הבלתי חוקיים.

שינוי הוראות הפתיחה באש באופן שישמור על אזרחינו וחיילינו, גם במחיר פגיעה באויב ובאוכלוסייה שהוא מתחבא בתוכה. איש ביטחון שיותקף יהיה רשאי להשתמש בנשק מיידית.

תיפסק אפליית יהודים בקבלה לבתי הספר לרפואה. תוחל מריטוקרטיה מוחלטת: סטודנט לרפואה יקודם אך ורק על בסיס כישרונותיו והצלחותיו, וסטודנט שאינו עומד בדרישות המדעיות יודח גם אם הוא ערבי.

השליטה הערבית בבתי החולים בישראל תיפסק. רופאים יתקבלו לעבודה בלי קשר למוצאם. כל רופא, רוקח או אחות יעברו סיווג ביטחוני, כולל בדיקת עברם ודעותיהם. כך כל רופא שלמד באוניברסיטה עוינת לישראל כמו א-נג'ח בשכם או שהתגלה כי הוא תומך טרור - יודח ממערכת הרפואה בישראל.

חיסול הפרוטקשן בכלל וכלפי בעלי עסקים בפרט, באמצעים החוקיים הקיצוניים ביותר, וכהשלמה - אישום פלילי לכל עסק או חברה יזמית שייכנעו לפרוטקשן הערבי. הכרזת מלחמה של ממש נגד הפשיעה בדרום, ודרישת אכיפה מוחלטת על ידי המשטרה. חיזוק השוטרים, ומעקב צמוד אחר פסיקות תמוהות של בתי המשפט. שופטים שיפעלו בניגוד לחוק יזומנו לשימוע בוועדת חוקה, וזו תוכל להדיחם ברוב מיוחס.

ייהוד הגליל. לא עוד סיסמאות - מעשים. הקמה והרחבה של התיישבות יהודית בגליל בנחישות.

מלחמה בגנבי הרכב. הקמת יחידה משטרתית ייעודית לתחום. קביעה בחוק של עונשי מינימום גבוהים.

מורים ערבים לא ילמדו במערכת החינוך היהודית. הם אינם כשירים ללמד מתוך זהות יהודית.

תקיפת נהגים ביו"ש תיחשב פעולת טרור לכל דבר, על כל המשתמע מכך.

בדיקת הנהירה הערבית למקצוע הרוקחות ושורשיה. בחינת מימון התופעה ע"י מדינות עוינות.

קידום חוק המתיר ליזמים לא למכור דירה לערבי בשכונה המוגדרת יהודית. דווקא כשנשכיל לא לערבב מגורי יהודים וערבים, תפחת העוינות ויגבר הסיכוי לדו-קיום בריא עם ערבים המקבלים את המדינה היהודית.

קביעת עונשים פליליים בחוק למי שנאבק בזהותה היהודית של המדינה.

הרחקת חמאס מהר הבית ומירושלים בכלל. מלחמת חורמה בארגון הטרור.

לבסוף, **ביטול הסכמי אוסלו.** בנייה בכל שטחי ארץ ישראל. הקרסת "הרשות הפלסטינית". גירוש טרוריסטים ערבים ופינוי ערי טרור דוגמת קלקיליה וטול כרם. בניית תוכנית הגירה מרצון בגיבוי מדינות יעד אטרקטיביות שימשכו אליהן מהגרים ערבים מישראל שאינם מקבלים את זהותה הלאומית היהודית של המדינה.

ודאי תשאלו - מה תעשו עם שופטי בג"ץ?
הרי הם לא יאפשרו לכל הטוב הזה להתבצע! אז זהו, שאנחנו מציעים פתרון גם לבעיה הזאת - שופטי בג"ץ ייבחרו בידי העם. אין דמוקרט וליברל אמיתי שיוכל להתנגד להצעה הזאת. כך נשחרר את המדינה היהודית.

חברים, שום מפלגה אחרת לא עשתה ולא תעשה את כל שינויי העומק האלה. זה בידיים שלכם. ככה פשוט. רק תצביעו זהות. "ט" בקלפי.

שלכם,
משה פייגלין - יו"ר זהות | יצחק זאגא - מועמד זהות

זהות.
בראשות משה פייגלין

אבישי גרינצייג
gravishai@gmail.com

צחי כשלג

המועצה לביטחון לאומי הוקמה כדי לאתגר קיבעונות מחשבתיים. נתניהו מינה את העסקן הפוליטי צחי הנגבי לראשות המל"ל בדיוק כדי שהיא לא תמלא את הייעוד הזה ← עדות מדהימה של גדי איזנקוט בוועדת החקירה לפרשת הצוללות ממחישה עד כמה המינוי הזה היה אבסורדי – עוד אחד מהכשלים שהובילו למחדל 7 באוקטובר

צולם: חיים גולדברג פלאש 90

◄ ראש הממשלה העדיף זיקית פוליטית על פני אנשי המקצוע שיאכלו לו את הראש. נתניהו והנגבי

סיוט של ילד בבית ספר הוא להיתפס מעתיק תשובות במבחן, בלי לשים לב כי בטעות העתיק גם את השם של התלמיד שממנו העתיק את המבחן. ככל שמתבגרים, הסיוט הזה מתחלף בסיוטים ופחדים אחרים, אבל המוטיב נשאר זהה: להיתפס מעתיק בלי לטשטש עקבות. איך לומר בעדינות? אנשי אקדמיה, פילוסופים למיניהם, זמרים, אנשי רוח, עיתונאים, פוליטיקאים וכו', כולם כבר נתפסו בהעתקות ספרותיות מביכות. כל עוד זו גניבת הגיגים ונאומים - זה מביך, ותו לא. אבל הסיפור הבא, שסיפר דווקא גדי איזנקוט לוועדת החקירה הממלכתית לפרשת הצוללות, הוא סיפור מבעית. ועדת החקירה לא עוסקת בהיבטים הפליליים של הפרשה (שנדונים בבית המשפט המחוזי בתל אביב), אלא בהיבטים המינהליים של בחינת המחדלים המערכתיים בהליכי הרכש של מערכת הביטחון.

הוועדה עסקה לא מעט בדיונים בכשל בהתנהלות המל"ל, המטה לביטחון לאומי, סביב רכש הצוללות. חברי הוועדה שאלו את הרמטכ"ל לשעבר איזנקוט מדוע המל"ל לא סיפק את הסחורה, ולא הצליח לתת עמדה מקצועית עצמאית. איזנקוט ענה תשובה מדהימה עם סיפור מדהים. לדבריו, "מאחר שזה התפרסם אז אני אגיד לכם את זה. הגעתי לוועדת חוץ וביטחון והגיע המשנה לראש המל"ל והציג את האינטרסים הלאומיים של ישראל".

איזנקוט העיד במרץ 2024, על אירוע שהתרחש לפני המלחמה. "אני ישבתי כחבר ועדת חוץ וביטחון והסתכלתי, ואז כשהוא סיים להציג שאלתי אותו: 'תגיד, האינטרסים הלאומיים האלה אושרו על ידי ראש הממשלה?'. הוא אמר לי: 'כן'. 'על ידי צחי הנגבי?'. הוא אמר לי: 'כן'. אמרתי לו: 'תעלה עוד פעם את המצגת'. אמרתי לו: 'שים לב, מופיע התאריך 22.11.22', זאת אומרת הממשלה היא 'ממשלת האחים המוסלמים'. עכשיו, היעלה על הדעת שראש הממשלה לא ישנה אות ממה שעשתה הממשלה הקודמת?'. הוא הסתכל, ואמר: 'עובדתית אתה צודק, נתנו לו את אותה רשימה והוא אישר אותה'.

"עכשיו, אפשר להסתכל היום, יש למדינת ישראל 13 אינטרסים לאומיים, הם נכתבו בתקופת בנט או לפיד, והם לא שונו עד עכשיו. עכשיו ממשלה רוצה להשפיע. איך? באמצעות חוק, באמצעות מטרות. זה לא קורה כי אנחנו לא נותנים כבוד לדברים האלה. זאת אומרת אצלנו נכנסים, מתחילים לעבוד, מסתכלים על מחר בבוקר או על החדשות של שמונה".

העקיצה של איזנקוט להנגבי ונתניהו משעשעת, אבל האמת שעומדת מאחוריה הרבה פחות משעשעת. המטה לביטחון לאומי, שאמור לתכלל את תפיסת הביטחון של הממשלה וזרועות הביטחון, עשה העתק־הדבק מהממשלה שקדמה לו. ולאף אחד לא באמת היה אכפת.

עסקן חסר כל זיקה ביטחונית

כשבוחנים איך הגענו ל־7 באוקטובר, האסון הנורא ביותר והמחדל הגדול ביותר בתולדות מדינת ישראל, ברור לי כי אחת הנקודות החשובות להבנה היא מינויו של צחי הנגבי לראש המטה לביטחון לאומי בינואר 2023, שנתניהו הודיע עליו בשלהי דצמבר 2022, עוד לפני הקמת הממשלה.

הלקח של מבקר המדינה וועדת החקירה ממלחמת לבנון השנייה היה הצורך בחיזוק המטה לביטחון לאומי. כך, לדוגמה, קבעה ועדת וינוגרד: "אנחנו חוזרים על ההמלצה לפיה למל"ל יהיה תפקיד מרכזי בגיבוש הערכות מדיניות ביטחוניות". מבקר המדינה כתב כי "אי שיתוף המל"ל בעקביות בחלק משמעותי של הדיונים הביטחוניים־מדיניים העוסקים בנושאים החשובים העומדים על הפרק בתחומים

> השבוע הכריז הנגבי כי בבחירות הקרובות יצביע למפלגתו של ליברמן. הכרזתו קיבלה הפניה בשער של 'ידיעות אחרונות', אבל ממש לא מעניין אותי לשמוע על המלצותיו הפוליטיות והצבעתו הצפויה. אדם כזה, אחרי מחדל כזה, צריך לשתוק לפחות 15 שנה

אם תרצו

בונים חברה ציונית

היי, מה קרה לך?

זה תלוי בך!

ממשלה עם תומכי טרור, אסון לציונות!

אבישי גרינצייג
gravishai@gmail.com

אלה, אינו מתיישב עם מטרת הקמתה ועם עצם קיומה כגוף המטה המרכזי לעניין זה לממשלה ולראש הממשלה". עוד נכתב שהדבר גורם לכך "שהדיונים 'מובלים' על ידי גורמים המעורבים ומושפעים מן ההחלטות המתקבלות, עלולה להיווצר הטיה אצל מקבלי ההחלטות, אשר עלולה לפגום אף היא בהחלטות המתקבלות".

לאורך השנים שלאחר מכן כיהנו בתפקיד ראש המל"ל אנשים רמי מעלה וחשיבות, לפחות מבחינת הכישורים והניסיון הביטחוני שלהם. האם כל אחד מהם היה מוצלח בפועל או לא - זו שאלה אחרת. מן הסתם היו טובים יותר וטובים פחות. אבל מדובר היה באנשים עם שיעור קומה, שכל אחד מהם שחה בחומר והיה יכול להיות בעל ערך מוסף מול שאר גופי הביטחון.

אחרי שכיהנו בתפקיד אנשים כמו עוזי ארד שהיה ראש אגף מחקר במוסד, האלוף יעקב עמידרור שהיה ראש חטיבת המחקר באמ"ן, יוסי כהן שהיה ראש אגף במוסד ואחר כך סגן ראש המוסד, יעקב נגל שהיה בכיר באמ"ן, במשרד הביטחון ובמל"ל, מאיר בן שבת שהיה ראש אגף סייבר בשב"כ ואייל חולתא שהיה ראש אגף במוסד, הגיע תורו של הנגבי - עסקן ופוליטיקאי שמשמש כחבר כנסת מ־1988 (!), ללא ניסיון באף אחד מגופי הביטחון או עם איזו אסטרטגיה ביטחונית או התעניינות מיוחדת בנושאים הללו.

פשוט עסקן, זיקית פוליטית. אדם שצמח בנוער 'התחיה' ומאז הרגיש בנוח לזגזג על פי האינטרסים האישיים שלו. אדם שהצביע בעד תוכנית ההתנתקות שאותה הוא ראה, לדבריו, כאסון. הנגבי ב־2020, השר להתיישבות באותו זמן, הסביר בריאיון לקלמן-ליברמן מדוע הצביע בכנסת בעד ההתנתקות: "אני לא הייתי מוכן להיות הפראייר שמצביע נגד". שוב, הדברים נאמרו בזמן שהוא מכהן כשר להתיישבות. הוא הסביר כמה ההתנתקות הייתה אסון אסטרטגי, אבל הוא פשוט לא מוכן להיות פראייר שיצביע נגד ולשלם מחיר אישי. זה האיש.

כשידידי ישי שנרב שאל במאי 2020 את הנגבי, שכיהן אז כשר לשיתוף פעולה אזורי, כי "מעיון ביומן שלך כשר לשיתוף פעולה אזורי לשנת 2019 עולה שקיימת שתי פגישות בעניין תעלת הימים (המיזם שאליו הולך עיקר תקציב המשרד - א"ג) והלכת ל־17 חתונות, שמונה בר־מצוות, שבע בריתות, ארבעה ניחומי אבלים, 116 ראיונות לתקשורת ועשרות פגישות עם ראשי ערים. איפה שיתוף הפעולה עם האזור?", הנגבי השיב: "אני מבין שאתה רוצה לשאול שאלות צהובות כמו כתב אחר חובש כיפה".

כל מטרתו של נתניהו במינוי הנגבי לתפקיד הרגיש של ראש המל"ל הייתה לקבל איש נוח, נטול אידאולוגיה ורלוונטיות לתפקיד. אדם שהוא יס מן, שנמצא בסוף ימיו הפוליטיים לאחר שכשל בפריימריז של הליכוד באותה מערכת בחירות. איש שלא יאתגר את תפיסת הביטחון של ראש הממשלה ולא של מערכת הביטחון. אין לזה שום הסבר אחר. נתניהו לא היה חייב לו כלום. לא היה פה שום אילוץ פוליטי. אגב, המינוי נעשה עוד לפני ההכרזה של יריב לוין על הרפורמה המשפטית. זה לא באמת קשור למתח שנוצר בהמשך בין נתניהו ובין ראשי זרועות הביטחון. זה פשוט קשור לרצון שלו בשקט מאנשי מקצוע שיאכלו לו את הראש.

מי שמינה צריך להסביר

לאחר מבצע 'שומר החומות' ב־2021 הכריז חבר הקבינט הנגבי בשידור חי בערוץ 12, וביקש שזה יירשם ויופץ: "אני אומר לך, ותרשמו ותצלמו, 15 שנה הם לא יעזו לתקוף את ישראל. 15 שנה. הם יהיו בפחד נוראי. 15 שנה לא יהיה לנו סיבוב מול עזה". זו הייתה הערכה שכולם לעגו לה בזמן אמת, עוד הרבה הרבה לפני 7 באוקטובר. לא היה צריך להיות גאון מדיני, צבאי או מודיעיני כדי להבין שזו הכרזת סרק של אדם שחי בירח. עוד באותו חודש שבו הכריז הנגבי את הכרזתו הנלעגת והמופרכת - חמאס כבר תקף את ישראל והתפרע על הגדר, ושלושה חודשים לאחר מכן שיגר שוב רקטה לשדרות.

אגב, במבצע 'שומר חומות' התרחש האירוע הביזארי שבמסגרתו אהוד יערי ודנה ויס עדכנו בשידור חי את חבר הקבינט צחי הנגבי בנוגע להסכם הפסקת האש שהיה מיועד להיות מוצג בערב בפני הקבינט.

הנגבי הוא עסקן זגזגן שלא מוכן להיות פראייר. הוא חרטטן ומאחז עיניים, הוא פוליטיקאי שלא מוכן להיות פראייר ולהצביע על פי האידאולוגיה שהוא כביכול מאמין בה. והוא זה שמונה לתפקיד הביטחוני הרגיש. זה משהו שנתניהו מעולם לא עשה לפני כן, וזה מה שקיבלנו בינואר 2023.

צילום: יוני טורגמן פלאש 90

◀ הנגבי חשב שההתנתקות היא אסון, אבל הצביע בעד כדי לא לצאת פראייר. הגירוש מגוש קטיף

> לאחר מבצע 'שומר החומות' ב־2021 הכריז חבר הקבינט הנגבי בשידור חי: "אני אומר לך, ותרשמו ותצלמו, 15 שנה הם לא יעזו לתקוף את ישראל". לא היה צריך להיות גאון מדיני, צבאי או מודיעיני כדי להבין שזו הכרזת סרק של אדם שחי בירח. עוד באותו חודש חמאס כבר תקף את ישראל והתפרע על הגדר

השבוע הכריז הנגבי כי בבחירות הקרובות יצביע למפלגתו של ליברמן. הכרזתו קיבלה הפניה בשער של 'ידיעות אחרונות', אבל ממש לא מעניין אותי לשמוע על המלצותיו הפוליטיות והצבעתו הצפויה, בין אם יתמוך בנתניהו, בליברמן או בכל אחד אחר. אדם כזה, אחרי מחדל כזה, צריך לשתוק לפחות 15 שנה. העובדה שהוא מרשה לעצמו לפרסם במי הוא תומך מלמדת עד כמה מדובר באדם נטול בושה. אחרי שכשלת כל כך - לפחות תשב בשקט. ומי שמינה אותו צריך להסביר למה הוא מונה. מדוע מינית אדם חסר אישיות, ערכים או רלוונטיות מקצועית לתפקיד הרגיש של ראש המל"ל, מי שאמור להציג חלופות ביטחוניות לדרג המדיני?

תפקיד המל"ל, כמו שכתבתי, היה אמור לאתגר את התפיסה של זרועות הביטחון והמודיעין, לתכלל את העמדות, להציג זווית שראש הממשלה וחברי הקבינט לא חשבו עליה ושלא הוצגה להם. היה ברור מראש שהנגבי לא הולך לעשות שום דבר כזה. היה ברור מראש שלא לצורך כך הוא מונה לתפקידו. כל ביקורת שתישמע כעת מאזורי החיוג של הליכוד על הנגבי תהיה מוצדקת, אבל הישרים שבהם יצטרכו להודות שכל הביקורת הזאת חוזרת אל מי שמינה אותו. הוא בנה על כך שהעסקן הנגבי ו־15 שנות השקט שלו יאתגרו אותו ואת רונן בר והרצי הלוי?

יש קו ישיר בין הקופי־פייסט שעשה הנגבי לתוכנית של בנט ולפיד ובין 7 באוקטובר. כשאתה ממנה דחלילים ומהנהנים לתפקיד שנבנה במיוחד כדי לאפשר עצמאות מקצועית וחשיבת איפכא מסתברא מחוץ לשב"כ ולצה"ל - אתה מקבל עיוורון מודיעיני ואסטרטגי. יש הרבה מה לתקן אחרי 7 באוקטובר. אחד הדברים העיקריים הוא תחום המינויים של אנשי המקצוע, של הדרג הפקידותי. כמה שפחות הנגביים.

tami4 shabbat

איכות שאפשר לטעום

בראש סרג BOPO

עכשיו בחודשיים התנסות

אהבתם? תשאירו. **לא אהבתם?** תחזירו ותקבלו את כספכם בחזרה

- היחיד עם מטהר המים MAZE™
- היחיד עם מדיד מים חמים בשבת
- מים קרים ללא הגבלה בשבת
- שירות ואחריות של תמי4

מאושר לשימוש בשבת

בכפוף לתקנון | תקופת המבצע בין התאריכים 12-25.10.2026
או עד גמר המלאי, המוקדם שבהם | מינ' 500 יח' במלאי
התמונות להמחשה בלבד.

*6944
tami4.co.il

יוני רוטנברג
yoniro770@gmail.com

מגירה ריקה

המשאיות שהפסיקו לזרום לעזה במשך כמה ימים חשפו עד כמה חמאס עדיין חי, בועט וצובר הון עתק בחסות ישראלית ← אחרי העיוורון המדיני והקונספציה שעדיין כאן, צריך לדבר גם על העובדה שלצה"ל לא הייתה תוכנית מגירה לכיבוש עזה. המחדל הבלתי נתפס הזה הוביל אותנו למלחמה הארוכה והמדממת, שעדיין לא באמת נגמרה

◄ רק ברפיח תורת הלחימה התחדדה: פינוי אוכלוסייה, כיבוש והרס מוחלט. רפיח לאחר הרס תשתיות הטרור

צילום: יסמין לוי, פלאש 90

בתחילת השבוע נשלח אליי סרטון, שהיה מפתיע מאוד ומעודד במבט ראשון. המשטח העצום של מעבר כרם שלום, זה שמעביר מדי יום עשרות טונות סחורה לתוך רצועת עזה, עמד שומם לחלוטין. בלי לבדוק לעומק, רק הערכה, זה מחזה שלא נחזה מאז החודשים הראשונים של המלחמה. האם ממשלת ישראל קיבלה סוף סוף שכל, והחליטה לעצור את האספקה לאויב עד שייקח את מיטלטליו וילך לכל הרוחות?

אתם בוודאי מנחשים שהתשובה היא לא. לא רק שממשלת ישראל לא החליטה על צעדים ממשיים לקידום ההכרעה ברצועת עזה, אלא ההפך הוא הנכון. המשטח הריק הוא לא סמל לניצחון על עזה, אלא סמל לעסק הביש שנקלענו אליו. מסתבר שאת מה שמדינת ישראל לא השכילה לעשות בשלוש שנות מלחמה, הסוחרים בעזה עושים בלי למצמץ. כאיש אחד בלב אחד הם החליטו לעצור את ייבוא הסחורות לרצועה, כמחאה על משטר המיסים והפרוטקשן הדרקוני שמטיל עליהם חמאס.

ועכשיו שימו לב למספרים, כפי שמציין אותם ראש המתפ"ש האלוף יורם הלוי במכתב התראה שהפיץ לראשי הקהילייה הבין־לאומית וקברניטי "מועצת השלום של עזה": חמאס גובה מהסוחרים 10,000 שקלים במזומן על כל משאית שנכנסת לרצועה. בנוסף לכך, הוא מחייב אותם למכור 30 אחוזים מהסחורה במזומן, כדי שיוכל לגבות מהם את הנתח הזה כמיסים. החיוב לתשלום במזומן מסייע לחמאס להניע את השיקום וגיוס הפעילים באופן דיסקרטי, בלי עקבות שיעוררו את תשומת הלב של מועצת השלום.

בואו ננסה לעשות חשבון בהערכה גסה. מדינת ישראל התחייבה לקהילייה הבין־לאומית לאפשר כניסה של 600 משאיות סחורה מדי יום לעזה. לפי נתוני המתפ"ש, כ־50 אחוזים מהמשאיות הללו הן של סוחרים והיתר של ארגוני סיוע ואחרים. החשבון הגס אומר שחמאס גובה בכל יום כשלושה מיליון שקלים רק על כניסת המשאיות, בלי לחשב את גביית המיסים על המכירות עצמן והשתלטות על סיוע של ארגונים בין־לאומיים. תיקחו את זה קצת למעלה, קצת למטה, זה לא ממש משנה: המשטח הריק בכרם שלום הוא עדות למשטר הגבייה המטורף של חמאס ברצועה, שמניב לו עשרות מיליוני שקלים בחודש. או במילים אחרות, חמאס שולט ביד רמה ברצועה, ונמצא במצב כלכלי די טוב. ברגע שימצא את הדרך, אם עדיין לא מצא, הוא יוכל לרכוש שוב כלי נשק ולבנות ארסנל כמו ערב המלחמה ויותר.

בצפון נערכנו, בדרום ממש לא

איני רוצה להימנות על רואי השחורות ומנבאי הרעה. המלחמה ברצועת עזה הניבה לנו תוצאות יפות, והציבה אותנו בתומה בעמדה אסטרטגית לא רעה. ועם זאת, ככל שאנחנו מתרחקים מנקודת הזמן של תחילת המלחמה ורוכשים פרספקטיבה מחכימה יותר, עומק המחדל מתחדד לי.

רגילים לדבר על המחדל של 7 באוקטובר בשני אספקטים: המדיניות מול עזה, והכישלון המודיעיני־הגנתי. המחדל המדיני, שמכונה גם "הקונספציה", הוא המחשבה שמול עזה נוכל לנהל מערכת של גזרים ומקלות, בעיקר גזרים, והנטייה לפרש את חמאס על פי משאלות הלב שלנו. המחדל השני, הטקטי, הוא ההיערכות הדלילה להגנה על הגבול והפירוש השגוי והפושע לרצף הסימנים המקדימים שצצו בשעות שלפני הטבח.

בשיח הציבורי, ב־7 באוקטובר מתפוצצים שני הכשלים אל יום אחד שחור משחור, ומשם מתחילה תקופה חדשה. יש שמציינים אותה לשבח, ומסבירים איך נתניהו "החליף דיסקט". יש שמבקרים החלטות שהתקבלו בדרג המדיני והצבאי. יש גם את הביקורת הבסיסית על התוצאה, וגם שבחים לגביה. אבל תובנה אחת, שהתחדדה לי לאחרונה, כמו נעדרת מהשיח הזה: המחדל האסטרטגי הצבאי לא התפוגג ביום הטבח. אפילו אם כל קציני המטכ"ל החליפו דיסקט בשמיני עצרת ב־6:29 בבוקר, למדיניות שנוהלה במשך עשור וחצי ישנן השלכות הכרחיות שאי אפשר לעקור בטווח הזמן המיידי, ושילמנו עליהן מחיר כבד. ואנחנו עדיין משלמים, ממש עד רחבת מסוף כרם שלום הריקה.

יש משהו שחלף מתחת לרדאר. הוא כן דובר, אבל אני לא בטוח שהופנם מספיק. לפיקוד הדרום, ומתוך כך לצה"ל כולו, לא הייתה תוכנית לכיבוש רצועת עזה. לא במגירה, לא בבוידעם, אפילו לא במקלט הגרעיני. נאדה. הקונספציה הייתה כל כך חזקה, שאף אחד לא העלה על דעתו שיש צורך, אפילו תאורטי רחוק, לבנות תוכנית כזאת. כיבוש עזה לא היה קיים במטריקס אפילו כרעיון היולי. פשוט אין מוחלט.

אז תגידו: שוין, לא הייתה תוכנית. אז גיבשו תוכנית. חיכו שלושה שבועות, ישבו בחדרי הדיונים בפיקוד הדרום, והנה הייתה תוכנית. עובדה שצה"ל נכנס ללחימה ברצועה ועשה חיל נגד חמאס. ובכן, טעות היא בידכם. שלא לומר, יש מי שרצה להטעות אתכם, כדי לחפות על המחדל שלו. קחו לדוגמה חזית שבה כן נבנתה תוכנית - לבנון. פיקוד הצפון נערך שנים ארוכות למערכה מול חיזבאללה. תוכנית 'חיצי צפון' הייתה לא רק במגירות אלא במצגות, בכנסי מפקדים, בהשתלמויות ובתרגילים. ידעו איך תיראה מכת הפתיחה המהממת, בביפרים ובעריפת ההנהגה באבחה אחת. תכננו סדרה ארוכה של מבצעי קומנדו טרם התמרון שינטרלו את מרכזי הפיקוד והשליטה של חיזבאללה בקדמת החזית. הכינו לחיל

עד חודש יולי 2024, פחות או יותר, צה"ל נלחם בניוטרל. עד אותו זמן חמאס לא הראה סימני מצוקה או שבירה ולא זז מילימטר מעמדתו. רק בקיץ 2024, עמוק לתוך הפעולה ברפיח, צה"ל התחיל לאמץ תוכנית לחימה אפקטיבית. גם היא צמחה מתוך יוזמה ורעיונות מדרגי הפיקוד בשטח – ברמת האוגדה ומטה – ולא מקברניטי צה"ל שנותרו חסרי אונים

אחריות לאומית

עופר ואבי
דדו מהעתיד

לא שורפים קולות!
לא מסכנים את עתיד המדינה!

יוני רוטנברג
yoniro770@gmail.com

צילום: עבד רחים חטיב פלאש 90

◄ המשאיות שישראל שולחת מעיבות לחמאס מיליוני שקלים מדי יום. משאיות סיוע ברצועת עזה

אילו תוכנית כמו זו שהתהוותה ברפיח הייתה יושבת במגירות של פיקוד הדרום עשור וחצי לפני הטבח, מספר הכלים ההנדסיים ולוחמי הצמ"ה המוכשרים לנהוג בהם היה פי ארבעה ממה שהיה בפועל. צה"ל היה מנצל את חצי השנה הראשונה שלאחר הטבח לשיטוח אפקטיבי של הרצועה בקצב מהיר פי ארבעה ממה שבוצע בפועל במלחמה

האוויר בנק מטרות מדויק שינטרל את היכולת הרקטית שמאיימת על העורף. נערכו בהגנה האווירית. וכמובן, הכינו את הכוחות המתמרנים להתקפה שתכבוש את השטח ולהחזקה בו.

כל תוכנית כזאת, שיש בה סדר פעולות מדויק שיודע איך הוא מביא להכרעת אויב, גוזרת הכנות בהתאם. אלה הכנות שעשויות להימשך שנים. על הביפרים אני לא צריך להסביר. אבל כשמדברים על תמרון במתווה מסוים, יש כמות של חימושים שצריך להכין בשבילו. כשמדברים על בנק מטרות לחיל האוויר, צריך לתכנן את ההספקים של חיל האוויר ולגזור את מספר המטוסים, הדגם הנדרש לכל סוג פעולה והחימושים הספציפיים שישרתו את המטרה. יש סיבה שצה"ל מחזיק כל כך הרבה קצינים ולוחמים במפקדות השונות (טוב, לחלק גם אין סיבה. מודה).

שלושת השבועות שבהם "תוכננה" ההתקפה על עזה הם בלוף שנולד בצוק העיתים. נדרשה תגובה עוצמתית נגד חמאס. זה היה עניין של ביטחון לאומי - להיות או לחדול. אז עשינו את זה, וטוב שעשינו את זה, אבל גם אכלנו את פירות הבאושים. התוכניות שאולתרו היו מעין הרחבה של התוכניות שהוכנו במסגרת "מדיניות הסבבים". הן התבססו על יכולות הרק"מ של צה"ל, שהוא אכן ברמה גבוהה מאוד וכולל הגנה אקטיבית מפני ירי נ"ט, אבל לא היה בתוכנית שום דבר שעשוי להוביל להכרעת חמאס.

גם אם, תאורטית, היה מגיע קצין מבריק ולא שבוי בקונספציה, ומצליח בשלושה שבועות להגות תוכנית מהפכנית שתכריע את חמאס - זה לא היה מועיל. כמו שהדגמנו בלבנון, תוכנית הכרעה דורשת אימונים מתאימים, הטמעה וחידוד בתוך המערכת, ובעיקר בניין כוח מתאים. בניין כוח זה רכש וכוח אדם, זה ניסוי ופיתוח בתעשיות הצבאיות, ועוד הרבה מאוד תהליכים שלוקחים שנים. לצבא שהאמין במשך עשור וחצי שאין אופק לכיבוש עזה, שלושה שבועות לא יועילו בכלום.

נוסף על כך שני אלמנטים מגבילים: הפחד והחטופים. יותר מדי עדויות, מתוך הצבא ומהדרג המדיני, משקפות פחד של ממש שאחז בצמרת הצבאית ערב התמרון. וזה טבעי לצבא שלא התחכך באויב באמת במשך שנים ארוכות. זה הרי מה שהטיף לו האלוף במילואים רומן גופמן בנאום המפורסם מול איזנקוט המגחך. כשמתכננים מתוך פחד, אז מדלגים על טיהור מנהרות, ומעדיפים תנועה זריזה על פני חריש עמוק, ומפעילים יותר מדי אש עד למשבר חימושים. את האלמנט השני, החשש לחטופים, אנחנו מכירים היטב. ומפאת שאינו תוצאה ישירה של הקונספציה לא נדון בו כאן.

אותה רשלנות פושעת

האפקט על המלחמה בחמאס היה דרמטי. עד חודש יולי 2024, פחות או יותר, צה"ל נלחם בניוטרל. הייתה אומנם פגיעה במחבלים, בתשתיות ובבכירים, אבל היא לא הייתה מכרעת. העובדות מדברות בעד עצמן - עד אותו זמן חמאס לא הראה סימני מצוקה או שבירה ולא זז מילימטר מעמדתו. רק בקיץ 2024, עמוק לתוך הפעולה ברפיח, צה"ל התחיל לאמץ תוכנית לחימה אפקטיבית. גם היא צמחה מתוך יוזמה ורעיונות מדרגי הפיקוד בשטח - ברמת האוגדה ומטה - ולא מקברניטי צה"ל שנותרו חסרי אונים.

רק ברפיח, ותחת משטר חימושים מחניק וסד"כ מצומצם, הצליח צה"ל לראשונה לסמן תא שטח רחב כנקי מחמאס. תורת הלחימה התחדדה: פינוי אוכלוסייה לצורך הגנתה, כיבוש והרס מוחלט. פתאום התוצאות בשטח הפכו מובהקות. צה"ל התבסס עם קו מוצבים ושטחים שהוא שולט בהם באופן מוחלט. ההצלחה הועתקה לצפון הרצועה, ומהר מאוד בית חאנון וג'באליה לבשו בגדי רפיח. זה הביא מתווה להשבת חטופים, ומיד כשהוכרז על העתקת הרעיון לעיר עזה עצמה - הגיעה העסקה שאיש לא האמין שתבוא להשבת כל החטופים החיים והמתים.

עכשיו נחשב את הנזקים. אילו תוכנית פשוטה ואפקטיבית כמו זו שהתהוותה ברפיח הייתה יושבת במגירות של פיקוד הדרום עשור וחצי לפני הטבח, הדברים היו נראים אחרת לחלוטין. מספר הכלים ההנדסיים ולוחמי הצמ"ה המוכשרים לנהוג בהם היה פי ארבעה ממה שהיה בפועל ערב הטבח. צה"ל היה מנצל את חצי השנה הראשונה שלאחר הטבח, הזמן שבו העולם כולו תמך בזכות של ישראל לעשות לחמאס מה שהוא רוצה, לשיטוח אפקטיבי של הרצועה בקצב מהיר פי ארבעה ממה שבוצע בפועל במלחמה. בסבירות לא מבוטלת, החרדה שחמאס נקלע אליה עם פתיחת מבצע מרכבות גדעון ב' הייתה מגיעה שנה וחצי מוקדם יותר, ושחרור החטופים והכרעת המלחמה היו מסתיימים במהירות.

כך היו נחסכים לנו גם חיי חיילים רבים, גם מיליארדים של הוצאות ביטחון וימי עבודה למשק, גם קמפיינים אנטי־ישראליים כמו קמפיין ההרעבה ודומיו, וממילא גם סנקציות במדינות אירופה וצווי מעצר בהאג. אני לא רוצה להפליג במשחק השערות דמיוני מה היו תוצאות המלחמה בדיוק במתאר כזה של הכנה של הצבא מראש, וגם מספר המשתנים בעניינים כאלה הוא אין־סופי, אבל בוודאות מצבנו היה טוב בהרבה בסיטואציה כזאת.

בסופו של דבר, שלוש שנים לאחר הטבח חמאס חי ומתפרנס יפה ברצועת עזה. אלה פירות הקונספציה המורעלים, שלא סיימנו לאכול אותם בטבח הנורא של שמיני עצרת. המחדל המחפיר של צה"ל ושל הדרג המדיני, שפשעו לחשוב שעם עזה נוכל לקיים תן וקח נצחי, הכה בנו חודשים ארוכים לתוך המלחמה, ובעצם גוזר עלינו קשיים וצרות עד היום הזה. המחדל הגדול ביותר בתולדות המדינה הוא לא רק 7 באוקטובר, אלא גם תחילת המלחמה הכוזבת שבאה בעקבותיו. למעשה, הטבח ותחילת המלחמה הכושלת הם תולדה של אותה רשלנות פושעת.

שדולת המשרתים

חרדים לעתיד המדינה!

שתי התחייבויות לממשלה הבאה

ביטחון ישראל מחייב הרחבה משמעותית של שורות המשרתים וביסוס מעמדו של הציבור המשרת.
אנו קוראים לכל המפלגות והמועמדים להתחייב לשני עקרונות יסוד:

הרחבת שורות המשרתים ועיגון מעמד המשרת

הממשלה הבאה תקדם חוק גיוס אמיתי, שיבטיח גידול משמעותי במספר המשרתים בהתאם לצורכי צה"ל. השירות הצבאי יהיה המסלול המרכזי, ולמי שאינם יכולים לשרת בצבא ייקבעו מסלולי שירות אזרחי וביטחוני משמעותיים. לצד הרחבת השורות, הממשלה תעגן מעמד משרת מובהק ומחייב, שיבטיח תעדוף ברור ובלעדי למשרתים ולמשפחותיהם.

מחויבות למדינת ישראל, לביטחונה ולחוקיה

השתתפות בהנהגת המדינה מחייבת הכרה במדינת ישראל, בריבונותה ובזכותה להתקיים, לצד מחויבות לחוקיה ולביטחונה. מי שמבקש להיות שותף לממשלה ולהשפיע על עתידה של המדינה חייב להכיר בקיומה ולפעול מתוך מחויבות לשלומה ולביטחונה.

מצטרפים לדרישה. חותמים על העצומה.

חפשו בגוגל "שדולת המשרתים - חרדים לעתיד המדינה"

סרקו וחתמו על העצומה

מאיר בן שבת

החליפה האיראנית של האיומים

בצל הבחירות בישראל ובארצות הברית, סכנת ההתלקחות גבוהה מתמיד ← המשטר בטהרן רואה בתקופת הבחירות הזדמנות להשפיע על מה שיכתיב יותר מכול את המדיניות נגדו, ההתלבטות היא רק למול המחיר

ביקור הבזק של שר ההגנה האמריקני פיט הגסת' בישראל, הקפיץ את ברומטר המתיחות האזורית והציב אותה קרוב לנקודת הרתיחה. לכך תרמה לא רק ההסלמה ברטוריקה בין הצדדים ומעטה החשאיות סביב הביקור, אלא גם העובדה שהוא נערך יממה בלבד לאחר הודעת התמיכה של טראמפ בנתניהו, שבה דיבר על הצורך "להשלים את המלאכה" מול איראן.

כשבוע לפני הבחירות בישראל וכשבועיים לפני בחירות האמצע בארצות הברית, המציאות באזור נפיצה מתמיד. חוסר ודאות הוא המאפיין הוודאי היחיד. כל השחקנים דרוכים לקראת הפתעות, מתלבטים אם ליזום ולהפתיע ונערכים לכל התרחישים. במציאות כזו סכנת ההתלקחות היא גבוהה.

"בפעם האחרונה שרצית 'לסיים את העבודה', איראן יצאה מחוזקת יותר. אם זה רצונך, אתה מוזמן לנסות שוב את מזלך. אך זכור שגם לנו יש עבודות שטרם סיימנו", כך צייץ שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, בתגובה לדבריו של הנשיא טראמפ. איומיו הפומביים של הנשיא האמריקני מעסיקים לא מעט את הצמרת בטהרן. בכירי המשטר מקפידים לא להישאר חייבים, והרטוריקה מסלימה.

בתחילת השבוע היה זה מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי של איראן, מוחסן רזאי, שהבטיח תגובה איראנית קשה והרסנית, יותר ממלחמות 12 הימים ו־40 הימים, "לכל הרפתקה חדשה". הוא הזהיר כי איראן לא תהיה מחויבת לכללי המשחק שהתעצבו עד כה. דבריו של רזאי באו כנראה בתגובה להכרזתו של דונלד טראמפ על המכה הקשה שארצות הברית מתכננת להנחית על איראן על רקע הדשדוש הנמשך.

גם אזהרותיה של ישראל לא עוברות בשקט. "כל מתקפה על תשתית האנרגיה של איראן תהפוך את השטחים הכבושים לאדמה חרוכה לעולמי עד", הבטיח דובר משמרות המהפכה בתגובה להצהרות ראש הממשלה ושר הביטחון.

טראמפ משאיר את כולם במתח

בהמתנה לתוצאות הבחירות בישראל ובארצות הברית כל השחקנים חוששים מהפתעות, פועלים לשפר עמדות, מנסים לזהות הזדמנויות ועוקבים מקרוב אחר ההתפתחויות בשטח: ההיערכות הצבאית של היריבים, המצב הפנימי באיראן, כיפופי הידיים בהורמוז, הקרבות בין סעודיה לחות'ים והמתיחות בזירה הלבנונית.

באיראן, כמו בישראל, מכריזים על כוננות עליונה. דוברי המשטר מדגישים כי חידוש התקיפות נגד איראן ייענה במלחמה אזורית כוללת, שתכלול מרכיבים שטרם נראו. מתחת לפני השטח, בחסות הרטוריקה התקיפה, הצדדים מאיצים את הכנותיהם לאפשרות שהעימות יחודש.

מינויו השבוע של מהרדאד אח'לאקי לתפקיד שר ההגנה החדש של איראן הוא איתות ברור על כוונותיו של המשטר: בניגוד לרבים מקודמיו, אח'לאקי לא מגיע מרקע של פיקוד צבאי קרבי, אלא מתעשיית הנשק. מומחיותו העיקרית היא בפיתוח טילים בליסטיים, מנועי דלק מוצק, מערכות הנחיה וטכנולוגיות חלל. במשך 42 שנות פעילותו בתחומים אלה הוא היה מעורב בפיתוח משפחות טילי סג'יל וזולפיקאר - שבהם נעשה שימוש גם נגד ישראל, ובמערכות נשק מונחה מדויק.

מעורבותו בתוכנית הטילים אף הובילה להטלת סנקציות אמריקניות ובין־לאומיות נגדו. מינויו מלמד על העדיפות הגבוהה שהמשטר בטהרן נותן לשיקום יכולותיו בתחום ייצור הטילים בטווח הזמן המיידי.

בינתיים, המציאות באזור נפיצה מתמיד. לכאורה, הודעתו של הנשיא טראמפ כי ארצות הברית לא תתקוף לפני בחירות האמצע הייתה אמורה לספק לכל השחקנים "בהירות אסטרטגית", אלא שהיא נבלעה בתוך שלל אמירותיו הנוספות שפיזרו ערפל נוסף על כוונותיו האמיתיות. גם אם זוהי עמימות מכוונת - הגישה שעליה המליץ בספרו 'האומנות שלי - איך לעשות עסקים' - וגם אם לא, היא מותירה את כל האופציות פתוחות ואת כל השחקנים במתח.

בערוץ המשא ומתן אין ציפיות להתקדמות. הערוץ עדיין חי והמתווכים ממשיכים לתחזק אותו לקראת שעת כושר שתבוא, אך הפערים כרגע עדיין גדולים והצדדים רחוקים מהסכם. אם תהיה התקדמות, יהיה זה רק לאחר בחירות האמצע.

במישור הצבאי - במקביל להכנות לחידוש התקיפות, בוושינגטון כרגע ממשיכים לראות את החנק הכלכלי כמכשיר העיקרי מול איראן. הוא ממשיך לספק את הסחורה, אומנם לאט אך בהחלט בכיוון הנכון. דוברי המשטר בטהרן אומנם יוצאים מגדרם כדי ליצור רושם של הסתגלות למציאות החדשה, אך לאחרונה - ברגע נדיר של מחויבות לאמת - הודה אותו מוחסן רזאי כי איראן נמצאת "באחת התקופות הקשות בתולדותיה". על כל פנים, ברור כי אמצעי זה לבדו לא ישיג את השינוי בטווח הזמן המיוחל.

צילום: fatemeh bahrami, רויטרס

איראן מתכננת תקיפה

המשטר בטהרן לא קופא על שמריו. הדיווחים על ניסויים שבוצעו במערכות הטילים הם עדות אחת לתהליכי התעצמות שמתרחשים שם, שמשתלבת עם מינויו של אח'לאקי לתפקיד שר ההגנה.

הזמן שחולף אומנם חונק את הכלכלה, אך מנגד הוא מאפשר למנגנונים הביטחוניים לשקם יכולות שניזוקו, וזוהי אחת הדילמות של טראמפ בנוגע לעיתוי המהלכים הבאים. הצהרתו פעם אחר פעם כי איראן לא תהיה גרעינית, מלמדת כי זה הקו האדום הבוהק שהוא הגדיר ביחס אליה. האם זהו הקו היחיד בתחום ההתעצמות? לא ברור.

בלי להתבסס על מידע מודיעיני, ניתן להעריך כי לצד המוכנות לאפשרות של תקיפה אמריקנית או ישראלית, יש כרגע בטהרן מי ששוברים את ראשיהם בשאלה כיצד ניתן לנצל לטובתם את תקופת הבחירות. שתי שאלות מסתעפות ממנה. הראשונה - מה ניתן לעשות כדי להשפיע על תוצאות הבחירות בארצות הברית בלי להסתכן בהסלמה? והשאלה השנייה - בהנחה שהסיכוי להסלמה צבאית בחלון שלאחר בחירות האמצע הוא גבוה מאוד - האם יש מהלכים שכדאי לבצע כעת כדי להקדים תרופה למכה?

התחום שבו יהיה קל לאיראנים להחליט לפעול הוא ההשפעה על מחירי הנפט. ניתן להעריך שהם יגבירו את מאמציהם לבלום באש הוצאה של מכליות נפט במצר הורמוז. הם יעשו זאת תוך מיצוי כללי המשחק שנוצרו, אך בלי להוביל להסלמה. זה כנראה יספיק כדי לשמר את הרמה הגבוהה יחסית של מחירי הדלקים בארצות הברית, במיוחד לאחר קריסת המאמצים להפסקת האש בין רוסיה לאוקראינה, שהייתה אמורה לסייע גם בתחום הזה. מצד המשטר בטהרן יהיה זה משחק עדין באש. קשה להבטיח בו שליטה מלאה בהתפתחויות, וקשה לא פחות להעריך מה יהיה הקש שישבור את גב הגמל בבית הלבן. ואולם קשה להניח שמשמרות המהפכה יעמדו בפני הפיתוי להשפיע בתחום הזה.

כיוון פעולה נוסף של האיראנים עשוי להיות באמצעות הפעלת ארגוני הפרוקסי: חיזבאללה או החות'ים. באמצעי התקשורת דווח כי כבר באפריל השנה קיימו בכירים בכוח קודס האיראני שיחות עם מפקדים בחיזבאללה, במיליציות השיעיות בעיראק ובתנועת החות'ים, במטרה לדון בדרכים להעלות את מחיר המלחמה לטראמפ, בלי לגרור את טהרן לעימות ישיר.

הכיוון השלישי, שבשום אופן אין לבטלו, בייחוד לאחר הכישלון ב־7 באוקטובר - הוא מהלך יזום ישיר מצד כוחותיה של איראן. קשה להיכנס לנעליהם של האיראנים או שלוחיהם בעריכת מאזני הרווח וההפסד ובהערכת הסיכויים של כל אחת מהאפשרויות. גם אין צורך בכך. מוכנות המערכת הישראלית לסכל זאת, לבצע התקפות מנע ולהגיב על ניסיונות כאלה היא התשובה לכך.

על רקע הקולות שנשמעו באחרונה חייבים להדגיש: אם וכאשר המערכת תתייצב בפני דילמות מתחום זה, יהיה עליה לתת קדימות לשיקולי הביטחון גם על פני שיקולי הבחירות. פיקוח נפש קודם. ואת זאת גם אויבינו צריכים לדעת.

מינויו של מהרדאד אח'לאקי לתפקיד שר ההגנה החדש של איראן הוא איתות ברור על כוונותיו של המשטר: בניגוד לרבים מקודמיו, אח'לאקי לא מגיע מרקע של פיקוד צבאי קרבי, אלא מתעשיית הנשק. במשך 42 שנות פעילותו בתחומים אלה הוא היה מעורב בפיתוח משפחות טילי סג'יל וזולפיקאר – שבהם נעשה שימוש גם נגד ישראל, ובמערכות נשק מונחה מדויק

הכותב הוא ראש מכון משגב לביטחון לאומי ולאסטרטגיה ציונית ויושב ראש המועצה הציבורית של בית הציונות הדתית, כיהן כראש המל"ל בשנים 2017-2021

בס"ד

קריאת משפחות שכולות לעופר וינטר

לכבוד
ראש מפלגת 'עמך ישראל'
עופר וינטר

הנדון: שריפת קולות ופגיעה אנושה בהישגי המלחמה

בשלוש שנים האחרונות מדינת ישראל נמצאת במלחמה קשה בשורת זירות. בזכות חיילנו הגיבורים, ממשלת ישראל ורוח העם, השגנו הישגים משמעותיים בשלל זירות - בעזה, בלבנון, בסוריה ובאירן. הישגים אלו נקנו בדם יקר. יקירנו יצאו לקרבות הגבורה ולא שבו.

עם זאת, המערכה עוד בעיצומה, ועבודה רבה עוד לפנינו.

הבחירות הללו גורליות, גורליות להתיישבות, למערכת המשפט ולביטחון. גורמים בשמאל מצהירים והצהירו מעל כל במה כי הם יחתרו לנסיגות, להסכמים עם האוייב - הם ימחקו את כל הישגי המלחמה.

בבחירות הללו כל קול חשוב, כל קול גורלי.

עופר, אתה לא עובר את אחוז החסימה באף סקר.

כדי לעבור אתה צריך לגייס כ-170,000 קולות, **אתה רחוק מזה, מאד מאד.**

אנו משפחות שכולות קוראות לך - עופר אל תסכן את ביטחון ישראל,

אל תיהיה חתום על ממשלת שמאל שתפגע בביטחון ובמלחמה.

עופר - קח אחריות, תפרוש היום!

על החתום - נציגי משפחות שכולות:

אחיה אליהו אבא של סמל אריאל אליהו הי"ד
עידית אליהו אמא של סמל אריאל אליהו הי"ד
דניאל שטינברג אבא של אל"מ יהונתן (יוני) שטינברג הי"ד
נאוה לישה אמא של דביר לישה הי"ד
אריק שישפורטיש אבא של ראובן שישפורטיש הי"ד
בריג'יט שישפורטיש אמא של ראובן שישפורטיש הי"ד
מוטי וידר אבא של אלישיב איתן וידר הי"ד
עופר גרינבאום אבא של ישי גרינבאום הי"ד
גיל יוגב אבא של בעז מנשה יוגב הי"ד
שירה דנדקר אחות של דביר לישה הי"ד
ניסן לישה אבא של דביר לישה הי"ד
הרב שלמה יוסף וייצן אבא של ישראל עמיחי וייצן הי"ד
רחל וייצן אמא של ישראל עמיחי וייצן הי"ד
חנן ברנד אבא של יונתן יוסף ברנד הי"ד
אילן מאור אבא של סרן איתי מאור הי"ד
סמדר מאור אמא של איתי מאור הי"ד
בת ציון גולדשטיין אחות של אורי שני הי"ד
אליהו קופמן סבא של דביר לישה הי"ד
יהושע שני אבא של אורי מרדכי שני הי"ד
אלי סבא של אברהם בן פינחס הי"ד
חנה כהן אמא של דנית כהן הי"ד
צורית פניגשטיין אמא של מעוז הי"ד
צופיה זגורי אחות של אורי מרדכי שני הי"ד
איציק בונצל אבא של עמית הי"ד
נעה בונצל אמא של עמית הי"ד
נדב בונצל אח של עמית הי"ד
אלישבע דמארי אחות של ישי פיטוסי הי"ד

ענבל פיטוסי אמא של ישי פיטוסי הי"ד
שולמית שני אמא של אורי מרדכי שני הי"ד
תהילה גיסה של ישי פיטוסי הי"ד
יובל סמואל גיס של אלישיב איתן וידר הי"ד
שירה סמואל אחות של אלישיב איתן וידר הי"ד
אליאב אליהו אח של ידידיה אליהו הי"ד
עטרה רדה אחות של נריה זיסק הי"ד
עמוס דסקל אבא של אחיה הי"ד
משה יהלום אבא של יהודה דרור יהלום הי"ד
תהילה יהלום אמא של יהודה דרור יהלום הי"ד
אביעד מייזלס אח של ניתאי מייזלס הי"ד
טליה לישה אחות של דביר לישה הי"ד
מיכל רוסו אנקרי אחות של ידידיה אליהו הי"ד
נאוה רוטשטיין אחות של אורי שני הי"ד
יעל וידר אמא של אלישיב איתן הי"ד
יונתן וידר אח של אלישיב איתן וידר הי"ד
פיטוסי אליהו סבא של ישי פיטוסי הי"ד
יהודית שטינברג אמא של יהונתן (יוני) שטינברג הי"ד
איתן ניצן אח של גלעד ניצן הי"ד
נחלה אחות של יהודה יהלום הי"ד
תמר גוטווירט *דודה* של גלעד נחמיה ניצן הי"ד
יורם אליהו אבא של ידידיה אליהו הי"ד
דוד אליהו אח של ידידיה אליהו הי"ד
איתן מייזלס אבא של ניתאי מייזלס הי"ד
יהודית ניצן אמא של סמ"ר גלעד ניצן הי"ד
איציק פיטוסי אבא של ישי פיטוסי הי"ד
אוחנה שלומית – אחות של ישי פיטוסי הי"ד

ברוריה ונגרובר דודה גלעד ניצן הי"ד
עטרת ענבר בת דודה של גלעד ניצן הי"ד
שחר יהלום אלמנתו של יהודה יהלום הי"ד
יובל ענבר גיס של גלעד ניצן הי"ד
אסף ונגרובר בן דוד של גלעד ניצן הי"ד
שקד גיסה של יהודה יהלום הי"ד
לבונה ביר אחות של גלעד ניצן הי"ד
אוריה נבט פרץ אחות של ידידיה אליהו הי"ד
אייל בוצחק אבא של אושרי משה בוצחק הי"ד
מיכל לשם אמא של נווה לשם הי"ד
גיל מסעוד אבא של הראל מסעוד הי"ד
רותי בוים אמא של גילעד אריה בוים הי"ד
בני פליישמן אבא של ינון פליישמן הי"ד
אילת סילברג אמא של נתנאל סילברג הי"ד
דודי ראוכברגר אבא של שילה הי"ד
אלקנה ויצן אח של עמיחי ויצן הי"ד
לורין עמר אמא של איתי עמר הי"ד
דוד כוגן אח של דובי (דב משה) כוגן הי"ד
אביטל חוטר אחות של יהונתן שטינברג הי"ד
עטרה אחות של שמעון אסולין הי"ד
אלומה האיתן אחות של עמיחי יעקב ונינו הי"ד
רעות הירשפלד אחות של סמ"ר מתי פרל הי"ד
אפרת שפי-גל אחות של גלעד אלמליח הי"ד
דניאל אלמליח אבא של גלעד אלמליח הי"ד
נעמה אלמליח אחות של גלעד אלמליח הי"ד
איתי ונינו אח של עמיחי ונינו הי"ד

חגית רוזנבאום
Hagitr72@gmail.com

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

הכוונות של המתמודדים לכנסת טובות, אבל הם לא באמת מחליטים. מפלגת 'הציבור החרדי'

פרנס על הציבור

רשימת הערבים מגלה כי מי שמימן במיליונים את מפלגת 'הציבור החרדי' הם אנשי שמאל שהצהירו על רצונם להפיל את שלטון הימין ← ומדוע מתקפת האבנים על סיור של 'רגבים' בתורמוס־עיא לא הולידה בעקבותיה פעולה נחושה נגד הפורעים, כמו מבצע 'עלה של זית' שבוצע נגד מתיישבים יהודים?

בחמשת הימים שנותרו עד הבחירות, דומה שאין עוד הרבה טעם בלשכנע את הקורא אם להצביע למפלגה זו או אחרת, להזכיר לו את אחוז החסימה ואת המחירים הקריטיים. מה שכן ראוי להזכיר הוא שגם לפני הבחירות וגם אחריהן, צריך להשכיל לגשת אל המציאות הפוליטית בישראל בעיניים מפוכחות ומודעות. אין הכוונה לחיות על ענן של קונספירציות, אבל כן לדעת שבדרך כלל כאשר מריחים עשן באיזושהי פינה של הפוליטיקה הישראלית, יש גם אש שדולקת, והמניעים שלה בהחלט יכולים להיות זרים, אפילו זרים מאוד.

בזמן כתיבת שורות אלו מתנהל משא ומתן קדחתני מול מפלגת 'הציבור החרדי', במטרה לגרום לה לפרוש מהמרוץ ובכך למנוע איבוד קולות בימין והעלאת ממשלת שמאל. ייתכן שעד שאתם קוראים את הטור התקבלה החלטה לפרוש, ועם זאת הדברים הבאים רלוונטיים להבנת מפת הכוחות בפוליטיקה הישראלית, ו'הציבור החרדי' היא משל.

מפלגת 'הציבור החרדי' מציגה שורה של חרדים וחרדיות מעוררי הערכה, שמשדרים כנות ורצינות בכוונותיהם לטובת המגזר החרדי. "אנחנו מפלגה ימנית, שמרנית, עם מחויבות טוטלית ובלתי מתפשרת לשלוש השלמויות: שלמות העם, שלמות התורה ושלמות הארץ", הצהיר מי שעומד בראש המפלגה, מוטי לייטנר. השבוע הוא גם גינה את מעצרם הברוטלי של בחורי הישיבה חסידי חב"ד בנתב"ג, שנתפסו כעריקים. סוגיות הליבה שמקדמת המפלגה הן גיוס חרדים ושילובם בעולם העבודה וכן לימודי ליבה, תוך שמירה על קיומו של עולם התורה: "הפתרון: מי שתורתו אומנותו - רק תורה, מי שלא זוכה ללמוד יום שלם - ייקח אחריות ויישרת בגופי הביטחון", כתב לייטנר השבוע.

הסוגיה המסקרנת של מי באמת מושך בחוטים של המפלגה החדשה, שיש לה חזות חרדית אבל מדברת בשפה של הציבור הכללי, צפה מעת לעת בשיח התקשורתי. לפני כמה חודשים פרסם שחר גליק כתבה ב'כאן חדשות', שמשרטטת לכאורה כוורת של מקורבי גדי איזנקוט בואכה אנשי מחאות קפלן, שידיהם בחשו בערש הולדתה של 'הציבור החרדי'. האישים שהוזכרו בכתבה, נציין, הכחישו את הטענות מכול וכול.

אלא שעיון ברשימת הערֵבים והתורמים למפלגה מעלה סימני שאלה נוספים. עם התורמים הגדולים ניתן למנות אנשי עסקים חרדים או מקורבים למגזר החרדי, שתומכים בשילוב החרדים בתעסוקה ובחברה, ותרומתם למפלגה שמקדמת את המטרות הללו היא טבעית. רשימת נותני הערבויות כוללת את אפי שקדי, בעל 'אפי קפיטל' ובוגר ישיבות חרדיות; משה יהודה זוננפלד, חרדי התורם מיליוני שקלים לישיבות ואביו של מוטי זוננפלד, התומך בגיוס חרדים לצה"ל, וכן את יאיר שמיר. לצידם מופיעים אורי אייזנברג, חרדי ובנו של איש העסקים שלמה אייזנברג, וספי ג'ונאס, איש עסקים חרדי המתגורר בארצות הברית.

אבל שני שמות שהעניקו כסף גדול באמת, מציפים את השאלה מי באמת קובע ללייטנר מה לעשות, ובעיקר - מדוע. איש העסקים שלמה דברת והפילנתרופ המולטי־מיליונר היהודי־מקסיקני דניאל חוסידמן, אינם בדיוק מחובשי בית המדרש, ובכל זאת בחרו לשים סכומי עתק על המפלגה החרדית החדשה: חוסידמן העניק למפלגה ערבות נדיבה מאוד בסך מיליון שקלים, שלמה דברת העניק לה ערבות של לא פחות משני מיליון שקלים. שני הסכומים נמצאים במרחק שנות אור מהתרומות האחרות, שעומדות בממוצע על עשרות אלפי שקלים, והגבוהה בהן היא של 400 אלף שקלים.

מי הם הנדיבים האלה שבחרו להשקיע מהונם במפלגה חרדית? השאלה הזאת חשובה מפני שלא מופרך לשער כי בעל המאה הוא בעל הדעה בקונסטלציה הנוכחית, של מפלגה חדשה בראשית דרכה שנאבקת על קיומה מול אחוז החסימה וזקוקה לכל שקל.

> ישראל שוויבל, שהיה שותף להקמת סיעת 'דרך' בבית שמש יחד עם לייטנר: "מוטי הוא אדם מיוחד ומוכשר מאוד, אבל זה לא תלוי בו לצערי. במפלגה יושבים 'בורד' ותורמים, ככל שחולף הזמן ברור שלא הוא זה שמקבל את ההחלטות. אנשים שניהלו איתו מגעים משני הצדדים חזרו עם אותה תחושה, שהאירוע זה לא מוטי אלא הבורד"

"הבעיה היא החרדים, לא איראן"

שלמה דברת הוא איש עסקים מסביון שעמד בעבר בראש 'ועדת דברת' לרפורמה במערכת החינוך. עיקר עיסוקו הוא בחברת ההשקעות שייסד - 'ויולה', אבל בהחלט יש לו מה לומר על המצב בישראל, וזה לא ממש נשמע כמו המצע השמרני שמציג לייטנר.

"ישראל נכנסה למשבר החקיקה המשפטית והמלחמה במצב טוב, אבל המעמד של הכלכלה שלה ושל קטר המשק - ענף ההייטק הישראלי - נמצא בסיכון", פתח דברת בכנס של 'מכון אהרון' שהתקיים בקיץ 2024, בעיצומה של המלחמה. טוב, הביטוי "משבר החקיקה המשפטית" כבר מלמד על הצד של דברת במתרס הפוליטי, אבל ניחא. לאחר מכן הוא ממשיך בנאום של התרעות ותחזיות שחורות לעתידה של ישראל במישור הכלכלי, הטכנולוגי והפיננסי.

ואז הוא חושף עוד קצת מהמחנה שהוא משתייך אליו: "אם ישראל תהיה מקום פחות טוב לחיות בו - אנשים יעזבו כי יש יותר אלטרנטיבות, וישראלי שיקבל צ'ק מקרן סקויה - תהיה לו סיבה לעבור". זה כבר נשמע ממש כמו מחאת ההייטקיסטים שהודיעו שיעזבו את הארץ. אבל דברת לא השאיר את הקהל במתח רב מדי, הוא

מתנ"ס גוש עציון

תיירות ועסקים גוש עציון

מועצה אזורית
גוש עציון בית ישראלי

בית ספר שדה כפר עציון

רשות הטבע והגנים
מחוז ירושלים

ביום הבחירות בוחרים

בגוש עציון!

מעיינות ובריכות מים

מסלולי הליכה ואופניים

אטרקציות ואקסטרים

מצפורים מרהיבים

אתרי מורשת

תשכחו מפקקים! 15 דק' מירושלים 55 דק' מתל אביב

לעשרות מסעדות, אטרקציות, בתי קפה, מעיינות ומקומות לינה, חפשו "תיירות גוש עציון" בגוגל, או סרקו:

bitly

תיירות גוש עציון | gush_etzion_fun

חגית רוזנבאום
Hagitr72@gmail.com

צילום: דובר המשטרה

"כניסה לתורמוס־עיא אינה כמו יציאה ממנה, כלבי הגבעות!", חגגו התושבים את הלינץ'. ההתקפה על סיור המשפיענים

פשוט קרא להחליף את ממשלת הימין וללכת לבחירות עכשיו: "אז מה עושים? צריך לייצב את הביטחון, ללכת לבחירות, לבחור ממשלה חדשה ולהחזיר את האמון של האזרחים במדינה, ולאחר מכן לבנות תוכנית אסטרטגית לכלכלה ולחברה", הודיע דברת לקהל, והמשיך להשתלח בממשלה: "המלחמה חשפה חולשה עמוקה במוסדות המדינה: במערכת הפוליטית, השירות הציבורי, הצבא - ראינו חברה אזרחית מדהימה שהולכת ומתגייסת, אבל המוסדות לא תפקדו... אם המלחמה תיגמר ולא תהיה תחושת ביטחון ולא נמצא תיקון פוליטי שיגרום לאנשים להאמין במוסדות המדינה ובשירות הציבורי - לא תהיה כאן כלכלה צומחת".

אוקיי, אז המשקיע הגדול ביותר במפלגה החרדית החדשה הוא למעשה קפלניסט מובהק. המשקיע הגדול השני הוא לא פחות בעייתי, לכל הפחות בריח שנאת הדת והחרדים שנודף מריאיון גדול שהעניק ל'כלכליסט' לפני ארבעה חודשים בלבד. דניאל חוסידמן, שבגיל 91 עסוק בעיקר בפילנתרופיה לאחר שגרף הון בעסקים, גאה מאוד בזהותו היהודית, אך באותה נשימה הוא חילוני שדוגל בערכים המכונים דמוקרטיה וליברליזם באופן קיצוני. עמדותיו ביחס לממשלה הן בהתאם, והוא לא מסתיר אותן.

"בימים אלה, כשהממשלה תוקפת בצעדיה את חיי החילונים הליברלים שהעיר הזאת מייצגת, החלטתי שאני רוצה לתמוך בפרויקט שקשור אליה", הוא מנמק את בחירתו לתרום הון דווקא לבית חולים בעיר תל אביב. לאחר מכן הוא מתאר את אחת התרומות הראשונות שלו בארץ, לפנימיית נווה מיכאל בפרדס חנה. כשהגיע לביקור ראשון במקום, אחז אותו הלם מסיבה משונה מאוד: "הגעתי וחשכו עיניי: כל הילדים דתיים עם כיפה! רציתי לעזוב", הוא מספר.

הקרן שלו, במסגרת עידוד "הדמוקרטיה" בישראל, תומכת במגוון פרויקטים למגזר הערבי: "אנחנו תומכים בתוכניות משותפות למנהלים יהודים וערבים, במכינה קדם־צבאית לערבים, במנהיגות בדואית. אם אתה רוצה מדינה בריאה, אתה חייב לתמוך במיעוטים".

בהמשך הוא מבהיר לאיזה צד של המתרס הפוליטי הוא שייך: "אנחנו רואים את הצעדים שעושה הממשלה, ואני מקווה שהיא תוחלף בקרוב", ומשחרר הצהרה דוחה במיוחד דווקא כלפי הציבור החרדי: "הבעיות העמוקות יותר בחברה הישראלית הן הימין הקיצוני וסבסוד החרדים. זו הבעיה מספר אחת של ישראל, לא איראן". התורם הגדול למפלגה החרדית חושב שהם בעיה חמורה יותר מאיראן - נתון בהחלט לא מיותר עבור המצביע החרדי. חוסידמן גם תרם לעמותות 'הלל' ו'יוצאים בשינוי' שתומכות ביוצאים בשאלה מהציבור החרדי, כחלק מהסיוע שלדעתו צריך לתת למגזר: "אבל זה אספירין, זה לא פותר את הבעיה". כשהוא נשאל על הפוליטיקאי שהוא תומך בו, התשובה שלו היא אביגדור ליברמן, והסיבה: "הוא יהיה חזק עם החרדים, ובשבילי זה השיקול מספר אחת".

אז מה היה לנו? מפלגת חרדים חדשים שממומנת בידי מיליונר שמזוהה עם עמדות קפלן, ומולטי־מיליונר שעמדותיו אנטי־חרדיות על גבול האנטישמיות. האם כאשר מוטי לייטנר, כאמור איש עתיר זכויות ורציני מאוד, החליט לפרוש או לא לפרוש מהמרוץ, הוא היה יכול לקבל את ההחלטה בראש צלול ובחופש מחשבה? או שאולי הוא היה מחויב לכוחות גדולים ממנו, שאומנם רוצים לשלב את החרדים בצה"ל, בשוק התעסוקה ובחברה, אך לא פחות מכך מצהירים שהם רוצים להחליף את ממשלת הימין, וקידום מפלגה שתשרוף קולות של חרדים ימניים הוא כלי שרת מצוין לכך?

את התשובה נתן ישראל שוויבל, רואה חשבון חרדי שהיה שותף להקמת סיעת 'דרך' בעיר בית שמש יחד עם לייטנר, ובימים האחרונים יושבים 'בורד' ותורמים, ככל שחולף הזמן ברור שלא הוא זה שמקבל את ההחלטות. אנשים שניהלו איתו מגעים משני הצדדים חזרו עם אותה תחושה, שהאירוע זה לא מוטי אלא הבורד. צריך להשפיע על הבורד, שנטוע במחוזות אחרים".

לייטנר עצמו התארח השבוע באולפן בשבע, והתייחס לטענות: "מי שעומד עם הכסף מאחורינו אלו יהודים דתיים, חרדיים, ימניים, שתרמו היום ובעשרות השנים האחרונות לעולם התורה, הכוללים, ישיבות וחסידויות. אפשר לראות את כולם במסמכים באתר מבקר המדינה. לצידם, גם אנשים שבעשרות השנים האחרונות - ובדקתי - מושקעים בארגוני צדקה, רווחה וחסד בחברה החרדית, ועוסקים בבינוי וטיפוח הכלכלה.

"יהודים כמו שלמה דברת, אנשים כמו משפחת קוקרמן - משפחה ימנית מאוד, ואפילו הנגיד ואיש החסד חוסידמן, שפרסמו בשבועות האחרונים דברים שהוא אמר או עשה או התבטא. זה יהודי שתורם בשנים האלה בניינים ליד שרה ולארגוני צדקה נוספים. מה שטוב לארגוני צדקה וחסד, מה שטוב לגדולי תורה, לחסידויות, מה שטוב לישיבות - טוב גם למפלגת הציבור החרדי". את הראיון המלא ניתן למצוא באתר בשבע.

כאמור, בין שלייטנר פרש ובין שלא, האירוע כולו אומר דורשני. על "שידוך" כזה אומר חרדי אמיתי: "ספאסט נישט".

אבן מאסו המשפיענים

הנה סיפור שאירע השבוע ועבר מתחת לרדאר התקשורתי: קבוצת משפיענים מכמה מדינות בעולם יצאה לסיור מטעם עמותת 'רגבים' בכפר תורמוס־עיא בבנימין. 'רגבים' מקיימת סיורי הסברה מסוג זה מעת לעת, במטרה לנפץ דרך משפיענים מהעולם את שקר "הכיבוש" ואומללותם של "הפליטים" הפלשתינים שנאנקים בחיי עוני תחת ידה של ישראל. הסיורים חושפים את המשפיענים לחיי הרווחה, העושר והיוקרה שלהם זוכים רבים מערביי יהודה ושומרון, כאלה שיהודי ממוצע ביישוב סמוך רואה רק בחלומותיו. הכפר תורמוס־עיא, דרומית לשילה, הוא אחד הבולטים ברמת החיים הגבוהה: ארמונות פאר, חווילות ואחוזות יפהפיות נשקפות כבר מהכביש הראשי אל מי שחולף על פני הכפר. רבים מהתושבים הם למעשה בעלי אזרחות אמריקנית, חלקם בנו את הבתים הללו כבתי נופש או קיץ.

הסיור הנוכחי של רגבים כלל כ־11 משפיענים, בהם גם חברת מפלגת 'עמך ישראל' פלר חסן־נחום. השיירה מנתה שלושה כלי רכב, שבהם נהגו אנשי 'רגבים'. הסיור התחיל בכפר מוח'מוס בבנימין, שם התנהלו העניינים על מי מנוחות. המשפיענים צילמו בכפר, התרשמו וקיבלו הסברים, תוך שתושבים אפילו מנופפים להם לשלום.

כשנכנסה השיירה הקטנה לתורמוס־עיא הייתה זו שעת צהריים עמוסה בעוברים ושבים, וילדים שסיימו את לימודיהם בבתי הספר. שלושת הנהגים קלטו את ההמון מסביבם, ששידר עוינות מסוכנת. הם ביקשו לסובב את כלי הרכב ולצאת מהכפר כדי לא לסכן את אורחי הסיור. אבל אז הם נתקלו ברכב ערבי שחסם את דרכם והודיע כי לא יאפשר להם לצאת.

הנהג של 'רגבים' ניסה לפייס את הערבי, הסביר שמדובר בתיירים, אך ללא הועיל. מדריכי הסיור הבינו שאין ברירה, לחצו על דוושת הגז ועקפו את הרכב במהירות לכיוון היציאה. אבל אז הם נקלעו לשדרה הראשית, ההומה אדם. מאה מטרים לפני היציאה מהכפר התגודדו סביבם עשרות תושבים בצעקות וקריאות להסתלק. אבל ההמשך היה גרוע יותר: שלושת הנהגים זיהו קבוצת נערים ערבים אוחזים אבנים וסלעים בידיהם, מוכנים לטווח את כלי הרכב. אחרי היסוס קצר הורה רכז השטח של רגבים, רועי, שנהג ברכב: להוריד ראשים! הנהגים סחטו את דוושת הגז החוצה מהכפר, אבל לא הצליחו להימלט ממטר האבנים והסלעים שפגע בהם. רכב אחד ניזוק בפח, באחר נשברו זגוגיות החלונות, ואחת הנוסעות נשרטה קלות מאבן. כך עברו הרכבים בזה אחר זה את הלינץ' המקומי, וחמקו בטיסה אל צומת שילה.

כוחות מד"א וצה"ל חברו אליהם, בצה"ל תחקרו והבטיחו להיכנס לכפר ולטפל בפורעים. המשפיענים מרחבי העולם יצאו מזועזעים עד עמקי נפשם מהחוויה הקשה, ומיהרו לשדר אותה לעוקביהם ביבשות השונות. ובינתיים, בערוץ הרשמי של הכפר חגגו את הלינץ' בסיור המשפיענים, ולא התאמצו להסתיר את הניחוחות האנטישמיים: "כניסה לתורמוס־עיא אינה כמו יציאה ממנה, כלבי הגבעות! יחי תורמוס־עיא עם אנשיה הנאמנים!", עודדו אנשי הכפר את הפורעים בלהט. ברקע התנגן שיר הלל לרב המרצחים יחיא עייאש.

המקרה הזה היה רק אירוע אחד מתוך רשימה ארוכה של אירועי טרור שחוללו השבוע פורעים ערבים ביהודה ושומרון בחסות עונת המסיק. אף מפקד מחוז במשטרה, אלוף פיקוד או שר בקבינט לא התפנה לחשוב על מבצע אכיפה נחוש נוסח 'עלה של זית' שימגר את המתקפות האלימות. אלימות, הרי, היא מושג ששייך למתנחלים בלבד.

הנהגים זיהו קבוצת נערים ערבים אוחזים אבנים וסלעים בידיהם, מוכנים לטווח את כלי הרכב. אחרי היסוס קצר הורה רכז השטח של רגבים, רועי, שנהג ברכב: להוריד ראשים! הנהגים סחטו את דוושת הגז החוצה מהכפר, אבל לא הצליחו להימלט ממטר האבנים והסלעים שפגע בהם. רכב אחד ניזוק בפח, באחר נשברו זגוגיות החלונות, ואחת הנוסעות נשרטה קלות מאבן

פיקוד העורף

רשות החירום הלאומית

מערך ההסברה הלאומי
משרד ראש הממשלה

משטרת ישראל

נפלים הם
סכנת חיים!

בכל גודל ובכל צורה **הם עלולים להתפוצץ!**

בחפץ חשוד:

- **לא** נוגעים
- **לא** מתקרבים
- **לא** מצלמים

- ✓ **מתרחקים**
- ✓ **מרחיקים סקרנים**
- ✓ **מתקשרים 100** למשטרת ישראל

ופועלים לפי הנחיות כוחות הבטחון

נזהרים ושומרים על החיים!

עמיאל ירחי

הבחירות שלפני הבחירות

רגע לפני פתיחת הקלפיות, כל המפלגות מנסות לשפר עמדות לקראת הבחירות – לא הקרובות, אלא אלו שכנראה נצא אליהן לאחר שביום שלישי הקרוב יתברר שאף גוש אינו מסוגל להרכיב ממשלה ◂ המפתח נמצא אצל ליברמן ואצל המפלגות הערביות, וגם אצל אחד, גולדקנופף, שיעשה הכול כדי לא לתת את המנדט שלו לנתניהו

אם לא תהיה דרמה של הרגע האחרון, ביום שלישי הקרוב, עם פרסום המדגמים במטות המפלגות ברחבי הארץ, יהיו לא מעט פוליטיקאים מאוכזבים שילוו באנשי קמפיין שמחים. הפוליטיקאים יצטערו לראות שלא השיגו רוב שמאפשר להקים ממשלה, ואילו הקמפיינרים יבינו שזכו בבחירות חוזרות - כלומר, עוד לא מעט עבודה.

כי הסקרים יכולים להטעות, אבל קשה לדמיין מצב שבו כל הסוקרים טועים. גם מי שנותן בתחזיות שלו רוב לגוש נתניהו, וגם זה שמעניק את הרוב לגוש איזנקוט, מסכימים שאין הכרעה ואף צד אינו מגיע ל־61 מנדטים. אם כן, ההכרעה לא תהיה בבחירות שיתקיימו ביום שלישי הקרוב, אלא בבחירות שאחרי הבחירות.

גורם בכיר מאוד בליכוד אמר השבוע "אנחנו מנצחים". יום אחר כך, גורם בכיר מאוד ב'ישר!' שמקורב לאיזנקוט הבטיח בשיחה סגורה: "נגיע ל־61". אבל לפי הסקרים שהתפרסמו השבוע שניהם בדרך להתבדות, ושיעור הצבעה גבוה בציבור הערבי רק יקטין את הסיכויים של כל אחד מהצדדים להכריע.

אם כן, מעניינות לא פחות מהבחירות שיתקיימו ביום שלישי הקרוב הן הבחירות של הפוליטיקאים החל מיום רביעי. כמה שחקנים בולטים יצטרכו לבחור בין הבטחות הבחירות שנתנו ובין תפקיד נחשק. תחת זכוכית המגדלת יש כמה חשודים מיידיים. הראשון הוא יושב ראש 'ישראל ביתנו' אביגדור ליברמן, שפתח את הבחירות כהבטחה גדולה וחלום להיות ראש הממשלה, אבל הולך ומתרחק ממספר דו־ספרתי ומהתפקיד הנחשק. כדי להחזיר אליו את המצביעים הוא יצא לקרב נגד איזנקוט והיה לראשון שהודיע: לא אשב בממשלת מיעוט שנשענת על המפלגות הערביות, אמירה שאחרי 7 באוקטובר אמורה הייתה להיות בסיסית, אבל בכירי גוש איזנקוט אינם מסוגלים לספק.

ליברמן, אם כן, חישק את עצמו בשתי הבטחות - לא ביבי ולא טיבי - ויצטרך להכריע בין בחירות חוזרות ובין הפרת ההבטחה. בליכוד מתפללים שיבחר ביבי ולא טיבי, ומקורבים לנתניהו מוכנים לתת לו בתמורה עד חצי המלכות. חברי כנסת בליכוד טוענים בתוקף שצריך להציע לו רוטציה בתפקיד ראש הממשלה, בדומה לתקדים גדעון סער - רק תבטיח לנתניהו עוד קדנציה ונסלח לך על הכול. ובצד השני, הוא יוכל לדרוש מאיזנקוט את תפקיד ראש הממשלה בתמורה להסכמה להישענות על קולות הערבים.

אין גיוס, אולי יהיו עריקים

כמעט בקצה השני של המגרש הפוליטי יעמוד יהודי שכועס על נתניהו בכל רמ"ח איבריו, אבל סקר אחרי סקר נספר כחלק מגוש הימין. שמו יצחק גולדקנופף, יושב ראש אגודת ישראל, שבמשך ארבע שנות כהונה הצליח להסתכסך עם כל לשכת נתניהו, עם חלקים באגודת ישראל ועם עוזרו האישי או מנהלו בפועל - תלוי איך מסתכלים על מוטי בצ'יק. וגרוע מכול, הוא לא הצליח להביא לבוחריו חוק גיוס רך, למרות הבטחות חוזרות ונשנות.

ביהדות התורה יש רבים שמגלגלים את האפשרות לא להמליץ על נתניהו. יש רק אחד שהמלצה על נתניהו תעלה לו כמעט בבריאות. אם וכאשר נתניהו ירצה להרכיב ממשלה, גולדקנופף יצטרך לבחור בין הענקת פרס לנתניהו אחרי ארבע שנים שבהן משך אותו בשטריימל ובין נקמה מתוקה. לא במקרה נפלטה לנתניהו האמת באחד מהראיונות הרבים שהעניק השבוע, כשאמר שלא בטוח שגולדקנופף איתו. אובדן מנדט אחרי הבחירות עלול להיות מכה אנושה לנתניהו, גם אם הכביר מגוון יחליט רק לא להתייצב להצבעת האמון בממשלה שיקים איזנקוט. הקמפיין הלא קיים של גור להמרצת מצביעים כבר גרם לכמעט פאניקה בליכוד. נתניהו מודאג, ולא במקרה, אחרי שלא העניק פטור לצעירים

צילום: יונתן סינדל, פלאש 90

החרדים. במפלגות החרדיות יש מי שמשתעשע ברעיון שהצעירים החרדים לא יעניקו לנתניהו את ראשות הממשלה.

איזנקוט נערך להניח שלל הצעות מפתות לחברי הליכוד, ומנגד, בליכוד סורקים את רשימות המועמדים החדשים של איזנקוט, בנט וליברמן. שני עריקים עשויים להספיק כדי להשביע ממשלה, כל תפקיד יהיה אופציה, ונתניהו כבר העביר כמה אנשים מצד לצד. מה גם שהפעם המסר יהיה ברור: רק לא ממשלה שנשענת על הרשימה המשותפת, תוך תיבול העריקה בסיסמאות חיוביות על אחדות והאסון שטמון בבחירות חוזרות. לא לחינם יאיר גולן משקיע בקמפיין הנאמנות. גם הוא לא מאמין לשותפיו שכולם ידחו הצעות מפתות מנתניהו, החל מאיזנקוט עצמו. אבל בוודאי בתחתית הרשימה, היכן שנמצאים הטירונים הפוליטיים, אפשר למצוא מועמדים מתאימים. הסיכויים נמוכים מאוד אבל השלל מתגמל. אולי אחרי ארבע שנים שבהן נתניהו נכשל עם חוק הגיוס, הוא יצליח לגייס עריקים.

> נתניהו לא הצליח לנהל את האירוע ומגיע עם גוש מפוצל, וכך הוא נגרר לביתו של הרב אלי סדן שבוע לפני הבחירות, מתקשר אל מוטי לייטנר ומנסה לקבוע פגישה עם הרב טאו – ללא הצלחה. בכל המפלגות טוענים שאסור להם לפרוש כי בכל מקרה ישראל תיגרר לבחירות חוזרות, ומתעלמים מכך שייתכן שהם בעצמם גוררים את המדינה לשם

נשיא המדינה, בני גנץ

רמטכ"ל לשעבר מצטרף לפוליטיקה, עוקף את נתניהו בחלק מהסקרים, הופך לתקווה הגדולה של גוש השמאל. המילים הללו, שמתארות את בני גנץ של 2019, יושבות במדויק גם על גדי איזנקוט. אחד יוצא, אחד נכנס, בכל פעם יש מקום לרמטכ"ל אחד שיהיה התקווה הגדולה. אהוד ברק, מופז, אשכנזי וגנץ, כולם נכנסו לפוליטיקה. רצו להחליף את נתניהו, והתחלפו לפניו. גנץ, בניגוד ללשעברים אחרים, החליט פעמיים שטובת המדינה בשעת משבר מתעלה על המצווה לנצח את נתניהו. גם במשבר הקורונה וגם אחרי טבח 7 באוקטובר בחר באחדות ושילם מחיר פוליטי. מקידומת שלוש הוא ירד במספר המנדטים והפך למפלגת נישה, ואת החלום להיות ראש הממשלה, שאליו היה קרוב מאוד, החליף הטייטל המוזר "ראש הממשלה החליפי".

למרות החלטתו החוזרת ונשנית לקבל החלטות לא פופולריות, אבל לטובת המדינה בשעת משבר, 'כחול לבן' החזיקה שבע שנים כשחקנית פוליטית משמעותית, מתוכן שלוש שנים כיהן גנץ כשר הביטחון ועוד חצי שנה כשר בקבינט המלחמה. הפעם השלישית שבה קרא לאחדות הייתה במערכת הבחירות הזאת, משוכנע שהמדינה דוהרת לקרע. הבוחרים, להוטים לנצח, לא השתכנעו, והמפלגה הוותיקה לא הצליחה לעבור את אחוז החסימה חודשים ארוכים. הוא המשיך להחזיק בדגל האחדות, כך שגם הגישושים על חיבור עם הליכוד לא הבשילו.

גנץ משוכנע שבכאוס הפוליטי הנוכחי יתקיימו בחירות חוזרות, לכן הוא לא פורש מהחיים הפוליטיים אלא לוקח הפסקה. בהצהרתו האחרונה לתקשורת קרא לא לוותר על האחדות. אם להשתמש בבדיחה ישנה, גנץ מתקשה להאמין שאחרי שנות המלחמה הקשות כולם נוסעים נגד כיוון התנועה, ולא מעלה על הדעת שמכל המכוניות על הכביש דווקא המפלגה שלו לא בכיוון. גם אם בכל זאת תקום ממשלה יציבה, גנץ עדיין יתמודד בבחירות בעוד שנה וחצי, הפעם לא לכנסת אלא לתפקיד נשיא המדינה.

מוחין דקטנות

ראש ממשלה בישראל רגיל לג'נגל בין החלטות צבאיות הרות גורל למשבר קואליציוני בגלל רפורמה בחלב, אבל נראה שהשבוע נרשם שיא חדש. ביום שני קיים נתניהו פגישה מדינית חסויה ודרמטית עם מזכיר ההגנה האמריקני פיט הגסת' שעסקה באיום האיראני, שעות בודדות אחרי שקיים פגישה סוערת וארוכה על המפלגות הקטנות בגוש הימין שמסרבות לפרוש מהמרוץ.

הבעיה של נתניהו היא לא רק עופר וינטר, אלא גם ארבע מפלגות שרוב הישראלים כלל אינם מכירים אבל מסכנות את נתניהו בבחירות - 'נעם', 'הציבור החרדי', אח"י של הרב אברג'ל ו'מפלגת העריקים'. כל אחת מהן שורפת פחות מחצי מנדט, אבל ביחד הן שורפות כמעט שני מנדטים. בליכוד מבינים שמדובר בבעיה, בעיקר בגלל זהות המצביעים. וינטר לוקח קולות מסמוטריץ', אבל במקביל לוקח קולות גם מליברמן. אנשי המפלגות הזועירות, לעומת זאת, היו בבחירות הקודמות בשר מבשרו של הגוש. 'נעם' הצביעו לסמוטריץ', 'הציבור החרדי' לג', ואנשי הרב אברג'ל לש"ס. הקולות הבטוחים הולכים אל הפח, נתניהו לא הצליח לנהל את האירוע ומגיע עם גוש מפוצל, וכך הוא נגרר לביתו של הרב אלי סדן שבוע לפני הבחירות, מתקשר אל אדון מוטי לייטנר ומנסה לקבוע פגישה עם הרב טאו - ללא הצלחה. בכל המפלגות טוענים שאסור להם לפרוש כי בכל מקרה ישראל תיגרר לבחירות חוזרות, ומתעלמים מכך שייתכן שהם בעצמם גוררים את המדינה לשם. נתניהו לוחץ, צועק על אנשי 'נעם' שהם זורקים קולות לפח, אבל הם מתעקשים להמשיך מתוך מחשבה שהקולות הולכים לגניזה.

מחזקים את השורשים, מביעים הוקרה!

מכתב גלוי של ארגוני זהות יהודית בישראל

לשר האוצר בצלאל סמוטריץ'
ולשרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות אורית סטרוק

מדינת ישראל זקוקה לעוגן ערכי ולחיבור עמוק לשורשים.
לאורך כל הקדנציה האחרונה הוכחתם כי חיזוק הזהות היהודית איננו סיסמה –
אלא חזון פועם ומשימה לאומית ראשונה במעלה.

אנו, ראשי ונציגי הארגונים העוסקים יומם וליל בחיזוק הזהות והמורשת בקרב כלל חלקי העם,
מבקשים להביע את תודתנו והערכתנו העמוקה על תמיכה ללא פשרות והובלת מדיניות עקבית
שהבטיחה את צמיחתם ושגשוגם של ארגוני הזהות היהודית בצורה חסרת תקדים.

פיתוח תוכניות ומיזמים לאומיים,
הרחבת תוכניות החינוך והחיבור לשורשים לכל רחבי הארץ,
חיזוק הארגונים והקהילות,
מתן רוח גבית ומשאבים אדירים למרכזי הזהות,
לגרעינים ולארגונים הפועלים במרכז ובפריפריה.

אנו מודים לכם על המנהיגות, המסירות והשותפות האמיתית לדרך –

שמתם את הרוח והנשמה בלב העשייה.

מחזקים את ידיכם בהמשך העשייה למען עם ישראל, תורת ישראל וארץ ישראל!

על החתום:

דביר כהן
מנכ"ל איגוד אשכולות

אלי ליפשיץ
מנכ"ל איגוד זהות

ישראל זעירא
ראש יהודי

נועם קליין
המקום

נדב רוטנברג
אתנחתא

שמואל ששון
רשת גרעיני הדר להדר

אליהו פאלח
רשת גרעיני איתן

אסתי שרייבר
הדור הבא

עו"ד יצחק לקס
יו"ר קרן קהילות

ערן רופמן,
פנימה

רוני קריגר
מרכז זהות מעלות

אורי מאור
מרכז זהות זכרון יעקב

דניאל ריבקין
מרכז זהות חיפה

אליעזר נוי
מרכז זהות לוד

שולי בן מנחם
מרכז זהות אשדוד

חיים וייניריב
מרכז זהות דימונה

ישי קווין
מרכז זהות דימונה

יהונתן מייבסקי
מרכז זהות בית שאן

אפרת אברהם
מרכז זהות בית שאן

אורי בן עזר
מרכז זהות עפולה

שגיא בן לישה
מרכז זהות טירת כרמל

שמחה עמוסי
מרכז זהות רחובות

יאיר פינגרהוט
מרכז זהות מעלה אדומים

יובל אלפרט
מרכז זהות יפו

ישראל ברהב
מרכז זהות רמלה

שמרון מוסאי
מרכז זהות אשקלון

ישראל פרל
מרכז זהות נתניה

משית אשר
מרכז זהות ראש העין

בת עמי בלסן
מרכז זהות בית שמש

חיה וולס
מרכז תודעה מעינותך

אביעד דמביץ
מדרשת שער הגיא

ציון חדד
בית מוריה

נתנאל ישראל
מדרשת רמות שפירא

אפי ברטפלד
מרכז תודעה בנימין

יאיר מיימון
מדרשת גליל

אלידע פרינס
מרכז תודעה בני נצרים

עמי גיאת
מדרשת התורה והארץ

אורן זינגבוים
מדרשת הגולן

מוטי אהרון
מדרשת הדרום

דן מרנץ
מרכז תודעה אסנט

מתי כרמי
מדרשת הבקעה

מרדכי פרסוף
מדרשת ידע המקדש

עמיחי לביא
אל ארצי

ינון ברוכים
מדרשת חברון

עטרה ליבוביץ'
מדרשת בשבילוד

משה הומינר
מדרשת הגלבוע

שחר כהן
מדרשת הרי גופנה

דעאל פסנטין
מדרשת לוקחים אחריות

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

מה יפיל את הגושים

השמאל מגיע מאורגן אבל לא יכול להקים ממשלה בלי הערבים או החרדים. הימין צריך שיעורי הצבעה גבוהים ושווינטר, לייטנר ומעוז לא יבזבזו הרבה קולות ◄ רגע האמת מתקרב, וכל תנודה קלה עשויה להשפיע באופן דרמטי על תוצאות הבחירות ועל עתידנו ◄ אסף משניות מנתח את הסיכויים, הסיכונים, ומה התרחישים במקרה הסביר שאף גוש לא יצליח להגיע ל־61 חברי כנסת

◄ נפגשו עם הרב סדן במטרה להשפיע על וינטר לפרוש. נתניהו וסמוטריץ'

אסף משניות

כנראה יותר מאשר כל מערכת בחירות אחרת, על הבחירות הקרובות צריך להסתכל מהכיוון ההפוך. השאלה היא לא מי ינצח בהן, אלא מי יפסיד בהן. הקמפיינים השונים מתמקדים באזהרות ובהפחדות מפני הצד השני, והסקרים מלמדים על שיעור המתלבטים הגבוה, כנראה הגבוה ביותר בתולדות הבחירות בישראל.

בשני המחנות מנסים עדיין לשכנע מתלבטים מדוע להצביע להם. עם זאת, שני המחנות גם יודעים כי הבחירות הקרובות יוכרעו בעיקר על השאלה מי יצליח לטעות כמה שפחות מחד, ולבצע את הצעדים הנכונים מאידך, כדי שהצד שיפסיד בהן יהיה הצד השני.

רגע לפני הבחירות נסקור בשורות הקרובות את הגורמים שעלולים להוביל לנפילתו של כל אחד מהגושים. נתמקד בסיקור זה בנושאים "טכניים" כביכול, כאלה שאינם אידאולוגיים. לכן גם כמעט ולא נזכיר את מחדלי שבעה באוקטובר מצד אחד, או קידום מהלכים מדיניים מן הצד השני.

הימין, מבחינתו, נמצא בנקודה מורכבת הרבה יותר מאשר השמאל. לבחירות הללו הימין מגיע כשרוב גדול מאוד בציבור מגדיר עצמו כימני, אך התמיכה בסקרים לא מתבטאת בהתאם. לכן בחלק ניכר מהסקרים, מחנה נתניהו נופל מתחת למחנה איזנקוט, מה שמקרב מאוד את הפלת שלטון הימין.

חידת וינטר: האם יעבור את אחוז החסימה

בשורות מפלגות הקואליציה יודעים להצביע על סדרת בעיות שהמחנה צריך להתמודד איתן. הראשונה שבהן היא פיזור אפשרויות ההצבעה, מה שמוביל לשורה של מפלגות שחלקן נעות סביב אחוז החסימה, וחלקן רחוקות ממנו אך מתכננות לרוץ עד הסוף.

נתניהו פועל בימים האחרונים בעצימות גבוהה בנושא, במטרה להוביל לפרישתם של וינטר ולייטנר. דווקא את מפלגת 'נעם לישראל' של ישיבת הר המור בהובלת אבי מעוז הוא לא מנסה להפריש. מי שפועל בחזית הזאת הוא שר האוצר ויושב ראש מפלגת הציונות הדתית בצלאל סמוטריץ'.

בקואליציה הפעילו לחצים כבר תקופה ארוכה, במטרה להוביל לפרישתם של כוחות בימין שיכולתם לעבור את אחוז החסימה מוטלת בספק. הלחץ החמיר לאחר שבני גנץ ומפלגתו 'כחול לבן' הודיעו על פרישה מהמרוץ ביום שני השבוע. הקולות שתמכו בגנץ הגיעו לרוב מקרב מחנה האופוזיציה, ולכן ישנן הערכות במערכת הפוליטית שפרישתו תורמת לציפוף השורות בקרב מתנגדי נתניהו.

וינטר הוא המושא העיקרי של הלחצים. השבוע הגיעו ראש הממשלה נתניהו ושר האוצר סמוטריץ' לביתו של הרב אלי סדן ביישוב עלי. הרב סדן הוא רבו של וינטר, עוד מאז שווינטר למד במכינת עלי.

במהלך הפגישה הציג נתניהו לרב סדן את מה שכונה מאוחר יותר "תרחישי האימים", שעלולים להגיע בעקבות נפילתו של וינטר מתחת לאחוז החסימה. הרב סדן, כך נאמר בסביבתו, אומנם "התרשם" מאותם תרחישים, אך הוא לא מתכוון להמליץ לווינטר לפרוש. עוד אמר הרב סדן לנתניהו שהוא סבור כי השפעתו על וינטר בנושא הזה נמוכה למדי.

יש לציין כי החזרה של נתניהו לקמפיין הסכנה שווינטר לא יעבור את אחוז החסימה, וכתוצאה מכך איזנקוט יעלה לשלטון, סותרת לחלוטין את הקמפיין שנתניהו עצמו ניסה להריץ בשבוע שעבר. בבליץ הראיונות של נתניהו בשבוע שעבר ניסה ראש הממשלה לטעון כי לאחר הבחירות וינטר יערוק ממחנה הימין וירכיב ממשלה עם בנט וליברמן. "אני פחות חושש מזה שווינטר ייפול מתחת לאחוז החסימה, ויותר חושש ממה יקרה אם הוא יעבור", אמר נתניהו באולפן 'הפטריוטים' בריאיון שפתח את הבליץ, וכן את הקמפיין.

וינטר מצידו מתעקש מעל לכל במה אפשרית כי אין בכוונתו לפרוש. במפלגה כבר שכרו אולם לצורך ליל הבחירות, והזמינו עיתונאים לצפייה במדגמים ולנאום שלאחר פרסומם. במקביל לפגישתם של נתניהו וסמוטריץ' עם הרב סדן, הוציא וינטר סרטון נוסף ובו הוא דוחה מכול וכול את האפשרות כי יפרוש.

נתניהו וסמוטריץ' חוששים שפרישת גנץ מחד, ומאידך הישארותו במרוץ של וינטר לצד לייטנר ומעוז, יובילו לעליית איזנקוט לשלטון, אך אצל וינטר דווקא רואים בכך הזדמנות. במפלגה מזהים חלק ממאגר הקולות של גנץ כבעלי פוטנציאל גבוה להצביע ל'עמך ישראל'. לפי סקרים שפורסמו לאחר פרישת גנץ, יותר מעשרת אלפים קולות של גנץ צפויים להעביר את תמיכתם לווינטר.

בסביבת וינטר מעיפים מבט לעבר מפלגה נוספת, ורואים גם בקהל המצביעים שלה אפשרות טובה למדי להבאת קולות ברגע האחרון. מדובר על מפלגתו של נפתלי בנט. עוד נעסוק בהרחבה במצבה של מפלגת 'ביחד', אך בינתיים נזכיר כי היסטורית - בנט מאבד מנדטים רבים בימים שלפני הבחירות, ומצביעיו לרוב הולכים למפלגות ימין. על פי רוב מדובר על כארבעה מנדטים שעוזבים את בנט בימים האחרונים של מסעות הבחירות השונים.

וינטר רואה במפלגתו של בנט את הבית הטבעי לאותם קולות. מדובר כאמור על קולות מרכז-ימין, כאלה שלא מעוניינים להצביע לאחת ממפלגות הקואליציה, אך גם לא רוצים להצביע למפלגה שתעניק את ראשות הממשלה לאיזנקוט, במיוחד נוכח העובדה כי איזנקוט יצטרך, לפי כל הסקרים, להסתמך על המפלגות הערביות על מנת להרכיב ממשלה, כולל ממשלת מיעוט.

אצל וינטר מזהים בנוסף לכך גם את הירידה בתמיכה בליברמן בשבועיים האחרונים, ורואים בה אפשרות להשגת קולות נוספים למפלגה. מבחינתם של אנשי המפלגה, ישנו מסלול עם סיכויי הצלחה לא מבוטלים לעבור את אחוז החסימה, ולכן אין שם רצון לפרוש מהמרוץ.

אם וינטר ייפול אל מתחת לאחוז החסימה, הדבר יעלה למחנה נתניהו בשני מנדטים, שיעברו לאיזנקוט. דבר דומה התרחש בבחירות הקודמות, כאשר מרצ מצאה עצמה מתחת לאחוז החסימה, מה שהגדיל את הקואליציה הנוכחית בשני מנדטים נוספים. המנדטים האלה, במיוחד במרוץ צמוד כל כך, יכולים להכריע בין כהונה נוספת לנתניהו לבין נפילת קואליציית הימין.

> עד היום רבים מהבוחרים שמגדירים עצמם בסקרים כמתלבטים, היו רוצים להצביע לכוחות חדשים בימין, אך אלה כמעט ולא קמו. אחוז החסימה הגבוה, לצד הקמפיין שאנו חוזים בו נגד וינטר, הם הסיבה שלמרות אירועי ארבע השנים האחרונות, כוחות חדשים לא מצליחים להתרומם בימין

דוקטרינת בן גביר: 'נעם לישראל' ←

"אני מבקש וצועק מתוך בכי: יש צו מוסרי שלא להצביע לקואליציה הנוכחית. יש צו מוסרי לתת לאנשים אחרים לבנות מחדש את החיבור בעם.
אי אפשר להמשיך לא להסתכל על האלמנות והיתומים. אי אפשר להמשיך בהפרדה בין דם לדם. ואי אפשר להאמין שפתאום, לקראת הבחירות, הם חזרו בתשובה.
אסור לתת את הקול למי שהשאיר אותנו לבד בשלוש השנים האלה."

ד"ר מרק אביטבול | **אביו של רב-סרן במילואים אליאב עמרם אביטבול ז"ל, בוגר מכינת עלי, ששירת במשך כ-300 ימי מילואים ונפל בקרב בדרום לבנון באוקטובר 2024**

"ממשלה שמשלמת מחיר כבד מאוד לחרדים ולא רק בגיוס - מחיר שהמדינה לא תוכל לעמוד בו לטווח ארוך."

שרה אליאש | **מחלוצות יו"ש, קדומים, מחנכת ממקימי מערכת החינוך בשומרון**

"התחנכנו על שילוב,של תורת ישראל עם וארץ ישראל. ממשלה התלויה בחרדים המסרבים להתגייס משמיטה מהמשוואה את עם ישראל."

מוטי שקלאר | **מבכירי אנשי התקשורת בציונות הדתית**

"ציוניים דתיים בוחרים בעם ישראל. בוחרים בברית עם מי שאיתנו מתחת לאלונקה. בוחרים בשותפות עם החברה הישראלית ולא בוחרים באלה שמשתמטים מערבות הדדית."

ליאורה מינקה | **לשעבר יו"ר תנועת אמונה, וחברת מועצת העיר ת"א, המפד"ל**

"שיתוף הפעולה בממשלה הנוכחית בין המפלגה המתקראת 'מפלגת הציונות הדתית' למפלגות החרדיות, אינו רק פוליטי-מפלגתי, אלא גם אידאולוגי-ערכי"

יוחנן בן יעקב | **ממחדשי ומייסדי כפר עציון, מזכ"ל בני עקיבא לשעבר, וממובילי ברית הנגב וההר**

"כשלעצמי, הנושא המרכזי שמעסיק אותי בבואי להצביע, והוא שיקבע לדעתי את יכולתנו להמשיך ולאחוז בארץ ישראל ובמדינת ישראל, הוא שמירת האחדות של החברה הישראלית."

הרב דוד סתיו | **הוא רב היישוב שוהם, יושב-ראש ארגון צהר**

ציוני דתי לא מצביע השתמטות!

צילום: אבשלום ששוני פלאש 90

◄ בונה על נדידת קולות מבנט, ליברמן וגנץ. וינטר וחברי מפלגתו

ו'הציבור החרדי'

מלבד וינטר, שנע כל העת סביב אחוז החסימה, ישנן שתי מפלגות מרכזיות נוספות שהודיעו כי יתמודדו עד הסוף, למרות שלפי כל הסקרים סיכוייהן לעבור את אחוז החסימה נמוכים ואף אפסיים. מדובר על מפלגת 'הציבור החרדי' של המשנה לראש עיריית בית שמש מוטי לייטנר, ועל 'נעם לישראל', המפלגה של ישיבת הר המור בהובלת חבר הכנסת אבי מעוז.

שתי המפלגות נמצאות בסקרים הרחק מאחוז החסימה, ולמרות זאת שתיהן מתעקשות לרוץ עד הסוף. הסיבה היא ששתי המפלגות אינן מכוונות רק לעבור את אחוז החסימה בכנסת הבאה, אלא בעיקר לבנות כוח וקהל לקראת מערכות בחירות עתידיות.

המודל ששתי המפלגות מכוונות אליו הוא מודל בן גביר. בן גביר ניסה להתמודד כמה פעמים במהלך רצף הבחירות של תחילת העשור, אך ללא הצלחה. בשיא השיג בן גביר 80 אלף קולות, כמחצית מאחוז החסימה. אלא שמהנקודה הזאת הצליח בן גביר לבנות את עצמו, עשה את החיבורים הנכונים עם מפלגת 'הציונות הדתית', והגיע למצב שבו במרבית הסקרים הוא נושק היום לעשרה מנדטים, בריצה עצמאית.

במחנה הימין ישנם כמה כוחות שמנסים במערכת הבחירות הנוכחית לבנות את אותו מודל. משה פייגלין ומפלגת 'זהות' נמצאים עם יתרון בתחום על פני מעוז ולייטנר. פייגלין כבר התמודד לבד, השיג 100 אלף קולות, אך נפל מתחת לאחוז החסימה. הפעם פייגלין מתמודד ברשימה אחת יחד עם מפלגת הציונות הדתית של סמוטריץ', כשהוא מודע לכך שאת התמיכה שהייתה לו עד היום, שנאמדת בעשרות אלפי קולות, הוא יוכל להרחיב ולממש רק בעזרת נציגות בכנסת.

מעוז ולייטנר מכוונים גם הם למודל הזה. לייטנר אמר לכותב שורות אלה את הדברים בצורה מפורשת השבוע באולפן 'בשבע': "אולי זאת דוקטרינת בן גביר, ואולי צריך למצוא לה שם אחר. אבל אנחנו צריכים להראות את כוחנו, בשביל שנוכל לגדול הלאה. זה מאוד קריטי אם נגיע לבחירות הבאות עם 170 אלף קולות, ומתוך הכנסת; עם 80 אלף קולות, שאומנם לא מספיקים כדי לעבור אחוז חסימה אך מהווים נתח משמעותי, או לסיים עם פחות מ־20 אלף קולות, אם כי אנחנו הרבה מעל לזה".

בנוסף לכך, לייטנר העריך כי ישראל תלך לבחירות חוזרות, ולכן אין סכנה אמיתית לנפילת הגוש ולעליית השמאל לשלטון: "לפי כמעט כל הסקרים אין אפשרות להקים ממשלה לאחר הבחירות. זה אומר שנלך לסבב נוסף, תוך זמן קצר. לכן אין פה סכנה אמיתית לגוש, ומנגד עומדת החובה שלנו לייצג את הציבור הענק שלא רואה את המפלגות החרדיות כמי שפועלות עבורו ולטובתו. בסוף כבר היום כ־30 אחוז מכלל התלמידים החרדים לומדים במסלול הממ"ח, המסלול שהמפלגות החרדיות נלחמות בו בשיניים".

במהלך הפרק מתח לייטנר ביקורת חריפה על מפלגות הקואליציה, ועל כך שלאחר שסירבו לצרף אותו לרשימתם הן דורשות ממנו לפרוש. "מי שסיכן ומסכן את הגוש אלה לא אנחנו, אלא מפלגות הקואליציה. אנחנו הגענו עם דרישה אחת בלבד, שנדמה לי שהיא מאוד לגיטימית. רצינו שנציג שלנו יהיה ממוקם במקום ריאלי כדי שנוכל לייצג את הציבור שלנו בכנסת. אבל המפלגות לא הסכימו. במפלגות החרדיות ראו בכך איום עליהן. בשאר המפלגות הציוניות לא היו מוכנים לשמוע אותנו או שהציעו הצעות מביכות. אז כשאתם מונעים מאיתנו את האפשרות לייצג את הציבור שלנו, אין לכם סמכות מוסרית לדרוש מאיתנו לפרוש לאחר שנאלצנו להקים מסגרת עצמאית שתעשה זאת".

נתניהו ניסה השבוע בשלל דרכים להוביל לפרישתו של לייטנר. במסגרת השיחות העלה נתניהו כמה וכמה הבטחות שכביכול אמורות לתת מענה לחלקים נרחבים בציבור החרדי. אלא שלייטנר דרש התחייבות שהמפלגות החרדיות לא יסכלו זאת לאחר הבחירות, וכל עוד אין התחייבות שכזאת, אין על מה לדבר. נתניהו גם ניסה להיפגש עם הרב לייבל, מהקולות הבולטים בחברה החרדית בעד גיוס לצבא, אך האחרון סירב להיפגש איתו.

גם במפלגת 'נעם לישראל' תמונת המצב דומה למדי. במפלגה טוענים בפני תומכים פוטנציאלים של המפלגה כי לפי אפליקציית אלקטור, שגם אליה נגיע בהמשך, יש למפלגה כ־160 אלף תומכים. בפועל, לפי כל סקר אפשרי המפלגה לא מתקרבת לאחוז תמיכה בודד בקרב המצביע הישראלי.

ב'נעם לישראל' התקבלה ההחלטה לרוץ עד הסוף כבר לפני חודשים ארוכים. את ההחלטה קיבל נשיא ישיבת הר המור, הרב צבי טאו. הסיבה העיקרית: להראות את הכוח של הישיבה במגזר.

במשך שנים ארוכות טוענים במגזר הדתי־לאומי כי השפעתה של ישיבת הר המור גדולה במידה ניכרת מהיקף התמיכה שיש לה בפועל. הדבר נכון גם לגבי הנציגות בכנסת. מעוז ננכס לכנסת הנוכחית במסגרת הריצה המשותפת של סמוטריץ' ובן גביר, כסיעה עצמאית נוספת. אלא שלאורך כל הכהונה שתי המפלגות התייחסו אל 'נעם לישראל' כאל מפלגה עם שיעורי תמיכה שברירייים, מה שכאמור מוכח עד כה בסקרים.

לצד זאת, סמוטריץ' טען השבוע כי הציע למעוז שני מקומות ריאליים ברשימה, כדי שיתמודד במסגרת הבלוק הנוכחי של הציונות הדתית לצד פייגלין. אלא שבהר המור, כך טוען סמוטריץ', סירבו להצעה.

נתניהו ניסה לקבוע פגישה עם הרב טאו, אך נענה בשלילה מוחלטת. במפלגה מעבירים מסר שלפיו אין להם כל כוונה לפרוש מההתמודדות.

שתי המפלגות הללו, לפי כל הסקרים, לא צפויות לעבור את אחוז החסימה, אך כל אחת מהן עשויה לקבל נתח קולות משמעותי מספיק, שבמסגרת מרוץ צמוד אף ייתכן כי יכריע את הבחירות, לכאן או לכאן. אם מחנה הימין יפסיד בבחירות, לקולות הללו עשוי להיות חלק מרכזי בכך.

מבחן שיעור ההצבעה

אחת השאלות הגדולות ביותר בבחירות היא מה יהיה אחוז החסימה. בשבועות האחרונים פועלים בשורות הקואליציה בכל דרך כדי לנסות להעלות את שיעור ההצבעה בקרב מצביעי הימין. הסיבה לכך מורכבת מכמה חלקים. ראשית, במערכת הפוליטית כולה מעריכים כי מפלגות מחנה איזנקוט יצליחו להוציא את מצביעיהן מהבתים, לאור ארבע השנים האחרונות. אלא שכאמור, רוב הציבור מחזיק כיום בעמדות ימין מובהקות, ולכן שאלת ההכרעה בבחירות ביום שלישי תלויה רבות בשיעור ההצבעה.

במערכת הפוליטית ישנה הסכמה כי שיעור הצבעה גבוה יותר ישרת את הקואליציה. אלא שבדיוק בתחום הזה לקואליציה יש בעיה לא פשוטה. כאן אין מנוס מלחזור לסקרים שמלמדים על חוסר שביעות רצון נרחב בקרב מצביעי הימין, שרבים מהם מתקשים להצביע לאחת מהמפלגות שהרכיבו את הקואליציה הנוכחית.

חלק מאותם מצביעים, שעד היום רבים מהם מגדירים עצמם בסקרים כמתלבטים, היו רוצים להצביע לכוחות חדשים בימין, אך אלה כמעט ולא קמו. אחוז החסימה הגבוה, לצד הקמפיין שאנו חוזים בו נגד וינטר, הם הסיבה שלמרות אירועי ארבע השנים האחרונות, כוחות חדשים לא מצליחים להתרומם בימין.

וכשזה המצב, וחוסר ההתלהבות מתמיכה במפלגות הקואליציה גדול, המאמצים להגדלת שיעור ההצבעה בקרב מצביעי הימין הופך לקריטי למדי. היסטורית, הליכוד פחות מצליח להוציא את מצביעיו לקלפיות. החריג היה מערכת הבחירות הקודמת, אז בקרב מצביעי הליכוד הייתה התלהבות יתרה בעקבות הממשלה שהוקמה עם רע"מ.

במערכות הבחירות האחרונות הקואליציה מיצתה בצורה יעילה למדי את התמיכה בה, לא מעט בזכות אפליקציית אלקטור. מדובר בתוכנה דיגיטלית לניהול קמפיינים והמרצת בוחרים, המבוססת על הטענת ספר הבוחרים הרשמי של מדינת ישראל. המערכת מאפשרת למפלגות (בראשן מפלגת הליכוד) לפלח את קהל היעד, לסמן את עמדותיהם הפוליטיות של אזרחים ולנהל מערך של מתנדבים שמדווחים על פוטנציאל ההצבעה של מכריהם. מטרתה העיקרית היא "לנהל את השטח" ביום הבחירות, כלומר לעקוב מי מהתומכים כבר הגיע לקלפי ומי זקוק לשיחת שכנוע או הסעה כדי לצאת ולהצביע.

השימוש באפליקציה בתוך הקלפיות נאסר על ידי השופט נעם סולברג, יושב ראש ועדת הבחירות

מוטי לייטנר בריאיון לאתר 'בשבע': "אנחנו הגענו עם דרישה אחת בלבד, רצינו שנציג שלנו יהיה ממוקם במקום ריאלי כדי שנוכל לייצג את הציבור שלנו בכנסת. אבל המפלגות לא הסכימו. אז כשאתם מונעים מאיתנו את האפשרות לייצג את הציבור שלנו, אין לכם סמכות מוסרית לדרוש מאיתנו לפרוש"

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מכונת כביסה פתח חזית - 14 ק"ג

- מהירות סחיטה: עד 1400 סל"ד
- תוכנית מהירה: 13 / 30 / 44 דקות
- דירוג אנרגטי: A
- מנוע Inverter יעיל יותר, עמיד יותר. שקט וחסכוני
- One Touch - שליטה מרחוק באמצעות Wifi

14 ק"ג

4 שנות אחריות 1+3

HWP414AMBC

₪2,190

מכונת כביסה פתח חזית - 15 ק"ג

- טכנולוגיית קיטור וחיטוי: מסירה 99.8% מהחיידקים לכביסה נקייה והיגיינית.
- דירוג אנרגטי A חסכון בחשמל ובמים
- תוכנית מהירה - 15 דקות לנוחות מרבית
- BLDC מנוע - פועל ללא מברשות אלא באמצעות מגנטים קבועים

15 ק"ג

5 שנות אחריות 1+4 בתוספת ₪199

BP14986ES8

₪3,740

מכונת כביסה פתח חזית - 18 ק"ג משולבת מייבש - 11 ק"ג

- ניקוי עדין AI Ecobubble™ קצף עשיר שחודר במהירות לבד לניקוי יסודי ועדין, חוסך אנרגיה ומסיר לכלוך ביעילות
- מנוע אינוורטר מתקדם Digital Inverter
- כביסה וייבוש מהירים – Super Speed בגדים נקיים ויבשים בפחות משעתיים! כיבוס כמות גדולה ב־28 דקות בלבד ומייבש תוך 70 דקות
- שליטה מלאה על המכונה דרך אפליקציית SmartThings

18 ק"ג

5 שנות אחריות 1+4

WD18DB8995BZ

₪7,990

מכונת כביסה פתח חזית - 16 ק"ג

- DIRECT DRIVE - הנעה ישירה
- INVERTER - מנוע שקט וחסכוני במיוחד
- 6MOTION - פעולת כביסה ב- 6 שלבים
- AI DD - מאבחן את המשקל ואת רכות הבד, ובהתאם בוחר עבורו את תנועת הכיבוס
- TurboWash –תוכנית מהירה ב- 39 דקות

16 ק"ג

5 שנות אחריות 1+4

WF16210WB

₪5,175

מכונת כביסה פתח חזית - 18 ק"ג

- צג LED ופאנל הפעלה בעברית
- אפשרות הוספת אדי קיטור במחזור הכביסה
- מנוע Inverter שקט ועמיד – מפחית רעידות ורעשים
- מערכת בקרת קצף – מונעת הצטברות קצף ומשפרת את יעילות הכביסה.

18 ק"ג

5 שנות אחריות 1+4 בתוספת ₪199

EL1800

₪3,990

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

בתוקף עד- 31.10.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | התמונות להמחשה בלבד | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות.

*5018 | PAYNGO.CO.IL

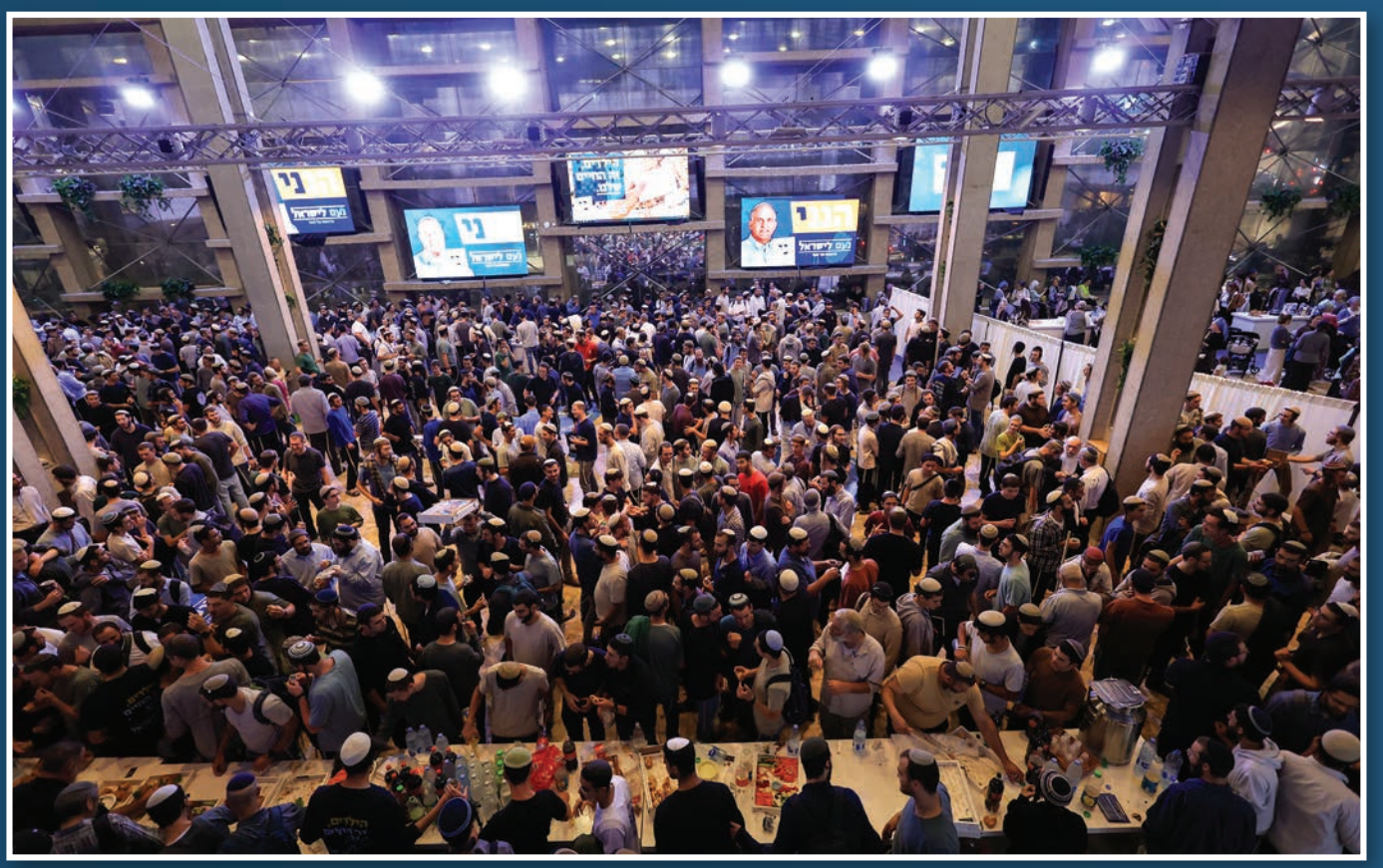

עפ"י מכון דיירקט פולס (ערוץ 14), 9.10

מגמת התחזקות נמשכת 6% מהציבור: "חוש

לאלפי הפעילים המסורים

בזכותכם ננצח!

בט"ז בחשון מביאים את העוצמות לקלפי

נעם לישראל

בראשות אבי מעוז

1: נעם לישראל מכפילה את עצמה

טבים להצביע נעם לישראל"

עפ"י מכון סמית למחקר 15.10

צילום: פלאש 90

◀ באופן מסורתי עולה בסקרים, וקורס ביומיים שלפני הבחירות. בנט וחברי מפלגתו

המרכזית, וההחלטה גובתה סופית בפסק דין של בג"ץ, בטענה כי מדובר ב"פגיעה בליבת הזכות לפרטיות של האזרח ובאוטונומיה האישית שלו". השופטים קבעו כי תיעוד הגעתו של אדם לקלפי בזמן אמת מפר את הליך הבחירות התקין, וכי למפלגות אין סמכות חוקית לנהל מעקב מסוג זה. לכך התווסף נתון בעייתי של המערכת בעבר, סביב כשל חמור של אבטחת מידע שבו דלפו לרשת פרטיהם האישיים של כ־6.5 מיליון אזרחי ישראל.

אם בשורות הקואליציה יצליחו למצוא דרך לעקוף את המגבלות הללו, ולהניע את בוחרי הימין לקלפיות, יש למחנה נתניהו סיכוי לא רע לנצח. אך אם זה לא יקרה, השלטון עלול לעבור לאיזנקוט.

החשש העיקרי באופוזיציה: קריסה של בנט

לצד השאלות שעשויות להכריע אם שלטון הימין ייפול, גם מחנה האופוזיציה ניצב בפני אתגרים קשים, שיקבעו אם האופוזיציה תיכשל במשימתה היחידה: להחליף את הממשלה. על הנייר, זאת הייתה אמורה להיות משימה פשוטה למחנה איזנקוט, נוכח אירועי ארבע השנים האחרונות. בפועל, לפי הסקרים, גם האופוזיציה לא מתקרבת ל־61 מנדטים ללא תמיכת המפלגות הערביות.

מעל לכול, באופוזיציה חוששים מקריסה של בנט בימים שלפני הבחירות. כפי שכבר כתבנו קודם לכן, היסטורית בנט מאבד מאז הסקר האחרון המותר לפרסום ועד לתוצאות האמת כארבעה מנדטים בממוצע. לפי הסקרים כעת בנט משיג בין 12 ל־14 מנדטים, ואם תקדימי העבר יחזרו על עצמם גם הפעם, צפוי ראש הממשלה לשעבר לסיים שוב עם מספר חד־ספרתי של מנדטים.

החששות מפני קריסה של בנט לא נובעים רק מתקדימי העבר, אלא בעיקר מהנתון שרודף את בנט לאורך כל הקריירה הפוליטית שלו: המצביעים שלו בסקרים הם בעלי מידת הוודאות הנמוכה ביותר בין כל המפלגות. נתרגם לעברית פשוטה: האנשים שאומרים את שמו של בנט בסקרים, אומרים גם שהם ממש לא בטוחים שיצביעו לו בפועל.

לפי סקר אתר 'וואלה' שהתפרסם השבוע, מדובר בנתון קיצוני מאוד בבחירות הקרובות. לפי נתוני הסקר, רק רבע מהמשיבים שענו כי יצביעו לבנט, גם אמרו שהם בטוחים בהצבעתם. כל המפלגות המתחרות רואות בנתון הזה מאגר קולות פוטנציאלי בעבורן, כשבמחנה האופוזיציה מנסים לפעול כדי לדאוג שהקולות הללו, שהם לרוב אנשי מרכז-ימין, לא יעברו למפלגות הקואליציה.

כאמור, היעד הטבעי לחלק ניכר מהקולות הללו הוא עופר וינטר, אך הצבעת מחאה יכולה גם להעביר חלק מהקולות הללו למפלגת 'הציבור החרדי' של לייטנר. בשני המקרים מדובר בקולות שעוזבים את גוש האופוזיציה לכיוון הקואליציה. אם המפלגות הללו לא יעברו את אחוז החסימה, הנזק האלקטורלי מבחינת האופוזיציה יהיה מוגבל, אך הקולות האלה הם בדיוק מה שיכול להעביר את וינטר ולהכניס אותו לכנסת, ומבחינת האופוזיציה מדובר על מנדטים שהולכים ישירות לכיס של נתניהו.

זאת אחת הסיבות העיקריות לחזרתו של קמפיין המפלגה הגדולה לכבכ בימים האחרונים בשורות האופוזיציה, הפעם אצל איזנקוט. אף שכל השחקנים במגרש יודעים כי הבחירות בישראל הן מבחן גושי, והמטרה היא להשיג לגוש 61 או לפחות להיות הגוש הגדול יותר, אנשי איזנקוט משתמשים שוב בקמפיין שלפי מפלגות האופוזיציה היה אחד מהגורמים המרכזיים להפסד בבחירות הקודמות ולהפלת מרצ מתחת לאחוז החסימה.

אלא שאצל איזנקוט חושבים בצורה אחרת. באופן רשמי, הדיבור מסביב לקמפיין הוא ההכרה כי אף אחד מהגושים לא ישיג 61 ממליצים. לכן צריך אקס פקטור על מחנה נתניהו, והוא יכול להגיע בדמות המפלגה הגדולה ביותר בכנסת, מה שיקדם את הטלת המנדט על יושב ראש מפלגת 'ישר!'. בפועל, הסיבה העיקרית שב'ישר!' הלכו לקמפיין המפלגה הגדולה היא לנסות ולהשאיר בגוש כמה שיותר מהמצביעים המתלבטים של בנט, במטרה שהם יעברו להצביע לרמטכ"ל לשעבר, ולא למי שאותו רמטכ"ל סיכל את קידומו הצבאי.

שאלת הפרת ההבטחות

באופוזיציה חוששים מתרחיש נוסף של הפסד בבחירות. מדובר על תסריט שבו אין אף לאחד מהגושים 61 אצבעות. במקרה שכזה כל אחד מהצדדים ינסה למשוך לשורותיו כוחות מהמחנה השני על מנת להרכיב ממשלה. אצל איזנקוט רומזים כל הזמן כי יסתמכו בתמיכה מבחוץ על המפלגות הערביות.

רשמית, איזנקוט אומר שלא ישב עם המפלגות הערביות ולא יסתמך עליהן. אך במקביל לכך הוא אומר שיציג ממשלת מיעוט, שרק תצטרך להשיג רוב בכנסת, ולא 61, אלא שלשם כך צריך שהמפלגות הערביות לא יצביעו נגד הממשלה. הבעיה היא שליברמן פוסל את האפשרות הזאת מכול וכול, ובנט גם כן, אם כי הוא נחרץ פחות.

לאור זאת יצטרך איזנקוט להביא את המפלגות החרדיות על מנת שיוכל להרכיב ממשלה, אלא שגם לכך יש התנגדות נחרצת של ליברמן ושל בנט. כל השחקנים מבינים כי הדיבורים על הבאת סמוטריץ' או פיצול הליכוד אינם ריאליים בפועל.

לעומת זאת, לנתניהו יהיה קל יותר למשוך אליו כוחות מהמחנה היריב. ראשית, נתניהו כבר הצהיר כי זאת תהיה הקדנציה האחרונה שלו, בפודקאסט של איש התקשורת אבי שושן. המשמעות היא שניתן יהיה להשתמש בקלף זה כדי להפחית את התנגדותם של ליברמן ושל בנט להצטרפות לממשלה תחת נתניהו. נזכיר שלפני שבועות מספר פרסמנו בעיתון זה שליברמן אמר למקורביו כי לאחר הבחירות ישלים לנתניהו ל־61, תמורת רוטציה. ליברמן מכחיש את הדברים, ומצהיר שלא ישב תחת נתניהו.

מלבד הבאת ליברמן או בנט לממשלה בראשותו, נתניהו יכול גם לפצל את מפלגתו של איזנקוט ולקחת חלקים ממנה לרשותו. החשש הזה הוביל לניסיון של איזנקוט לאחר סגירת הרשימות להחתים את חברי רשימתו על מסמך נאמנות ועל הצהרה שלא יפעלו בניגוד להחלטותיו בעניין הרכבת ממשלה. המסמך לבסוף לא נחתם, לאור הזעם הרב שעורר במפלגה.

על מנת להרכיב ממשלה, ההבטחות הרבות שניתנו במחנה האופוזיציה אינן יכולות להתקיים. לפחות חלק מהן יופרו, שכן הן סותרות זו את זו במקרה הטוב, או מבטיחות את הליכתה של ישראל לבחירות חוזרות במקרה הרע. מבחינת מחנה האופוזיציה, השאלה החשובה היא אילו הבטחות יחליטו השחקנים השונים להפר, ובראשם ליברמן.

חידת הנדל וזליכה

לא רק בימין ישנם שחקנים שבסכנת שרפת קולות. גם בשמאל המצב דומה. עד ליום שני השבוע, שתי מפלגות במחנה המרכז־שמאל היו סביב אחוז החסימה. אלא שאז גנץ פרש מהמרוץ, והידק טוב יותר את הרכב המפלגות במחנה האופוזיציה. אבל עדיין נותרה מפלגה אחת שנעה גם היא סביב אחוז החסימה, בדומה לווינטר. מדובר על מפלגתם של יועז הנדל וירון זליכה.

השניים היו בתנופה חדה מאוד מאז סגירת הרשימות, ואף הצליחו להגיע לחמישה מנדטים בחלק מהסקרים. אלא שבשבוע האחרון השניים נפלו ברוב הסקרים מתחת לאחוז החסימה, והם עלולים לשרוף קולות רבים למחנה האופוזיציה.

באופן רשמי הרשימה מסרבת להגדיר עצמה כחלק ממחנה איזנקוט. אגב, גם גנץ סירב לעשות זאת. ואולם בניגוד לגנץ, שהתחייב לפעול ככל יכולתו להרכבת ממשלת אחדות, הנדל אמר כי ימליץ על המפלגה שתעמוד בראש המחנה עם מספר הקולות הציוניים הרב ביותר. אלא שלטענת הנדל המפלגות החרדיות אינן עונות על ההגדרה מפלגות ציוניות, מה שדי מחייב המלצה על איזנקוט.

נפילה של הנדל וזליכה מתחת לאחוז החסימה תהיה תמונת מראה לנפילת וינטר. במקרה שכזה, שני מנדטים יעברו ממחנה האופוזיציה לגוש הימין, ובמערכת הבחירות הצמודה מדובר בנתון שיכול להוביל את נתניהו לניצחון.

במקרה של הנדל וזליכה, בגלל העובדה שמדובר בבלוק טכני, לא ברור כיצד הבלוק יפעל גם במקרה שיעברו שם את אחוז החסימה, כשלא מן הנמנע כי לבסוף השניים ישבו תחת נתניהו.

בשני המחנות יודעים כי המטרה בבחירות הקרובות היא לנסות לבצע כמה שפחות טעויות עד לסוף המרוץ, שכן מי שיעשה יותר טעויות, יפסיד את הבחירות.

> החששות מפני קריסה של בנט לא נובעים רק מתקדימי העבר, אלא בעיקר מהנתון שרודף את בנט לאורך כל הקריירה הפוליטית שלו: המצביעים שלו בסקרים הם בעלי מידת הוודאות הנמוכה ביותר מבין כל המפלגות. בעברית פשוטה: האנשים שאומרים את שמו של בנט בסקרים, אומרים גם שהם ממש לא בטוחים שיצביעו לו בפועל

בס"ד

י"ג מרחשוון ה'תשפ"ז

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

לכבוד אחינו בית ישראל
שבכל אתר ואתר הי"ו

הבחירות הקרובות גורליות מאוד לציונה היהודי של מדינת ישראל לשלמות ארצנו הקדושה לבטחון ולהכרעת אויבינו, מוכרחים להצביע , ולעשות זאת אך ורק למפלגות שעוברות את אחוז החסימה.

לאחר שנות מלחמה עם הישגים עצומים בחסדי ד' בבטחון בכלכלה בהתיישבות בהתפתחות עולם התורה הדתי לאומי ובעוד תחומים רבים

אנו קוראים להצביע למפלגת הציונות הדתית באות ט.

רשימה גדולה וחזקה זו תחזק בעזרת ד' את זהותה היהודית של המדינה, את בטחונה ואת ההתיישבות בארץ.

ובע"ה נזכה לראות באור חדש המאיר על ציון במהרה.

"ויהי נועם ד' אלוקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו"

הרב אביזן טייב
רב קהילה ברמת השרון

הרב אביהוא פישפדר
ראש ישיבת אורות אשקלון

הרב אביהוא שוורץ
ר"מ בישיבת מכרז הרב

הרב אברהם ואזאנא
רב קהילה בבאר שבע

הרב אברהם יעקב שרי
לשעבר רב הישוב שבי דרום

הרב אברהם לוי
רב קהילה ברחובות

הרב אברהם קרמר
רב קהילה בעכו

הרב אהרן טרופ
לשעבר ראש ישיבת בני צבי

הרב אודי עמר
ישיבת בינות רעננה

הרב אוהד אהרון ברוכי
ישיבת ההסדר בית שאן

הרב אורי גנץ
ראש ישיבת קדומים

הרב אייל גריינר
ראש ישיבת טפחות

הרב איתן אייזמן
ירושלים

הרב אלחנן בן נון
שילה

הרב אליהו אלקסלסי
ראש ישיבת קבר רחל

הרב אליהו מאלי
ראש ישיבת יפו

הרב אליהו צבע
רב קהילה בירושלים

הרב אליקים לבנון
ראש ישיבת אלון מורה

הרב אלישיב בלוך
ראש ישיבת אדמת שמים

הרב אלישיב קפקא
ר"מ בישיבת אביתר

הרב אלישע ינון
ראש ישיבת עפולה

הרב אלעזר שנוולד
ראש ישיבת מודיעין

הרב אמוץ כהן
ראש כולל בבית חגי

הרב אמיר ממן
ראש ישיבת קרית גת

הרב אמציה גנץ
ר"מ בישיבת מעלה אליהו

הרב אסף קמינצקי
ר"מ בישיבת מעלה אליהו

הרב אסף רונס
רב קהילה חיפה

הרב ארי שבט
מדרשת הרובע

הרב אריאל ברקאי
ראש ישיבת קרית שמונה

הרב אריאל עובד
ר"מ במעלה אפרים

הרב אריה הנדלר
ראש ישיבת רמלה

הרב ארלה הראל
ראש ישיבת מוריה שילה

הרב בורכוביץ אביחי
רב ישוב רתמים

הרב בניה ליפשיץ
ר"מ בישיבת נווה דקלים אשדוד

הרב בנימין פלהיימר
ראש ישיבה שלוחת ברוכין בעמק דותן

הרב ברוך וידר
ראש ישיבת הכותל

הרב גלעדי חלא
ראש ישיבת אורות משה ראש העין

הרב גרשון שחור
ראש ישיבת השלוחה שעלבים

הרב ד"ר אליהו רחמים זיייני
נשיא ישיבת אור וישועה חיפה

הרב דוד אביחיל
ראש ישיבת רמות ירושלים

הרב דוד גבריאלי
ראש ישיבת נווה דקלים אשדוד

הרב דוד דוזקביץ'
ראש ישיבת רועה ישראל

הרב דוד חי הכהן
ראש ישיבת נתיבות ישראל בת ים

הרב דוד סמסון
מכון מאיר

הרב דוד פנדל
ראש ישיבת שדרות

הרב דוד תורג'מן
ראש הישיבה דימונה

הרב דני סגליס
ראש ישיבת נצרת עילית

הרב דניאל לונצר
רב הישוב איתמר

הרב דניאל מילר
ר"מ בישיבת שבי חברון

הרב הולשטיין
רב קהילה בהוד השרון

הרב הלל מרצבך
רב קהילה ביד בנימין

הרב זכריה בן שלמה
ראש מרכז פעימות

הרב חיים ברוך
ראש ישיבת ברוכין

הרב חיים גנץ
ראש ישיבת מעלה אליהו

הרב חיים קליין
רב הישוב מעלה חבר

הרב חיים רטיג
ראש ישיבת בינות רעננה

הרב חיים שחר
ישיבת המקדש

הרב חנן ברנד
מכון פועה

הרב טבדי בינימין
רב קהילה ברעננה

הרב יאיר קרטמן
ראש מכון תורת המדינה

הרב יאיר רוזנטל
מכינת בית אל

הרב יגאל קוטאי
ראש ישיבת המאירי

הרב ידידיה זייני
ראש ישיבת אור וישועה חיפה

הרב יהודה זולדן
ירושלים

הרב יהודה תורג'מן
רב קהילה בדימונה

הרב יהונתן הנדלר
ר"מ בישיבת בית אל

הרב יהושע טשרנפסקי
ר"מ בישיבת הכותל

הרב יהושע שפירא
ראש ישיבת רמת גן

הרב יואל מנוביץ
ראש ישיבת הגולן

הרב יואל פרידמן
מכון התורה והארץ

הרב יוחאי מימון
ראש מכינת ידידיה

הרב יונתן אלרן
לשעבר רב הישוב כוכב השחר

הרב יוסי ארציאל
מזכיר רבני הארץ הטובה

הרב יוסף יוסיפון
ר"מ בישיבת קדומים

הרב יוסף ישראלי
רב גרעין ברמלה

הרב יחזקאל בוצ'קו
ראש ישיבת כוכב יעקב

הרב ינון דנה פיקאר
רב קהילה בחיפה

הרב יעקב בן סימון
ישיבת המקובלים בית אל

הרב יעקב גיטמן
מעלה שומרון

הרב יעקב ורהפטיג
ראש בית מדרש אריאל

הרב יעקב יקיר
ראש מכון תורת המדינה

הרב יצחק בן שחר
נשיא ישיבת קדומים

הרב יצחק חן
רב קהילה במודיעין

הרב יצחק סבתו
ראש ישיבת מצפה יריחו

הרב יצחק פייגלין
ראש כולל נהריה

הרב ירון אדוריאן
ר"מ בישיבת עוז ואמונה

הרב מיכאל אהרונוב
ראש ישיבה ורב הגרעין במעלה אפרים

הרב מיכאל ימר
ראש ישיבת שעלבים

הרב מנחם בורשטיין
ראש מכון פועה

הרב מנחם בן שחר
ר"מ בישיבת חומש

הרב מרדכי וולנוב
רב הישוב רב היישוב אלון מורה

הרב משה הולשטיין
רב קהילה ביד בינמין

הרב משה ישר
ר"מ בישיבת קרית גת

הרב משה כ"ץ
ראש אירגון כושרות

הרב משה כהן
לשעבר רב הישוב מעון

הרב משה שחר
ר"מ בישיבת רועה ישראל

הרב מתניה אריאל
ראש ישיבת דרך חיים

הרב נחם צפרי
ר"מ בישיבת אלון מורה

הרב ניסיאל דביר
ר"מ בישיבת אביתר

הרב ניר אביב
ר"מ בישיבת ישיבת הכותל

הרב נעם ולדמן
ראש ישיבת ניר

הרב עדיאל אזרד
ראש מכינת איתן

הרב עדיאל אסייג
ראש ישיבת המאירי

הרב עוזי ביננפלד
ראש מדרשת אור עציון

הרב עומר יוסף
רב היישוב עינב

הרב עידו יעקובי
ר"מ בישיבת בית אל

הרב עמי דנינו
לשעבר ראש ישיבת אורות יעקב רחובות

הרב רחמים נסימי
ראש רשת גרעינים שעלי תורה

הרב שבתי סבתו
ראש הישיבה במצפה יריחו

הרב שחר אימבר
ראש ישיבת אלון מורה

הרב שלום מלול
ראש ישיבת אשדוד

הרב שלמה בנימין
ראש ישיבת לב לדעת

הרב שלמה לוי
ראש ישיבת ראשון לציון

הרב שלמה רוזנפלד
ראש ישיבת שדמות נריה

הרב שמואל לוין
אירגון כושרות

הרב שמואל ששון
רב קהילה בחיפה

הרב שמעון כהן
ראש מוסדות בית מוריה באר שבע

הרב שמעון לפיד
ראש ישיבת אור עציון

שמות הרבנים לפי א' ב'

צילום: Abdul sadoor רויטרס

"דאגה לביטחון המשפחה וליכולת להמשיך בחיי היומיום". המהומות בצרפת השבוע

חושך בעיר האורות

צרפת בוערת: מאחורי מחאת הסטודנטים נגד יוקר המחיה עומדים השמאל הקיצוני וגורמים אסלאמיסטיים, שמשליטים פחד ברחובות במטרה לערער את הסדר הקיים ◄ כמו בשנות ה־30 של המאה הקודמת, אירופה השבעה והשאננה שוב עומדת חסרת אונים נוכח אידאולוגיות קיצוניות שמתחפשות לסוגיות של זכויות אדם ומיעוטים ◄ בשבת הקרובה מתוכננת מחאה אלימה נוספת, והשלטונות אובדי עצות. האם האירופים יתעשתו, או שזה כבר מאוחר מדי בשבילם? ומה יעשו היהודים?

רבקי גולדפינגר

בשבועות האחרונים חווה צרפת גל אלימות ברוטלי וחסר רסן מהקשים בתולדותיה. ולא שצרפת לא חוותה בעברה גלי מחאות משמעותיים, אבל עוצמת גל המחאה הנוכחי הותירה אפילו את הרפובליקה המנוסה פעורת פה. מאות אלפי רעולי פנים יצאו לרחובות בעשרות רבות של מוקדים ברחבי צרפת, בזזו, הציתו, ניפצו חלונות ראווה, הבעירו פחי אשפה, השחיתו מוסדות שלטון והתעמתו עם השוטרים.

גל המהומות הנוכחי החל בכלל לפני כחודש, במחאה מקומית של תלמידי תיכון בפרבר סמוך לפריז. בני הנוער מחו על מחסור במורים, צפיפות בכיתותיהם ותנאים ירודים במבנים. הסחף היה מהיר. המחאה התפשטה למאות תיכונים ברחבי צרפת. אליהם הצטרפו איגודים מקצועיים שונים ופעילי תנועת 'האפודים הצהובים', שהובילה מחאות גדולות בצרפת בשנים 2019-2018. הנימוק המוצהר ליציאה לרחובות, לצד התיכוניסטים, היה הזעם על יוקר המחיה, מצוקת הדיור ועוד. את המצב המתוח ממילא ניצלו פעילי שמאל רדיקליים אנרכיסטים וקבוצות של בני מהגרים והם נכנסו בכל הכוח לתמונה, עד שבסוף השבוע האחרון - השיא היה בשבת, 17 באוקטובר - יצאו רבבות לרחובות צרפת. כוחות המשטרה שניצבו מול ההמון הזועם איבדו שליטה על המתחולל. ההפגנות הפכו באחת למהומות אלימות, שבמהלכן חנויות נבזזו, רכבים הוצתו ותשתיות נהרסו. בניסיון להדוף את הפורעים השתמשו כוחות המשטרה בגז מדמיע וברימוני הלם, אך גם זה לא הועיל. אלפים נעצרו, מאות שוטרים נפצעו, והנזקים הכבדים מוערכים בשלב הזה בסכום עתק של מיליארד יורו.

נשיא צרפת עמנואל מקרון, שאמור לסיים בעוד כחצי שנה את כהונתו השנייה כנשיא (ואינו יכול להתמודד לכהונה נוספת), התייצב מול האומה בנאום מיוחד שנשא בעקבות המהומות והבטיח למצות את הדין עם הפורעים. הביקורת הפנים־צרפתית על אוזלת ידו של מקרון חוצה מפלגות, והוא מותקף מימין ומשמאל. שר הפנים הצרפתי, לורן נונייס, הציע להתפטר מתוך לקיחת אחריות, אך מקרון דחה את בקשתו ודרש ממנו לגבש בהקדם תוכנית מסודרת להיערכות נוכח המהומות המשתוללות ברחובות.

בשלב הראשון, בניסיון לעצור את המחאות האלימות, הטילו הרשויות בלילות עוצר בכמה מוקדים ברחבי צרפת, ובכמה מהערים נאסרו התקהלויות. במקביל תגברה המשטרה את הסיורים הליליים, מה שהביא לרגיעה מסוימת ברחובות. אף על פי שמדובר בנקיטת צעד חריג, הודיע ראש ממשלת צרפת כי העוצר הלילי יימשך ככל שיידרש על מנת להשיב את השקט. בממשלה אף נבדקת האפשרות להכריז על מצב חירום, אם המצב יחמיר.

ללא ספק אלו ימים מתוחים מאוד בצרפת, שנערכת בכוחות מתוגברים לקראת ההפגנה הבאה שמתוכננת לשבת הקרובה, שעליה הכריזו המארגנים כ"יום ההפגנה הגדול". ראש הממשלה סבסטיאן לקורנו מיהר להבהיר כי בשבת הקרובה "מתוכננת פריסה מסיבית בהרבה של כוחות במוקדים השונים", במטרה לבלום את ההרס והביזה שמתכננים המתפרעים.

על חלקם של המהגרים בהפגנות ובמעשי האלימות ממעטים לדבר בתקשורת ובערוצים הפוליטיים. הטענות בנוגע לחלקן של קהילות המהגרים בהתפרעויות כמעט אינן מושמעות בפומבי, אולי רק ברשתות החברתיות. אבל הנשיא האמריקני טראמפ, שידוע בישירות נטולת העכבות שלו, כתב ברשת ה־Truth Social: "מה שקורה בצרפת אינו אלא הגירה המונית שיצאה מכלל שליטה. זה לא קשור לבתי ספר, זה קשור לאסלאם שרוצה להשתלט על מדינה שהייתה פעם גדולה".

לעת עתה, המומחים המלומדים דבקים בהנחה כי מניעי המחאה הם מאבק על זכויות סוציאליות ומצוקה כלכלית בלבד. ובכל זאת, לכולם ברור שאין מדובר בבעיה צרפתית בלבד. מדינות אירופה השכנות עוקבות בדאגה אחר המתרחש ברפובליקה, מחשש שהמחאה הנוכחית תגיע לפתחן. באיטליה, אלבניה, בלגיה, ספרד ופורטוגל זה כבר הפך למציאות בשבת שחלפה, כאשר פורעים יצאו לרחובות והחלו במסע הרס והתפרעויות בכמה מוקדים.

יצחק בר ששת, נשיא תנועת המזרחי בצרפת, סגן ראש פרבר של פריז, בן 42, נשוי ואב לארבעה ילדים, חווה את המהומות האחרונות בעוצמה. "אני גר לא רחוק

יצחק בר ששת, נשיא תנועת המזרחי בצרפת: "אני גר לא רחוק מפריז, והמצב מעורר בי פחד אמיתי. גם כשהאירועים לא ממש ליד הבית, קשה להרגיש שאתה מוגן לחלוטין. החשש הוא שהמצב עלול להשתנות באופן דרמטי תוך שעות, ושמקום שנראה שקט היום עלול להיראות אחרת מחר"

צילום: באדיבות המצולם

מהדורה חדשה
באתר ובאפליקציה

פניני הלכה
תפילה ותפילת נשים - ה'תשפ"ו

גלו עוד מהספרים האהובים מהמהדורה החדשה

עוד לא הורדתם את האפליקציה?

אל תשארו מאחור!

פניני הלכה

להבין. לדעת. לקיים

מפריז, והמצב מעורר בי פחד אמיתי", הוא משתף בכנות, "המהומות אינן מוגבלות לשכונה אחת או לעיר אחת אלא הן מתרחשות במקומות רבים, וזה מגביר את תחושת חוסר הביטחון האישי. גם כשהאירועים אינם ממש ליד הבית, קשה להרגיש שאתה מוגן לחלוטין. החשש הוא שהמצב עלול להשתנות באופן דרמטי בתוך שעות, ושמקום שנראה שקט היום עלול להיראות אחרת מחר. מבחינתי, הדאגה היא גם לביטחון המשפחה וליכולת להמשיך בחיי היומיום. התחושה הקשה ביותר היא חוסר הוודאות: אינך יודע לאן הדברים הולכים וכמה מהר הם עלולים להידרדר".

"לצערנו, כיהודים אנחנו כבר מכירים היטב את התחושות האלה: גם כשמשבר לא קשור אלינו, אנחנו עלולים להפוך לקורבנות נוספים שלו. לפחד הכללי מצטרף החשש שיהדותנו תהפוך אותנו למטרה. אני לא יכול לדבר בשם כל חבריי או לקבוע עד כמה כל אחד משנה את התנהלותו או חושש להראות את יהדותו, אבל אלה שאלות שמקבלות משמעות מוחשית במצב הדברים היום", הוא מודה.

"מבחינתי, אנחנו צריכים להיערך לגרוע מכול, לקשיים ולמצבי חירום. ברקע נמצא הזיכרון של דור ההורים שלנו, שלעיתים נאלצו לברוח ממרוקו, מאלג'יריה ומתוניסיה ולהשאיר מאחור חיים שלמים. גם שאלת העלייה לישראל מקבלת בהקשר הזה משמעות אישית ומעשית, אפילו שאני לא יכול לומר מה כל אחד בסביבתי מתכנן לעשות. ההיסטוריה המשפחתית שלנו מלמדת עד כמה חשוב להיות מוכנים כשהמציאות משתנה".

בר ששת מתאר את שינוי פניה של צרפת: "נולדתי בצרפת, ליתר דיוק בסרסל, עיר שבעבר הייתה מוכרת כ'ירושלים הקטנה', והיום, לתחושתי, הפכה למעין שלוחה של עזה או רמאללה", הוא מפטיר בכאב.

"בעיניי, לצרפת ולאירופה חסרים כיום חזון ברור וכיוון להתמודדות עם המשבר. החשש שלי הוא שהמהומות בצרפת עלולות להתפשט גם למדינות אירופיות אחרות ולגרום נזקים עצומים. פרט לנזק המיידי, אירועים כאלה עלולים לערער לאורך זמן את תחושת הביטחון ואת האמון במוסדות המדינה. אני לא רוצה להכליל לגבי מה שהצרפתים חושבים או לייחס לכולם אותה הבנה של המצב. השאלה בעיניי היא האם קיימת נכונות להכיר בעומק הבעיות ולהתמודד איתן לאורך זמן. אני חושש שבלי הכרה כזאת ובלי מנהיגות בעלת כיוון ברור, ההידרדרות עלולה להימשך. העתיד אינו מוכרע מראש, אבל הוא דורש החלטות ואחריות כבר עכשיו", הוא אומר בדאגה.

"כיבוש אירופה מתחיל"

מי שזיהה כבר לפני יותר מעשור את התהליכים האסלאמיסטיים הדרמטיים שמתחוללים באירופה ומסכנים את עתידה בסדרה הדוקומנטרית 'אללה אסלאם', הוא צבי יחזקאלי, פרשן לענייני ערבים בחדשות i24. השבוע הוא צפה במהומות הקשות ונדהם מהעיוורון שעדיין פושה בקרב רבים מהאירופים. "יש בעיה בצרפת לזהות את הדי־אן־איי של ההפגנות הללו עם האסלאם", הוא מציין. "אני זוכר שלפני 16 שנים הסתובבתי בפרברים אחרי המהומות שהיו שם, ואחד מראשי העיריות התעקש שאלה מהומות סוציאליות. גם אחרי שהראיתי לו שהקריאה יצאה מהמסגדים עם הקריאה 'אללה אכבר'. הצרפתים מסרבים לראות את זה כך. זו הסיבה שגם היום זה עדיין נתפס בצרפת כמהומות של תיכוניסטים".

"באירופה, צריך להבין, יש נשף תחפושות", מצביע יחזקאלי על לב הבעיה, "לפעמים סוגיות מתחפשות בתוך השיח הליברלי והפרוגרסיבי לסוגיות כביכול צודקות, אפילו שבמהות שלהן זה פשוט ג'יהאד בתחפושת. לדוגמה, הסוגיה הפלשתינית מתחפשת לסוגיה של זכויות אדם. לדוגמה, סוגיית המהגרים מתחפשת לסוגיה של שוויון הזדמנויות ואפליה מתקנת. גם כאן, יש ניצול של הזירה הצרפתית, שכביכול מאוד סובלנית להפגנות ולמחאות מאז המהפכה הצרפתית. וזה מה שנקרא חור שמצא הג'יהאד השקט בהגנה".

"הדברים האלה מאורגנים ונתמכים והם עם די־אן־איי אסלאמי", הוא מסביר, "ולא קשה להוכיח את זה. עסקים של יהודים נפגעים, רשתות שיווק ומותגים שמזוהים עם צרפת הישנה נבזזים, ולעסקים של מוסלמים אין כל סכנה, אלא יש להם חסינות. והכי חשוב, הם אומנם מכוסים בפנים, אבל רובם ככולם הם בני הדור השני והשלישי למהגרים מאפריקה, ובעיקר ממדינות האסלאם של אפריקה - תוניסיה, אלג'יריה, מרוקו, ועוד מדינות בתוך אפריקה השחורה".

מה המטרות שלהם מאחורי המהומות האלה?

"צריך להבין שכאשר המדינה מאפשרת את ההפגנות האלה, והמשטרה עומדת מהצד ולא מתערבת כל כך ובעצם מאפשרת ללחץ לצאת החוצה, אזי המסר הוא: אתם צודקים. שוב, צריך להבין, בהתמודדות של דמוקרטיה עם ארגוני טרור או עם תנועת המונים של האסלאם, כל צעד שהוא הענקה או נתינה, או אפשור - נתפס כניצול וכחולשה. ניצול של זה שנתן לי וחולשה של זה שנתן לי, ובפרשנות הפנימית: אני צודק. כשעזתי מקבל חבילת סיוע מהאיחוד האירופי, הוא לא אומר 'תודה לאיחוד האירופי'. הוא אומר: אני צודק. אתם מתדלקים אותי בקרב.

צילום: benoit tessier רויטרס

◄ שילוב הרסני בין שמאל קיצוני לאסלאמיסטים שזורעים אנרכיה מוחלטת. הפגנה פרו־פלשתינית בצרפת

"המפגינים בצרפת באו להשליט סדר עולמי חדש, כביכול בשם ערכים סוציאליסטיים או קומוניסטיים, אבל עם מעטפת של האסלאם. ככה האסלאם רואה את דרכו. זו הברית האדומה־ירוקה. השמאל מכניס לתוך השיח את המונחים, והמפגינים מביאים את העזות של האסלאם, של הרחוב, של המהגרים, של הפרברים. כביכול כדי להשיג את אותן המטרות, אבל כולנו יודעים שברגע שתושג שליטה, כמו בכל מקום, את הסוציאליסטים והקומוניסטים יתלו ראשונים. כך קרה באיראן, כך קרה ביהודה ושומרון, כך קרה בעזה. ולכן מדובר פה במונח שנקרא אידיוטים שימושיים".

והצרפתים לא רואים את זה?

"אני רואה את התקשורת הצרפתית, ואף אחד לא אומר את זה. מדוע? כי הם בעצם בסוג של הכחשה. כי אם אני מודה שיש די־אן־איי אסלאמי במחאות, אז אני נדרש לסוגיה הזאת. אבל אם אני מדינה שבעצם אין בה אלמנט דתי, אז אני לא יכול להכיר בדת, כי אני לא דתי. אבל האסלאם, לא רק שהוא הדת הכי חזקה בתוך צרפת, אלא הוא בא ודורש את הזכויות שלו ממדינה חילונית, ועדיין מקבל אותן בגלל הפחד. זה הפחד שאופף גם את מקרון וגם את כולם. הנאום העלוב של מקרון רק מראה באיזה סרט הוא חי, שהוא מטיף לישראל ואומר שאין חמאס ביהודה ושומרון. נו באמת. עכשיו הוא מבין שיש בצרפת מדינה בתוך מדינה. על זה הצבעתי בסדרות שלי 'אללה אסלאם' ובסדרה משנת 2018, כשהתחפשתי לשייח' שרוצה לתרום למוסדות, והוכחנו כמה המוסדות של האחים המוסלמים כבר בונים מדינה בתוך מדינה בתוך צרפת".

ומה הם משיגים בהתפרעויות?

"הדינמיקה בעבר הראתה שאת ההפגנות הללו מסיימים בכסף, בתקציב. יכול להיות שהפעם הצרפתים ישלמו יותר, יכול להיות שאין ביכולתה של המדינה לשלם גם את הנזקים וגם את מה שהתלמידים כביכול דורשים. צרפת היא מדינה חלשה מבחינה כלכלית. המהגרים הם לא כוח בונה ולא כוח מסייע, הם נטל. ויכול להיות שהפעם צרפת לא תצליח לרצות את המפגינים הללו, והם יירגעו כשיופעל אולי כוח צבאי קצת יותר חזק. הז'נדרמריה (כוח משטרה בעל מאפיינים צבאיים לשמירה על הסדר הציבורי, ר"ג) יכול להתפרס ברחובות, ואולי לאיים קצת. ההיסטוריה של העת הנוכחית מוכיחה שכל הפגנה קובעת עוד ועוד תקדימים. שימו לב לביזה, לביטחון של הסוחרים שנפגע, לקריסה של חברות הביטוח, לחוסר האונים של המשטרה, ואף אחד לא מבטיח שזה לא יקרה שוב", הוא מזהיר, "לכן, אני מעריך שיש פה אבולוציה ומגמת עלייה של ההפגנות הללו עם הזמן. נקבע פה רף מאוד גבוה שיקרין על אירופה כולה, ולא בכדי הוא נקבע בצרפת.

"גם בבריטניה, לדוגמה, זה יכול לקרות, אבל בבריטניה משלמים היטב ומרצים את האסלאם כדי שזה לא יקרה. המחאה האלימה היא אקדח שמונח בכל בירות אירופה על השולחן, מול הממשלות", הוא מציין, "אז יש ממשלות כמו ממשלת ספרד שאומרת: נעניק להם מיליון אזרחויות, והם יבחרו בשמאל כדי לגרש את הימין הפשיסטי. אנגלה מרקל, הקנצלרית לשעבר של גרמניה, הודתה שהכניסה את המהגרים מסוריה כדי לחזק את השמאל על חשבון הפשיסטים. כך שבסופו של דבר, שיקולים פוליטיים כאלה ואחרים מאפשרים את החור הגדול ביותר של אירופה בתולדות האנושות, וכיבוש אירופה מתחיל".

והאסימון לא נופל באירופה?

"זה מאוד מורכב. יש מדינות קטנות, כמו בלגיה, הולנד, דנמרק ושבדיה, שדמוגרפית כבר לא יוכלו לעצור את הדבר הזה. ויש מדינות גדולות, כמו גרמניה, צרפת ובריטניה, ששם זה באמת יכול להגיע לתופעות כמו ימין מתחזק, אבל אלה תהליכים איטיים, שלא מדביקים את קצב ההתפשטות והשליטה של האסלאמיסטים ברחוב. אלא אם כן יתעורר פה מה שנקרא היצר הקמאי האירופי של האביר שכובשים את מדינתו, ויעורר נרדמים. אני לא מומחה לדי־אן־איי האירופי, אבל אני יודע שהאסלאם נלחם בהרבה מאוד דרכים, ולא רק בחרב, ולכן יהיה קשה לאירופים לזהות את סוג המלחמה או את סוג הג'יהאד שמופנה נגדם. קשה לראות את העולם מתעורר, כי האידאולוגיה חזקה מבחינתם יותר מהמציאות. בעלת חנות בצרפת שנבזזה ונשדדה קראה לעברם: 'אבל אני בעדכם, אני פעילה בעד ההגירה'. זה לא מעניין. מי שעוזר ומי שלא עוזר - ביום שבו האסלאם מגיע ויכול, כולם בני שחיטה. אצלנו קוראים לזה נוח'בות, באירופה עוד קוראים לזה עכשיו תלמידים וסטודנטים. מה שנקרא - חכו חכו".

צילום: יונתן זיגדל פלאש 90

צבי יחזקאלי, פרשן לענייני ערבים, חדשות i24: "לפני 16 שנים הסתובבתי בפרברים אחרי המהומות שהיו שם, ואחד מראשי העיריות התעקש שאלה מהומות סוציאליות, גם אחרי שהראיתי לו שהקריאה יצאה מהמסגדים. באירופה יש נשף תחפושות. לפעמים סוגיות מתחפשות בתוך השיח הליברלי והפרוגרסיבי לסוגיות כביכול צודקות, אפילו שבמהותן הן פשוט ג'יהאד בתחפושת"

נקודת שבר היסטורית

גם אולגה דויטש, עמיתה בכירה במכון משגב וסגנית נשיא NGO Monitor,

חדש במעבדה!

לאנליזות יין במו"פ
אזורי מזרח באריאל

מעבדה מוסמכת

הרחבת סל הבדיקות
והשירותים האנליטיים במעבדה

לצד מגוון הבדיקות הקיימות במעבדה,
הכוללות מדדים כימיים בסיסיים
הוספנו בדיקות חדשות ומתקדמות:

- בדיקת יציבות יין בקור ובחום
- בדיקת מתכות
- בדיקת Brettanomyces (Brett)
- בדיקת פוטנציאל צבע ואפיון כימי מתקדם
- בדיקת פרופיל: ארומות, פנולים וחומצות אורגניות

קרית המדע 3, אריאל | 054-3220165

winelabmop@gmail.com | mopmiz.com

מודאגת ביותר מהמצב הכאוטי בצרפת ובאירופה, ובעיקר מכך שלא נעשים צעדים אמיתיים לתיקון: "כולנו ידענו שזה יבוא, השאלה הייתה רק מה תהיה נקודת השבר, מה תהיה הסיבה הרשמית למהומה. במקרה הנוכחי, המחאה היא על יוקר המחיה ומצוקת הדיור. אגב, שני הנושאים האלה מאפיינים כמעט כל מדינה באירופה. אבל זה ברור שבצרפת, מי שהתלבש על המחאה זו המפלגה של השמאל הקיצוני, שכמובן הצטרפו אליהם קבוצות המהגרים ואסלאמיסטים. ואני קוראת להם אנרכיסטים - כי מה שהם למעשה מנסים לעשות הוא להפיל את הממשלה בכל אחת מהמדינות באירופה, והם לא בהכרח מציעים איזשהו פתרון. הם מנסים ליצור תחושה שלהפיל את הממשלה זו מטרה בפני עצמה".

הם מבקשים בכוונה ליצור כאוס?

"נכון, אבל בצרפת הם עומדים בפני בחירות בעוד חצי שנה, כך שאי אפשר להתעלם מכך שיש פה רקע פוליטי מובהק. למרות שעדיין לא ידוע מי בדיוק יזם את המהומות ועוד מוקדם מדי לקבוע האם זה מתוזמן על ידי השמאל הקיצוני, אבל מה שבטוח שהם ראו בכך הזדמנות נהדרת ומיד התלבשו עליהם".

גם חלקם של המהגרים לא ניתן להוכחה עדיין?

"בשלב הזה מדובר באירוע מתפתח שאנחנו עדיין בעיצומו, לכן קשה להצביע על קבוצה ספציפית, אבל פשוט רואים שחלק גדול מאוד מהפורעים הם מהגרים. אם תשימי לב איך התקשורת הבין־לאומית והאירופית מתנסחת כשהיא מדווחת על ההפגנות, 'שמתרחשות בערים מולטי־קולטורליות (רב־תרבותיות)'. במילים אחרות זה בעצם לומר ערים עם ריכוז גבוה של מהגרים, כי זה לא פוליטיקלי־קורקט לקרוא לילד בשמו", היא אומרת בסארקזם.

"אנחנו רואים תמונות דומות שמגיעות ממילאנו, מבלגיה, מפורטוגל ומעוד מקומות. גם אותנו בארץ לא מפתיע השילוב בין שמאל קיצוני לאסלאמיסטים, למרות שאידאולוגית הוא לא הגיוני בשום צורה אבל בפועל זה דבר שקורה. ומה שמטורף זה שעל תקן משבר הדיור ויוקר המחיה, במחאה בצרפת נראים המון דגלי פלשתין. הם זורעים אנרכיה מוחלטת. הם בוזזים, שוברים והורסים. בכל מקום באירופה אנחנו רואים שוב ושוב הצלבה בין הנושאים האלה ובין השחקנים האלה. אז גם במקרה הזה, זה לא בא בהפתעה".

האם כעת האסימון נפל באירופה?

"יש טרנד של התחזקות הימין, זאת מגמה ברורה באירופה וזה לא מפתיע, כי אנשים רואים מה שקורה. אפשר לדבר על מצוקת הדיור ויוקר המחיה, אבל אי אפשר באותה נשימה להתנער מההרגשה של חוסר ביטחון אישי ברחובות, של הקצנה, של פחד. אנשים מחפשים כתובת שתיתן מענה כלשהו. זו מגמה שאנחנו רואים לפחות עשור ואני לא בטוחה מה יכול לעצור אותה", היא קובעת.

"אפילו בנאום שלו השבוע, מקרון מגנה את האלימות ואת ההרס, אבל באותה נשימה הוא דאג להגיד שלהפגין זו זכות דמוקרטית של כל אחד. הם עדיין, בכל אירופה, מנסים להישאר בפוליטיקלי־קורקט, וככל שהם יישארו שם כך הציבור ירגיש שהוא פחות מקבל מענה והאנרכיסטים פשוט יעשו מה שבא להם וירשו לעצמם לדבר בשפה הרבה יותר אלימה ובוטה. להערכתי, זה האתגר הגדול של הדמוקרטיה כפי שאנחנו מכירים אותה, כי אירופה הגיעה למציאות שהדמוקרטיה לא יודעת להגן על עצמה מרוב שהיא דמוקרטית ופוליטיקלי־קורקט".

זו, לדעתך, נקודת שבר היסטורית?

"בהחלט. אני מתריעה על כך כבר כמה שנים, אבל היום אנחנו רואים את מלוא חומרת המצב. אתן דוגמה לכך מהתחום הביטחוני. האירופים בודקים בשדות התעופה ובביקורת הגבולות בדיקות רנדומליות, למשל כל נוסע מספר 11 ייבדק. לעומת זאת, בארץ - מה לעשות - הרקע של הנוסע משחק תפקיד. זה לא אומר שכל המוסלמים הם טרוריסטים, אבל רוב הטרוריסטים הם ממוצא מוסלמי. באירופה זו חשיבה פסולה שלא תעבור, כי זה מנוגד לשוויון ולזכויות הפרט. קו החשיבה הזה נמצא עמוק באירופה בכל תחומי החיים וזה העניין, כי כל התחלה של פתרון היא היכולת קודם כול להגדיר במדויק את הבעיה. אבל איך יגדירו את הבעיה, כשהתפיסה כל כך מנותקת מהמצב בשטח? זאת בדיוק הבעיה באירופה".

◄ "זה ג'יהאד בתחפושת, כמו שהסוגיה הפלשתינית מתחפשת לסוגיה של זכויות אדם". מתוך הסדרה של צבי יחזקאלי, 'אללה אסלאם'

צילום מסך

צילום: NGO MONTIOR

אולגה דויטש, עמיתה בכירה במכון משגב וסגנית נשיא NGO Monitor: "הם עדיין, בכל אירופה, מנסים להישאר בפוליטיקלי־קורקט, וככל שהם יישארו שם כך הציבור ירגיש שהוא פחות מקבל מענה והאנרכיסטים ירשו לעצמם לדבר בשפה הרבה יותר אלימה ובוטה. להערכתי זה האתגר הגדול, כי אירופה הגיעה למציאות שהדמוקרטיה לא יודעת להגן על עצמה מרוב שהיא דמוקרטית ופוליטיקלי־קורקט"

"זה תמיד מתחיל ביהודים"

אז בהתחשב בכך, לאן אירופה הולכת? כי זה נשמע פסימי...

"אני לא יכולה להגיד שאני אופטימית. אני מעריכה שעוד לא ראינו את השיא. אני חושבת שעוד לא ראינו הכול, ככל הנראה צפויה החמרה נוספת. התקווה שלי היא שהמצב יהיה כל כך חמור, שהאירופים יקומו ויגידו שהגיע הזמן להגן על אירופה. וזה לא אומר לגרש את כל המהגרים, זה לא אומר חברה לא סובלנית, אבל זה כן אומר שאם אתה גר בצרפת אז אתה צריך להיות צרפתי ואתה צריך להיות נאמן לדגל צרפת ולהמנון הצרפתי, וכך בכל מדינה באירופה".

זה חסר סיכוי, כי המהגרים הללו מקבלים חינוך שהוא אסלאמיסטי ואנטי־ממסדי.

"זה חלק מהאתגר. אין בעיה לקלוט מהגרים, כל מדינה לפי מה שהיא מוכנה ומסוגלת, אבל צריך שיהיה ברור שכאשר אתה נקלט במדינה - אתה צריך להפוך לגרמני, לצרפתי, להולנדי. צריך ללמוד את השפה, את ההיסטוריה ואת התרבות".

זה כנראה לא יקרה.

"אני בוחרת להיות אופטימית. לא הייתי רוצה לראות את אירופה נופלת, והתמונות שיוצאות מצרפת בימים האחרונים הן פשוט מזעזעות".

נראה שהם נכנסו למסלול אל־חזור.

"אירופה ראתה משברים וגם מלחמות. אבל המלחמות היום לא נראות כמו שהיו לפני 70 שנה. המלחמות היום הן לא רק מלחמות קינטיות. אירופה במלחמה על הדמוקרטיה, ואני כולי תקווה שלא תפסיד בה. אנחנו רוצים שהדמוקרטיה תנצח. הדמוקרטיה היא לא מודל מושלם, אבל היא המודל הכי טוב שאנחנו מכירים עד כה".

האם היהודים באירופה בסכנה כמו, להבדיל, ערב השואה? היו השבוע דיבורים על ליל הבדולח ודברים מהסוג הזה.

"אני לא רוצה להשוות לליל הבדולח, אבל אני גם רוצה להגיד משהו בצורה מאוד ברורה: אוי ואבוי לנו אם נחכה עד שהדברים יגיעו לכך. המצב של הקהילות היהודיות באירופה קשה מאוד. הם סובלים מאנטישמיות ואנטי־ציונות. המצב ממש לא טוב. הם מפוחדים. הם דואגים. אנשים לא מעיזים לדבר עברית ברחובות אירופה. הם מסתירים סממנים ברורים של יהדות, כמו כיפה ושרשרת מגן דוד. הם ממודרים מתחומים שלמים בחיים הציבוריים".

"עכשיו חזרתי מברלין, וחברה יהודייה־ישראלית שמרצה שם באוניברסיטה סיפרה לי שהיא מאבדת סטודנטים כשהיא אומרת שהקתדרה שלה משתפת פעולה עם מוסדות אקדמיים בישראל. הסטודנטים הגרמנים אומרים לה במפורש: אנחנו לא רוצים לעשות את התואר שלנו פה. המצב ממש לא פשוט. יחד עם זאת, זה לא נכון, לא ליהודים באירופה ולא לנו בארץ, לעשות הפשטה של המצב ולומר לכולם פשוט לעלות ארצה. כי זה לא הפתרון".

הפתרון הוא לא עלייה?

"הפתרון לא יכול להיות שכל היהודים פשוט יברחו מאירופה, אנחנו צריכים קהילה יהודית גם שם. אירופה היא לא פחות של היהודים האירופים משל אחרים. היהודים באירופה חייבים להתעקש על זה, כי הפרדיגמה הזאת שמקומם בארץ צריכה לבוא מבחירה אישית של כל יהודי ולא כי אירופה פולטת אותם החוצה. יהודי שנולד בגרמניה ומחזיק דרכון גרמני, זכותו לחיים בטוחים ומשגשגים כמו כל גרמני אחר. וגם אנחנו פה בארץ חייבים לעשות הכול כדי להמשיך להתעקש ולהיאבק מול המדינות באירופה וברחבי העולם, להגן על הקהילות היהודיות. זו חובתן. זה כמובן לא סותר את העובדה שישראל אמורה להיות בית לכל היהודים, אבל אם פשוט נעלה את כל היהודים ארצה, אז מה עשינו? ויתרנו פחות מ־80 שנה אחרי השואה".

אבל אולי באמת אירופה לא שלנו?

"זה תמיד מתחיל ביהודים, אבל היהודים הם אף פעם לא היעד הסופי. רמת האנטישמיות בכל חברה היא הברומטר הכי טוב למצבה מבחינת החופש וזכויות האדם בה, ועד כמה היא חברה בריאה. החברה הגלובלית במשבר היסטורי, ורמת האנטישמיות תואמת לכך. זה תמיד מתחיל ביהודים אבל זה אף פעם לא נגמר ביהודים, ואנחנו יודעים שהכוחות האנרכיסטיים האלה - אם הם באים מהשמאל הקיצוני, מהימין הקיצוני או מקבוצות אסלאמיסטיות רדיקליות - בסופו של דבר רוצים את אותו הדבר: להפיל את הסדר העולמי כפי שאנחנו מכירים אותו. זה מה שאנחנו רואים ברחובות אירופה - אנרכיה מוחלטת. הם לא באים לפתור בעיות חברתיות, הם באים להרוס".

היום, כשאת רואה את המראות באירופה, את מאמינה שיש עוד תקווה לחולל שינוי, או שהמצב אבוד?

"אפשר להיות ממש פסימיים, אבל אני בוחרת לראות בכל ההפגנות האלימות האלה גם הזדמנות", מתעקשת דויטש, "אני מקווה שהמראות האלה ברחבי אירופה יובילו לאיזו התעוררות והבנה, ושאנשים יגידו: עד כאן. אני מאוד מקווה שכך יהיה".

לתמי ויעקב (כצל'ה) כץ
ברכות לנישואי הנכדה
שיר עם **שחר**
בתם של נעמי ואליעד כץ
יהי רצון שיהא ביתם בניין עדי עד
בשבע

לעפרה ויריב פאר
מזל טוב להולדת הנכד
בן לטל ודביר פלג
שתזכו לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לאורנה ועזרא כהן
להולדת הנכד נועם יוסף
בן לשני ורפאל ליבני
שתזכו לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

בס"ד

ביה"ס להעצמה וטיפול מעומק התורה

חכמת הלב

כשהנפש פוגעת את הנשמה

נפתחה ההרשמה למחזור ה-20

בואו לבחור בלימודים שישנו לכם את החיים

התוכנית להכשרת מטפלים רגשיים מתוך תורה

לצמוח אישית, להתפתח מקצועית

- כלים פרקטים ומקצועיים
- העצמה אישית
- ידע תיאורטי מעמיק
- קבוצות קטנות וליווי אישי
- מסלול תלת שנתי
- התנסות מעשית
- לימודי תעודה למקצוע מבוקש ומכניס

בואו להיות הדור הבא של המטפלים!

מסלולים נפרדים לגברים ולנשים | קמפוס בית צבי מיתר יד בנימין

לפרטים והרשמה: 0508684124 או 0509009509 / jfschool1@gmail.com

צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

אדם טוב אבל פוליטיקאי נאיבי. בני גנץ מודיע על פרישתו

המאחד ועונשו

בעוד מחנה הימין מפוזר ומפולג, פרישתו של בני גנץ מההתמודדות לכנסת מסדרת את מחנה השמאל בראשי חץ מאורגנים היטב, שינצלו את הכוח האלקטורלי שלהם עד הקול האחרון ◄ איך הפך גנץ מהבטחה גדולה למועמד שולי, למה החליט לפרוש ברגע האחרון, ולאן מועדות פניו? ספוילר: לא הביתה

יוסף ארנפלד

"בלב כבד ומתוך אחריות, החלטתי להסיר את מועמדותי לכנסת ה־26. כמעט 50 שנה שאני משרת את המדינה, כחייל של ישראל. מעולם לא נטשתי קרב, וגם בקרב על האחדות אינני מפנה גב", כך מסר השבוע (שני) יושב ראש 'כחול לבן', הרמטכ"ל ושר הביטחון לשעבר בני גנץ את החלטתו לפרוש מהמרוץ, רגע לפני הבחירות.

ההחלטה על הפרישה הגיעה כשבוע בלבד מאז הכרזתו הנחרצת על ריצה עד הסוף. "הפוליטיקאים משני הגושים מתנגדים לאחדות שאני מקדם. הם רוצים הכרעה, הקרע משרת אותם פוליטית. הם מובילים את ישראל לעוד בחירות, לממשלות צרות שיקרעו אותנו מבפנים, שיגרמו לאויבים שלנו לתקוף אותנו שוב. על מנת להילחם באויבינו אני חייב להיאבק על האחדות בינינו, ולכן אני רץ עד הסוף", אמר גנץ באופן שאינו משתמע לשתי פנים, "אני לא שייך לאף גוש, כל מי שטוען שאני שורף קולות משקר ומפחד".

אך למרות הדברים הברורים, המשך ההידרדרות בסקרים והנטישה ההמונית של חברי המפלגה, שמצאו להם מקומות ריאליים יותר במפלגות אחרות, כנראה עשו את שלהם והובילו להחלטה הגורלית. בנאום הפרישה שלו בכפר המכבייה אמר גנץ: "אני עדיין מאמין בכל ליבי בדרך שבה הלכתי מיומי הראשון בפוליטיקה - דרך של ממלכתיות ואחדות שמציבה את ישראל לפני הכול. רבים מאמינים בדרך זו ונלחמים עבורה, ואני מוקיר להם תודה על השותפות לדרך. לצערי, בעת הזו, לא הצלחתי לשכנע בדרכנו מספיק מהעם - והאחריות היא שלי. אני עדיין משוכנע שהדרך שלנו היא הנכונה - הצורך בממשלת אחדות ציונית וחוצת גושים גדול מכל אדם או מפלגה, והוא הפתרון היחיד נוכח האתגרים, הסכנות, וגם ההזדמנויות הניצבות בפני עם ישראל. החלטתי הערב אינה נובעת מוויתור על הדרך - יש בי אמונה עמוקה במה שהניע אותי לצאת אליה מלכתחילה".

על אף המחיר הכבד ששילם על ההחלטה להצטרף לממשלה עם פרוץ המלחמה, במבט לאחור גנץ שלם איתה לגמרי. "בשבעה באוקטובר 23' נפלו השמיים על מדינת ישראל, שהייתה לראשונה מאז הקמתה תחת איום קיומי", אמר גנץ, "בעת ההיא - כשאלפים מבני עמי, אחיי ואחיותיי נטבחו, ומאות נחטפו, כשיישובים שלמים נכבשו, בחרתי להיכנס תחת האלונקה. לשותפיי אמרתי כבר באותו הבוקר שאני עושה זאת גם בידיעה שעלול להיות לכך מחיר פוליטי כבד. עבורי, כל ילדה וילד שחזרו מהשבי, כל לוחם שיצא אל הקרב חמוש באמונה באחדות ישראל - הם המבחן העליון למעשיי. ולכן, גם הערב, אין שלם ממני על הבחירה החשובה בחיי הציבוריים. ואם חלילה יידרש ממני לעשות מעשה כזה בעתיד, אעשה אותו שוב ללא היסוס".

אבו מאזן בראש העין

הידרדרותו של בני גנץ בסקרים, משיא של יותר מ־30 מנדטים אל מעבר לגבול אחוז החסימה, נבעה בעיקרה משחיקה מתמשכת במיצובו הפוליטי, אשר לא הותירה לו קהל יעד מוגדר. הישארותו הממושכת בקבינט המלחמה, לצד היציאה המאוחרת ממנו, פגעו בתדמיתו משני קצוות המתרס: מפלגות השמאל ותומכיהם ראו בו מי שסיפק לגיטימציה ממושכת לבנימין נתניהו, ואילו במחנה הימין נתפסה פרישתו כצעד פוליטי בזמן מלחמה.

המצב הידרדר עוד יותר כשבאופוזיציה צצו מנהיגים תקיפים וחדים יותר כפטריות אחר הגשם, ובמקביל בכירים ושותפים מרכזיים במפלגה שלו החליטו לעזוב. הנטישות הללו גרמו למפלגה להיראות לא יציבה, ובקרב מחנה 'רק לא ביבי' אבד האמון ביכולתו של גנץ להוות חלופה אמיתית לשלטון. ככל שהתקרב המועד האחרון להגשת הרשימות לבחירות, גנץ מצא את עצמו במצב כמעט ללא מוצא, כשהוא סופג אש ולחצים מכל כיוון. מנהיגי מפלגות אחרות במרכז־שמאל הפעילו עליו לחץ כבד מאוד לפרוש, כדי שלא ירוץ ויבזבז קולות שיכולים לרדת לטמיון מתחת לאחוז החסימה. במקביל, ניסיונות אחרונים שלו לאחד כוחות עם גורמים חדשים לא המריאו, וגם הדמויות החדשות שגייס לרשימה לא הובילו לתוצאה המיוחלת.

אף שאך לפני ימים ספורים ב'כחול לבן' עוד התהדרו בתחזית של הסוקר שלמה פילבר כי "מוקדם להספיד את כחול לבן - יש להם קהל שמרן, מתוסכל, שמתלבט ורוצה את גנץ ולא בטוח שיעבור. גנץ מתחזק וכבר פעמיים עבר בהפתעה בשבוע האחרון", זה כנראה לא הספיק. כעת, לאחר הפרישה איבחן פילבר כי "לא יהיה מופרך להעריך שרבים מהמנדט של תומכיו יעדיפו מפלגות ימין על פני מפלגות בגוש השמאל".

"ההחלטה של יושב ראש המפלגה בני גנץ, ושלנו, חברי הרשימה, שלא להמשיך בהתמודדות של כחול לבן בבחירות הקרובות אינה פשוטה. אבל היא נכונה בעת הזאת, ואני שלמה איתה ותומכת בה", מציינת חברת הכנסת פנינה תמנו־שטה, מספר 2 ברשימת 'כחול לבן', "רצינו להמשיך בעשייה ביתר שאת, בדרך ממלכתית, מקצועית ומאחדת. אבל האחריות לעתידה של ישראל מחייבת אותנו לראות את התמונה הרחבה ולקבל גם החלטות כאלה, אפילו כשהחזון והדרך שלנו נכונים בעינינו. לפעמים צריך לדעת לעצור לטובת הכלל.

"גם בתקופות הקשות, בני המשיך להניף את דגל האחדות ולפעול לחיבור בין חלקי העם. הוא הבין, וביתר שאת אחרי שבעה באוקטובר, עד כמה החוסן, הביטחון והעתיד שלנו תלויים ביכולתנו לעמוד יחד. מתוך האמונה הזאת בחרתי להמשיך ללכת איתו ולצידו, גם כשהדרך הייתה קשה, גם כשחברים נטשו את הספינה, גם כשהוצעו לי דרכים אחרות, ומתוך הכרת תודה והערכה לאדם ולשותפות", היא הוסיפה, "כשיש חשש שהרשימה לא תעבור את אחוז החסימה, האחריות שלנו היא לאפשר למי שנותנים בנו אמון לבחור במי שיוכלו לייצג אותם בכנסת, גם במחיר ויתור על ההתמודדות שלנו הפעם".

בשולי הדברים יצוין כי בעקבות החלטת בני גנץ ומפלגת כחול לבן לפרוש מהמרוץ, עולות שאלות באשר לחובות המפלגה והחזרת מקדמות מימון הבחירות. על פי פרסום ב'כלכליסט', למפלגה חוב של כ־11.7 מיליון שקל, אשר ככל הנראה יישאר לנצח, כמו

צילום: פלאש 90

יועץ התקשורת אביב בושינסקי: "זה תסריט כמעט זהה לאיציק מרדכי, שפרש יומיים לפני הבחירות ב־1999 מחוסר סיכוי. בעימות המפורסם ביניהם שאל אותו נתניהו 'מה הדרך שלך?'. גנץ אומנם נתפס כאיש ישר, נחמד ומעורר סימפתיה, אך בפוליטיקה זה פשוט לא מספיק"

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

בית ספר להשתלמויות מכללה ירושלים

מרכז גוף ונפש
מוכשרים
לעולם הטיפול
הרשמי כעת!

לימודי CBT

באישור איט"ה

- תכנית דו-שנתית
- טובי המרצים בתחום
- התמחות בילדים נוער ומבוגרים
- לימודי ערב | ימי שני |
- היברידי
- מותנה בראיון קבלה

בוגרים: יזמים למטפלים

הפתיחה אי"ה: ו' כסליו | 16.11

NLP ודמיון מודרך -מלא-

מאושר ע"י הלשכה הישראלית תעודה בינלאומית

- קבוצת פרקטישנר
- קבוצת מאסטר
- ימי רביעי בבוקר | סיוע בהשמה

לימודים מוויג'יים, ערבול מפשי, סימולציות מאוך השטח

בוגרים: עדכת מורי לימוד

הפתיחה אי"ה: י' חשוון, 21.10

ליווי רוחני בגישה תורנית בלעדי!

- כלים ומיומנויות לעבודה עם אנשים המתמודדים עם סבל, משבר ואובדן, ליווי, צמיחה וריפוי אישי
- תרגול, סימולציות והתנסות
- ימי שני בוקר
- מותנה בראיון קבלה

תעודה מטעם המכללה

הפתיחה אי"ה: י"ג כסלו 23.11

אבחון דידקטי

חדש

- תכנית שנתית | ימי רביעי ערב
- היברידי
- כולל moxo לאבחון קשב
- מרצות מהשורה ה-1
- מגוון אפשרויות תעסוקה (בבי"ס, בקליניקה, במכונים, מתל"ת)
- השמה בעבודה- למסיימות בהצלחה
- מותנה בראיון קבלה

תעודה מאוכנת דידקטיט מוסמכת

הפתיחה אי"ה: כ"ד חשוון 4.11

מסתיימת ההרשמה:

גיוון טיפולי -מלא- | **ביבליותרפיה-** באמצעות מדרשי אגדה |
קידום נוער בסיכון - מרץ! | **הוראה מתקנת -** בשיטת זרחין |
אמנות – לתרפיות | **קלפים טיפוליים** |
סדנא לאכילה רגשית וירידה במשקל - באמצעות כלי NLP | ועוד.

הקורסים מוכרים לשבתון

לפרטים ולהרשמה:

bslh@michlalah.edu

02-6750758 | 02-6750723

ביום הבחירות בוחרים
את הדירה שלכם וגם את ההטבה!

הגיעו ליום מכירות חגיגי ב'מצפה רנה'
27.10 בין השעות **10:00-16:00**,
ובחרו בין שלוש הטבות ברכישת דירה

ההדמיות להמחשה בלבד
אשדוד

לתיאום פגישה
077-3635308
צמח המרמן מקבוצת עזריאלי

הטבה אחת לבחירה, ללקוחות חדשים שיגיעו לפגישה ביום הבחירות וירכשו דירה במגרש 100 עד התאריך 30.11.26, ט.ל.ח החברה רשאית להפסיק את המבצע.

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

◄ במחנה השמאל אסור לדבר על אחדות. בני גנץ וגדי איזנקוט בימים יפים יותר

במקרים אחרים של מפלגות שנעלמו מהמפה הפוליטית בשלב כזה או אחר. זאת בנוסף ל־11.5 מיליון פתקי הצבעה שהודפסו בעבורה וצפויים להיזרק.

בני גנץ נכנס לפוליטיקה בסוף 2018 כרמטכ"ל לשעבר והקים את מפלגת 'חוסן לישראל', אשר התאחדה בהמשך עם מפלגות נוספות ליצירת רשימת 'כחול לבן'. הרשימה הצליחה להציב אלטרנטיבה שלטונית לבנימין נתניהו, אך לאורך דרכו קיבל גנץ החלטות שנויות במחלוקת, ובראשן ההחלטה להיכנס פעמיים לממשלה תחת נתניהו: ב־2020 בעקבות משבר הקורונה, וב־2023 עם פרוץ המלחמה בשבעה באוקטובר. אף שצעדים אלו הוסברו על ידו כצעדים ממלכתיים למען המדינה בשעת חירום, הם הובילו לפירוק שותפויות פוליטיות.

בתקופתו כשר הביטחון בממשלת בנט־לפיד ניהל גנץ את מערכת הביטחון והוביל מדיניות שכללה גם מהלכים מול הרשות הפלשתינית, ובראשם אירוח יושב ראש הרשות אבו מאזן בביתו הפרטי בראש העין. יחסיו עם ההתיישבות ביהודה ושומרון היו מתוחים, בעיקר על רקע אכיפה נוקשה באזור ופינוי נקודות התיישבות חדשות כמו אביתר, שתושביו פונו במסגרת מתווה מוסכם והמקום הפך לנקודה צבאית.

בסופו של דבר, הקריירה הפוליטית של גנץ נחתמה בשחיקה מתמשכת. הנטישה ההדרגתית של שותפיו הקרובים ובכירי מפלגתו בזה אחר זה הותירה אותו מבודד וערערה את תדמיתו הציבורית, דבר שהשתקף בירידה עקבית בסקרים עד למצב שבו מפלגתו נותרה מתחת לאחוז החסימה. המציאות הזאת הובילה אותו להחלטה הבלתי נמנעת לפרוש מן המרוץ רגע לפני הישורת האחרונה של הבחירות, כדי למנוע את התרסקות המפלגה ואובדן קולות לגוש.

"מפלגת כלאיים לא מוגדרת"

בניגוד לרבים במערכת הפוליטית שמיהרו לברך על צעד "ממלכתי ואחראי" שנועד למנוע אובדן קולות לגוש, אביב בושינסקי, לשעבר יועץ התקשורת וראש המטה של בנימין נתניהו, מציע זווית הרבה יותר מפוכחת לאירוע. לדבריו, השחיקה הממושכת בסקרים והירידה אל מתחת לאחוז החסימה הציבו את גנץ בפני מלכודת פוליטית. "בשלב מסוים כבר חשבתי שהוא ירוץ עד הסוף מתוך כעס או נקמה, כסוג של 'תמות נפשי עם פלישתים' נגד מי שלא העריך את תרומתו", אומר בושינסקי, "מעבר לכך, היו מסביבו גורמים שנהנו מכספי מימון המפלגות - ראינו קמפיין מודעות ענק על אוטובוסים עם מסרים אמורפיים כמו 'הוא בחר בנו', שלא בדיוק דומים לקמפיין בחירות קלאסי".

גם העובדה שגנץ בחר לפרוש ברגע האחרון, ממש ערב פתיחת ההצבעה בצה"ל, אינה נתפסת בעיני בושינסקי כמחווה של אלטרואיזם טהור. "אם הוא היה כזה אלטרואיסט, הוא היה צריך לפרוש עוד לפני שהנציגים בחוץ לארץ הצביעו", הוא מציין באירוניה, "אלפי אזרחים בחו"ל כבר הצביעו, ומי שבחר במי שנכנס מתחת לאחוז החסימה - הקול שלו ממילא הלך לפח".

אז מה בכל זאת הניע את המהלך? לטענת בושינסקי, הדגש המופרז של גנץ בנאומו על חשיבות האחדות אינו מקרי, והוא מסמן את היעד הבא של הרמטכ"ל לשעבר. "בימים האחרונים גנץ פשוט דאג למצב את עצמו כאיש של אחדות, כי רק מי שמציג קו כזה הופך למועמד לגיטימי לתפקיד נשיא המדינה. ברגע שהוא הבין שאין לו קליינטים במערכת הפוליטית, הוא שינה כיוון. לדעתי, בימים האחרונים הוא כבר התחיל את הקמפיין שלו לבית הנשיא".

בושינסקי מציב מראה מול הבטחות העבר של גנץ ומעריך כיצד ייזכר בדפי ההיסטוריה הפוליטית. הוא מזכיר כי גנץ התחייב עם כניסתו לפוליטיקה ב־2018 לבוא לעשר שנים בלבד ולפעול נגד נתניהו, אך בפועל נכנס איתו לממשלה פעם אחר פעם. "הוא ייזכר כפוליטיקאי עגום", מאבחן בושינסקי, "כאדם שבאמת רצה בטובתם של אזרחי המדינה, אבל התנהל לא פעם כפוליטיקאי נאיבי".

מה הוא עשה לא נכון? הוא הכי קונצנזוס שיש. אנשים לא רוצים קונצנזוס?

"הציבור הישראלי אינו סולד מאחדות, אלא תובע מנהיגות שמציגה דרך ברורה ומובחנת - אלמנט שגנץ לא הצליח לספק לאורך דרכו. אנשים רוצים לדעת מה הדרך, ויש הערכה לפוליטיקאי שמציג כיוון חד, אפילו כזה שחולקים עליו. אריאל שרון הוביל את ההתנתקות והציבור העריך את אומץ הלב, ואפילו איתמר בן גביר מראה דרך ולא פוסח על שתי הסעיפים. מי שמציג עמדה ונאמן לה מביע מנהיגות, ואילו גנץ פשוט איבד את דרכו".

לדבריו, הכשל הציבורי של גנץ נבע כתוצאה מזיגזג פוליטי ממושך ששחק את אמון הבוחרים. "בהתחלה הוא הצטרף לממשלת החילופים של נתניהו, אך כשקיבל מנדט להחליפו, נתניהו ערבב אותו. ואחרי שבעה באוקטובר גנץ חזר על אותה הטעות ונכנס שוב לממשלת החירום", מסביר בושינסקי, "הציבור תהה אם הוא אינו מסיק מסקנות, ודווקא כשנתפס כגורם ממלכתי - קם ושוב פרש. הזיגזגים הללו הותירו מפלגה שהיא יצור כלאיים לא מוגדר".

את השחיקה הזאת משווה בושינסקי לקריסת מפלגת המרכז ב־1999. "זה תסריט כמעט זהה לאיציק מרדכי, שפרש יומיים לפני הבחירות מחוסר סיכוי. בעימות המפורסם ביניהם שאל אותו נתניהו 'מה הדרך שלך?'. כשהציבור לא מבין את הדרך, הוא לא יכול ללכת אחרי המנהיג. גנץ אומנם נתפס כאיש ישר, נחמד ומעורר סימפתיה, אך בפוליטיקה זה פשוט לא מספיק".

בתשובה לטענה כי פוליטיקאים רבים במערכת משנים את עמדותיהם לאורך השנים, מחדד בושינסקי את ההבדל היסודי בין גמישות טקטית לבין היעדר אסטרטגיה. "גם נתניהו דיבר בעבר על מדינה פלשתינית או קיצץ בקצבאות, וגם נפתלי בנט ישב עם רע"מ", הוא מזכיר, "פוליטיקאים עושים התאמות, אך כשהם משנים מסלול הם דואגים להציג דרך חלופית, לנמק אותה ולשכנע בה. הסיסמה 'רק אחדות' לא נתפסה כאמונה אמיתית מיומו הראשון של גנץ בפוליטיקה, ובנקודה הזאת בדיוק נחתם הכשל שלו".

המחנה מעניש מיד

פרופ' אשר כהן מהמחלקה למדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן מציע זווית שונה להתרסקות של גנץ. לשיטתו, הכשל הוא לא רק במועמד, אלא במחנה שהוא ניסה לייצג. אם כן הפרישה של גנץ היא תוצאה קלאסית של דינמיקה גושית נוקשה במרכז־שמאל, שאינה סובלת כל נכונות לפשרה או לאחדות עם בנימין נתניהו.

"ההודעה שלו לא הייתה הפתעה גדולה", מסביר כהן בשיחה עם 'בשבע', "תמיד קורה במערכות בחירות שחלק מהמתמודדים לא רצים עד הסוף מכל מיני סיבות. כשאתה עומד על אחוז וחצי או שניים וחצי בסקרים, מעטים ממשיכים. אבל הסיפור האמיתי כאן איננו בני גנץ עצמו, אלא המחנה שלו. המחנה הזה פשוט זרק אותו ברגע שהוא השמיע קולות אמיתיים של אחדות ואי־חרם. כל מי שרק מצייץ בכיוון הזה במחנה המרכז־שמאל - חוטף. ראינו מה קרה אפילו לנפתלי בנט כשפלט שנתניהו יכול להיות אצלו שר אוצר. ברגע שאתה נוגע בדמון, באיש שאסור להגיד את שמו, אתה משלם מחיר אלקטורלי מיידי. זה אומר על המחנה הרבה יותר מאשר על המועמד".

מדוע גורלו של גדי איזנקוט היה שונה, למרות שנכנס יחד עם גנץ לממשלת החירום?

"מפני שאיזנקוט לא אומר כיום שהוא מוכן לשבת עם נתניהו או לפעול לממשלת אחדות. למרות מה שהיה בעבר - בני גנץ המשיך לדבר על אחדות גם עכשיו, וזה דבר שנתפס במחנה הזה כאיסור מוחלט. במציאות הנוכחית, מי שמנסה לצאת מהשורה חוטף ברשתות ומהיריבים הפנימיים. כולם נדרשים ליישר קו סביב פסילתו הטוטאלית של נתניהו".

לדברי פרופ' כהן, המציאות שבה נתקע גנץ מוכיחה כי נכון לעכשיו, אין היתכנות אלקטורלית ממשית למפלגת מרכז טהורה שאינה מגדירה את עצמה בחדות דרך סוגיית 'כן ביבי - לא ביבי'. "מפלגות האמצע משחקות כולן על סף אחוז החסימה. ראה למשל את יועז הנדל, שמנסה לשבת בנוקודת האמצע ולא לדבר במונחי כן ביבי או לא ביבי, ומוצא את עצמו נאבק על עצם ההישרדות. הציבור במערכת הבחירות הזאת מראה שהוא רוצה הכרעה. מפלגות מציגות את עצמן כמרכז, אבל בפועל הבוחרים דורשים הגדרה גושית חותכת".

עם זאת, פרופ' כהן מסביר כי הפלונטר הנוכחי מאפיין בעיקר את התקופה שלפני הבחירות, אך לאחריהן התמונה עשויה להשתנות מקצה לקצה. "צריך להבדיל בין הפלונטר שלפני הבחירות לזה שלאחריהן. לפני הבחירות מדברים ברטוריקה נוקשה, אבל ביום שאחרי תוצאות האמת המשחק משתנה לחלוטין. ברגע שנודעים המספרים, אף פוליטיקאי לא רוצה להצטייר כמי שמוביל את המדינה לבחירות נוספות תוך ארבעה חודשים. אז מתחילים לשמוע זמירות חדשות על 'אחריות לאומית' ו'אתגרים', והמהלכים הופכים לפתירים - כולל דרישות של סיעות קטנות לראשות ממשלה כדי למנוע סבב נוסף".

לצד הניתוח על שחיקת המרכז ונפילתו של גנץ, פרופ' כהן מעריך כי הדרמה האמיתית של הישורת האחרונה עברה כעת לזירה אחרת לגמרי: הלחצים הכבדים על מפלגות הקצה בימין, ובראשן רשימתו של עופר וינטר. לדבריו, החשש משרפת קולות במחנה הימין מעביר את הכרעת הבחירות למלכודת הסקר האחרון. "יום שישי שלפני הבחירות הוא קו התחום החוקי, שכן ממוצאי שבת ואילך חל איסור מוחלט על פרסום סקרים", הוא מסביר, "תסריט שבו כל הסקרים ביום שישי מראים שווינטר לא עובר את אחוז החסימה עלול להפעיל לחץ עצום וליצור מפולת של ממש. כשהציבור רואה בסקר האחרון שמפלגה לא עוברת, חלק ניכר מבוחריה נוטש ברגע האחרון כדי לא להשליך את הקול לפח - וזו נבואה שמגשימה את עצמה".

החשש מפני אובדן קולות בימין, מדגיש כהן, אינו תאורטי אלא נשען על טראומה אלקטורלית ממשית: "רק ב־2019, בבחירות של 'הימין החדש', היו חסרים 1,450 קולות בלבד לניצחון ברור של הימין. ברמה הסטטיסטית זה פחות מאחוז, אבל זה שינה את כל המפה הפוליטית. הבאתי לאחרונה מקרה מווירג'יניה, שבו פתק הצבעה יחיד קבע אם ייווצר תיקו בבית הנבחרים. דברים כאלה קורים. תאר לך שיש תיקו 60-60, ופתאום מגלים שלעוד מנדט היו חסרים כמה אלפי קולות בודדים שנזרקו לפח".

לדברי כהן, הפרישה של גנץ והתכנסות הגוש שלו חידדו את הפער הארגוני המובהק שנוצר כעת בין המחנות. "בעקבות הפרישה של גנץ, השמאל והמרכז מגיעים מאורגנים בצורה חסרת תקדים", הוא מנתח, "לכולם יש הסכמי עודפים, ואף מפלגה שם לא נמצאת בסכנת נפילה מתחת לאחוז החסימה. בימין, לעומת זאת, נוצר חיסרון מבני: עוצמה יהודית נותרה ללא הסכם עודפים, וינטר מתנדנד, ויש עוד מפלגות שמסכנות קולות. לימין יש אומנם יתרון דמוגרפי בציבור, אבל כדי להתגבר על היתרון המבני והארגוני של השמאל במערכת הזאת - הימין חייב לממש את הפוטנציאל ולהעלות באופן דרמטי את אחוזי ההצבעה בקלפי".

צילום מסר

פרופסור אשר כהן: "הסיפור האמיתי כאן איננו בני גנץ עצמו, אלא המחנה שלו שפשוט זרק אותו ברגע שהוא השמיע קולות אמיתיים של אחדות ואי־חרם. כל מי שרק מצייץ בכיוון הזה במחנה המרכז־שמאל – חוטף. ברגע שאתה נוגע בדמון, באיש שאסור להגיד את שמו, אתה משלם מחיר אלקטורלי מיידי"

הזדמנות אחרונה
בוחרים אפרתה!

אפרתה -
ללמוד בבית טוב בירושלים

תואר ראשון B.Ed.

הגיל הרך | יסודי
חינוך מיוחד | על-יסודי
תוכנית מצוינות רום

מסלולי התמחות ייחודיים:
חינוך מיוחד בגיל הרך, חינוך מיוחד וחטיבת אמנות וחינוך מיוחד ובלתי פורמלי

תואר שני M.Ed.

חדש! אוריינות ושפה
זיכרון ומורשת

הסבת אקדמאים והרחבת הסמכה

הכשרות ייחודיות

חדש!

הכשרה ייחודית לתומכות חינוך בבית הספר היסודי
ראשית - הכשרה ייחודית למנהלות מעון ולתומכות חינוך

- שנה ראשונה חינם*
- מדרשת 'בדרך אפרתה'
- מערך מלגות
- לימודים בירושלים

הצטרפו להצלחה!
תואר ראשון: 1800-800-204
הסבה ותואר שני: 1800-800-206

אפרתה 100
ללמוד בבית טוב בירושלים
כבר יותר ממאה שנה

בן יפונה 17, ירושלים | EFRATA.EMEF.AC.IL
אפרתה-אמונה - מכללה אקדמית לחינוך

משרד התרבות והספורט

שווה לחיות בירושלים
www.jerusalem.muni.il

מקהלת החזנים הירושלמית
JCC
Jerusalem Cantors Choir

ירושלים 60

שבת חזנות חגיגית בירושלים

מקהלת החזנים הירושלמית

מארחת את החזן
אברימי קירשנבאום

בניצוחו ובניהולו המוסיקלי של
ריימונד גולדשטיין
מרצה אורח: הרב ד"ר חיים שיין

בשבת פרשת וירא כ' בחשון תשפ"ז 31.10
לרגל שנת ה- 60 לשחרור העיר
בבית ההארחה "בית וגן" רח' הפסגה 8 ירושלים

החזן
אברימי קירשנבאום
חזן בית הכנסת הגדול בי-ם

ריימונד גולדשטיין
מנצח ומנהל מוסיקלי

הרב
ד"ר חיים שיין
מרצה אורח

תפילות שבת חגיגיות, שירה וטיש חסידי
כשרות גלאט מהדרין, רבנות ירושלים.
תפריט עשיר ומגוון, חדרי אירוח משודרגים

להרשמה ופרטים: כנסו לטיקצ'אק
https://tickchak.co.il/114656

פרטים באתר המקהלה באינטרנט:
jcc.org.il ובפייסבוק.

בשבע היינו כאן

'בשבע' השבוע - 25 שנה

עריכה: חגית רוזנבאום

בס"ד יום חמישי ח' בחשון תשס"ו ■ 10.11.05 ■ גיליון מס' 166 ■ פרשת לך־לך ■ 150,000 עותקים ■ www.inn.co.il

איסלאם פונדמנטליסטי מתפרץ, אוטובוסים עולים באש, עוצר, אינתיפאדה - הצרפתים לומדים כעת על בשרם את ייסורי שגרת החיים הישראלית ■ קורבנות בנפש כבר יש ואולי עוד נשמע על ועדת אור בעיר האורות ■ עדי גרסיאל, עמ' 8

איך אומרים אינתיפאדה בצרפתית?

בימים ההם בזמן הזה: עשרים שנה חלפו מאז האינתיפאדה הקודמת שחוללו המהגרים המוסלמים בצרפת. באירופה עדיין לא התעוררו וספגו השבוע מכה נוספת

(גיליון 166, ח' במרחשוון תשס"ב, 2005)

"את הרעיונות שלו אי אפשר להרוג"

כדי להסביר לצאצאיה הרבים מי באמת היה הסבא שלהם הקדישה ליבי כהנא, אלמנתו של הרב מאיר כהנא הי"ד, תשע שנים לכתיבת ספר על חייו ומשנתו ◦ על גורלה הקשה כמי שבעלה נרצח בהתנקשות פוליטית ובנה וכלתה נרצחו בפיגוע ירי, היא אומרת: "אנחנו לא מתווכחים עם הקב"ה, הוא יודע מה טוב" ◦ ועל הרדיפה התקשורתית והציבורית שממנה סבל בעלה עד להירצחו היא אומרת: אפשר להרוג אדם, אבל אי אפשר להרוג את הרעיונות שלו

חגית רוזנברג

במלאות עשרים שנה לרצח הרב מאיר כהנא הי"ד הבאנו ריאיון בלעדי עם אלמנתו ליבי כהנא, שדיברה על ההתמודדות עם השכול המשולש במשפחה והסבירה מדוע רדף הממסד את בעלה עד חורמה

(גיליון 414, י"ג במרחשוון תשע"א, 2010)

נולד מחדש

צילום: אדם פיק, המרכז למורשת הר הבית

במרכז מורשת מנחם בגין בירושלים נערך השבוע (א') אירוע חגיגי במלאות שנה לניסיון ההתנקשות ביהודה גליק, לציון נס הצלתו. בפתח הערב בירך גליק "שעשה לי נס במקום הזה". בהמשך הערב התקיים במקום כנס הודיה בהשתתפות מאות בני אדם, בהם בני המשפחה, חברים, שרים, ח"כים, אישי ציבור ופעילי הר הבית. האירוע נערך תחת אבטחה כבדה של משטרת ירושלים.

באירוע תיאר גליק לנוכחים את התחזיות הקודרות שהשמיעו הרופאים לאחר ההתנקשות. "מנהל בית החולים אמר שבמצב שאני הגעתי הסיכויים שאשרוד היו אפסיים. הייתי כמעט מת. הרגשתי שהקב"ה נשא אותי על כפיים ואמר: 'המשימה שלך לא הסתיימה'", סיפר גליק והוסיף: "צריך להודות. אני מרגיש שנולדתי מחדש".

רבקי גולדפינגר

שנה אחרי שנורה בידי מתנקש וכמעט קיפד את חייו, יהודה גליק חזר לזירת הירי בריא ושלם להודות על נס ההצלה

(גיליון 665, ט' במרחשוון תשע"ו, 2015)

הוי ארצי

משיח כן יטלפן

בשבוע הבא עוברים סופית לעשר ספרות בטלפון הנייד, ולרגל המהפך הדיגיטלי הזה שוב נמסר שיש־ראל היא אחת המעצמות הסלולריות האדירות בתבל. כמ־עט לכל אזרח בוגר יש טלפון או שניים. כיוון שקשה לס־פק הסבר כלכלי או בטחוני לשיא העולמי הזה, אין מנוס מהסבר תיאולוגי: עם ישראל הוא ביסודו עם שוחר גאו־לה. כולנו, חילונים כדתיים, מייחלים בסתר לבבנו לישו־עה גדולה ורוצים להיות זמינים לקראתה ככל האפשר. החילונים משתוקקים לטלפון משמח ממפעל־הפיס, הד־תיים לצלצול מהמשיח, וכולם מאמינים שאף על פי שי־תמהמה, בוא יבוא בכל רגע ■

כשישראל עברה לעשר ספרות בנייד היה חשש מכאוס זמני, אבל חגי סגל מצא דווקא את הנקודה הטובה

(גיליון 115, י"ג במרחשוון תשס"ה, 2004)

שבים לגבול

מאז חתימת הסכמי אוסלו, הלכה ונשמטה האחיזה היהודית במתחם קבר רחל, ורק בכיו של הרב מנחם פרוש הציל את העברתו הרשמית של המקום לידיים פלשתיניות ■ לאחרונה הותרה כניסת מכוניות פרטיות למתחם ונעשים ניסיונות להתיישב בסמוך ■ "ככל שיגיעו יותר יהודים, זה יסייע לפיתוח המקום", מבטיחים הפעילים ומזמינים את הציבור לפקוד את הקבר ביום א' הקרוב, י"א במרחשוון

לרגל יום פטירת רחל אימנו, דיווחנו על ניסיונות ראשוניים לחזרת התיישבות אזרחית בקבר רחל המבוצר. כיום כבר אפשר לברך על ישיבה ומשפחות שמתגוררות במתחם בקביעות

(גיליון 316, ח' במרחשוון תשס"ט, 2008)

'בשבע' על מפת התרבות: רחלי מושקוביץ שלנו זכתה בפרס אורי אורבך לתרבות יהודית על הקמת תיאטרון 'לחישה'

(גיליון 815, ט' במרחשוון תשע"ט, 2018)

תיאטרון // הדר תאנה

לחישה מהדהדת

פרס אורי אורבך ליצירה יהודית שהוענק השבוע לתיאטרון 'לחישה' ולרחלי מושקוביץ העומדת בראשו הוא קריאת כיוון ליצירת שפה של קשב דתי-נשי-פנימי, עם מקצועיות ברמה גבוהה

2002 2008 2013

העיתון הנפוץ ביותר לציבור הדתי בישראל

-50%

"אין בהחלטה זו כדי לעקור יישובים"

(סעיף א' בהחלטת הממשלה על תוכנית ההתנתקות, שאושרה השבוע בכנסת)

אין מה להכביר במילים על אחד הרגעים הרעים ביותר בתולדות מדינת ישראל: אישורה של תוכנית ההתנתקות בכנסת היה יריית פתיחה לאסון מתמשך של יותר מעשרים שנה

(גיליון 115, י"ג במרחשוון תשס"ה, 2004)

ידידיה מאיר

מי אתה, קרליבך?

הבעל שם טוב, של הצדיק הכפרי, של המשולה ל
אנוכי מבקש, הגידה נא לי איפה הם רועים. כאותו משולה ההולך ומלקט ניצוצות, נגע ר' שלוימה אצל כל אחד מאיתנו בנקודה המיוחדת שלו".

איזו הגדרה נפלאה. קרליבך הוא לא הרב קוק ולא השטריימל של הרב קוק. קרליבך היה משו לח שהולך מעיר לעיר ומכפר לכפר ומעלה ניצוצות של מבקשי ה'. ושיהיה ברור: מבקשי ה' זה לא מגזר או עדה. במהלך חייו של כל יהודי, באשר הוא, מגיע רגע שבו הוא מבקש את ה': דתי, חילוני, חוזר בתשובה, חוזר בשאלה, תלמיד ישיבה, היפי, מוסכניק, מטאטא רחובות, אפרים הלוי. לכל אחד ואחת יש רגעים כאלה. וכאן נכנס קרליבך עם הניגון שלו, עם הסיפור, עם הנשמה שלו - ומרים אותך. קרליבך לא היה "הרבי המרקד", הוא היה הרבי המרקיד, המרומם, רבם של האובדים בארץ אשור והנידחים באשר הם. ○

yedidyam@netvision.net.il

17 שנים לאחר פטירתו, ניסה ידידיה מאיר לגלות את סוד הקסם של הרבי המרקד, שהפך למיינסטרים דווקא אחרי הסתלקותו

(גיליון 467, י"ג במרחשוון תשע"ב, 2011)

לפני 20 שנה שפכנו אור על מגמה חדשה בחינוך הדתי: התחזקותן של הישיבות התורניות, שמחנכות נערים בדגש על לימודי קודש והתגדלות בתורה

(גיליון 215, י"א במרחשוון תשס"ז, 2006)

מעולים בקודש

בישיבות התיכוניות מהזרם התורני, רשימת התלמידים לשנה הבאה נסגרת כבר בסביבות חנוכה, ולבעלי ממוצע פחות מ-9 אין כמעט תקווה להתקבל ■ תוכנית לימודים עם מקסימום קודש ומינימום חול, רמת לימודים גבוהה, אווירה משפחתית של חממה תורנית, חברה איכותית שנבחרת בקפדנות - השילוב האטרקטיבי של כל אלה הביא לשיאו את הביקוש ללמוד בישיבות מסוגן של ישל"צ, בני-צבי, מקור חיים והליכות עולם ■ ומה עם המאוכזבים שלא התקבלו? מי שיפתח ישיבה תורנית לבעלי ממוצע 8-7 יזכה לביקוש עצום, מעריך הרב אהרון טרופ, ראש ישיבת 'בני צבי'

צילום: Mike Segar, רויטרס

מהפך באמריקה תקוות בישראל

כנגד כל הסיכויים ועל אף תחזיות המומחים והסקרים - דונלד טראמפ הוא נשיא ארה"ב ה-45 ■ בישראל מקווים לשינוי לטובה ביחסים עם הבית הלבן תחת שלטון טראמפ והרפובליקנים – ששמרו על שליטתם גם בשני בתי הקונגרס ■ חשש מפני צעדים לרעת ישראל בחודשיים שנותרו לממשל אובמה || **ניצן קידר**, עמ' 16 | **שלמה פיוטרקובסקי**, עמ' 18

עמנואל אונגר

אמריקה שלהם

הדיבורים על רוב חדש ובלתי-לבן בארצות הברית דחפו בוחרים לבנים להגיע לקלפי גם כאשר נותרו אבלים ספקות לגבי טראמפ. חלקם הרגישו שאין להם את הלוקסוס לגסות לעבור קדנציה אחת של קלינטון בשלום || עמ' 22

אשר כהן

בעיטה בפוליטיקלי קורקט

על רקע הצביעות של הפוליטיקלי קורקט המנותק מהמציאות, מול הסירוב של אובמה ואנשיו לקרוא לטרור האסלאמי בשמו, הופיע מועמד שהטיח את דעתו על המציאות בלי להישען על יועצי תדמית ומומחי אינטונציה || עמ' 28

עמנואל שילה

נגמרו התירוצים

לאחר שמונה שנים שבהן תידין את הקפאת הבנייה בירושלים ובי"ש בתכתיב של אובמה שדרש לא לבנות "אפילו לא לבנה אחת", כעת הגיע הזמן לומר לנתניהו: נגמרו התירוצים || עמ' 14

כשדונלד טראמפ נבחר לנשיא בפעם הראשונה, ישראל נשמה לרווחה ובתקווה אחרי שנות אובמה הקשות. מאז למדנו עוד כמה דברים על ידידנו הג'ינג'י והאימפולסיבי

(גיליון 718, ט' במרחשוון תשע"ז, 2016)

"אנחנו והאיחוד הלאומי צריכים להמשיך ביחד"

בריאיון מיוחד ל'בשבע' מפריך נפתלי בנט את ההערכות שבכוונתו להיפרד מהאיחוד הלאומי ולקחת את הבית היהודי למרכז המפה הפוליטית: "בשתי מערכות הבחירות האחרונות הצלחנו לרוץ יחד, ואני נחוש שגם הפעם זה יקרה"

עמנואל שילה ועפרה לקס, עמ' 22

"יש אנשים שמתגייסים ברגע האחרון למפלגות קיקיוניות שלא עוברות את אחוז החסימה, או מצביעים לליכוד כדי להציל את המדינה. אבל בסוף השאלה היא לא אם נתניהו יהיה ראש הממשלה, אלא אם הוא יהיה בקואליציה עם השמאל או שאנחנו נחדיר בו את העוצמה והעמידה החזקה על העקרונות"

בריאיון באמצע הקדנציה יצא יושב ראש הבית היהודי נפתלי בנט בהצהרה נגד המפלגות הקיקיוניות, הצהרה שהוא עצמו התעלם ממנה במרוץ שנתיים לאחר מכן, אבל כוחה יפה גם לבחירות שיתקיימו בשבוע הבא

(גיליון 767, י"ג במרחשוון תשע"ח, 2017)

הרב אליעזר מלמד

מצוות תלמוד תורה – גם לנשים

נשים חייבות ללמוד תורה, והתורה שייכת לנשים כמו לגברים ← ביסוד הקשר לתורה - נשים אף קודמות לגברים ← להקיף את התורה כולה – רק גברים חייבים ← נשים, כמו גברים, חייבות לברך בכל יום את ברכות התורה ← נשים שחיות בחברה המודרנית, תוך שותפות בקידום המדע והחברה, חייבות ללמוד הרבה יותר תורה

השאלה על לימוד תורה לנשים

שאלה: האם נכון שנשים פטורות מהמצווה ללמוד תורה, והאם נכון שהתורה שייכת לגברים ולא לנשים?

תשובה: לא נכון. נשים חייבות ללמוד תורה, והתורה שייכת לנשים כמו לגברים. אומנם נכון שחובת הגברים גדולה מחובת הנשים, אבל ביסוד הקשר לתורה - נשים אף קודמות לגברים.

השווה והשונה בין גברים לנשים במצווה

ישנם שני חלקים במצוות תלמוד תורה: האחד, לדעת את הוראת התורה להדרכת החיים. והאחר, להעמיק בתורה ולהקיף את כולה מעבר למה שנדרש להדרכת החיים.

בחלק הראשון, שהוא לדעת את הדרכת התורה לחיים, נשים וגברים חייבים כאחד (ספר חסידים שיג; סמ"ק בהקדמתו; אגור תפילה ב; רמ"א יורה דעה רמו, ו; לבוש ו; ראשון לציון א). לכן התורה ניתנה בהר סיני לכל ישראל, גברים ונשים כאחד, וכפי שאמר ה' למשה לקראת מעמד הר סיני: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים... ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים... ויענו כל העם יחדיו ויאמרו: כל אשר דיבר ה' נעשה" (שמות יט, ג-ח). יתרה מזו, לגבי חלק זה שבתורה נשים קודמות, וכפי שדרשו חכמים: "כה תאמר לבית יעקב - אלו הנשים, ותגיד לבני ישראל - אלו האנשים" (מכילתא שם).

החלק השני הוא להקיף את התורה כולה, בין מצוות שקשורות לחייו של הלומד ובין שאינן קשורות, ולהמשיך לעיין ולדקדק בתורה. בחלק זה רק גברים חייבים, שנאמר: "ולימדתם אותם את בניכם" (דברים יא, יט), דרשו חכמים: "ולא את בנותיכם" (קידושין כט ע"ב). אומנם אישה שתתנדב ללמוד מעבר למה שנוגע להדרכת החיים, תקיים מצווה ותזכה לשכר (סוטה כא ע"א).

ברכת התורה והקהל

כיוון שנשים חייבות ללמוד את הדרכת התורה לחיים, נשים כמו גברים חייבות לברך בכל יום את ברכות התורה, שהן הברכות שצריך לברך לפני לימוד התורה (שולחן ערוך אורח חיים מז, יד; ב"ח ד; מגן אברהם יד; שולחן ערוך הרב י; הקדמה לשו"ת בית הלוי).

וכן סיפרו חכמים (סנהדרין צד ע"ב) על המלך חזקיהו, שהעצים את לימוד התורה בכל ישראל: "מה עשה? נעץ חרב על פתח בית המדרש, ואמר: כל מי שאינו עוסק בתורה - יידקר בחרב זו. בדקו מדן ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ, מגבת ועד אנטיפרס ולא מצאו תינוק ותינוקת, איש ואישה, שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה".

לכן גם במצוות הקהל, שהתקיימה בכל שבע שנים, ובה כל ישראל התאספו לשמוע את התורה, היו הנשים משתתפות כמו הגברים, שנאמר: "ויצו משה אותם לאמר: מקץ שבע שנים, במועד שנת השמיטה בחג הסוכות, בבוא כל ישראל לראות את פני ה' א־לוהיך במקום אשר יבחר, תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באוזניהם. הקהל את העם, האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך, למען ישמעו ולמען ילמדו, ויראו את ה' א־לוהיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת" (דברים לא, י-יב).

מידת החיוב תלויה בדור

בעבר, כאשר אנשים הוצרכו להקדיש את כל זמנם ומרצם להשגת מזון, להכנתו, להחזקת הבית ולטיפול בילדים, האנושות הייתה שקועה בבערות, ורק אחוזים ספורים ידעו לקרוא. בזמנים ההם נשים למדו את הדרכת התורה לחייהן ממה ששמעו מהוריהן ומדרשות הרבנים בשבתות ובחגים, ועל כן לא טרחו ללמד את הבנות לקרוא כפי שטרחו ללמד את הבנים. רק יחידות סגולה התעמקו בתורה ונעשו חכמות ונביאות.

בדורות האחרונים, בתהליך שמבשר גאולה, החוכמה התפשטה בקרב האנושות. רבים למדו לקרוא ולכתוב, בתחילה באירופה ובארצות שאליהן היגרו אירופאים, ובהמשך בכל הארצות. בתחילה הגברים למדו לקרוא ובהמשך גם הנשים, עד שכיום קרוב ל־90 אחוז מהמבוגרים בעולם יודעים לקרוא. בתוך כך, גם נשים שמנהלות את משק ביתן ומגדלות את ילדיהן, נחשפות לדעות שונות בתחומי האמונה, החברה, המשפחה והאדם, וכבר אין להן די בידיעה כללית של התורה ובהדרכה מעשית לקיום הלכות הבית.

בנוסף לכך, בעבר נשים נצרכו להקדיש את כל זמנן ומרצן לעבודות הבית ולטיפול בילדים. ואולם בעקבות ההתקדמות הטכנולוגית עבודות הבית נעשו קלות, ונשים רבות החלו לרכוש השכלה, לעבוד בכל המקצועות, להשתתף בלימוד ובמחקר האקדמי, ולהיות שותפות מלאות בחיי הציבור ובהנהגתו. בתוך כך, נשים נחשפות לשאלות נוספות בכל תחומי החיים. לפיכך נשים חייבות ללמוד הרבה יותר תורה מאשר בעבר.

דברי החפץ חיים ורבני מזרח אירופה

כתב רבי ישראל מאיר הכהן (החפץ חיים, תקצ"ח-תרצ"ג, 1838-1933) שאחר שהמסורת נחלשה, ובנות רבות אינן גרות סמוך להוריהן, ולומדות מדעים בבתי הספר, "בוודאי מצווה רבה ללמדם חומש, וגם נביאים וכתובים ומוסרי חז"ל, כגון מסכת אבות וספר מנורת המאור וכדומה, כדי שיתאמת אצלם עניין אמונתנו הקדושה, דאי לאו הכי (שאם לא כן) - עלול שיסורו לגמרי מדרך ה' ויעברו על כל יסודי הדת חס ושלום" (ליקוטי הלכות סוטה כא, א, בהערה). וכן כתב במכתב עידוד לבית ספר לבנות (הובא בספר החפץ חיים ופועלו ח"ג, עמ' תתשיג): "וכל החששות והפקפוקים מאיסור ללמד את בתו תורה, אין שום בית מיחוש לזה בימינו אלה...".

בתקופה ההיא, בתמיכת גדולי ישראל, הוקמו מוסדות חינוך ולימוד תורניים ברמה גבוהה המיוחדים לבנות, למשל הרשת בית יעקב, שנוסדה על ידי הגברת שרה שנירר בשנת תרע"ח (1918), בתמיכתם של גדולי הרבנים בפולין. כיוצא בזה כתב בשו"ת זקן אהרן (ב, סו) בשנת תרצ"ח (1938) שמותר להסב תרומה לתלמוד תורה לבית הספר בית יעקב, שכל מה שמלמדים שם לשם שמירת היהדות הוא מצווה גדולה. וכן כתב הרב צירלסון (שו"ת לב יהודה יו"ד נו). וכן כתב הרב סורצקין (מאזנים למשפט מב), לגבי לימוד תורה שבעל פה בבית יעקב, ואף הדגיש שכיום אין זו רק רשות אלא "חיוב גמור". וכך כתבו הרב ולדינברג (ציץ אליעזר ט, ג), הרב מלכה (מקוה המים ח"ג יו"ד כא), הרב חיים דוד הלוי (עשה לך רב ב, נב), הרב אליהו (מאמר מרדכי ח"א יו"ד יא).

רבנים מהעולם החדש

מטבע הדברים, ככל שעברו השנים, במיוחד בחברות המודרניות, השתתפות האישה בכל תחומי העבודות והמדעים גדלה, וממילא הרבנים הורו להרבות יותר בלימוד תורה לנשים.

כך הורה הרבי מנחם מנדל מלובביץ' בשיחה (ספר 'את עלית' עמ' 45-46), שהואיל וממילא הנשים "יוצאות מבתיהן ומקבלות השפעה מבחוץ וכו', בהכרח לייסד עבורן מוסדות חינוך שבהם יקבלו חינוך הכשר... צריך ללמדן תורה שבעל פה, לא רק לימוד הלכות פסוקות בלי טעמיהן, אלא גם לימוד טעמי ההלכות ועד לשקלא וטריא שבתורה, שמטבע האדם [איש או אישה] שחפץ ומתענג יותר בלימוד זה, שעל ידי זה תהיה אצלן התפתחות החושים והכישרונות... ברוח תורתנו הקדושה...".

וכן הורה הרב סולובייצ'יק (פניני הרב עמ' קסז): "היום, בתקופה שנשים שוות לאנשים הן באקדמיה והן במדיניות, הנשים לא יסכימו להתנהג לפי התורה אם העניין לא יהיה מובן להן ממקורו במקרא ובגמרא, מוכרחים אנו להתיר להן ללמוד תורה שבעל פה... ואם בנות לא ילמדו יסודות התורה מן החומש ומן הגמרא עם פירושי הראשונים, אז חס וחלילה תפסיק היהדות האמיתית שלנו".

אומנם היו רבנים בדור הקודם שהתרעמו על שהתירו ללמד תורה לנשים, כי רק הלכות פסוקות מותר ללמדן (דברי יציב יו"ד קלט-קמ; שבט הלוי ו, קנ). ויש שאסרו ללמדן משנה (אגרות משה יו"ד ג, פז; הערות ריש"א סוטה כא, ב). המשותף להם, שהם חיו בחברה שדוגלת בהתרחקות מהמודרנה, ולכן סברו שדי בלימוד פשוט יחסית, שהוא מרובה לאין ערוך ממה שהיה מקובל לפני כ־200 שנה, כאשר הבנות לא למדו בבתי ספר ולא למדו לקרוא.

ואולם נשים שחיות בחברה המודרנית ושותפות בקידום המדע והחברה, חייבות ללמוד הרבה יותר תורה.

חובת הלימוד לנשים בימינו

לפיכך, כדי לדעת כיצד לחיות כיום על פי התורה, ולדעת את הדרכתה בתחומי האמונה והמוסר, היחיד, המשפחה והחברה, חובה לנשים להרחיב ולהעמיק בלימוד התורה וההלכה, תוך הבנת ההיגיון הפנימי שבתורה, כמבואר בתלמוד ובמפרשיו. בכלל זה חובה ללמוד באופן כללי גם את המצוות שאינן נוגעות למעשה, כדי להבין את החזון הכללי של התורה. כמו כן חובה ללמוד את יסודות האמונה ואת תולדות גילוי האמונה על ידי ישראל, כמבואר בתנ"ך ובדברי חכמים, ראשונים ואחרונים, כדי להבין את הרעיון המוסרי והאידיאלי שבתורה לתיקון העולם. וככל שאישה מוכשרת יותר בלימוד, כך האתגרים שלפניה גדולים יותר, ובד בבד עליה להעמיק יותר בלימוד התורה.

בסדרת 'פניני הלכה' השתדלתי להציע אפשרות לקיום החובה המוטלת על גברים ונשים כאחד, בהיקף ובהעמקה הנראים לי מתאימים. אומנם במצוות המיוחדות לגברים, כמו תפילין וציצית, די לנשים ללמוד את ההלכות שבהן מבואר כלל המצווה. נמצא שבפועל, מאחר שחובת הלימוד בהלכה, באמונה ובמוסר התרחבה מאוד, ההפרש בין חובת הגברים לחובת הנשים הצטמצם, ואף את מה שנשים חייבות, רוב הגברים אינם מספיקים ללמוד כיום.

בעזרת השם בטור הבא אכתוב על מצוות הרשות לנשים, להוסיף לעיין ולהעמיק בתורה ובגמרא, על הבעיות שהיו בעניין זה בעבר וכיום, ועל הפתרונות. ■

בעקבות ההתקדמות הטכנולוגית עבודות הבית נעשו קלות, ונשים רבות החלו לרכוש השכלה, לעבוד בכל המקצועות, להשתתף בלימוד ובמחקר האקדמי, ולהיות שותפות מלאות בחיי הציבור ובהנהגתו. לפיכך נשים חייבות ללמוד הרבה יותר תורה מאשר בעבר

המכללה האקדמית
הרצוג
מיסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

עשינו לך את זה זריז!

מסטודנטית למחנכת בשנתיים בלבד

לימודים בקמפוס
יום בשבוע בלבד
במשך שלוש שנים

ובשנה השלישית את כבר מחנכת במערכת החינוך

חדש!!
הסעות גם מתחנת הרכבת בלוד,
צומת קוקה קולה
ורח' העצמאות, פ"ת

יום היכרות אחרון
ט"ו מרחשוון
26.10.26

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

זיו מאור

המניע לא מניע

שופטים יודעים לסכל מהלכים חוקיים לחלוטין בשל מניעים "פסולים". שתיקה מול מניעיו הפוליטיים והפליליים של מנדלבליט, שנחשפו השבוע, תהיה שפל חדש

כשהתיימרו שופטי בג"ץ לחבל בהחלטת הממשלה לסגור את גלי צה"ל, הם הסתמכו בעיקר על מכתב ששלח שר התקשורת שלמה קרעי לשר הביטחון ישראל כ"ץ. במכתב מנה קרעי בין שיקוליו לייזום המהלך את ההטיה הפוליטית בתחנה ה"צבאית". העובדה שפוליטיקאי הפעיל שיקול פוליטי, הספיקה מבחינתם של השופטים כדי לפסול את ההחלטה. לא שינתה העובדה שקרעי, שהפעיל את השיקול ה"פסול", כלל לא מוסמך לסגור את גל"צ - אלא דווקא הנמען כ"ץ, שלא נזקפה לחובתו אמירה שכזו. גם ועדת מומחים שבחנה את הנושא והתייחסה ברצינות לאלפי פניות לא שינתה את התוצאה הסופית: הרהורו הפוליטי, חסר המשמעות המעשית, של השר הבלתי מוסמך - גזרה את המהלך לאבדון, וממשיכה לחייב את הציבור הישראלי לסבול את קיומה של התחנה החתרנית.

נזכרתי בפרשה הזאת השבוע, כשעורך הדין עמית חדד חשף את הדברים שהטיח מנדלבליט ביהודית תירוש, כדי לשכנע אותה להגיש כתב אישום נגד נתניהו ערב הבחירות: "ביבי יעשה כאן הפיכה משטרית ויהפוך אותנו להונגריה ופולין! את רוצה להיות תובעת במדינה דמוקרטית או בדיקטטורה?". הדברים הללו גרמו לווריד לפקוע במצחו של השופט בר־עם. או שמא לא היו אלה הדברים עצמם, אלא היתממותה העלובה של תירוש, כאילו מניעיו של היועץ המשפטי אינם רלוונטיים.

ההפליה הזאת מזמינה עיון בהיגיון שמאחורי החוק: מדוע בעצם חוק היסוד דורש מעורבות אישית של היועץ המשפטי לממשלה בפתיחת חקירה נגד ראש ממשלה, ושוב בהגשת כתב האישום נגדו? הסיבה לכך היא בדיוק מה שנחשף לנגד עינינו לאורך שנות הרדיפה המשפטית של נתניהו ובוחריו: המנגנון הזה, שקיים בכל דמוקרטיה, נולד מחשש שהפקידים האמונים על אכיפת החוק ישתמשו בסמכויותיהם כדי להשיג תוצאות פוליטיות בדרך לא דמוקרטית. אני סבור שכשפוליטיקאי מקבל החלטה, כמו ההחלטה לסגור את גלי צה"ל, מניעיו אינם עניין לביקורת שיפוטית (אלא אם כן נחשף שיקול פלילי, כמו היענות לשוחד). מניעיהם של פקידים, לעומת זאת, אמורים להיות נתונים לביקורת פוליטית ושיפוטית מתמדת, משום שפקידים מחזיקים בסמכות ללא אחריות ישירה כלפי הציבור.

כל פקיד ומוטת סמכותו, וכל פקיד והיקף הביקורת למניעיו. אבל אם יש פקיד אחד שמניעיו בהחלטה אחת חייבים להיבחן בעין שיפוטית - הרי זה היועץ המשפטי לממשלה כשהוא מחליט לחקור ולהאשים ראש ממשלה. שופטינו לא היססו לפסול החלטות של פוליטיקאים שהתקבלו בסמכות מלאה בגלל מניעים "פסולים", למרות שמניעיהם של פוליטיקאים מעולם לא הוכפפו לביקורת שיפוטית. מניעיו של מנדלבליט, כפי שנחשפו השבוע, מחייבים בהכרח את פסילת האישום כולו, על שלושת פרקיו.

האמת היא שהמלל הקדם־קפלניסטי של מנדלבליט הוא בעיניי משני בחשיבותו להיבט אחר, שנאמר מפי עמית חדד וזכה להרבה פחות הדים: חדד טען שלמנדלבליט וכנופייתו בער להגיש את האישום לפני הבחירות, משום שהם ראו את נתניהו מקדם מהלך מדיני על מדשאות הבית הלבן. המהלך המדיני, נזכיר, הוא הסכמי אברהם - נקודת מפנה מדינית שהגדירה מחדש את הסכסוך הישראלי-ערבי.

האם ייתכן שכתב האישום החפוז והחובבני הזה נולד, משום שבער למנדלבליט ושות' לסכל את הסכמי אברהם? האם ייתכן שהם ראו בעיניים כלות כיצד מכורתו של השמאל הישראלי - המדינה הפלשתינית - יורדת מהשולחן בחסותה של אסטרטגיה מדינית טובה יותר לישראל, ולכן בער להם להתערב בבחירות? אחרי הכול, אין מדובר בתקדים: המטבע "עומק העקירה כעומק החקירה" מתאר את הדרך שבה השמאל, באמצעות מאחזיו בפרקליטות, הינדס מחדש את סדר היום המדיני של אריק שרון וחייב אותו להתיישר עם השקפת השמאל הקיצוני, שהונהג על ידי מצנע שהפסיד בבחירות.

אם אכן תתגבש אמרת הכנף הזאת של עמית חדד לכדי נרטיב מגובש - נראה שנחשפה העבירה החמורה ביותר של לובשי הגלימות נגד הציבור הישראלי. התעוזה שבחבלה בבחירות כדי לסכל מהלך מדיני מיטיב היא בקנה מידה היסטורי, שההשוואות שהוא מזמין יחשפו אותי לתביעות דיבה, אז אימנע מהן.

בראשית ימי ההליך נגד נתניהו, קראתי לתקן את חוק העונשין באופן שהיה מחייב את ביטולו: מאחר שבחוק ממילא קיים סעיף המחיל רטרואקטיבית תיקונים לקולא - ניתן היה עוד ב־1202 לבטל את סעיף המרמה והפרת האמונים המיותר, ולנסח מחדש את סעיף השוחד באופן שמחריג סיקור אוהד כטובת הנאה. מי שהתנגד להצעתי, כולל אנשים ממש מקורבים לנתניהו, הסביר שהמשפט נחוץ כדי לחשוף את מעללי הפרקליטות ועבריינותה.

בחלוף שבע השנים הרעות, נראה שצדקתי: הציבור נחשף לעבירות, אך העבריינים לא משלמים שום מחיר. וזה מצב גרוע יותר מאשר הסתרת העבירות מעין הציבור, כי הידיעה שקאסטה מסוימת רשאית לרמוס את החוק בבוטות כזאת ולא יאונה לה כל רע, מטמיעה בציבור מודעות למשטר מעמדות מסוכן. אין לדעת מה יביאו הבחירות הגורליות שלפנינו, אך אם נתבשר השבוע על ממשלת ימין חדשה ויציבה, מיצוי הדין עם עבריינֵי הפרקליטות והמשטרה חייב להיות גבוה מאוד בסדר היום שלה.

לירן פוקס

קללת הגנרלים

פרישתו של בני גנץ היא לא רק כישלון אישי של פוליטיקאי שנפל שוב ושוב במלכודות הפוליטיות, אלא סימון תמרור אזהרה בוהק לגדי איזנקוט, וקריאת התעוררות למחנה שממשיך לחפש פתרונות קסם במדים במקום להציב מנהיגות אזרחית מנוסה

הודעתו של בני גנץ על פרישה מהחיים הפוליטיים אינה מפתיעה בעקבות הסקרים, אך היא מסמנת נקודת ציון חשובה בפוליטיקה הישראלית. סיומה של דרכו הפוליטית, לאחר שהסקרים הצביעו על יריידה עקבית אל מתחת לאחוז החסימה, מסמן את סופה של תפיסה שלמה שהשתרשה כאן בעשורים האחרונים: האמונה שלפיה רמטכ"לים ובכירי מערכת הביטחון יכולים לדלג מהקריה ישירות אל הנהגת המדינה, ולשנות את המציאות רק מכוח עברם הצבאי.

גנץ נכנס לפוליטיקה כהבטחה הגדולה של מחנה המרכז. בשיאו הוא הצליח לאגד סביבו עשרות מנדטים, הקים את מפלגת כחול לבן, נכנס לממשלה, ונראה היה שהוא בדרך לכבוש את ההנהגה. ואולם פעם נוספת הוכח כי עבר צבאי מפואר אינו מתורגם בהכרח ליכולת פוליטית אפקטיבית. פוליטיקה דורשת היכרות עמוקה עם המערכת הפרלמנטרית, גמישות מחשבתית, יכולת תמרון ובעיקר אינסטינקט פוליטי. את הכלים הללו גנץ לא הצליח לפתח ולשכלל לאורך שנותיו בכנסת ובממשלה.

חוסר הניסיון הזה ניכר שוב ושוב באופן שבו ניווט את דרכו מול יריבים מיומנים ממנו, ובראשם בנימין נתניהו. למרות ההבטחות החוזרות ונשנות לבוחריו ולמרות האכזבות הקודמות, גנץ בחר פעם אחר פעם לתת אמון ולהיכנס להסכמים קואליציוניים שהתבררו בדיעבד כמלכודות פוליטיות. ההסכם לממשלת הרוטציה ב־0202, שהותיר אותו בסופו של דבר ללא תפקיד ראש הממשלה וללא מפלגה מאוחדת, כמו גם ההצטרפות לממשלת החירום ב־3202, נתפסו על ידי רבים כעדות לחוסר הבנה של כללי המשחק הפוליטיים. במקום להציב גבולות ברורים או לנצל מנופי לחץ, הוא נגרר לתוך סיטואציות שבהן הפסיד פעם אחר פעם את ההון הפוליטי שלו.

הדעיכה הפוליטית שלו חושפת טעות כרונית של מחנה האופוזיציה. שוב ושוב בוחרים שם להעמיד בחזית גנרלים נטולי ניסיון אזרחי־פוליטי, במקום לצופף שורות מאחורי פוליטיקאים מנוסים שיודעים כיצד המכונה השלטונית עובדת. כאשר עמדה על הפרק אלטרנטיבה ברורה בדמות נפתלי בנט, אדם שכבר כיהן בתפקיד ראש הממשלה, שמכיר את המערכת הפרלמנטרית לפני ולפנים ויודע לנהל משברים - חלקים גדולים באופוזיציה העדיפו לחפש פתרונות קסם במדים.

המערכת הצבאית פועלת על פי פקודות, מדרג ברור ומשמעת. לעומת זאת מנהיגות פוליטית מבוססת על היכולת לבנות קואליציות, להבין את מפת האינטרסים של השותפים ולדעת להעביר החלטות בסביבה של לחצים מנוגדים וביקורת ציבורית רציפה. פוליטיקאי שצמח במערכת למד את המכונה מבפנים. לעומתו, גנרלים נוטים להניח שהסמכות שלהם תעמוד להם גם כשהם פושטים את המדים, הנחה שהתרסקה עם הקריירה הדועכת של גנץ, שעשה כל טעות אפשרית.

הציבור הישראלי התבגר ומבין כיום שהאתגרים הלאומיים דורשים פתרונות רב־ממדיים. ניהול כלכלה במשבר, טיפול ביוקר המחיה, גיבוש הסכמות בנושאי דת ומדינה או קידום רפורמות מבניות - כל אלה דורשים ידע מקצועי פוליטי, ולא רק רקע בניהול מערכות צבאיות גדולות.

כאן מונח תמרור האזהרה לגדי איזנקוט ולמי שמבקשים להציב אותו כעת בחזית כמנהיג הבא. איזנקוט הוא איש רב־זכויות שתרם רבות לביטחון ישראל, אך נשאלת השאלה אם נכון למחנה לחזור על אותו דפוס פעולה שאכזב בעבר. האם שוב יוצב בראש המערכת איש צבא שכוונותיו טובות, אך חסר לו הקילומטראז' הדרוש כדי להתמודד עם המערכת הפוליטית המורכבת והיצרית בישראל? מי שרוצה באמת להוות אלטרנטיבה שלטונית, חייב להפנים שמנהיגות פוליטית דורשת ניסיון פוליטי מעשי. מי שיתעלם מהכלל הזה, ימצא את עצמו בסופו של דבר בדיוק במקום שגנץ נמצא בו היום.

הכותב הוא יועץ תקשורת ואסטרטגיה, מנהל שותף במחלקת יחסי הציבור בקבוצת התקשורת אשדיר

המכללה
האקדמית חמדת
חוסן, אמונה, חינוך.
קריית חינוך שדות נגב

האקדמית חמדת

משתתפת בצערו של **אריק בלומברג**

בפטירת אימו

שושנה (שושי) תשבי בלומברג ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

הרב יצחק לוי	פרופ' חיים שקד	משה דמרי
יו"ר הוועד המנהל	נשיא האקדמית חמדת	יו"ר האספה הכללית

שבת אתר ישיבה

עם הרב יהושע שפירא והרבנית נעמי שפירא

במלון המלך שלמה טבריה

שבת פרשת וירא, כ' חשון תשפ"ז
30 באוקטובר 2026

תפילות שבת מרוממות
עם החזן **אורי בלט**

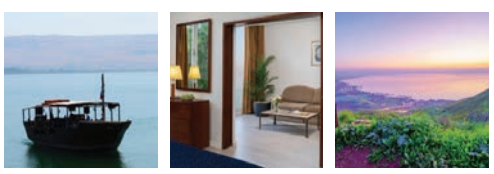

כשרות המלון רבנות ○ בשרים ועופות בכשרות הרב מחפוד ○
ירק בפיקוח ○ כלל המוצרים בכשרות מהדרין ○ בישול יהודי

להרשמה: yeshiva.org.il/sales

או בטלפון: 055-290-1011 התוכנית כפופה לשינויים

ישיבה
בשביל זה יש אינטרנט

הדרבנית נעמי שפירא צילום: רענן קורנבר

לא כל חדרי המלון מיועדים לאורחי קבוצת אתר ישיבה

הבחירות לכנסת ה-26

27/10/2026 | ט"ז בחשון תשפ"ז

רוצים לדעת היכן אתם מצביעים?

לרשותכם מגוון אמצעים:

באינטרנט:
חפשו ברשת "**איתור קלפי**" או היכנסו
לאתר משרד הפנים בכתובת:
www.moin.gov.il

בווטסאפ או במסרון:
053-3801464
מענה 24 שעות ביממה.
לבדיקה יש לשלוח מספר זהות בעל 9 ספרות
(כולל ספרת ביקורת) ואת תאריך הלידה

בטלפון:
073-2458358 או 1-800-101975
מענה אנושי בימים א'-ה' 21:00-8:30
יום ו' 13:00-8:30
המענה בשפות: עברית, ערבית, רוסית, אמהרית ואנגלית

* בנוסף להודעה לבוחר הנשלחת לכתובת שבמרשם האוכלוסין.

שימו לב: אם אתם מעוניינים להסיר פרטיכם מתצוגת פנקס הבוחרים המתפרסם באינטרנט, עליכם להגיש בקשה למפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים. פרטים באתר המשרד.

כדי שתוכלו לממש את זכות ההצבעה ביום הבחירות, יש להצטייד בתעודת זהות עם תמונה עדכנית או באמצעי זיהוי חלופי, תקף עם תמונה עדכנית (דרכון, רישיון נהיגה, תעודה צבאית אישית).

לפמ

משרד הפנים

דעות

אסף פאסי

החיסכון מסנוור

הקמפיינים של המפלגות השונות מנצלים את הבינה המלאכותית להפקת סרטונים בזול, במקום ליצור בעזרתה מענה אישי ומותאם לכל בוחר

אם מישהו היה שופט את הבינה המלאכותית לפי בחירות 2026, הוא היה עלול לחשוב שההמצאה הגדולה של דורנו היא דרך זולה להפיק סרטונים מוזרים ומפלגים יחד עם טקסטים עם מקפים בגדלים לא סבירים. מערכת הבחירות מנומנמת, וגם כשהקמפיינים מגיעים אלינו למסך, רבים מהם מעוררים תגובה אצל המשוכנעים אך משאירים את המתלבטים עם אותן שאלות.

בקמפיין ארצי שניהלתי לאחרונה, ראיתי ירידה של עשרות אחוזים בהוצאות לעומת סדרי הגודל שהכרנו לפני עשור. אני שומע על שינויים דומים גם מעמיתים למקצוע. הפקות שדרשו צוותים גדולים וימי עבודה נעשות עכשיו מהר ובפחות משאבים. זו התקדמות עצומה. אז למה אנחנו לא רואים פריחה דומה באיכות?

כי החיסכון מסנוור. נניח שסרטון שעלות הפקתו אלפי שקלים בודדים נראה ללקוח כמעט כמו הפקה שעלתה פעם עשרות אלפים ויותר. גם אם התוצאה פחות טובה, הבחירה בזול הגיונית. והקמפיינר? הוא עובד מול תקציב, לוח זמנים ולקוח שרוצה לראות תוצרים. כך קל להפיק עשרות סרטונים, בלי לעצור ולשאול אם אחד מהם באמת עונה על מה שמעסיק את הבוחר. ההוזלה, שהייתה אמורה לפתוח אפשרויות חדשות, הופכת ליעד בפני עצמה, והסרטונים והתוכן הופכים לרדודים. אבל המחיר מסביר רק חלק מהסיפור. יש סיבה נוספת לעובדה שאיננו רואים כאן משהו חדש באמת: אנחנו ממשיכים לתכנן כאילו סביבת העבודה שלנו לא עברה רעידת אדמה ושינוי עצום.

בסוף המאה ה־19 החל החשמל להיכנס למפעלים בארצות הברית. במפעל הישן, מנוע קיטור סובב מוטות ארוכים לאורך התקרה, ורצועות שחוברו אליהם הניעו את המכונות. את המכונות היה צריך למקם במקום שבו אפשר לחבר אותן למוטות. בתחילה החליפו את מנוע הקיטור במנוע חשמלי, אבל השאירו ללא שינוי את המוטות, הרצועות וסידור המכונות. התוצאה הייתה הוזלה ויעילות - אבל לא ממשיות, כיוון שסדרי העבודה נותרו כשהיו. רק כשהחלו לתת לכל מכונה מנוע משלה, הבינו שניתן לשנות את המיקום באופן שיהיה הרבה יותר יעיל, נוח ומשתלם לתהליך הייצור.

גם אנחנו עדיין חושבים במונחים של סרטון, מודעה ופרדיגמות שהכרנו שנים, אף שהבינה חושבת ממקום אחר לחלוטין: מענה פרסונלי, אישי ואיכותי, מקיף ברמות שאין אפילו בדמיון שלנו. פעם, בקמפיינים פוליטיים ובכלל בקמפיינים, היה שימוש במסר אחד שכולם שמעו. סיסמאות כמו "ישראל מחכה לרבין" ו"רק הליכוד יכול" זיקקו קמפיין שלם לכמה מילים. המעבר בבחירות 2012 לרשתות חברתיות איפשר פתיחה של הנושא לפי מגזרים ופלחי שוק, אבל עדיין הייתה מוגבלות של כוח אדם ויכולת הכנה. כיום ניתן לתת תשובה אפילו ברמה אישית, לכל אדם, ולנצל את יכולות הבינה למענה נקודתי ופרסונלי.

בוחר שמתלבט בגלל חינוך אינו שואל את אותן שאלות כמו בוחר שתחבורה קובעת את יומו, או כמו מי שעתיד יהודה ושומרון קיומיים בשבילו. כל אחד מהם רוצה להבין מה התוכנית, כמה תעלה, מי יבצע אותה ומה קרה להבטחות קודמות, וכמו שמאיר אריאל כתב - "אדם צועק את שחסר לו". מערכת שנבנית על תוכניות, נתונים ומקורות גלויים יכולה לאפשר לאנשים לשאול במילים שלהם, ולקבל או לא לקבל תשובות. וכך כל אדם רואה את שחשוב לו, וממילא סיכויי הבחירה גדלים.

ברור שיש כאן גם אפשרות לעבודה בעיניים: לספר לכל קבוצה בדיוק את מה שהיא רוצה לשמוע - להערכתי זו אחת ההתמודדויות שיהיו לקמפיינרים בבחירות הבאות. אבל רגע לפני שאנחנו נכנסים למניעות, כדאי שנבין את עומק המהפכה.

הבחירות הן רק דוגמה - הפלוס העצום במעבר לפרסונליזציה רלוונטי לכלל המשק ולכלל המגזרים, הרבדים והאינטליגנציות. בקריקטורה מפורסמת שצייר הנס טראקסלר ב־1975, בעלי חיים שונים נדרשים לעבור את אותו מבחן: לטפס על עץ. מבחן כזה יכול לגלות לנו מי טוב בטיפוס. הוא לא יגלה שהדג הגרוע בטיפוס יודע לשחות, וגם לא אילו יכולות אחרות יש למי שנכשל בו. כך גם מבחן כתוב מחמיץ ילד שמסביר רעיון מבריק בקול, ילדה שמוצאת פתרון מעשי לבעיה שלא הופיעה בכלל על הדף, או מוכשרים שבעיקר יודעים לעשות צחוקים ולחקות את המורים. וזה נכון לעסקים, נכון להנהגת מדינה, ונכון לכל דבר בעצם.

נחזור אלינו. בסוף הבחירות לא יעניין אותנו כמה סרטונים הופקו וכמה כסף נחסך. מה שנרצה לדעת זה מי הצליח לשכנע כאלה שהתלבטו באמת, ואיך ניצחנו או הפסדנו בבחירות. שאלה זו קיימת בעניין מהפכת הבינה המלאכותית, בכלל הנדבכים: בסוף שאלו את עצמכם איך בית הספר שלכם, העסק שלכם והעבודה שאתם עובדים בה, לוקחים את המהפכה הגדולה ומצליחים לייצר ממנה חידוש. לא רק להחליף את המנוע, אלא לבנות מחדש את המפעל בהתאמה למה שהוא אמור לשרת לאחר המהפכה.

בחירות

אלישע האס

היהודים חזרו לאדמה

תוכנית 'השדרה הכפולה' של פרופ' וכמן קרמה עור וגידים והפכה למציאות, עם כניסתם של השר בצלאל סמוטריץ' והשרה אורית סטרוק לתפקידם בממשלה

בשנים שלאחר מלחמת יום הכיפורים שירת פרופ' אברהם וכמן המנוח, שהיה בעבר דיקן הפקולטה לארכיטקטורה בטכניון, שירות מילואים באגף התכנון של צה"ל. הפרופ' האמון על הליכי תכנון רציונליים נדהם לראות שבצה"ל לא ידועים היעדים, ולא פועלים לפי פרוגרמה ארוכת טווח. לא איש כווכמן ישב ויקטר. הוא עשה מעשה וישב וביצע את הליכי התכנון כהלכתם, ובשנת 1976 התייצב בלשכת ראש הממשלה יצחק רבין ופרס בפניו את תוצאת התהליך השיטתי, הלוא היא "תוכנית השדרה הכפולה - תוכנית יעד לקביעת גבולותיה ודמותה של מדינת ישראל". וכמן הלך לעולמו לפני כשני עשורים ולא זכה לראות במימוש תוכניתו החיונית. והנה עתה בזכות המנהיגות, האמונה והדבקות במטרה של מנהיגות מפלגת הציונות הדתית הגיעה מורשתו לשלב הביצוע.

פרופ' וכמן הסביר שבהעדר אחיזה מסיבית, התיישבותית, צבאית ומדינית בגב ההר המזרחי ביהודה ושומרון, מדינת ישראל לא תוכל להתקיים הן בזמן מלחמה והן בזמן רגיעה. גם ללא פלישה צבאית, חדירה הדרגתית של מוסלמים לתוך רקמת החיים של ישראל הקטנה בשפלת החוף תביא לאובדן יכולת העמידה בלחצים צבאיים וכלכליים. לכן הציע תוכנית יעד הרואה את המבנה הפיזי של המדינה היהודית כשתי שדרות אורך ומספר רצועות רוחב מסיביות המחברות ביניהן. השדרה המזרחית כוללת את רמת הגולן, מזרח הגליל, מזרח הרי השומרון ויהודה, בקעת הירדן, מדבר יהודה והערבה עד אילת. החוליה החסרה הייתה גזרת יהודה ושומרון. סיפוח השדרה המזרחית מונע הקמת מדינה פלשתינית ומציע פתרונות שונים לאזורים המאוכלסים בגב ההר.

פרופ' וכמן הסביר שרק אחיזה אזרחית מסיבית, ופיתוח אינטנסיבי של השדרה המזרחית ללא דיחוי, ללא המתנה לשום הסכם עתידי, כאן ועכשיו, יבטיחו את יציבותה של האחיזה הישראלית בארץ ישראל המערבית, כולל שפלת החוף. פיתוח זה ייתן ביטחון מרבי לגושי ההתיישבות, שלא יהיו יישובי קצה, ויאזן סכנת חדירה ערבית לתוך השדרה המערבית וביתור הרצף היהודי. וכמן הדגיש שהתוכנית נועדה להבטיח את יציבותה של המדינה היהודית גם בעת רגיעה, כאשר הגבולות ייפתחו ותתהווה סכנה ממשית של חדירה ערבית לרקמת החיים היהודית בארץ הקטנה. לכן דווקא כל חולמי השלום חייבים להיות הראשונים שידרשו לקדם תוכנית זו.

ההססנות הישראלית והעדר תוכניות מעשיות למימוש האחיזה בשדרה המזרחית וברצועות הרוחב פתחו את השער להסתערות של הפלשתינים, במימון ובהובלה של אירופה האנטישמית. תוכנית סלאם פיאד, שהיא תוכנית אירופית במימון האיחוד האירופי וקרנות ממשלתיות רבות, נועדה לכבוש את השטח כיבוש שקט, כמיטב המסורת המוסלמית, ולבנות דה פקטו מדינה פלשתינית ביהודה ושומרון עד 2030.

מאהלים בדואיים הובאו לשטחים בשדרה המזרחית שמעולם לא יושבו על ידי הערבים, ובנייה בלתי חוקית בשטחי C בוצעה בשיטתיות. הסכנה לאובדן השטח ולמימוש בניין השדרה המזרחית נעשתה מיידית ואקוטית. ישראל הייתה רגועה ואשלייתית ונלחמה במאחזים שהוקמו בגב ההר, והבדואים התקדמו וגלשו לבקעה.

לפני ארבע שנים, עם כניסתו של השר בצלאל סמוטריץ' למשרד האוצר ולמשרד הביטחון וכניסת השרה אורית סטרוק למשרד ההתיישבות (שילוב מנצח), הוחל בהפיכת חלומו של פרופ' וכמן למציאות.

תוכנית הבנייה של סלאם פיאד הואטה מאוד על ידי הריסת מבנים שנועדו לייצר אחיזה באזורי מפתח. שרשרת החוות בשדרה המזרחית, בגב ההר ועל הירדן (במוצבים הנטושים) הינה המפעל הראשון שעוצר את הכיבוש השקט ומממש את תוכנית וכמן.

שרשרת של 130 חוות ויישובים חדשים, ושל יישובים קיימים שקיבלו העצמה ומשאבים, היא הערובה ליציבות הקיום של המדינה היהודית. חוות כגון חוות עינות קדם בבקעת יריחו והחווה של עמיאל בהר בזק הן ההגשמה של הציונות במאה העשרים ואחת.

בזכות החזון, האמונה, היוזמה והמנהיגות של סמוטריץ' וחבריו, תוכנית פיאד הולכת ונבלמת. אם ניתן למנהיגות של מפלגת הציונות הדתית די כוח פוליטי, בשנת 2030 השדרה המזרחית תהיה בשליטה מלאה של המדינה היהודית. תושבי השפלה ייהנו מביטחון מוגבר באופן מעריכי. כל זאת הודות לחלוצים הצעירים שנאחזו בגב ההר, במדבר ובבקעה.

בשנת 1939 היו הוריי הצעירים, שהגיעו מברלין, חלק מחבורת "נוער גבעות" שהתנחלה בעמק בית שאן. הם תרמו לכך שהעמק נכלל במדינת ישראל כחלק מן השדרה המזרחית. הצעירים של המאה העשרים ואחת תורמים לכך שכל השדרה המזרחית תהיה חלק ממדינת ישראל. כל מי שייתן קולו למפלגת הציונות הדתית יהיה שותף להמשך הבנייה ולהבטחת הקיום של המדינה היהודית, בתוך העולם שחפץ לראותה מסכנה ונמוגה. כל מי שתומך בשותפים לאחים המוסלמים לבטח יכשיל מפעל חיוני זה. האחריות על כל אחד ואחד אישית, ביום הקלפי.

הכותב הוא חבר בהנהלת חוג הפרופסורים לחוסן לאומי

הרב דני לביא

מלכודת הטהרנות בציבור הדתי־לאומי

חבר ימני וערכי שיתף בקושי העצום מבחינתו להצביע למפלגות הימין, בשל סוגיית גיוס החרדים. התלבטותו ממחישה את גודל האבסורד, ומלמדת כיצד תסכול מוצדק לחלוטין עלול להוביל להימור על עתיד המדינה וביטחונה

כבר תקופה ארוכה שאני פוגש אותם. אנשים טובים ואידיאליסטים, לוחמים שנתנו מעצמם חודשים ארוכים בחזית, שמסתובבים עם כאב בטן קשה. פצע גיוס החרדים מדמם, והכעס גורם להם לחפש מפלט פוליטי. השבוע ניהלתי התכתבות עם חבר כזה. לא באתי לשכנע אותו באופן אישי, אלא באמת ניסיתי להבין כיצד עובד הראש שלו ושל אנשים שחושבים כמותו. אבל ככל שהעמקנו, התברר שמתחת לכאב מסתתרת טהרנות מסוכנת, כזו ששוכחת שפוליטיקה היא לא השידוך המושלם שאיתו תחיה לשארית ימיך, אלא חובה מוסרית לבחור באפשרות הטובה ביותר לעם ישראל במציאות הנוכחית, ובניסוח פחות חיובי: לבחור ברע במיעוטו.

להלן עיקרי הדברים מתוך ההתכתבות בינינו:

החבר: מודה שאני מתקשה מאוד להצביע למפלגות הימין בקונסטלציה הנוכחית, בגלל האחריות למחדל 7.10 ומה שקדם לו. שיתוף הפעולה המחפיר עם ההנהגה החרדית, גם במה שהיה וגם במה שמתוכנן לעתיד עם חוקי הגיוס. המגזריות הצרה וההתמקדות הכמעט בלעדית בסוגיות של התיישבות, והסגנון הקיצוני של חלק מחברי הכנסת. האמנתי מאוד בניסיונות להקים מפלגות ימין מתונות וממלכתיות יותר, אבל הניסיונות האלה קרסו. כרגע אני פשוט לא יודע למי אצביע.

אני: אני מבין מאיפה זה בא, אבל פוליטיקה זה "אומנות האפשר", לא האידיאל הנשגב. נציגי המגזר שלנו בממשלה למרות הכול עשו דברים משמעותיים ביותר, ולא רק בתחום ההתיישבות, וממש לא רק מתוך ראייה מגזרית צרה: בשמירה על הכלכלה תוך כדי מלחמה, בתקצוב החינוך, בניהול המלחמה בעזה ובבלימה של הקמת מדינה פלשתינית ביהודה ושומרון, בחיזוק מוקדי זהות יהודית ועוד. הם לא מושלמים וגם לי יש ביקורת, אבל במכלול זכינו לשליחי ציבור שעובדים קשה למימוש הערכים שחשובים לנו ולמדינת ישראל.

החבר: אבל לא הגיוני שהציבור שלנו נלחם וקורס תחת נטל המילואים, בזמן שהשותפים החרדים בקואליציה נהנים מהשלטון, יושבים ביציע ושולחים ילדים של אחרים להילחם. אני מאמין ושואף לממשלה ציונית רחבה של כל מי שמשרת.

אני: הכאב על המילואים קורע גם אותי, אבל בוא נדבר על מה שאפשרי במציאות. יש היום בגוש המרכז דמויות נעימות וערכיות, אנשים שהם "נערי פוסטר" של ממלכתיות. אבל בפועל, ברגעי האמת הם מיישרים קו עם התפיסות הכי מסוכנות ביטחונית: סיום המלחמה, פשרות מסוכנות, החרמה של הצד הימני, והקמת ממשלה בגיבוי מפלגות ערביות שמוכנות לפגוע בקיום המדינה.

מעבר לזה, אם תעלה ממשלת שמאל, אתה באמת חושב שהם יגייסו חרדים? הרי היינו בסרט הזה בממשלת השינוי הקודמת. הם לא קידמו במילימטר גיוס חרדים, כי אי אפשר לגייס לוחמים בכפייה. ואז לא תקבל שוויון בנטל, אבל בתמורה כן תקבל מסירת שטחים, מדינה פלשתינית ופגיעה קשה בזהות היהודית של המדינה. באיזה תרחיש ימותו יותר חיילים ויהיו יותר ימי מילואים, כשחלקים בעם לא מתגייסים, או כשצה"ל ייסוג מעזה ויחזור לשיטת הפשיטות לתוך קיני טרור אחרי שניסוג מהם? אז מה בעצם האלטרנטיבה שלך?

החבר: שלא תבין לא נכון, אני ממש לא בעד ממשלת שמאל, וממשלת השינוי הקודמת היא לא השאיפה שלי. אני מקווה שהמציאות תחייב הקמת ממשלת אחדות אמיתית נטולת חרדים וגורמי קיצון. אבל בכנות? אין לי כרגע אלטרנטיבה ריאלית. יש מפלגות ימין קטנות שכנראה לא יעברו את אחוז החסימה, ויש מפלגת ימין חילונית שיושבת באופוזיציה אבל מחרימה חצי מהעם באופן פרסונלי ולכן מונעת אחדות. אבל דבר אחד אני יודע: המצב הקיים לא יכול להמשיך.

אני: אחי היקר, אני מבין את הקושי אבל לא את המסקנה. יש פה כשל כואב: בשביל "להעניש" את המפלגות החרדיות ולא לשבת איתן, אתה מוכן להמר על הביטחון והקיום שלנו?! הרי אם תהיה ממשלת שמאל, חוץ מזה שתקבל אצבע בעין לחרדים שאולי לא יהיו בקואליציה, הכול יהיה גרוע יותר. אני לא אומר את הדברים מתוך השערות שלי, אלא מהצהרות הבחירות המפורשות שלהם:

אחדות? לא תהיה, אלא המשך החרמות של מחצית מהעם (כמעט כולם מתחייבים שלא ישבו עם חלקים מרכזיים מהגוש הימני). התיישבות? הבטיחו פינוי חוות ויישובים (יאיר גולן). עזה? העברת השליטה לרשות הפלשתינית, שבפועל משלמת משכורות למחבלים (יורם כהן). יהודה ושומרון? תוכנית לשליטה ירדנית (ליברמן). חינוך יהודי וזהות יהודית? פגיעה מפורשת ומוצהרת (יאיר גולן). וגיוס חרדים? לא יקודם במילימטר (כפי שראינו בממשלת השינוי), ואפילו יותר מזה. יאיר גולן הצהיר שיהיה מוכן לשבת עם החרדים ולתת להם את מה שירצו כדי להפיל את הממשלה הזאת. ויורם כהן אמר שיגיעו לפשרות מרחיקות לכת עם החרדים וישחררו רשמית עד 30% מהם מגיוס.

> עלינו לשאול שאלה מוסרית וריאלית אחת: איזה פתק יקדם הכי הרבה טוב לעם ישראל במציאות הקיימת. כל בחירה אחרת היא אולי הצהרה מצפונית מרגשת, אבל במבחן התוצאה היא עוול מוסרי והימור מסוכן שאין לנו שום פריבילגיה לקחת

להוריד את המשקפיים הטהרניים

השיחה הזאת הסתיימה בשתיקה. ידידי היקר לא הצליח להשיב לי מדוע האלטרנטיבות שהוא מתלבט לגביהן לא יחמירו את מצבה של המדינה ויסכנו אותה בכל התחומים, אך מצד שני עדיין מצא בתוכו קושי רגשי עצום.

הכאב של רבים מהציבור הדתי הוא אמיתי וצודק. אי אפשר וגם אסור לטאטא אותו. אלא שהניסיון לתרגם את הכאב הזה להצבעת מחאה, דומה לאדם שרואה שכמה נוסעים מסרבים לחתור בספינה שלו, ומרוב תסכול הוא מחליט לקפוץ ממנה אל מים שורצי כרישים, בתקווה שהמציאות תיאלץ ספינת פאר דמיונית לעבור בדיוק שם ולאסוף אותו.

עלינו לזכור שלעומת התפיסה החרדית, חלק מרכזי מהתפיסה התורנית של הציבור הדתי־לאומי גורסת שיש לפעול עם הקב"ה ולעשות את הטוב המקסימלי שבכוחנו, גם במציאות מורכבת ובעייתית. כך נהגנו בראשית המפעל הציוני, וכך אנו פועלים כיום בצבא ובמערכות המדינה השונות. עם מבט זה עלינו לגשת גם לבחירות.

כל ישראל הם אחים אהובים, בעלי כישרונות שונים וגוונים חשובים, אך הזירה הפוליטית היא זירה של הכרעות מעשיות. השמאל והמרכז הישראלי אלופים בלנסח סיסמאות של "אחדות", "ממלכתיות" ו"שלום" שנשמעות נעימות לאוזן, אך במבחן המציאות הן מובילות פעם אחר פעם לאסונות ביטחוניים כבדים, וגם לשיח שרחוק מלרפא את השבר החברתי.

מנגד, הימין הפוליטי ממש אינו מושלם, והשותפות עם ההנהגה החרדית סביב חוק הגיוס גובה גם מחירים כואבים. אבל כשניגשים לקלפי, חובה עלינו להניח בצד את החיפוש אחר מראה שתשקף את טהרת הכוונות שלנו. פוליטיקה היא לא המציאות המזוקקת והמדויקת (כפי שסבורים רסיסי המפלגות שלא יעברו את אחוז החסימה, ובכך הם מסכנים את עתיד המדינה).

על כן, עלינו לשאול שאלה מוסרית וריאלית אחת: איזה פתק יקדם הכי הרבה טוב לעם ישראל במציאות הקיימת, ואיזה פתק ימנע את הנזק החמור ביותר לביטחון המדינה, לחינוך, להתיישבות, לזהות היהודית, ולמישורים הנוספים שהזכרנו. כל בחירה אחרת היא אולי הצהרה מצפונית מרגשת, אבל במבחן התוצאה היא עוול מוסרי והימור מסוכן שאין לנו שום פריבילגיה לקחת.

הכותב הוא ר"מ בישיבה הגבוהה באלון מורה

קוד אתי בקלפי

בין זכות הציבור לדעת לאיסורי לשון הרע: כיצד מנהלים ביקורת פוליטית מועילה מתוך אחריות לאומית על פי ההלכה?

אחד מעקרונות היסוד של המשטר הדמוקרטי הוא העיקרון של זכות הציבור לדעת. דרישה זו נשענת על היגיון רב: מכיוון שנבחרי הציבור אמורים לפעול על פי דעת הבוחרים, הציבור מעוניין לדעת את מעשיהם ומחדליהם. הציבור מוסר את הסמכות לנבחרים, אך מוסיף לאחוז בה באמצעות דרישה לשקיפות, ביקורת מתמדת, הפעלת לחצים ציבוריים ודיון חופשי באמצעי התקשורת, ובעיקר בתעמולת בחירות. במשטר כזה, ויכוח בין מפלגות ואמצעי תקשורת חופשיים אמורים לשמש ככלב שמירה, הפועל למניעת שחיתות ומדיניות פסולה. לציבור חשוב אפוא לדעת מה עושים נבחריו ומה הם מתכננים לעשות, כדי לבקר אותם ולהשפיע על דרכם, ואם ישתכנע שאינם מתאימים לתפקידם, הן בשל סולם הערכים המוסרי שלהם והן בשל המדיניות שהם מובילים, יבקש להחליפם באחרים ביום הבחירות.

ואולם כאשר אנו באים לחיות ולפעול במערכת דמוקרטית על פי התורה וההלכה, עומדת בפנינו התלבטות הלכתית ומוסרית חמורה ביחס לאיסורי לשון הרע ורכילות. החפץ חיים, ובעקבותיו הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל, האריכו לבאר עד כמה הם חמורים ומרעילים את היחסים החברתיים.

כל זה מעמיד בפנינו את השאלה: האם ניתן לקיים תעמולת בחירות יעילה בלי להיכשל באיסורים חמורים של לשון הרע?

לשון הרע לתועלת

כשאנו באים לגבש קוד אתי הלכתי למערכת בחירות במדינה יהודית, עלינו לאמץ את הנחיית היסוד של החפץ חיים בהקדמתו לספרו. החפץ חיים מזהיר מפני תחבולה של יצר הרע, המחמיר על האדם בענייני לשון הרע עד שהוא מראה לו שכל דיבור נכנס בכלל האיסור, וכתוצאה מכך מביא אותו למסקנה שאי אפשר לנהל חיים תקינים. רבים עלולים להגיע מכך אל הקוטב ההפוך, ויתירו לעצמם את הרסן לגמרי.

לפיכך חובה עלינו להשתמש ב"כוח דהיתרא", ובכך לסלול דרך הלכתית שבאמצעותה ניתן לנהל מערכות ציבוריות תקינות; לא להפקיר את המדינה בידי מנהיגים כושלים או מושחתים שעלולים להיבחר ולא להשאיר את הזירה הפוליטית והתקשורתית מחוץ למרותה של ההלכה.

עיקרו של ההיתר לפרסום ביקורת על מועמדים בבחירות נשען על הדין ההלכתי של "לשון הרע לתועלת". כשם שעדים חייבים להעיד בבית הדין כדי להוציא את הצדק לאור, וכפי שמותר ואף חובה להזהיר אדם העומד לעשות עסקים עם שותף או עובד שאינו ישר, כך קיימת תועלת ציבורית ראשונה במעלה בפרסום מידע על מועמדים. שיקול זה אינו רק היתר. יש חובה לספק מידע שימנע מן הציבור לבחור מועמד שעלול לגרום נזקים גדולים, ויש בכך גם משום "לא תעמוד על דם רעך" בקנה מידה לאומי.

החידוש ההלכתי במערכת בחירות דמוקרטית הוא שגם כאשר הערכת התועלת וההתאמה לתפקיד היא סובייקטיבית ומתבססת על תפיסת עולמו האישית של מי שפועל בתקופת הבחירות, הפרסום עדיין מוגדר כתועלת. דיון ציבורי פתוח המאפשר לבוחרים לגבש את עמדתם ולהכריע מי המועמד הראוי ביותר הוא כלי חיוני לניהול תקין של המדינה. מאידך גיסא, להיתר זה יש גבולות הלכתיים ברורים, ובמקום שבו מתברר כי קיימת חריגה מפורשת מן הגבולות שההלכה מציבה, נדרשת מידת הגבורה. יש לזכור כי אין שום היתר לעבור על איסור תורה מפורש, גם אם הדבר פוגע בסיכויי ההצלחה בבחירות, שהרי "אין חוכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'".

בבואנו לבחון את דרכי ההיתר לתעמולת בחירות, עלינו לבחון כמה טיעונים נפוצים שלא נכון להסתמך עליהם. לא ניתן להתכחש לעובדה שאחד הנושאים המרכזיים במערכת הבחירות הנוכחית הוא דמותה היהודית של המדינה כנגד אלה שעלולים לפגוע בה. במצב עניינים זה, יש המבקשים להסתמך על מה שכתב החפץ חיים (לשון הרע ח, ה), שמצווה לומר לשון הרע על אפיקורסים. אלא שרבים מן הפוסקים בדורנו הורו שאין דין 'אפיקורוס' במי שמעולם לא התחנך לתורה ולמצוות. יתר על כן, שמענו מפיו של מורנו הרצי"ה זצ"ל בשיחותיו (פר' קדושים, עמ' 175) שאין להסתמך על היתר זה למעשה.

טענה שנייה היא שכל מי שנכנס לפוליטיקה יודע שבכך הוא נחשף לביקורת ציבורית ויש לראותו כמי שמסכים שידברו

> כאשר אנו מנהלים את מערכות הבחירות שלנו מתוך זהירות בהלכות לשון הרע, נאמנות לאמת וטיפוח האחדות והשלום, אנו מבססים את התשתית המוסרית והתורנית של מדינת ישראל, ומקרבים את עצמנו אל החזון של חברה מתוקנת הצועדת לאורה של התורה

בגנותו. ידוע הפתגם: "לא אכפת לי מה יאמרו עליי, העיקר שידברו עליי". כל זמן שמדובר בביקורת עניינית, זה אכן חלק בלתי נפרד מן החבילה. בכל מקום עבודה חייב המנהל לדעת על מעשיו ומחדליו של מי שעובד אצלו, ובמדינה הדמוקרטית הציבור הוא המנכ"ל, והנבחרים הם עובדים שלו. אבל ככל שמדובר בהשמצות אישיות שאינן נוגעות במישרין לתפקודו של נבחר הציבור, טענה זו לא מחזיקה מים.

טענה שלישית היא שאיסורי לשון הרע קיימים רק כלפי בני אדם מסוימים, אבל כאשר מדובר במפלגה או ברשימת מועמדים אין בכך איסור. ואולם על כך כתב ה'פלא יועץ' (ערך: לשון הרע): "ואם גדול עונש לשון הרע למדבר על היחיד, על אחת כמה וכמה רעה כפולה ומכופלת למדבר על הרבים". קל וחומר גדול עוד יותר הוא שאין לדבר סרה במחנה שלם בעם ישראל (במיוחד כשזה גם מעורר תגובת נגד חריפה), ובכך להרבות שנאה בין חלקי העם. וגם כאשר מפלגה נוקטת קו תעמולה חיובי, עליו להיעשות כך שלא יהיו בו "רמזים עבים" לפגמים שיש אצל אחרים.

שמועות חסרות יסוד, השערות או קביעות עובדתיות שלא הוכחו כדבעי. במציאות שבה רוב המידע מגיע מכלי שני ושלישי, אם המידע מסופק חובה לציין במפורש שהוא מסופק; ואם אין לכך ביסוס מספיק, אסור לפרסמו כלל. חלק בלתי נפרד מעיקרון זה הוא חובת הדיוק. אין לנפח עובדות, להוציא דברים מהקשרם או להחסיר פרטים המאזנים את התמונה. ניסוח הביקורת חייב להיות ענייני ומדויק.

טוהר הכוונה: המפרסם חייב לכוון אך ורק לתועלת הציבור כפי שהוא תופס אותה. אם המניע העיקרי הוא שנאה אישית, נקמה או הנאה מהכפשת הזולת, וקל וחומר אם המטרה שלו היא קידום האינטרס האישי ורדיפת השררה שלו, אסור לו לפרסם את הביקורת שלו; וגם אם האינטרס האישי לא פוטר מן האחריות להזהיר את הציבור, הוא עלול לסמא את העיניים ולא לאפשר שיקול דעת ענייני. הדברים אמורים ביתר שאת ביחס לפוליטיקאי שלוקה בעצמו בפגמים שהוא מבקר בהם את זולתו.

מבחן התוצאה: אין היתר לומר דברים שליליים שלא יביאו שום תועלת מעשית. מסיבה זו, שיחות רחוב אקראיות, הוצאת קיטור ברשתות או הדלפות אנונימיות שהסבירות לכך שיביאו תועלת נמוכה ביותר, כולן נכשלות באיסור לשון הרע. כמו כן יש לשקול לעיתים את הנזק הציבורי ההיקפי, כגון פגיעה אנושה באמון הציבור בסוג אנשים מסוים או במערכות השלטון. ואם ניתן להעריך שהנזק רב על התועלת, הדבר אסור.

חיפוש חלופות: הפרסום השלילי הוא המוצא האחרון. אם ניתן להשיג את התועלת בדרכים אחרות, כגון תעמולה חיובית, סיסמאות סתמיות וכדו', אין היתר לפרסם דברים שליליים.

מעבר לפרטי הדינים והתנאים הטכניים, עלינו להציב לנגד עינינו את היסוד הרוחני העמוק של התורה: "ואהבת לרעך כמוך". מצד אחד יש בנו אהבה כלפי כל אדם מישראל, גם אם הוא מזוהה עם המחנה היריב, ומצד שני יש לנו אהבה גדולה לעמנו ולתורתנו, למדינתנו ולארצנו, ונרצה לעשות כל שביכולתנו למנוע פגיעה בהם.

בלהט הוויכוח הפוליטי, קל מאוד לשכוח שגם בזמן של מחלוקת אידאולוגית חובת האחווה שרירה וקיימת. המפלגות והסיעות השונות מציעות דרכים שונות לבניין האומה, אך כולן חלק מגוף אחד. אצל מורנו הרב צבי יהודה יכולנו לראות מאבק תקיף על האמת האידאולוגית כשהוא שזור תמיד בעין טובה, באהבת ישראל וברגישות עמוקה לכבודו של כל אדם, גם אם הוא יריב פוליטי מר. גם בתוך הלהט של מערכת הבחירות נימנע מלהשתמש בשפה המעמיקה את השסע והשנאה, גם אם אחרים אינם נוהגים כך.

והעיקר, היום שאחרי הבחירות. מערכת בחירות היא אירוע חולף; היא אמצעי לקביעת מנהיגות ומדיניות לזמן מוגבל, ואילו האומה היא נצחית. ביום שבו נסגרות הקלפיות חובה עלינו להשליך מאחורי גבנו את ימי המתיחות, לאחות את הקרעים ולהתלכד סביב המכנה המשותף, בכל הרכב של ממשלה שיהיה לאחר מכן. המנהיגים והפעילים נדרשים להראות דוגמה אישית של פיוס, כבוד הדדי והושטת יד, מתוך הכרה עמוקה שרק באחדות ובשלום נזכה לבניין האומה ולתיקון עולם.

תפקידן הגדול של המערכות הציבוריות בציבור הדתי אינו להיות חיקוי זול של הפוליטיקה הכללית. עלינו ליצור דגם ראוי של פוליטיקה אחרת ואחראית, הפועלת מתוך אהבת ישראל ואחריות לאומית. כאשר אנו מנהלים את מערכות הבחירות שלנו מתוך זהירות בהלכות לשון הרע, נאמנות לאמת וטיפוח האחדות והשלום, אנו מבססים את התשתית המוסרית והתורנית של מדינת ישראל, ומקרבים את עצמנו אל החזון של חברה מתוקנת הצועדת לאורה של התורה.

הכותב הוא רב היישוב עטרת ועומד בראש מחלקת אחווה לחברה ומשפחה במרכז תורה ומדינה

ואהבת, גם למחנה היריב

כדי שביקורת פוליטית או תעמולת בחירות תהיה מותרת על פי ההלכה, עליה לעמוד בתנאים שקבע החפץ חיים לאמירת לשון הרע לתועלת:

עקרון האמת: אין לפרסם

לאריק בלומברג
משתתפים בצערך עם פטירת אמך
שושנה (שושי) בלומברג ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

לעופר וולף
משתתפים בצערך עם פטירת אביך
מנחם עזריאל וולף ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

קול יעקב

עוגן יציב, צוק איתן של בהירות אמונית ודבקות במסורת אבות, גם בימים מטלטלים של ספקות ומבוכה מכל עבר ◂ 70 שנה להסתלקותו של רבי יעקב פרידמן, האדמו"ר מהוסיאטין תל אביב, מחבר הספר 'אהלי יעקב'

ביום שישי, ה' באייר תש"ח, סמוך לכניסת השבת, הוכרז על הקמת מדינת ישראל. למחרת, בשבת פרשת אמור, ו' באייר, בזמן סעודה שלישית, נשא רבי יעקב פרידמן, חתנו ויורשו המיועד של רבי ישראל, האדמו"ר מהוסיאטין, דברי תורה בפני חסידיו כמדי שבת. לקהל הרגיל הצטרף בשבת זו ציבור רחב שבא לשמוע השקפה של תורה על מה שהתרחש בערב השבת. דרשה זו, המופיעה בספרו 'אהלי יעקב', היא הדרשה החסידית הראשונה שנאמרה לרגל הקמת מדינת ישראל.

בדרשה יש שלושה חלקים. בחלק הראשון מבטל ה'אהלי יעקב' את הטענות של מתנגדי הציונות, שכביכול יש בהקמת המדינה מרידה בה' ועבירה על שלוש השבועות. אדרבה, הוא טוען, הגויים עברו על שבועתם שלא לשעבד את ישראל יותר מדי. עם ישראל לא מרדו באומות ולא עלו בחומה, ואין שמץ אמת בטענות מתנגדי הציונות. את הביקורת כנגד חילוניותה של המדינה הוא פוטר בדרשה אחרת, בביקורת נגדית: מדוע לא עליתם בהמוניכם ויצרתם כאן רוב של שלומי אמוני ישראל? עדיין לא מאוחר מדי לפעול ולהשפיע. בחלק השני והעיקרי של הדרשה הוא מבאר שקיומה של המדינה מותנה בשני דברים הדורשים עמל רב: הראשון, שלום ואחדות: "הלוא המחלוקת הייתה סיבת החורבן". והשני, קדושה וטהרה. לא די בצבא חזק, בכלכלה יציבה וביחסים בין־לאומיים מתוקנים. התוכן הפנימי, הרוחני, של המדינה הוא העיקר: "שמירת כל מצוות ה' בשלמותן היא תנאי הקיום של המדינה".

בחלק השלישי והאחרון של הדרשה הוא כותב כך: "בני ישראל יקרים, המסולאים בפז, עומדים במלחמה כבדה עם פראים ומוסרים את נפשם על כבוד עמם וארצם, במה נוכל להשתתף במלחמה ולעזור לניצחונם? הן כבר עברנו את גיל הגיוס. אנו יכולים לעזור בקדושה ובטהרה ובתשובה שלמה. גדולה תשובה שמקרבת את הגאולה". אלמלא היה הרבי בן 70 בעת הקמת המדינה ומלחמת העצמאות, הוא היה מתגייס בעצמו, אבל מכיוון שאינו יכול לעשות זאת, הוא מקבל על עצמו לסייע בחיזוק הקדושה, הטהרה והתשובה. לדבריו, הדרך להשפיע ולקרב לאמונה איננה בדרשות ודברי תוכחה, אלא בדוגמה אישית: דקדוק במצוות שבין אדם לחברו והימנעות מחילול השם בעניינים אלה.

המעיין שממנו נובעת אהבת הארץ

אדמו"רי הוסיאטין, כמו רבים אחרים מאדמו"רי בית רוז'ין שאליו השתייכו, עודדו את העלייה לארץ וההתיישבות בה. רבי ישראל מרוז'ין, אבי השושלת, עודד את חסידיו לעלות לארץ כבר במחצית המאה ה־19, עוד לפני הופעתם של הארגונים הציוניים הראשונים: חובבי ציון, הרצל או המזרחי. אביו של רבי יעקב, רבי יצחק מבוהוש, שהיה נכדו של רבי ישראל מרוז'ין, תמך באנשי העלייה הראשונה, במתיישבי ראש פינה ואחרים, שרבים מהם היו חסידים ויראי ה'. הם לא המתינו להופעתה הרשמית של הציונות או הציונות הדתית כדי להימנות עם דורשי ציון. מבחינתם, הם המשיכו את מסורת ישראל סבא. זו שהתחילה ב"לך לך" של אברהם אבינו והתחדשה בתנופה רבה בעת החדשה, ובייחוד בתנועת החסידות שהם בליבתה: צאצאיו הישירים של המגיד ממזריטש.

רבי ישראל הבעל שם טוב עצמו ניסה להגיע לארץ ישראל ולא עלה בידו, אך תלמידיו החלו לעלות וליישב את הארץ, בעידודו, עוד בחייו, בשנות ה־40 של המאה ה־18. בדור השני של החסידות, בשנת תקל"ז, עלו תלמידיו של המגיד ממזריטש, תלמידו הגדול של הבעל שם טוב ומפיץ תורתו. עלייה זו, בהנהגתו של בכיר תלמידי המגיד רבי מנדלי מוויטבסק, הניחה את היסודות להתיישבות היהודית המתחדשת בגליל, ובהמשך גם בשאר רחבי הארץ ובייחוד בירושלים. בימים אלה ממש נשלמת בירושלים שבין החומות מלאכת השיפוץ והשחזור של בית הכנסת 'תפארת ישראל', שהוקם לפני כ־150 על ידי ניסן ב"ק, בשליחות רבו רבי ישראל מרוז'ין ובמימונו. את בית הכנסת החריבו הירדנים בעת כיבושה של ירושלים במלחמת העצמאות, והוא עתיד לשוב ולהיפתח בקרוב לתפילה, במלוא תפארתו.

> המדינה התעצמה והתחזקה, עולם התורה התעצם וגדל. ובכל זאת, המשימות העיקריות שהטיל עלינו ה'אהלי יעקב' כדי להבטיח את קיומה של המדינה עדיין נדרשות מאיתנו: להוסיף שלום ואחדות ולהוסיף קדושה וטהרה

החסידות היא לא רק המעיין שממנו נובעת אהבת ארץ ישראל של ה'אהלי יעקב', רבותיו, עמיתיו ותלמידיו. היא גם המעיין שממנו נובעת אהבת עם ישראל. עם ישראל כולו, כלל ישראל וכל אחד ואחד מישראל, ללא תלות בהשתייכותו הקהילתית או העדתית או ברמת שמירת המצוות שלו. כל מי שבקי ולו במקצת בעולם הסיפור החסידי מכיר את השיטה שיש לה יסודות עמוקים בהגות הנגלית והנסתרת: כל נשמה של יהודי היא ניצוץ אלוקי, לפיכך כל יהודי הוא עולם ומלואו, וצריך לעשות כל מה שאפשר כדי לדאוג לרווחתו ושגשוגו, בגוף ובנפש. החסידות המסורתית, כפי שהיא מוכרת מסיפורי הבעל שם טוב ותלמידיו ובייחוד מסיפורי רבי לוי מברדיטשב, הקדישה את מרצה ומיטב כוחותיה כדי לקרב כל יהודי, ללמד זכות ולמצוא זכויות בכל יהודי, האיכר והעגלון, המתבולל והמשכיל, כקטון כגדול. לפיכך לא ראה רבנו שום חידוש בהשתתפות עם הציונות החילונית, גם בדרך של לימוד זכות על מעשיהם, גם בשאיפה להשפיע, לשנות ולתקן, וגם ובעיקר בהבנה שאנו נתונים בעיצומו של מהלך אלוקי שהוא חלק מגאולתם של ישראל. העובדה שלפעמים אין אנו מבינים מדוע נעשים הדברים באופן שבו הם נעשים, אינה מעלה ואינה מורידה מחובתנו להשתתף במהלך ההיסטורי הפלאי שרואות עינינו.

ספרו של רבי יעקב, ה'אהלי יעקב', מכיל את דרשותיו שנאמרו בשבתות ובימי מועד וזיכרון, מעת עלייתו לארץ בשנת תרצ"ז ועד הסתלקותו בשנת תשי"ז. רבות מהדרשות שבספר מכילות גם תגובה לענייני דיומא: הימים הנוראים של המאורעות והמרד הערבי, החורבן והשואה, המאבק על הקמת המדינה, ימי ההוד של הקמת המדינה וההישגים של מלחמת השחרור, וימי הקטנות והקושי של שנות המדינה בראשיתה. מהספר ניכר עד כמה היה האדמו"ר עוגן יציב, צוק איתן של בהירות אמונית ודבקות במסורת אבות, בימים מטלטלים של ספקות ומבוכה מכל עבר. הוא שימר את רוחה של החסידות בטהרתה, גם כאשר קטרגו עליו מימין ומשמאל. יותר מכול ציערה אותו הביקורת מתוך מחנה החרדים שנטשו את דרך אבות החסידות ואימצו השקפות והנהגות רחוקות מאוד מדרכם של הבעל שם טוב ותלמידיו. החרדה מפני החילון גרמה לבחירתם המוטעית להתבצר ולהתגונן במקום לפעול ולהשפיע טוב.

במהלך 70 השנים שעברו מאז הסתלקותו של האדמו"ר ה'אהלי יעקב', חלו שינויים עצומים במדינה ובחברה בישראל, אבל היסודות שהציב עדיין דורשים שינון, ביסוס ומימוש. המדינה התעצמה והתחזקה, עולם התורה התעצם וגדל, הציונות הדתית התבססה בשני העולמות, גם בתורה וגם בענייני העולם והמדינה: בצבא, בכלכלה, במדע. ובכל זאת, המשימות העיקריות שהטיל עלינו ה'אהלי יעקב' כדי להבטיח את קיומה של המדינה עדיין נדרשות מאיתנו: להוסיף שלום ואחדות ולהוסיף קדושה וטהרה.

למרות הגידול המספרי בציבור שומרי התורה, חוסר הביטחון והחרדה ממשיכים להנחות חלק גדול מן הציבור הזה ומהנהגתו. רבים מנושאי דגל החסידות הצטרפו אל המחנה הגורס "נאר תוירה" (רק תורה), וויתרו על דרך ארץ שקדמה לתורה. מדובר בכל המובנים של דרך ארץ: ויתרו על השתתפות בבניין ובעשייה של המדינה והחברה, חמור מכך - ויתרו על נשיאה בעול הגיוס, וחמור עוד יותר - ויתרו על דרך ארץ במשמעות של מידות טובות, נימוסים וכבוד הבריות. אנו נחשפים בכל יום לחילול השם נורא בבין אדם לחברו, על ידי פגיעה אישית בעוברי אורח תמימים או בתלמידי חכמים וגדולי תורה שאינם מסכימים עם דרכם. בדיבור פה בוטה, אלים, גס ומבזה, שמתחיל מן ההנהגה הרבנית והעסקנית, ומחלחל עד הספסלים האחוריים של בתי הכנסת ובתי המדרש וחוצה להם. למעשה, אין מציאות של "רק תורה". אם אין דרך ארץ, אין גם תורה.

בימים אלה כדאי לשוב אל המעיינות הזכים והטהורים של תורה ויראה, חסידות של אמת, אהבת ה' ותורתו, עמו וארצו, כפי שהם מפכים בכל דף ודף מתורתו של רבנו ה'אהלי יעקב'. זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

הרב פרופ' ברנדס לומד ומלמד בבית המדרש 'מדע תורתך' ירושלים

שאל את הרב
בשיתוף: Yeshiva.org.il

גלגל חוזר בעולם

שאלה: האם זה נכון שהאירועים וההתרחשויות שקרו לאבות בכלל הדורות חוזרים גם אל הדורות הבאים? אם הדבר נכון או דומה לו, מה זה אומר ומה יש לעשות עם זה?

תשובה: המקור לביטוי זה בשלמותו, "מעשה אבות סימן לבנים", מופיע לראשונה בדברי המהרש"א (עבודה זרה ח ע"ב), אולם יסוד הדברים כבר כתוב ברמב"ן (בראשית יב, ו) וזו לשונו: "כל מה שאירע לאבות - סימן לבנים", וחז"ל במדרש רבה (בראשית מח סימן ז פרשת וירא) הביאו לכך אסמכתא מהכתוב באברהם אבינו, וזו לשון המדרש: "'והוא יושב פתח האוהל כחום היום', רבי ברכיה משום רבי לוי אמר ישב כתיב, ביקש לעמוד, אמר לו הקדוש ברוך הוא שב אתה סימן לבניך, מה אתה יושב ושכינה עומדת, כך בניך יושבין ושכינה עומדת על גבן, כשישראל נכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וקורין קריאת שמע והן יושבים לכבודי ואני על גבן, שנאמר (תהילים פב) 'א־לוהים ניצב בעדת א־ל'". אם כן רואים שאפילו מעשים פשוטים של האבות משפיעים על הדורות הבאים. והנציב"ב בספרו העמק דבר (בראשית יג, יז לך לך) המשיל לכך משל נפלא, וזו לשונו: "כבר אמרו חז"ל מעשה אבות סימן לבנים, דהאבות המה שורש להאומה הישראלי, וכל מה שיש בפירות האילן ישנו בשורש מעין זה, אלא שאינו מתגלה יפה אלא בפרי האילן, כך כל מה שאירע לאבות בדרך הילוכם מתגלה זה העניין יפה בבניהם אחריהם".

ידיעה זו יכולה לעזור לאדם להתכונן טוב יותר לאירועים שיש בהם התמודדות, כמובא בכתבי מרן החפץ חיים ביחס לזמן שלפני התגלות משיח צדקנו (איגרות ומאמרים סימן כ'), וזו לשונו: "מעשה אבות סימן לבנים, ומצינו שכל מה שאירע לאבותינו, אירע לנו. ועל כן לעניות דעתי גם מאורע זה סימן לנו, וזה מרמז על עקבתא דמשיחא, בזמן שיגיע העת להתגלות כבוד ה' בעולם על ידי ביאת משיח צדקנו. הנה בעת ההיא, בוודאי ימצאו אנשים מגדולי ישראל, שהמה יהיו במקום הנביאים מלפנים, ויזרזו להמון ישראל שיתחזקו באמונה ושישובו בתשובה... מרמזת לנו תורתנו הקדושה שבעת ההיא ימצאו אנשים קטני אמנה, שלא יאמינו לדברי המוכיחים והמזרזים באומרם, הייתכן אחרי גלות ארוך ומר כזה, שעם ישראל מדוכא ומעונה כל כך בתכלית העינוי, וסובלים צרות ומצוקות הרבה, איך אפשר שניגאל פתאום, ועל כן לא ייתנו לב לדברי המוכיחים, וכמו שמצינו כזה גם בגלות מצרים שכתוב 'ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה'". ולכן נכון להתבונן במעשי אבות, כדי לעמוד בניסיונות החיים ולהתקדם בעבודת ה'.

הרב נעם דביר מייזלס

המלוכה והממשלה למי ולמי

שאלה: מהו השלטון האידיאלי ביהדות? האם דמוקרטיה מתאימה לימינו כשלטון אידיאלי?

תשובה: הנציב בפירושו לתורה, העמק דבר, בפסוק "ואמרת אשימה עליי מלך" מסביר שהאידיאל זה מלך. אבל לא תמיד אפשר להמליך מלך, ואז השלטון נמסר "לעם ולנבחריו". זו דמוקרטיה.

הרב אליקים לבנון

ככל אשר יורוך

שאלה: האם מותר, אסור או מצווה להצביע?

תשובה: מצווה לחזק תורה במדינת ישראל, לכן מצווה להצביע לשם כך.

הרה"ג יעקב אריאל

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

אמציה סמקאי
amatzia@tlv-consulting.com

מכת פתיחה אמציה סמקאי

סיבוב ענק, וחזרה לאותו קיר

אחרי שלושה חודשי הקפאה, מליאת רשות החשמל הכריעה השבוע בשאלת חיבור חוות השרתים לרשת. הצעד הראשון דווקא נכון: יזמים יידרשו להפקיד ערבות של שני מיליון שקלים לכל מגה־ואט. זה הכלי שמדינת טקסס אימצה מזמן. מי שרציני יפקיד, ומי שרק תופס מקום בתור ייעלם. מחיר במקום ועדות.

אלא שהרשות לא הסתפקה במחיר, והניחה מעליו תקרה: לא יותר מ־200 מגה־ואט לחווה, ולא יותר מ־1,300 מגה־ואט חדשים לכל הענף עד 2030. על השולחן מונחות בקשות ב־27 אלף מגה־ואט, ורק כארבעה אחוזים מהן ייענו. הרשות לקחה את הכלי שנועד להחליף את התור, ועשתה בו שימוש כדי לסנן את מי שיעמוד בתור. ומה עם היזם שמביא את החשמל שלו ולא מבקש מהרשת דבר? לא הוחלט. "נחשוב על זה בהמשך", בשימוע. סיבוב ענק, כדי לחזור בדיוק לאותו קיר.

מי שמחפש כאן נבל יחפש לשווא. אנשי הרשות עשו בדיוק את מה שהם נמדדים בו. וזה המנגנון שאני חוזר אליו שוב ושוב: כל פקיד בישראל נמדד בדבר אחד, צר ומוגדר, ואיש אינו לוקח אחריות על ההשלכות בכל השאר. רשות החשמל נמדדת באספקה רציפה. אם תהיה הפסקת חשמל בשרב של אוגוסט, תוקם ועדת בדיקה וייערפו ראשים. אם ישראל תחמיץ את קפיצת המדרגה הכלכלית של הדור, שום ועדה לא תתכנס. זו לא הבעיה שלהם.

והממשלה דווקא ניסתה להרחיב את עולמם. בהחלטה 3907 מפברואר היא הגדירה חוות שרתים לבינה מלאכותית כתשתית לאומית, וקבעה להן קדימות. אבל יעד לאומי שלא עוגן בחוק שמחייב את הרגולטור נשאר משאלה, וכשהגיע רגע ההכרעה צר עולמו של הרגולטור כעולם נמלה. שקילה אמיתית של ההזדמנות הייתה מחייבת את הרשות לוותר על מדיניות אפס הסיכון באספקה, או להשקיע מאמץ יוצא דופן בהגדלת כושר הייצור. שום פקיד לא יבחר באחת מהשתיים כשאיש אינו מחייב אותו. כל מגה־ואט שהוקצה לחוות שרתים הוא סיכון שנרשם על שמו. מיליארד דולרים שהולכים למקום אחר אינם נרשמים על שם אף אחד.

ולכן זה כבר לא עניין לרגולטור, אלא לממשלה. נניח שהכנסות של עשרות מיליארדים כבר היו זורמות לכאן, והיינו עומדים לאבד אותן בגלל מחסור בחשמל. איש לא היה מהסס להכריז על מצב חירום. אובדן הזדמנות הוא אותו הפסד בדיוק, רק בלי תמונה בעיתון. בסטיאה קרא לזה "מה שלא רואים". אני יודע שבתקופת בחירות אף אחד לא ייגע בזה. ולכן הקריאה שלי מופנית דווקא לאופוזיציה: הודיעו כבר עכשיו שתגבו את ממשלת המעבר אם תפעל, ושלא תתקפו אותה בשם "חובת הריסון".

ומה צריך לעשות? להכריז על מצב חירום כלכלי בחשמל לחוות שרתים, לעגן את היעד הלאומי בחקיקה שמחייבת גם את רשות החשמל, לעשות אובר־רולינג לרשות ולבטל את התקרות, לאפשר ייצור עצמי מאחורי המונה מכל מקור, גם מגז, להאיץ בכל הכוח את הקמת מתקני הייצור וההולכה, ובשום פנים ואופן לא לעצור ולא להגביל השקעות בחוות שרתים. אילו הייתי שר האוצר, הייתי משקיע חצי מזמני בתשתיות, ובראשן תשתית החשמל. אנחנו במאני טיים, והשעון לא מחכה לבחירות, וגם לא להליכי שימוע ארוכים. הביטוי "להכות בברזל כל עוד הוא חם" מעולם לא היה רלוונטי יותר.

עוד באירופה הייתי סקפטי

השבוע באולפן, כשבפריז עוד מכבים את הלהבות ובמילאנו מכניסים חיילים לעיר, שאלה כלכלנית בכירה למה אנחנו לא כמו אירופה. זה היה בדיון בנושא פיקוח על מחירי הדיור, אך בקרוב יתפרסם דוח העוני, והשאלה תחזור בגרסת "למה אנחנו לא כמו צרפת".

לפני עשור, בכל פעם שדוח העוני התפרסם והציגו לנו את צרפת כמודל כמעט בלי עניים, הצגתי גם את המספר שהעיתונים מדלגים עליו: כמה עניים יש לפני שהמדינה מחלקת קצבאות, כלומר כמה לא מצליחים להתפרנס בכוחות עצמם - שם צרפת כיכבה בצמרת העוני. הקצבאות לא חיסלו את העוני, הן רק כיסו אותו. כתבתי שזה לא יחזיק לאורך זמן וטוב שאנחנו לא צרפת.

עבר עשור. לפי הלשכה הסטטיסטית הצרפתית, החוב הציבורי הגיע ל־119% מהתוצר, והגירעון לא ירד מתחת ל־5% מאז 2023. הקצבאות בולעות כמעט שליש מהתוצר, המקום השני באיחוד האירופי.

עוני שמכסים בקצבאות לא נעלם. הוא נרשם בספרי החוב, על חשבון הנכדים. בצרפת הנכדים כבר כאן, והחשבון הגיע. ולא רק בצרפת: אירופה כולה מגלה שמדינת רווחה שמעודדת בטלנות מגדלת דור שחושב שהכול מגיע לו, וכשהכסף נגמר - הוא שורף את המדינה.

ויותר מזה: לא רק שמזל שאנחנו לא כמו אירופה. גם ברכיבים שבהם אנחנו כן כמו אירופה, כדאי שנפסיק להיות. השבוע התפרסמו מספרי הפחדה על העול הכלכלי של החרדים (על הרכיב השקרי בהצגה הזאת ראו בטורו של ערן בר־טל). אבל אותו צד שמציג את החרדים כאיום כלכלי משתף איתם ועם הערבים פעולה, שוב ושוב, במדיניות רווחה שמעודדת עוני מרצון. גם הקואליציה עושה זאת, אבל בלית ברירה. אצל אנשי האופוזיציה זו אידאולוגיה.

רבותיי, אי אפשר גם וגם. מי שמשלם על הישארות מחוץ לשוק העבודה מקבל פחות עבודה. זה נכון בפריז, וזה נכון בבני ברק. מי שבאמת רוצה לראות יותר חרדים מתפרנסים בכבוד לא צריך לנופף בתחזיות אימה, אלא להפסיק לדחוף את המודל שיצר את הבעיה מלכתחילה. אי אפשר לבכות על התוצאה ולהמשיך לממן את הסיבה.

לא אסתיר שקשה לי להזיל דמעה על ממשלה שעוינת את ישראל, אבל העיקר אצלנו: לפני דוח העוני הקרוב, עשו טובה ותפסיקו לשאול למה אנחנו לא כמו אירופה. מזל שאנחנו לא כמו אירופה. ובמקומות שבהם אנחנו כן, הגיע הזמן להפסיק.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים ערן רופאלידיס

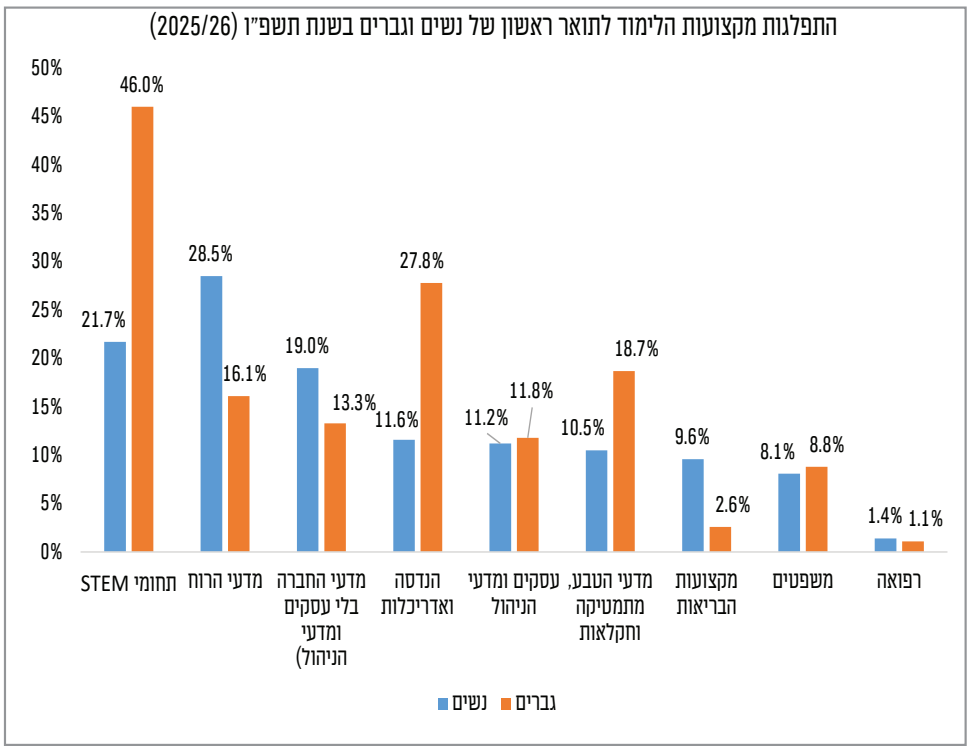

צמיחה במספר הסטודנטים לצד פערים מגדריים במדעים

עם פתיחת שנת הלימודים האקדמית תשפ"ז, נתונים חדשים שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מציגים עלייה במספר הסטודנטים בישראל, לצד תמונה מורכבת של חלוקת תחומי הלימוד בין נשים לגברים.

בשנת הלימודים הקודמת למדו במוסדות להשכלה גבוהה כ־356.8 אלף סטודנטים (כולל 47.6 אלף באוניברסיטה הפתוחה) - עלייה של 2.4% לעומת השנה שקדמה לה (1.9% בלי האוניברסיטה הפתוחה).

לצד הצמיחה במספר הלומדים, נשים הן רוב הסטודנטים, אך התפלגות תחומי הלימוד שלהן שונה מאוד מזו של הגברים. נתוני השנה החולפת מצביעים על פער מגדרי בתחומי המדעים והטכנולוגיה (STEM). כ־46% מהסטודנטים הגברים בוחרים במקצועות ה־STEM לעומת 21.7% מהנשים. הפער המגדרי בולט גם בלימודי הנדסה ואדריכלות (27.8% מהגברים מול 11.6% מהנשים) ובמדעי הטבע והמתמטיקה (18.7% מול 10.5%). מנגד, הנשים מובילות באופן ניכר בחוגים למדעי הרוח (28.5% מול 16.1%), במדעי החברה (19% מול 13.3%) ובמקצועות הבריאות, שם שיעורן (9.6%) גבוה פי שלושה מזה של הגברים (2.6%).

שוויון בין נשים לגברים נרשם במנהל עסקים (כ־12%-11%), במשפטים (8.1% נשים מול 8.8% גברים) וברפואה (1.4% מול 1.1%).

נתונים אלו ממחישים כי לצד הגידול המבורך במספר הסטודנטים והשוויון במקצועות החופשיים, האקדמיה הישראלית עדיין ניצבת בפני אתגר מבני בפיזור המגדרי במסלולי הלימוד השונים.

הכותב הוא מנהל אגף דוברות והסברה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

ניסוי טבעי

כלכלנים חוקרים בחירות של אנשים, ולכן הם נתקלים שוב ושוב באחת הבעיות המרכזיות במחקר: ההבחנה בין קורלציה לסיבתיות. קורלציה פירושה ששני דברים נוטים להופיע יחד. סיבתיות פירושה שאחד מהם גורם לשני. בחינוך ההבחנה הזאת מסובכת הרבה יותר. תלמידים בבתי ספר טובים מצליחים יותר, אבל האם בית הספר הוא שעושה את ההבדל? ייתכן שהוריהם משכילים יותר, משקיעים יותר בחינוך ובוחרים מראש בתי ספר טובים יותר. במקרה כזה המשפחה ממלאת את תפקיד החום - היא שמסבירה גם את בחירת בית הספר וגם את ההצלחה.

הפתרון המדעי האידיאלי הוא ניסוי אקראי: לחלק אנשים באופן מקרי לקבוצות, לשנות גורם אחד ולהשוות את התוצאות. כך עובדים בניסויים קליניים ברפואה. אלא שבכלכלה ובמדיניות ציבורית ניסויים כאלה פעמים רבות אינם אפשריים או אינם מוסריים. איש לא ישלח ילדים לבתי ספר חלשים כדי לראות מה יעלה בגורלם.

כאן נכנס לתמונה הניסוי הטבעי: מצב שבו אירוע חיצוני, שאיש לא תכנן לצורכי מחקר, מחלק אנשים לקבוצות באופן הקרוב לאקראי. אם החלוקה אינה קשורה לגורמים שרוצים למדוד, המציאות עצמה מספקת לחוקרים קבוצת ניסוי וקבוצת ביקורת.

דוגמה ישראלית מרתקת נוצרה במבצע שלמה. במאי 1991 הועלו לישראל בתוך כ־36 שעות כ־14 אלף יהודים מאתיופיה. בשל הגעתן המהירה, פוזרו המשפחות בין מרכזי קליטה באופן שהחוקרים תיארו ככמעט אקראי, ולכן בחירת ההורים כמעט לא השפיעה על סביבת הלימודים שאליה הגיעו ילדיהם. הכלכלנים אריק גולד, ויקטור לביא ודניאל פסרמן זיהו בכך הזדמנות נדירה לבדוק אם איכות בית הספר משפיעה על התלמידים כשבחירת ההורים כמעט אינה משחקת תפקיד. התשובה הייתה חיובית: ילדים שהגיעו לבתי ספר יסודיים איכותיים יותר הצליחו יותר בהמשך לימודיהם.

זה כוחו של ניסוי טבעי: לפעמים המציאות עורכת את הניסוי שהחוקרים אינם יכולים לערוך, ומאפשרת לעבור מהשאלה מה קשור למה לשאלה החשובה באמת: מה גורם למה?

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה", המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

על הנייר עדיאל וייס

הירידות בסקטור המניות הביטחוניות: מהו הגורם ומה הצפי להמשך?

לאחר תקופה ארוכה שבה סקטור התעשיות הביטחוניות נחשב לאחד הסקטורים החמים, שנת 2026 התאפיינה בתיקון חד במניות הביטחוניות, הן בארצות הברית והן בישראל. הירידות נראות לכאורה מפתיעות, במיוחד על רקע המשך המתיחות הגאופוליטית, המלחמות במזרח התיכון ובאוקראינה, והגידול המתמשך בתקציבי הביטחון ברחבי העולם. אולם בחינה מעמיקה יותר מראה כי השוק מושפע לא רק מעלייה בביקוש למוצרים ביטחוניים, אלא גם מציפיות המשקיעים ומהתמחור של המניות.

אחד הגורמים המרכזיים לירידות הוא רמת התמחור הגבוהה שאליה הגיעו רבות מהמניות הביטחוניות בשנים האחרונות. בעקבות המלחמה באוקראינה, העימותים במזרח התיכון והגדלת ההוצאות הצבאיות באירופה ובארצות הברית, משקיעים הזרימו הון רב לסקטור. מדד Dow Jones U.S. Select Aerospace & Defense Index (DJSASD), המאגד חברות מסקטור התעופה והביטחון בארצות הברית, נסחר במכפילים גבוהים ביחס למכפיל הרווח ההיסטורי שלו. ב־2.3.26 מכפיל הרווח העתידי לשנה קדימה הגיע לשיא של 33.74. לאחר השיא במרץ נרשמה ירידה במכפיל, ובהמשך התאוששות עד אוגוסט וירידה מחודשת עד 25.97 כיום. במקביל ועל רקע התנהלות המבצע האמריקני באיראן, פורסמו הדוחות הכספיים, וכאשר הצמיחה בפועל לא האיצה בקצב שהשוק ציפה לו, החלו מימושי רווחים משמעותיים.

גם אי־הוודאות התקציבית השפיעה על הסקטור. אף שמדינות רבות הכריזו על הגדלת תקציבי הביטחון, קיימים חששות לגבי עיתוי אישור התקציבים, שינויים פוליטיים ואפשרות לעיכובים בהזמנות חדשות. במקביל, שרשראות אספקה מורכבות ועלייה בעלויות חומרי הגלם מקשות על חלק מהחברות להמיר במהירות את הביקוש הרב לרווחיות מיידית.

בישראל נרשמה תופעה דומה. מניות כמו אלביט מערכות וחברות ביטחוניות נוספות עלו בעוצמה בשנים האחרונות, בין היתר בזכות גידול חד בהזמנות וביקוש עולמי למערכות נשק, מל"טים ואמצעי לוחמה אלקטרונית. עם זאת, לאחר עליות של מאות אחוזים בחלק מהמניות, החלו המשקיעים לממש רווחים. למרות שאלביט מערכות דיווחה ברבעון האחרון על שיא של כ־32 מיליארד דולר בצבר ההזמנות ועל צמיחה ברווחים, המניה ירדה לאחר פרסום התוצאות. דוגמה קלאסית למשפט הידוע "קנה בשמועה ומכור בחדשות".

מבט קדימה מציג תמונה מורכבת אך חיובית. מצד אחד, הבסיס העסקי של החברות הביטחוניות נותר חזק במיוחד. צברי ההזמנות של חברות מובילות נמצאים ברמות שיא, מדינות נאט"ו ממשיכות להגדיל תקציבים, מלחמות מודרניות מגדילות את הביקוש למערכות הגנה אווירית, מל"טים, חימוש מדויק וסייבר, וגם תמחור המדד נמוך מהממוצע הרב־שנתי. מצד שני, סביר שהתנודתיות בטווח הקרוב תימשך כל עוד קיימת אי־ודאות פוליטית וכלכלית.

לסיכום, הירידות האחרונות נראות יותר כתיקון לאחר תקופת עליות ופחות כסימן למשבר בענף. בטווח הקצר השוק עשוי להמשיך להיות תנודתי בעקבות עליית תשואות האג"ח בארצות הברית, אך בטווח הארוך, המכפיל על הרווח החזוי לשנה הבאה ירד מ־33.74 בתחילת מרץ ל־25.97 כיום, ירידה של כ־23% במכפיל הרווח החזוי. הירידה במכפילים ממתנת את התמחור. צבר ההזמנות ותוכניות ההצטיידות תומכים בביקוש, ולכן הסקטור עדיין נהנה ממנועי צמיחה משמעותיים, במיוחד לחברות בעלות צבר הזמנות גדול, יתרון טכנולוגי וחשיפה לשוקי היצוא הגלובליים. לכן, המבחן יהיה יכולת החברות לתרגם את הביקוש לצמיחה ברווחים, לצד הסיכונים התקציביים ומגבלות האספקה.

הכותב הוא אנליסט מניות ביחידת המחקר של בנק הפועלים

לעורך האנליזה אין עניין אישי בנושא, לבנק הפועלים בע"מ אין עניין אישי בנושא, מתן הייעוץ אינו מהווה תחליף לייעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.

נחמדים מזהב הרב יצחק ליפשיץ

לכסף יש ריח

אחרי שאברהם ולוט נפרדו, לוט בחר בסדום, והתורה מבליטה את מחיר הבחירה הזאת. מצד אחד הייתה סדום ארץ פורייה, ארץ מעיינות: "וירא את כל כיכר הירדן כי כולה משקה" (בראשית יג, י), ומצד אחר, היא הייתה מקום מושחת: "ואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאוד" (בראשית יג, יג). לוט התעלם מן הפנים המכוערות של סדום וביכר להתייחס לרווח החומרי. האמרה "לכסף אין ריח", המיוחסת לקיסר הרומי אספסיאנוס, נקשרת בדרך כלל לתפיסה פרגמטית, כזו שאיננה מייחסת חשיבות רבה למשמעות ערכית ומתמקדת ברווח מעשי, בתוצאות החומריות והמעשיות.

גישה פרגמטית נקשרת גם לתפיסה הכלכלית. אך האומנם פרגמטיות טובה לכלכלה? הלקח מסיפורו של לוט מראה שאכן הגישה הפרגמטית מועילה בטווח הקרוב, אבל מזיקה מאוד בטווח הרחוק. לוט חי בסדום חיים טובים, אבל ירד מנכסיו וברח בעור שיניו כאשר סדום נהפכה.

המחקר מראה בדיוק את הפנומן הזה. גישה פרקטית המנוכרת למוסר ולערכים אכן מזיקה לשגשוג כלכלי. היא יוצרת יחסי אנוש עכורים מבית, ויחסים עסקיים עכורים מבחוץ. ניהול נכון הוא ניהול הבנוי על אמון, על תחושת אחריות, על כבוד הדדי, על מוסר. יחסים עסקיים בין חברות נבנים אף הם על אמון ועל מוסר. לשקר אין רגליים. הוא עשוי להצליח בתחילה אבל מחבל בכל מערכת יחסים ארוכת טווח.

אנו צופים במהפכת סדום של ימינו, בשריפת הרחובות ועסקי היהודים בצרפת, ומתמלאים דאגה למראה אחינו שעשו את בחירת לוט, העדיפו את מה שנדמה להם כחיים הטובים ונשארו בצרפת ולא עלו ארצה. כמו אברהם אבינו אנו מתפללים להצלת אחינו ומייחלים לעלייתם לארץ.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין ערן בר־טל

לא חרדים מהחרדים

אם תשאלו אנשים ברחובות תל אביב מהם שלושת האיומים הגדולים ביותר על עתידה של ישראל, די ברור שאחד מהם יהיה הציבור החרדי, אולי אפילו הראשון בהם. העובדה הזאת עלולה לעורר תגובות נגד קיצוניות, והאמת היא שאפשר להבין את שני הצדדים.

מי שצורך את תקשורת הזרם המרכזי אינו יכול שלא להתמלא פחד נוכח ה"נתונים" המתפרסמים על החרדים. רק בשבוע האחרון הדהד מוסד שורש בראשות פרופ' דן בן דוד "מחקרים" של המכון לדמוקרטיה, שהדהד "מחקרים" של שני חוקרים אחרים. כותרת נייר העמדה של בן דוד זעקה שהחברה החרדית עולה למדינה 37.5 מיליארד שקלים. כותרת באתר החדשות ynet הגדילה להדהד נתונים חלקיים מהמכון לדמוקרטיה, שלפיהם החרדים יעמיסו על קופת המדינה רבע טריליון שקלים בגין "היעדר שוויון בנטל, פערי תעסוקה וחוסר לימודי ליבה".

מה אמור להבין הקורא הסביר מהכותרות הללו, שהן מדגם של שבוע אחד בלבד? הוא אמור להבין שגם אם הנתונים מוגזמים, הרי שמדובר באיום קיומי של ממש.

אם לא די בכך, הכתבות ממסגרות את החרדים כבעיה דמוגרפית, בדומה מאוד לכתבות אנטישמיות מקובלות בעולם. בחוסר בושה ומודעות עצמית, אותם ניירות עמדה מפרטים את מספר הילדים הממוצע של אישה לא חרדית בהשוואה לזה של אישה חרדית, באופן שאמור לעורר בנו דאגה עמוקה. כלכלן בכיר ומוכר אף התראיין השבוע והכריז: "מדינת ישראל צריכה להפסיק לעודד ילודה, היא מזיקה לנו!"

ובכן, רוב הנתונים שעליהם מסתמכים ניירות העמדה הללו, אשר מוצגים לעתים כ"מחקרים", אינם עומדים במבחן המציאות. מי שקורא בעיון יכול לחשוף זאת בעצמו, גם בלי לערוך חישוב כלשהו. גם מוסד שורש וגם ynet מפנים את הקוראים למקורות של הנתונים, מתוך הנחה שאיש לא יטרח לבדוק אותם. אלא שצלילה אל המספרים המקוריים חושפת פער אדיר בין הכותרות המאיימות ובין המציאות הכלכלית: הפער בין ההכנסות ממיסים של משקי הבית החרדים ובין ההוצאות התקציביות הכוללות עליהם עומד לכל היותר על 5.5 מיליארד שקלים - וגם נתון זה מבוסס על הנחות מחמירות.

בחלק מהמקרים נעשה שימוש מניפולטיבי בנתוני אמת. כך למשל, במסמך של דן בן דוד מוצג אתגר הפריון הנמוך של ישראל - אתגר מאקרו־כלכלי אמיתי ונכון, אך אופן הצגתו מסמן את החרדים כאחראים הבלעדיים לכך. אלא שהמציאות שונה בתכלית. שיעור ההשתתפות של הגברים החרדים בשוק העבודה אכן נמוך בהשוואה לגברים בציבור הכללי, אך מי שאינו משתתף בשוק העבודה ממילא אינו נכלל בתחשיב הפריון (המודד את התוצר לשעת עבודה). הפריון הנמוך, כמו גם אי השוויון בחלוקת נטל המס, הם אתגרים מבניים רחבים מאוד של הכלכלה הישראלית, והחרדים הם רק חלק מהתמונה - ודאי לא חלק הארי שלה. למעשה, יותר מ־80% מגביית המיסים הישירים בישראל מקורם ב־20% מהאוכלוסייה, עם משקל מכריע לעשירון העליון. לכן, ייחוס אתגרים לאומיים מעין אלה לחברה החרדית בלבד, בעוד שהם נוגעים ל־80% מהציבור בישראל, הוא הטעיה חמורה.

יש להתנגד בתוקף לכל מתודולוגיה המבקשת לתמחר קבוצות אוכלוסייה לפי מאזן תרומה תקציבי. גישה כזאת מעוררת חלחלה כשהיא מופנית כלפי אוכלוסיות אחרות. לדוגמה, איש לא היה מעלה על דעתו לפרסם מחקר שבודק את עלותם של קשישים ובעלי מוגבלויות ביחס לתרומתם המיסויית, או לערוך תחשיב רווח והפסד לתושבי הפריפריה, לקיבוצים, לעולים החדשים ולכל מגזר אחר בחברה. פרט לכך, תחשיבים קרים אלו מתעלמים לחלוטין מתרומתה האזרחית העצומה של החברה החרדית, המתאפיינת בשיעורי התנדבות גבוהים במיוחד, בהקמה ובתפעול של ארגוני חסד המשרתים את הציבור כולו, ובשימור הזהות היהודית.

החברה הישראלית אינה צריכה לחשוש מוויכוחים נוקבים. ראוי וחיוני לדון באתגרי החברה החרדית - החל מסוגיות הגיוס וההשתלבות בשוק התעסוקה ועד לשאלות של בדלנות חברתית - כשם שראוי לדון בשלל האתגרים שהחברה הישראלית כולה מתמודדת איתם, ובטענות ההדדיות הקיימות בין הציבורים השונים. ואולם, כדי שדיון כזה יהיה ענייני ובונה, יש לקיים אותו בכבוד הדדי, תוך הקפדה על הצגה ישרה ומדויקת של הנתונים, ובלי מסגורים מגמתיים או שלילת הזולת.

הכותב הוא ממייסדי ארגון 'סוכת שלום - פורום אנשי עסקים לחיזוק החברה בישראל'

עמיחי שילה

האם צרפת תפסיק לבלוע צפרדעים?

1 72 חודשי מאסר נגזרו על רופא בדואי מסורוקה שנשבע אמונים לדאעש והוריד למכשיר שלו תכני הדרכה על הכנת רעלים וחומרי נפץ. אני מוכן להישבע בנקיטת חפץ שכשקראתי לראשונה את הידיעה הזאת הייתי בטוח שזה 72 שנים, אבל לצערי הרב התורה אסרה על הוצאת שם שמיים לבטלה. רבי חנניא בן עקשיא אומר וכו'. אגב, תראו כמה הרמה של הרופאים בארץ ירודה, שגם כשהם נשבעים לדאעש הם צריכים לחפש באינטרנט מידע על איך להרוג אנשים. ממה הוא חשש? שהוא ינסה לחסל את היהודים ובטעות ירפא אותם? אגב, בשבוע שעבר נגזרו 24 וחצי שנות מאסר על בדואי שהתגייס לצה"ל בהוראת ארגון טרור, מה שמלמד שבעיני מערכת המשפט יותר חמור להתגייס לצה"ל מאשר להתגייס לדאעש.

2 למרות שהם לא יעברו את אחוז החסימה היותר גבוה אפילו אם הם יתאחדו בחזרה עם מרכז הרב, נראה שהמפלגה שבעבר הייתה נעם ומאז חידדה מסרים והפכה למפלגת נעם לישראל מתכוונת לרוץ עד הסוף. בכנס שהתקיים בסוף השבוע שעבר בהשתתפות 3,500 פעילים של התנועה, סוכם שכל פעיל יביא 50 מצביעים וכך הם יעברו את אחוז החסימה. בתגובה הורה השר בצלאל סמוטריץ' לגייס 3,501 פעילים, שכל אחד מהם יביא 50 מצביעים, וכל אחד מהמצביעים האלה גם יביא 50 מצביעים, וכך מפלגת הציונות הדתית תקבל 170 מנדטים ותוכל להקים ממשלה גם בארצות הברית.

3 לקראת הבחירות שייערכו בשבוע הקרוב אם ירצה ה' בלי נדר, מערכות המדינה נערכות לניסיונות של אויבינו לשבש את הליך הבחירות. בניגוד לכותרות המפוצצות בנושא, מי שיסתכל באותיות הקטנות יגלה שאין שום כוונה לעצור את המזימה של השמאל הקיצוני לשבש את הבחירות באמצעות הצבעה למפלגות שמאל. בנוסף לכך, ישנה מזימה של בג"ץ והדיפ־סטייט לשבש את הבחירות באמצעות מחיקת מפלגות ימין, ואני לא אומר את זה סתם. אני ניסיתי השבוע להגיש רשימה לבחירות, ואמרו לי שאני לא יכול לעשות את זה בגלל תירוצים טכניים כאלה ואחרים.

4 הפרעות בצרפת נמשכות, וכוללות גם תקיפות נגד יהודים ובתי כנסת. בעקבות האינתיפאדה שהצרפתים הביאו על עצמם באמצעות הגירה חופשית למדינה, כמה צרפתים וישראלים רבים הסבירו שעכשיו הם מבינים שבעצם ישראל צדקה וצריך להילחם נגד התנועה הפלשתינית. אומנם מדובר בשינוי מבורך, אבל לא הייתי בונה על זה שתקום מזה תנועה רצינית של תמיכה ואהבה לישראל. סביר יותר שהצרפתים ימשיכו כרגיל ולא ייתנו להיגיון לנצח. אחרי הכול, מדובר במדינה של אנשים שבולעים צפרדעים בלי שאף אחד הכריח אותם.

5 יום הבחירות ממשמש ובא, והסוקרים מסרבים ליישר קו ולנבא לנו מציאות אחת ברורה. נהוג להגיד שיום הבחירות הוא יום הדין של הסוקרים, וזה נכון, אבל כמו שאתם יודעים יום הדין הוא בסך הכול יום שבו עומדים כל היום ומתפללים ובסוף ה' מוחל לנו על כל החטאים. באופן כללי נראה שהסוקרים לא לוקחים כל כך ברצינות את יום הדין.

אולי הם למדו בישיבות חסידיות ושם לימדו אותם שיום הדין הוא בעצם יום של שמחה ורחמים.

עמיחי מקים יישוב

בבוקר, בדרך לבית הכנסת, פגשתי את רפאלי. בניגוד לבדרך כלל, הפעם הוא לא היה יותר גבוה ממני כי הוא שכב על הרצפה בתוך השיחים באזור של הגנים. לא הופתעתי יותר מדי, כי הייתי בטוח שהוא מתרגל כוננות עם שחר. מאז ה־7.10 אנשים ביישוב עושים דברים מאוד משונים. מצד שני, הוא היה בלי נשק או נעליים ולא ממש קרוב לנקודות התורפה של היישוב, אז ככל הנראה לא מדובר בתרגול גרידא. "בוקר טוב רפאלי", איחלתי לו בששון ששמור לאדם שעשה קפה עם עוגייה והוא בדרך להספיק בקושי לישתבח בבית הכנסת. "שתוק שתוק", הוא צעק עליי ומשך אותי לשיחים תוך כדי שהוא מחפש איומים באופק. "מה קורה, יש היפוך קנים?" שאלתי בהתלהבות. "לא לא", הוא ענה, "אני בורח ממתקיני מזגנים". "מתקיני מזגנים?" תמהתי. "ששש אתה תמשוך אותם. יש להם אוזן רגישה".

"הכול התחיל ביום שלישי", הוא סיפר לי על כוס קפה אחרי שהצלחנו לחמוק מהרכבים המסחריים שהסתובבו בכל האזור ולהגיע לדירת מסתור במיקום שאני לא אסגיר כאן, "כבר שבועיים אנחנו מחפשים מתקין מזגנים שיעשה לכולנו את ההתקנות בקרוואנים ביישוב החדש. בגלל שהתאריך מתקרב ולא הצלחנו למצוא מישהו במחיר סביר, עשיתי שגיאה נוראית ופרסמתי עדכון בנושא בסטטוס בווטסאפ".

"בהתחלה הכול היה רגיל", הוא לקח לגימה שקטה בעיניים בוהות, "קיבלתי בתגובה כמה בדיחות, כמה איחולים לקראת העלייה לקרקע, הכול כרגיל, אבל אז הגיע המפנה".

"קיבלתי עצה טובה מאייזנשטט - שם רשעים ירקב. הוא שלח לי 'למה שלא תוסיף לסטטוס מספר טלפון ואז אנשים יוכלו לשתף אותו ותגיע ליותר אנשים'. תיפח רוחו. ברגע שפרסמתי את הסטטוס המתוקן זה כבר היה מאוחר מדי. בהתחלה קיבלתי שיחות מכמה עשרות מתקיני מזגנים נחמדים ששלחו לי הצעות מחיר, אבל זה לא פסק. לא ישנתי כל הלילה. הם לא הפסיקו להתקשר. גם אחרי שסגרתי עם מישהו, והעבודות התחילו וגם הסתיימו, השיחות לא פסקו. דיברתי עם כל מתקיני המזגנים המורשים והחובבים בארץ, ועם עוד כמה שמגיעים מחו"ל כדי להצביע בבחירות".

"למה לא כיבית את הפלפון?" שאלתי באהדה. "כיביתי!" הוא צעק בחרדה, "הצלחתי סוף סוף לישון כמה שעות בנחת, אבל אז התחילו הצפירות מלמטה. הם רודפים אחריי. מאז ליל שישי אני במנוסה והסוף לא נראה באופק".

רחמים, חשבתי לעצמי כשסוף סוף רפאלי אישר לי שהשטח פנוי ואפשר לצאת. ארץ ישראל נקנית בייסורים, הרהרתי. אני חייב לעזור ליהודי לשרוד לפחות עד העלייה לקרקע. צריך להקל עליו את התנאים בדירת המסתור. אולי אני אדאג שיתקינו לו מזגן.

בשבע אונליין
PODCAST

בחירות 2026

יו"ר מפלגת הציבור החרדי מוטי לייטנר התארח אצל אסף משניות. מתוך השיחה:

"הפוליטיקה החרדית נכנעת לבריונות של הפלג הירושלמי"

■ **אתם מתכננים לרוץ עד הסוף?**
"נכון עבורנו לרוץ עד הסוף, וזו המטרה שלשמה קמנו. חקרנו את זה לפני שיצאנו לדרך, והבנו שזה לא חצי מנדט. יש חמישה עד שישה מנדטים, חרדים, מסורתיים ודתיים-לאומיים, שיתמכו בדבר הזה".

■ **בשבוע שעבר רועי קונקול מכחול לבן ענה לי כמעט באותן מילים. אתמול הם פרשו. איך אני יודע שתהיו שם כשהמצביע יגיע לקלפי?**
"כשהוא יבוא לקלפי, הוא יידע. אנחנו רצים עד הסוף, כי זה לא נתון להבטחה כזו או אחרת".

■ **עם מי בדיוק ניסיתם לאחד כוחות?**
"פנינו למפלגות החרדיות, לש"ס ולמפלגות הציוניות, והראיתי להן מחקרים. זה לא עניין אותן. אנחנו רצינו מקום ריאלי ברשימה כדי שנוכל לייצג את הציבור שלנו. מי שלא נהג באחריות לא יכול לבוא עכשיו ולהגיד לנו 'הגוש'. ואגב, מי שמצביע ליהדות התורה מצביע לאייזנקוט".

■ **אומרים שמי שעומד מאחוריכם עם הכסף הם אנשי מחאת קפלן.**
"מי שעומדים מאחורינו הם יהודים דתיים, חרדים וימניים, שתורמים עשרות שנים לעולם התורה. הייתי מעדיף לא לקחת תרומות, אבל רק המפלגות הקיימות מקבלות מקדמות מכספי המסים".

■ **ואם תעברו, תלכו עם אייזנקוט?**
"נשמח לשבת עם ראש הממשלה נתניהו, שאני מעריך ומעריץ. וכמו שהוא עצמו אמר, מדינת ישראל צריכה עכשיו ממשלת אחדות רחבה".

■ **מנהיג הציבור הליטאי אומר שחבל שהמדינה קמה, ובשבוע שעבר ישב כאן ח"כ מלכיאלי והסביר למה אנחנו עדיין בגלות. נחצה פה קו אדום?**
"אני גדלתי על דברי אדמו"רים ורבנים שראו במדינת ישראל נס. לומר שאנחנו בגלות, יש פה ניתוק מוחלט מהמציאות וכפיות טובה. אני לא חושב שהוא (מלכיאלי) באמת מאמין בזה. הוא מקצין, כי הפוליטיקה החרדית נכנעת לבריונות של הפלג הירושלמי".

■ **כמכלול, הציבור החרדי רוצה להיות חלק ממדינת ישראל?**
"חלקים גדולים מאוד רוצים. אנחנו 24% מהחינוך העברי, אנחנו עתיד המדינה. כל עולם התורה שנבנה כאן ב-80 השנים האחרונות קם מכוחה ובזכותה של המדינה".

■ **כולם כבר ניסו מודלים לגיוס. מה אתם מניחים על השולחן?**
"יש 18 ישיבות הסדר חרדיות שלא מוכרות ולא מתוקצבות. כשהמדינה תיקח עליהן חסות, יהיו בהן 3,000-4,000 תלמידים במקום 800. ומשרד הביטחון חייב מנהלת אחת שתרכז את כל הגיוס החרדי. היום זה כאוס".

■ **אני לא שומע אותך מדבר על מכסות.**
"כשמדברים על ערכים בז'רגון של מתמטיקה, הפסדנו. הפער הוא בעולם הערכי: הח"כים החרדים לא מוכנים לומר שאנחנו צריכים לקחת אחריות".

■ **אילו רק הייתי שומע את העמדות שלך בלי לראות אותך, הייתי חושב שזה דתי-לאומי. מה ההבדל?**
"אני בטוח שאם היו רק שומעים חלק מחברי הכנסת החרדים, היו חושבים שהם נציגי סאטמר. בחלומי יש מקום למפלגה דתית-חרדית מאוחדת. יש לנו רב המשותף על המפריד".

לצפייה בריאיון המלא היכנסו לאתר **בשבע אונליין**

עם סגירת הגיליון

בכל יום חמישי עמנואל שילה, עורך ראשי של קבוצת 'בשבע' **ויוני רוטנברג**,
עורך האקטואליה בעיתון ועורך האתר, **יושבים לתת את הזווית שלהם לאירועי השבוע**

בזווית אישית

דודו סעדה מארח את
ישראל אלמסי, מנכ"ל "ידידים"

"ההתנדבות היא התרופה הטובה ביותר לחרדה"

הסיפורים שמאחורי 65,000 המתנדבים ומאות אלפי הקריאות בשנה, מחילוצים דרמטיים בכבישים ועד הצלת חיים בזמן אמת.

נקודה טובה

רבקי גולדפינגר מארחת
את **דרור אזולאי**

"התעלפתי מרוב צער אבל הם הילדים שלי"

חוסר גבולות, משיכה לסכנה, נשירה והסתבכויות עם החוק. אמא לשני "ילדי אש" על רגעי המשבר, על האהבה ללא תנאי, ועל ההחלטה להתנער מהבושה ולהפוך לכתובת עבור הורים אחרים.

בזווית אישית

דודו סעדה מארח את **יואל אבן**,
מהנדס העיר ירושלים

ירושלים בהסתכלות של 20 שנה קדימה

איך משלבים שמירה על הקדושה, ההיסטוריה והשטחים הירוקים עם התחדשות עירונית ורשת מסילתית? על הפרויקטים שיעצבו את הבירה בעשורים הקרובים.

לצפייה בפודקאסטים היכנסו לאתר BE7.CO.IL

בשבע | קבוצת התקשורת הגדולה לציבור הדתי לאומי
בשבע | אתנחתא | מוספים | כנסים | אתר אקטואליה | אולפן TV

אבי סגל

השינוי הלא מיוחל

זהו זה, הבחירות בפתח, רגע האמת הגיע. ולרגל האירוע בחרתי לחזור לרגע השקר. נו, אתם יודעים, השקר הלא ליבתי שהוביל את נפתלי בנט לתפקיד ראש הממשלה. כבר מזמן מסתובב כאן נרטיב שלפיו ממשלת השינוי בראשות בנט הייתה נזר הבריאה, מהממשלות המשובחות שהיו כאן - אקסיומה שמטופחת ומהודהדת על ידי בנט עצמו. "גם גדולי יריביי מודים שהממשלה הקודמת הייתה מצוינת בתפקוד", התפאר בריאיון ל'וואלה' באפריל האחרון. חודשיים לאחר מכן, בריאיון ל־fm103, אמר בערגה: "יש קונצנזוס שניהלתי ממשלה טובה, שרים טובים, קמת בבוקר וידעת שהשרים עובדים". את המסרים האלה הוא מעביר שוב ושוב בראיונות ובמופעי רחוב: הייתי ראש ממשלה, הייתה ממשלה טובה, עשינו בשנה אחת מה שממשלות אחרות לא עשו בארבע.

הטענה הזאת מעוררת כמה שאלות קיומיות: אם הממשלה הייתה כה מוצלחת, מדוע היא קרסה אחרי שנה אחת? ואם אנשיה באו לעבוד, כיצד אותם אנשים הפכו לאופוזיציה העצלנית בתולדות ישראל? והשאלה הגדולה מכולן: אם ממשלת השינוי הגדילה לעשות בתפקודה ובהישגיה, מדוע מתנגדיה הפוליטיים חוו אותה בזמן אמת כאפיזודה קומית מבדרת על בסיס יומיומי? כדי ליישב את הסוגיה ההיסטורית החשובה, צללתי השבוע אל הארכיון ובדקתי את תפקודה של ממשלת השינוי מרגע לידתה ועד הרגע שבו התחלנו לעכל את צירוף המילים "ראש הממשלה יאיר לפיד".

ממשלת בנט התמודדה עם משבר הקורונה במשך רוב ימי כהונתה. ההתחלה הייתה דווקא רגועה, עם שמונה נפטרים בלבד בחודש הראשון, אבל אז פרץ לחיינו הגל הרביעי של הנגיף, ואחריו הגל החמישי - הדלתא והאומיקרון. בנט, שחודשים ספורים קודם לכן הוציא את ספרו 'איך לנצח מגפה' ותקף את התנהלות ממשלת נתניהו, נאלץ להתמודד עם העולם האמיתי, להשליך את הרעיונות בספר לגניזה וללכת בדרכי קודמו בתפקיד, כולל מתן הגבלות חמורות וניהול מסיבות עיתונאים תכופות.

בניגוד לממשלה שקדמה לה, לממשלת השינוי היו חיסונים מהיום הראשון, והיא אכן דאגה לבוסטר שלישי ורביעי, חיסנה ילדים והנפיקה את התו הירוק. ראש הממשלה אפילו הציע סגר סלקטיבי על מי שלא התחסן. אומנם רוב הזמן הוא השתדל להימנע מסגרים, מדיניות שהיו בה יתרונות וחסרונות, אבל השינויים במדיניות היו תכופים והמסרים מבלבלים, עד שכמה משרי הממשלה העבירו ביקורת על ההנחיות הלא ברורות שעצבנו את הציבור. נפתלי בנט כמובן אינו אשם בגלי הקורונה עצמם, שהיו כלל־עולמיים. בעצם רגע, לא אמרנו "אתה הראש אתה אשם"? מה קורה עם הדבר הזה?

בנט מנהיג עולמי

בנושא הביטחון, שנת בנט לא הייתה שונה במיוחד מהשנים שקדמו לה: פה טילים מלבנון ללא תגובה, שם רקטות מעזה ללא תגובה, ובתווך גל טרור מיהודה ושומרון שכלל בין היתר פיגועים רצחניים בבאר שבע, בחדרה, בבני ברק, באריאל, באלעד ובתל אביב. לא משהו חריג. הקונספציה של ממשלות ישראל נמשכה, ומכסת הפועלים שנכנסו מעזה לישראל עלתה, כפי שסיפר בגאווה בנט עצמו בריאיון מאוחר. אבל היי, לפחות מזוודות הכסף הקטארי לעזה נפסקו. כלומר, המזוודות נפסקו, הכסף עבר יופי יופי. אבל זה היה דרך האו"ם, אז מה כבר עלול להשתבש.

בזמן שלא השתוללו כאן אירועים ביטחוניים או בריאותיים, יכולנו להתמקד ביחסים הבין־אישיים בממשלה ובקואליציה. מתברר שבנט צדק: מה שממשלות אחרות לא עשו בארבע שנים, הממשלה שלו עשתה בשנה אחת - אין־ספור התנצחויות ומריבות בישיבות ממשלה, בכנסת וברשתות החברתיות. גנץ נגד בנט, מיכאלי נגד גנץ, שקד נגד לפיד, סילמן נגד הורוביץ, אלי אבידר נגד כולם. ראש הממשלה התקשה להרגיע אפילו את ההתכתשויות במפלגתו שלו בין חברת הכנסת שירלי פינטו לסגן השר אביר קארה. "מפלגה של מטומטמים", סיכם קארה את אחד מסיבובי הקרבות.

ככל שהתקדמה השנה הראשונה והאחרונה בחיי הממשלה, כך התרבו חרמות של ח"כים, שרים וסיעות על ההצבעות בכנסת. המשברים הלכו וגדלו ורק שמות מחולליהם התחלפו: בני גנץ, אביר קארה, מיכאל ביטון, ג'ידא רינאוי־זועבי, וכל חברי רע"ם - שאיימו להחרים הצבעות במליאה כבר בחודש הראשון לכהונת הממשלה, ומאז לא הפסיקו לאיים ולעיתים קרובות גם לקיים עד נפילתה. עידית סילמן וניר אורבך רק הניחו את האבן על המצבה. ואיפה היה בנט? הוא בעיקר היה עסוק במאמץ יח"צני למצב את עצמו כמנהיג עולמי, כמו בניסיון התיווך היומרני בין רוסיה לאוקראינה.

לפיכך אין להתפלא על מספר גדול במיוחד של הפסדים קואליציוניים בהצבעות בכנסת, או בהצעות חוק שכלל לא הגיעו להצבעה. חוק האזרחות, חוק הגיוס, חוק הגיור, חוק הקנאביס, התיקון לחוק יסוד הממשלה, חוק להגבלת כהונה של ראש ממשלה - כל אלה ורבים אחרים נפלו או נדחו בשלב כזה או אחר של שנת בנט, בעוד חוקים פרטיים של אנשי האופוזיציה עברו בהצבעה. וכאילו כדי להוסיף נופך קומי לאירוע - תיקון לחוק הדיינים נפל במליאה לאחר שיושב ראש הכנסת מיקי לוי הצביע בטעות עם האופוזיציה.

עמ' 47 וושא, בא: יקי

המזוודות נפסקו, הכסף עבר יופי יופי. ממשלת בנט-לפיד

שלושה הישגים. טוב, שניים

בכלל, לא מעט רגעי מבוכה סיפקו לנו שרי הממשלה וחברי קואליציית השינוי. שרת התחבורה מרב מיכאלי פתחה את כהונתה בשינוי הטמפרטורה במזגן של רכבת ישראל; שר החוץ לפיד נאם במרוקו וטען שאנטישמיות היא גם הטבח שערכו בני ההוטו בשבט הטוטסי; השר לביטחון הפנים עמר בר־לב הבטיח לעצור מחבל שביצע פיגוע, למרות שהמחבל חוסל; והאיש שלכאורה תקף את חברת הכנסת עידית סילמן בתחנת דלק לא אותר עד היום. היו גם התבטאויות פחות מצחיקות: סגן השר יאיר גולן קרא למתיישבי חומש "תתי אדם", חברת הכנסת גבי לסקי ממרצ הביעה תמיכה בתשלומי הרשות הפלשתינית למשפחות מחבלים, שר התפוצות נחמן שי אמר על חקירת מותה של כתבת אל־ג'זירה ש"האמינות של ישראל היא לא הכי גבוהה באירועים האלה", ובנט עצמו טעה בשמו של החייל הפצוע בראל חדריה שמואלי (שנפטר לאחר מכן). בדיעבד ייאמר לזכותו שהוא כנראה לא היה אחראי לנמנום של ג'ו ביידן במהלך פגישתם בחדר הסגלגל. במקרה זה, המבוכה נעוצה בצד השני.

בסדר, אתם אומרים, אבל לפחות הייתה כאן קואליציה ששמרה על הדמוקרטיה ועל טוהר המידות, לא כמו אתה־יודע־מי. ובכן, כבר בימיה הראשונים החליטה הנהלת הקואליציה למנוע הצעות חוק פרטיות במשך חודש. לאחר כמה שבועות שינתה הקואליציה את הרכב ועדות הכנסת באופן שדרס את מפלגות האופוזיציה. גדעון סער ניסה להעביר חוק שימנע כהונה של ראש ממשלה עם כתב אישום. אביר קארה הצביע פעמיים באחת ההצבעות במליאה ונחקר על כך במשטרה. ושר החוץ לפיד הקטין לעשות בשני מינויים שכשלו: מינוי גיסתו לדירקטוריון קק"ל, ומינוי חברת הכנסת רינאוי־זועבי ממרצ לקונסולית בשנגחאי במטרה להיפטר ממנה בכנסת. ועוד לא הזכרנו את השיפוצים בביתו של ראש הממשלה ברעננה, את הוצאות המזון המוגזמות־לכאורה בביתו, את החיסון שאושר לבנו בניגוד לנהלים, ועוד כהנה וכהנה.

אבל נחזור להתנהלות הממשלה. אין ממשלה נטולת הישגים, וגם ממשלת בנט יכולה להתהדר בכאלה. על חלקם אפשר להתווכח. היציאה מהמשבר הכלכלי הגיעה בעיקר בזכות ההתאוששות מהמגפה, כשדווקא חודשיה האחרונים של הממשלה היו בסימן עליית האינפלציה וזינוק ביוקר המחייה. גם דחיית הסכם הגרעין לא הגיעה בזכות ממשלת בנט, וכנראה גם מנהיג אוקראינה זלנסקי לא חב לו את חייו. שלושה הישגים גדולים היו לממשלה בכל זאת: עצם החלפתו של נתניהו לשנה וחצי, העברת תקציב המדינה אחרי תקופה ארוכה, וכמובן מינויו של רונן בר לתפקיד ראש השב"כ. בסדר, אז שניים. מכל היבט אחר - ההתרפקות הנוסטלגית על שנה אחת של ממשלת שינוי היא אחיזת עיניים.

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

המיוחד של אליעד

צילום: דוברות אל על

אל על מציגה: חוויית הטיסה של העתיד

חברת אל על משיקה שורת שדרוגים מפנקים שישנו את חוויית הטיסה שלכם מקצה לקצה, החל מנובמבר הקרוב. במרכז המהלך, שיתוף פעולה ייחודי עם מותג הטקסטיל הישראלי TAKEANAP, במסגרתו יוחלפו השמיכות והכריות בכלל המחלקות למוצרי איכות רכים, כשנוסעי מחלקות היוקרה ייהנו גם מערכות טיפוח יוקרתיות של Jo Malone London.
גם בגזרה הקולינרית מחכה לכם שדרוג משמעותי: תפריט חדש ומותאם אישית בניצוחו של השף אסף גרניט, לצד גאווה ישראלית מתוקה - קולקציית שוקולד מיוחדת של שוקולטרי "דה קרינה" מרמת הגולן, שתוגש בטיסות ארוכות הטווח.
בפן הטכנולוגי, אל על מציגה מערכות בידור חכמות שזוכרות היכן עצרתם בסרט, אפליקציה מתקדמת המלווה אתכם 48 שעות לפני ההמראה, ונציגת שירות חדשה מבוססת בינה מלאכותית בשם "אלה". הבשורה הגדולה הנוספת: החל משנת 2027, יותקן במטוסים אינטרנט מהיר וחינמי של Starlink.
באל על מדגישים כי המטרה היא להמשיך להשקיע במוצר ובשירות, כדי להעניק לכם מסע אישי, נוח ומתקדם במיוחד שיגרום לכם לבחור בהם מחדש.

"ישראל היום" זכה בהוקרה לעידוד העלייה

צילום: דנה ארד

עיתון "ישראל היום" זכה באות הוקרה מיוחד מטעם עמותת "הביתה", הפועלת להקמת קהילות עולים חדשות בישראל. האות, שהוענק בכנס השנתי בירושלים, ניתן לעיתון על תרומתו לקידום השיח הציבורי והענקת במה רחבה למינוף נושא העלייה.
הזכייה מגיעה על רקע הובלת פרויקט "המיליון ה-11" שהושק לפני כשנה, אשר קורא לגיבוש תוכנית לאומית סדורה לקליטת מיליון יהודים בישראל בתוך עשור.
במעמד קבלת האות, הדגיש **העורך הראשי, עמר לחמנוביץ**: "חובתנו אינה מסתכמת רק בשיקוף המציאות, אלא גם ביצירת אופק ובנטיעת תקווה". לדבריו, דווקא מתוך השבר, עלייה מסיבית היא המענה הניצח לאנטישמיות בעולם, ומהווה מנוע מרכזי לחיזוק החוסן והביטחון הלאומי. "נמשיך להציב את העלייה בראש סדר היום", סיכם.

600 זוגות נישאו בזכות "שגרירים בלב"

צילום: שגרירים בלב

כ-800 שגרירים השתתפו באירוע של "שגרירים בלב" לציון 600 זוגות שנישאו לאחר שהכירו באמצעות מיזם השידוכים החברתי- דיגיטלי, שנולד ופותח בידי בוגרי המרכז האקדמי לב.
במהלך השנה האחרונה בלבד, נישאו כחלק מהמיזם 150 זוגות, כ-60 מהם הגיעו לאירוע שנערך בתיאטרון ירושלים ועלו יחד לבמה. כיום משתתפים במיזם כ-20 אלף מחפשי זוגיות, ובסיוע המזרחי העולמי וה-OU פעילותו אף התרחבה מעבר לים.
אוריאל לקס, מנכ"ל "שגרירים בלב": "נוצרה כאן קהילה של אנשים שדואגים לחבריהם באופן אישי ודיסקרטי, ומשלבים בין היכרות אנושית לטכנולוגיה". במרכז הערב הופיע גיא הוכמן, שהתייחס בהומור גם למונח "לשגרר", שהפך לחלק משפת הקהילה.

הצלחה לכנס הדירות הראשון בגוש עציון

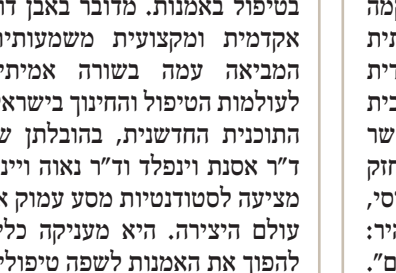

צילום: דוברות

מאות תושבים ומתעניינים הגיעו השבוע לכנס מכירת הדירות הראשון של גוש עציון, ביוזמת המועצה האזורית וחברות הבנייה. המשתתפים נחשפו לפרויקטים חדשים למגורים ונהנו מהטבות רכישה בלעדיות.
הכנס התקיים על רקע תנופת פיתוח חסרת תקדים: בשלוש השנים האחרונות הוכפל מספר היישובים במועצה מ-14 ל-28, ואושרו לשיווק למעלה מ-3,700 יחידות דיור. במקביל, האוכלוסייה רשמה זינוק של 5.1% בשנה החולפת - שיעור הצמיחה הגבוה ביותר ביהודה ושומרון.
ראש המועצה, ירון רוזנטל, אמר באירוע: "אנחנו פועלים במרץ כדי לאפשר למשפחות נוספות לבנות כאן את ביתן. ההיענות העצומה שראינו מחזקת את הרצון שלנו להמשיך לפתח ולצרף אלינו משפחות נוספות".

הרחבת כביש 437: הפתיחה הוקדמה בשנה

בשורה משמעותית לתושבי בנימין והנוסעים לירושלים: העבודות להרחבת כביש 437 הואצו משמעותית, והכביש המורחב צפוי להיפתח לתנועה כבר בתחילת 2028 - שנה שלמה לפני המועד המתוכנן.
במסגרת הפרויקט הלאומי, המבוצע בהשקעה נרחבת של כ-400 מיליון שקלים, יורחב תוואי הכביש מפסגת זאב ועד לשער בנימין לשלושה נתיבים לכל כיוון. המהלך המואץ נועד להקל דרמטית על עומסי התנועה הכבדים, לשפר את הבטיחות בדרכים ולהעלות את איכות החיים של עשרות אלפי נוסעים מדי יום.
ראש המועצה, ישראל גנץ, שפעל להקדמת הפרויקט מול משרדי הממשלה, בירך על ההחלטה: "קיצור העבודות הוא בשורה אדירה למשפחות שעומדות בפקקים. המהלך מניח תשתית חזקה והכרחית להמשך שגשוג וצמיחת ההתיישבות באזור".

1,800 סטודנטים חדשים: פתיחת שנה ב-HIT

צילום: יח"צ HIT

מכון טכנולוגי חולון (HIT) פותח את שנת הלימודים תשפ"ז עם תנופת צמיחה מרשימה וכ-1,800 סטודנטים חדשים, המבססים את מעמדו כמוסד הציבורי הלא-אוניברסיטאי הגדול בישראל.
השנה נרשם זינוק של כ-20% במספר הסטודנטים להנדסת חשמל ואלקטרוניקה. במקביל, המכון עושה היסטוריה עם פתיחת הפקולטה הראשונה בישראל לטכנולוגיות רפואיות. גם הפקולטה לעיצוב מתרחבת ומשיקה מסלול לימודי ערב חדש בתקשורת חזותית.
נשיא המכון, פרופ' רפאל ברכאן: "לצד המצוינות האקדמית, המכון ממשיך לחבק את הסטודנטים, ומעניק דרך מרכז החוסן מעטפת תמיכה רגשית מקיפה למתמודדים עם השלכות המלחמה".

היסטוריה בהר חברון: כנס יהודה הבינלאומי

צילום: מאור אליפור

בצעד היסטורי ומרגש, התקיים השבוע בסוסיא הקדומה "כנס יהודה" הבינלאומי הראשון. הכנס, שנועד לחזק את ההסברה ומעמדה הבינלאומי של ההתיישבות, נערך ביוזמת המועצה האזורית הר חברון ומשרד התפוצות, בהשתתפות השר עמיחי שיקלי ודיפלומטים בכירים.
שיא האירוע נרשם בביקורו ההיסטורי של שגריר ארה"ב בישראל, מייק האקבי, שהצהיר בהתרגשות: "יהו כבוד להיות כאן. 80 אחוז מהתנ"ך התרחש ביהודה ושומרון, זוהי ליבה של ישראל".
ראש המועצה, אלירם אזולאי, הדגיש: "הר חברון היא ערש העם היהודי. אנו עושים כאן ריבונות הלכה למעשה ונאבקים בדה-לגיטימציה".

כנס החינוך הבינלאומי הראשון מגיע לירושלים

בימים 9 ו-10 בנובמבר תהפוך ירושלים לזירה עולמית, כשתארח בבנייני האומה את כנס החינוך הבינלאומי הראשון בישראל - הפתוח לציבור הרחב ללא עלות!
הכנס החדשני יפגיש אלפי אנשי חינוך, שרים, מקבלי החלטות ומובילי דעה מעשרות מדינות. על הבמה יופיעו שמות בולטים כמו יוצר התוכן נאס דיילי, מרצים מהרווארד ונציגי טיקטוק, שידונו באתגרי המחר: השפעת הבינה המלאכותית על הכיתה, חינוך במשבר ומעמד המורה. לצד פאנלים מרתקים ותערוכת חדשנות, יתקיים בערב הראשון גם אירוע TEDxJerusalem בנושא "צמיחה באי-ודאות". **ראש העיר, משה ליאון:** "הוועידה תהיה תחילתה של מסורת שנתית שתוביל לשיתופי פעולה, ללמידה הדדית ולצמיחה."

היישוב "חלוצי עזה" הוקם על הגבול

צילום: תנועת נחלה

במבצע לילי מרגש, הקימה תנועת נחלה את היישוב הזמני "חלוצי עזה" סמוך לגבול הרצועה. למעלה מ-700 פעילים, בני נוער, עשרות משפחות, לצד משפחות שכולות ופצועי צה"ל, לקחו חלק בהקמה מתוך מטרה ברורה: יצירת תשתית המוכנה לכניסה והתיישבות מיידית בתוך עזה. המהלך זוכה לרוח גבית מצד שרים וחברי כנסת, ביניהם שר התקשורת שלמה קרעי שהגיע לחזק את הפעילים בשטח. איציק פיטוסי, אב שכול שהשתתף בהקמה, הבהיר: "ככה מנצחים - מתיישבים". הנוכחים קראו להיאחז בקרקע כמענה למחיר המלחמה הכבד.
יו"ר תנועת נחלה, דניאלה וייס: "היישוב מוכן והמשפחות קיימות - גרעיני ההתיישבות לא יזוזו מכאן, אנחנו מוכנים לעבור פנימה למען ביטחון ישראל".

היסטוריה בתלפיות: תואר שני בטיפול באמנות

צילום:דוברות

באווירה מלאת השראה והתרגשות, המכללה האקדמית לחינוך "תלפיות" בחולון פתחה השבוע את המחזור הראשון והמייסד של התוכנית המבוקשת לתואר שני בטיפול באמנות. מדובר באבן דרך אקדמית ומקצועית משמעותית, המביאה עמה בשורה אמיתית לעולמות הטיפול והחינוך בישראל.
התוכנית החדשנית, בהובלתן של ד"ר אסנת וינפלד וד"ר נאוה ויינר, מציעה לסטודנטיות מסע עמוק אל עולם היצירה. היא מעניקה כלים להפוך את האמנות לשפה טיפולית המאפשרת ביטוי, יצירת קשר ומפגש בלתי אמצעי עם עולמו הפנימי של האדם.
הסטודנטיות שמתחילות כעת את דרכן בחרו במקצוע המשלב רגישות, עומק ושליחות טיפולית, מתוך רצון להתפתח ולהשפיע.

לדעת בשבע

נדל"ן

דירות מכירה

ביריה
למכירה, ללא תיווך, בית ב-ביריה, שטח 783 מ"ר, שטח בנוי 180 ועוד 130 מ"ר. מחיר מבוקש 4,850,000 ₪ (גמיש). לפרטים: רבקה 054-9434344

פתח תקווה
"הס נכסים" - למכירה דירת 5 חדרים גדולה, 141 מ"ר בנוי + מרפסת 22 מ"ר, שחלקה סוכה. (שטח דירת 6 חדרים), ברחוב היוקרתי דוד שמחי, בכפר גנים ג'. קומה 6 , נוף פתוח. 2 חניות. 2 מעליות אחת שבת. מחסן. קרוב לבתי כנסת ולמרכזי קניות. יהודה הס - 050-3003455

רמת גן
ברמת גן, דירת 4 חדרים, קומה 4, 115 מ', מושקעת מאוד, חזית, מעלית, ממ"ד, חניה, מרפסת שמש. אורית: 052-6831737

שדה אילן
בשדה אילן, וילה כפרית חלומית, שחשבו בה על הכל, 2 דקות מצומת גולני, מושב דתי לאומי מבוקש, לפרטים ותמונות: 050-6241407 אליעד.

נדל"ן ירושלים

מכירה דירות

ארמון הנציב
בארמון הנציב, בית במחיר דירה! חצי מדו משפחתי, 7 חד' (142 מ"ר בנוי), 3 מרפסות (כ-100 מ"ר!), יחידת הורים, ממ"ד, 2 חניות פרטיות, ללא מדרגות מהחניה + מעלית פרטית בתוך הבית, קרוב לביהכנ"ס, מוסדות חינוך, אולפן עציון ועוד, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4574801

ארנונה
בארנונה הוותיקה והשקטה (קורא הדורות), 4 + מחסן משודרג כקליניקה, משופצת בטוב טעם, מרפסת מטופחת, קרובה לגינות, תח"צ ועוד, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4574801

בית הכרם
בבית הכרם, הזדמנות מעולה! בשדרות הרצל, 2 (כולל ממ"ד), מרפסת, נגישות, בניין חדש ואיכותי, על ציר הרכבת הקלה, מרחק הליכה קצר משערי צדק, מרכז מסחרי וביהכנ"ס, כניסה מיידית! בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549435

מבשרת ציון
במבשרת ציון, ברכס חלילים, קוטג' יפיפיה, 7, ממ"ד, גינה גדולה מהסלון, מעלון פנימי ונגישות מלאה, סוויטת הורים מפנקת, יחידה להשכרה, חצר מקסימה, חניה פרטית, ברחוב שקט וסמוך לטיילת, ביהכנ"ס, תח"צ ועוד, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4308125

צור הדסה
בצור הדסה, לזוגות צעירים/משקיעים! בשכונת העמק, 3, שמורה, ממ"ד, יחידת הורים, קומה ראשונה, מרפסת, חניה, מיקום מרכזי ונוח וכ-20 דקות מירושלים, רק 1,950,000 ₪! בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-2314087

קרית משה
בק. משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

בק. משה הירוקה, מיוחדת במינה, 4 חד', מרווחת + מרפסות + מחסן וחניה בתכנון תמ"א ל-6 חד', שווה לראות! ת.ק.מ - בלעדי חיים 052-4419402

בק. משה השקטה ומרכזית, 3.5 חד' + סוכה. מפתח ב-ת.ק.מ. 2,850,000 ₪, גמיש. הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום מרכזי, 5.5 חד' + מרפסות + מחסן וחניה, במחיר מציאה!!! הקודם זוכה. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

רמות
נכס מקסים, במיקום מעולה ברמות! ב-שכטמן, קוטג' פינתי, 7 חד', 220 מ"ר, עם קליניקה/משרד נפרדים, עם כניסה נוספת, גינה ענקית, שטח בנוי גדול במיוחד. 8,300,000 ₪. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591 מס' רישיון 3974194

נופש

גליל מערבי
במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 052-8669090

יבניאל
מתחם צימרים מפנק "בראשית שמים", למשפחות וזוגות. בריכה, ג'קוזי, נוף מהמם, משחקים. 053-2247936

רמת הגולן
זה הזמן לטייל בגולן. קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון. חדרי נופש מאובזרים וממוזגים, בקצרין, למשפחות/זוגות/בודדים. 050-5275981

דרושים

למרכז תעסוקה לבוגרים על הרצף האוטיסטי, בשכונת פסגת זאב, בירושלים, דרוש איש-צוות, לעבודה במשרה מלאה. לפרטים: 050-7188851

למרכז תעסוקה לאנשים על הרצף האוטיסטי, בפסגת זאב ירושלים דרוש איש צוות, לעבודה במשרה מלאה. לפרטים: עמוס 050-4160512, יעקב 050-7188851

בירושלים, דרוש\ה טבח\ית לבישול אוכל ללא גלוטן. בעלי ניסיון בלבד. קו"ח למייל: estgeula@gmail.com

53566
למועצה מקומית קרני שומרון
דרוש/ה:
מזכיר/ת מחלקת ביטחון
פרטים נוספים באתר המועצה
www.karneishomron.co.il

המקצוענים

הרחקת יונים מיומנת מגגות, מסתורי כביסה. הדברת מזיקים מקצועית, לעסקים, מוסדות, מפעלים, כולל אישורי ביצוע תיקניים. 050-5544413

03-9185553

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה
ועדת משנה להתיישבות

הודעה על הפקדת תכנית מפורטת מספר 123/14
שינוי לתכנית מתאר אזורית ולתוכנית מפורטת מספר :

סוג היחס	מספר התכנית
שינוי	123/1
שינוי	S/15

סרוק לצפייה במסמכים

מקום התכנית
התוכנית נמצאת באדמות הכפר מסחה גוש פיסקאלי מס' 3 חלק ממאוקע חריק מסחה. התוכנית נמצאת באדמות הכפר סניריא גוש פיקאלי מס' 4 חלק מאוקע אל- חורה, חירבת אבן- עתמה.
ישוב: שערי תקווה.
מטרות התכנית:
1. שינוי יעוד מ- קרקע חקלאית, ציבורי פתוח ל- מגורים א', מגורים ג', שטח למבנים ומוסדות ציבור, שטחים פתוחים, שטח ציבורי פתוח, דרך מוצעת.
2. קביעת השימושים המותרים ביעודי הקרקע.
3. התוויית רשת הדרכים למיניהן וסיווגן.
4. קביעת זכויות, הוראות ומגבלות בניה בתחום התוכנית.
5. קביעת הוראות לביצוי ועיצוב אדריכלי.
6.קביעת הוראות לפיתוח השטח.
7. קביעת תנאים, שלבי ביצוע ושלבי פיתוח שיחייבו את מבצעי התוכנית.
8. קביעת הוראות להוצאת היתרי בניה ואכלוס.
בהתאם לסעיף 20/ 24/ לחוק תכנון ערים, כפרים ובנייניים מס' 79 לשנת 1966, מודיעה בזה ועדת משנה להתיישבות על הפקדת תכנית מפורטת מס' 123/14 שינוי לתכנית מתאר אזורית S -15 ולתוכנית מפורטת מס' 123/1.
התכנית נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית בבית אל ו/או משרדי מהנדס וועדה מיוחדת לתכנון ובניה שער השומרון ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימי קבלת קהל. נוסח זה הינו הנוסח המחייב של התכנית.
בנוסף, ככלל, יפורסם עותק מן התכנית גם האתר האינטרנט של מנהל התכנון בישראל www.iplan.gov.il ואולם אין מדובר בעותק מחייב ואין בפרסומו של עותק זה כדי להשפיע על מניין הימים לצורך הגשת התנגדויות.
ובנוסף, ככלל, יפורסם נוסח הדעה על הפרסום גם באתר האינטרנט של המנהל האזרחי ליהודה ושומרון http://gov.digitalst.co.il
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו הממוקת. התנגדות זו תוגש בכתב בצירוף כל המסמכים התומכים בהתנגדות, לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים זיהוי מיקומו של הנכס שבבעלות המתנגד וכן המוכיחים את זיקתו של המתנגד לתכנית. באזורים לא מוסדרים, לא יילקחו בחשבון נסחי רישום של משרדי מס רכוש ללא צירוף מפה טופוגרפית מצבית הערוכה בידי מודד מוסמך המתארת את הנכס, מיקומו, גודלו, וכו', וכן לא תילקח בחשבון התנגדות בלתי מנומקת ומבלי שהוכחה זיקתו של המתנגד לתכנית המופקדת. כן יש לצרף תצהיר, המאומת ע"י עורך דין והמאמת את העובדות שעליהן ההתנגדות מסתמכת. רשאי המתנגד לפרט את הצעותיו לשינוי התכנית אם ברצונו לכך. על המתנגד לפרט את כתובתו הפרטית ומס' הטלפון שלו.
התנגדות לוועדה מחוזית תוגש באמצעות טופס הגשת התנגדות באתר מידע תכנוני של מינהל התכנון בכתובת - https://mavat.iplan.gov.il
לחילופין, ניתן לשלוח את ההתנגדות למשרד לשכת התכנון בבית אל, ת.ד 16 או בדואר אלקטרוני planningyosh@iplan.gov.il, או למשרד מהנדס הוועדה המיוחדת לתכנון ובנייה שער השומרון, בתוך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעיתון.
אדריכל יהודה אלקלעי
יו"ר ועדת משנה להתיישבות
אזור יהודה ושומרון

53573

בואו לעבוד איתנו
למועצה מקומית אורנית
דרושים/ות:
אם/אב בית למועדונית משפחתית
אחראי/ת מוקד יישובי
עו"ס משפחה ומועדונית
קב"ט מוסדות חינוך
פרטים נוספים והגשת מועמדות למשרה זו ומשרות נוספות ללא מכרז, ניתן למצוא באתר המועצה תחת לשונית "דרושים"
בכתובת: www.oranit.org.il/wanted
53574

מקום זה יכול להיות שלך

בס"ד

לא מהמרים
על מדינת ישראל

AI
תמונות אלו נוצרו באמצעות בינה מלאכותית

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

הולכים על בטוח
כן. סמוטריץ'.

ט
הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'
וזהות בראשות משה פייגלין